

PIELAVEDEN KUNTA TILINPÄÄTÖS 2024

YT-TOIMIELIN 27.3.2025 § 8 | KUNNANHALLITUS 31.3.2025 § 82 | VALTUUSTO 19.5.2025 § 27

SISÄLLYSLUETTELO

1. TOIMINTAKERTOMUS	4
1.1. Kunnanjohtajan katsaus	4
1.2. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa.....	5
1.2.1. Kuntastrategia 2021–2025	5
1.2.2. Yleinen taloudellinen kehitys	6
1.2.3. Toimintaympäristön muutokset	9
1.2.4. Kunnan hallinto ja henkilöstö	13
1.2.5. Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa	17
1.2.6. Arvio merkittävimmistä riskeistä, tulevasta kehityksestä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	20
1.3. Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	29
1.4. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	31
1.4.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen	32
1.4.2. Toiminnan rahoitus	33
1.5. Rahoitusasema ja sen muutokset	34
1.6. Kokonaistulot ja -menot	37
1.7. Kuntakonsernin toiminta ja talous	38
1.7.1. Kuntakonsernin toiminta	38
1.7.2. Kuntakonsernin talous	42
1.8. Tilikauden tuloksen käsittely	47
1.8.1. Kunnanhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä	47
1.8.2. Talouden tasapainottaminen	47
2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN (KÄYTTÖTALOUS)	48
2.1. Keskusvaalilautakunta	48
2.1.1. Vaalit	48
2.2. Tarkastuslautakunta	49
2.2.1. Tarkastustoimi	49
2.3. Kunnanhallitus.....	51
2.3.1. Demokratiapalvelut	51
2.3.2. Yleisjohtaminen	53
2.3.3. Kehittämisen- ja elinkeinotoimi	55
2.3.4. Hallinto- ja tukipalvelut	59
2.3.5. Työllistäminen	61
2.3.6. Vapaa-ajan palvelut	62
2.4. Kansalaisopiston johtokunta	71
2.4.1. Pielaveden ja Keiteleen kansalaisopisto	71
2.5. Kasvun ja oppimisen lautakunta	74
2.5.1. Koulutoimi	74
2.5.2. Varhaiskasvatus	76
2.6. Ympäristön ja asumisen lautakunta	79
2.6.1. Tila- ja vuokrauspalvelut	79
2.6.2. Vesihuoltolaitos	81
2.6.3. Kunnallistekniikka	83
2.6.4. Yhdyskuntasuunnittelu	85
2.6.5. Rakennusvalvonta	87
2.6.6. Ympäristönhuolto	88
3. TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN	95
3.1. Tuloslaskelmaosan toteutuminen	95
3.2. Verotulojen ja valtionosuuksien toteutuminen	95

4. INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN	97
5. RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN	105
6. YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA	106
7. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	109
7.1. Kunta	109
7.2. Konserni	113
8. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	117
8.1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	117
8.2. Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	120
8.3. Tasetta koskevat liitetiedot	123
8.3.1. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	123
8.3.2. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	125
8.3.3. Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot	127
8.3.4. Ympäristöasioiden harkinnanvarainen esittäminen	128
8.3.5. Henkilöstöä koskevat liitetiedot	128
9. ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET JA MUUT ERIYTETYT LASKELMAT	129
9.1. Vesihuoltolaitoksen toimintakertomus	129
9.2. Vesihuoltolaitoksen laskelmat	141
9.3. Vesihuoltolaitoksen liitetiedot	147
9.4. Muut eriytetyt laskelmat	148
10. ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT	149
11. TILINPÄÄTÖSTÄ VARMENTAVAT ASIAKIRJAT	150
12. LIITTEET	152
12.1. Liite 1 Talouden kehitys 2023–2024 ja taloussuunnitelma 2025–2027	152
12.2. Liite 2 Kiinteistö Oy Pielaveden vuokratilojen toimintakertomus	153
12.3. Liite 3 Pielaveden teollisuushallit Oy:n toimintakertomus	157
12.4. Liite 4 Luottamushenkilöluettelo	161
12.5. Liite 5 Tunnuslukujen laskentakaavat	163
12.6. Tilintarkastuskertomus	167
12.7. Arviointikertomus vuodelta 2024, tarkastuslautakunta	169

1. TOIMINTAKERTOMUS

1.1. Kunnanjohtajan katsaus

Vuoden 2024 tilikauden tulos oli 953 514 euroa, vaikka ylimääräisiä poistoja tehtiin noin miljoonalla eurolla. Poistoilla alennettiin mm. kunnanviraston, Rannankylän kirkkoulun, Pohjois-Pielaveden koulun, lukion, liikuntahallin ja kirjaston tasearvoja. Lisäksi tehtiin Pielaveden Teollisuushallit Oy:n osakkeiden alaskirjausta 230 000 eurolla. Tilikauden tuloksesta kirjattiin opinportin investointivarausta 950 000 eurolla. Ilman näitä toimenpiteitä tilinpäätös olisi ollut 2,2 miljoonaa euroa ylijäämäinen.

Hyvä tulos johtui pääosin Opinportin investoinnin viivästyksestä. Purku-, rakentamis- ja lainanhoito-kustannukset siirtyivät seuraaviin vuosiin. Investoinnin poistoihin on nyt varauduttu yhteensä 1,75 miljoonalla eurolla. Summa on kirjattu taseeseen ja se riittää lähes neljän vuoden poistoihin siitä hetkestä, kun uusi Opinportti on valmistunut. Lisäksi investointiin on varauduttu myös kasvanein kassavaroin: kunnan pankkitilillä on noin 8 miljoonaa euroa (eli noin miljoona enemmän kuin vuosi sitten) ja sijoituksissa markkina-arvoltaan 4,4 miljoonaa euroa.

Kunnan talouden epävarmuuteen vaikuttavat jatkossa mm. kuntien valtionosuusuudistus, väestön määrän vähenemisestä johtuva pienevä tuloverotulo, hyvinvointialueelle vuokrattujen kiinteistöjen vuokratulot sekä myöhemmin myös energiapuun polton vähenemisen vaikutus metsien tuottoon ja sitä kautta myös kunnan yhteisöveron tuottoon. Nämä tarkoittavat tulevana vuosina tiukkaa talouskuria.

Vuosi 2024 oli Pielavedellä kuntalaisten osallisuuden ja yhdessä tekemisen vuosi. Kunnan vapaa-aikapalvelut tarjosi yhdessä järjestöfoorumin eli pielavetisten yhdistysten kanssa mielenkiintoista ohjelmaa kesä-heinäkuussa torin täydeltä kuntalaisten, vapaa-ajan asukkaiden ja matkailijoiden iloksi. Myös joulun avaus järjestettiin yhdessä. Käytäntö todettiin onnistuneeksi ja sitä jatketaan alkaneena vuonna. Keväällä 2025 haettiin ja saatiin Leader-rahoitusta osallisuuden vahvistamiseksi.

Viime vuoden aikana valmisteltiin viittä eri tuuli- ja aurinkovoimaosayleiskaava-aloitetta. Kaavoista käytävä keskustelu lisääntyi vuoden loppua kohti, ja tammikuussa 2025 järjestettiin yleinen tuulivoimaan liittyvä keskustelutilaisuus. Munterinkankaan ja Löytänän osalta kaavat ovat etenemässä päätöksentekoon vuonna 2025, muut myöhemmin.

Puustellin koulu ja Muksulan päiväkoti Säviällä ylipaineistettiin viime kesänä. Rakennuksilla on näin ollen käyttöikä jäljellä kolmen vuotta. Säviälle haetaan perhepäivähoitoa korvaavaksi ratkaisuksi. Puustellin koulun opetus siirtyy valtuuston jo 1.2.2021 tekemän päätöksen mukaisesti Opinporttiin heti, kun sen laajennus on valmis.

Lisäksi viime vuonna selvitettiin Pohjois-Pielaveden koulun opetuksen siirtomahdollisuutta kunnan keskusta Rannankylän koulun yhteyteen. Selvityksessä tarkasteltiin erilaisia vaihtoehtoja opetuksen järjestämiseksi lapsimäärän laskiessa. Valtuusto päätti kokouksessaan 10.2.2025 selvitykseen perustuen, että Pohjois-Pielaveden koulun opetus siirtyy Rannankylän kouluun 1.8.2027, jos oppilasmäärä Pohjois-Pielavedellä laskee alle 25:n.

Yksi vuoden parhaimmista asioista oli Kevan työhyvinvointikyselyn tulokset, joiden mukaan keskimäärin yhdeksän kymmenestä Pielaveden kunnan työntekijästä suosittelee työpaikkaa kunnassa tuttavalleen. Pielavesi oli verrokkikuntien parhaimmistoa esimerkiksi johtamisen avoimuudessa sekä esihenkilön ja työntekijöiden luottamuksellisessa ilmapiirissä.

Kiitan henkilökuntaa, työkavereitani, oman osaamisen antamisesta ja hienon taloudellisen tuloksen aikaansaamisesta sekä luottamushenkilöitä hyvästä yhteistyöstä ja päätöksentekokulttuurista.

Pielavedellä 17.3.2025

Johanna Viita

1.2. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.2.1. Kuntastrategia 2021–2025

Pielaveden kuntastrategia 2021–2025 ja visio 2030 on hyväksytty kunnanhallituksessa 13.12.2021 ja valtuustossa 20.12.2021. Kuntavaalien 2025 jälkeen ja uuden valtuuston järjestäytyttyä käynnistyy uuden kuntastrategian valmistelu.

Arvot, joihin kunnan toiminta perustuu

Rohkeus

- Kannustamme kokeiluihin ja ennakkoluulottomiin ratkaisuihin
- Uskomme onnistumiseen, mutta emme myöskään pelkää epäonnistua

Oikeudenmukaisuus

- Olemme avoimia ja tasapuolisia kaikkia kohtaan
- Luottamus on kaiken perusta

Yrittäjämysteisyys

- Luomme yrittämiselle edellytyksiä
- Arvostamme yrittäjyyttä ja myös yritteliäisyyttä

Positiivisuus

- Uskomme tulevaisuuteen
- Lupsakkuus ja ystävällisyys ovat käyntikorttjamme

Yhteisöllisyys

- Huolehdimme ja välitämme toisistamme
- Keskuudessamme vallitsee vahva me-henki

Kunnan olemassaolon tarkoitus (missio)

Kunta on olemassa kuntalaisia varten mahdollistaen ympärivuotisen turvallisen asumisen ja elämisen ympäristön sekä sujuvan arjen. Kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla. Kaikki ikäryhmät ja elämäntilanteet huomioiden.

Tavoitetila vuodelle 2030 (visio)

Muutoksista mahdollisuudet löytänyt yhteistyökykyinen, rohkea ja aktiivinen ihmisten yhteisö.

Strategiaan valitut painopisteet

Elinvoimaa ihmisistä ja yhteistyöstä

Aktiivinen kuntaviestintä ja avoimuus
Nykyaikaiset osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet
Kuntien ja kumppaneiden välinen yhteistyö
Vetovoimainen ja tukeva työyhteisö
Yhteisöllisyys ja inhimillisyys
Yrittäjämysteisyys ja yritteliäisyys

Sujuvaa arkea ja hyvinvoinnin edistämistä

Toimivat kuntapalvelut ja kestävä kuntatalous
Työpaikkatarjonta ja opiskelumahdollisuudet
Tarpeeseen vastaava asuntotarjonta
Viihtyisä, siisti ja turvallinen ympäristö
Ajasta ja paikasta riippumattomat asiointimahdollisuudet

Kuntakonserniin kuuluu kaksi täysin kunnan omistamaa tytäryhtiötä: Kiinteistö Oy Pielaveden Vuokralat ja Pielaveden Teollisuushallit Oy. Muut konsernitilinpäätökseen kuuluvat yhteisöt ovat Ylä-Savon koulutuskuntayhtymä (omistusosuus 7,470 %), Pohjois-Savon liitto (1,210 %) sekä Savon koulutuskuntayhtymä (0,301 %).

Lisäksi kunta on osaomistajana seuraavissa sidosyksiköissä: Kehitysyhtiö SavoGrow Oy (omistusosuus 21,84 %), Ylä-Savon jätehuolto Oy (9 %), Savon ICT-palvelut Oy (3,226 %), Savon kuituverkko Oy (2,68 %), Servica Oy (1,06 %), Istekki Oy (0,0508 %) ja Sakupe Oy (0,0026 %).

1.2.2. Yleinen taloudellinen kehitys

Lähde: VM, taloudellinen katsaus, talvi 2024

Talouden suhdannenäkymät vuosina 2024–2027

Suomen bruttokansantuote jäi viime vuonna 0,3 % pienemmäksi kuin edellisvuonna. Eniten tuotantoa heikensi rakentamisen merkittävä vähentyminen sekä yksityisen kulutuksen lasku. Kasvua sen sijaan tuli ulkomaankaupasta. Vienti kasvoi haastavasta ympäristöstä huolimatta. Valtiovarainministeriön mukaan inflaation hidastuminen ja korkojen lasku kääntävät kulutuksen ja investoinnit kasvuun tänä vuonna, vaikka kasvua heikentävät julkisiin menoihin kohdistuvat säästöt ja verojen korotukset. Vuonna 2025 BKT kasvaa 1,6 prosenttia ja vuosina 2026 ja 2027 kumpanakin 1,5 prosenttia.

Maailmantalouden näkymät ovat varovaisen positiiviset. Keskeisen epävarmuuden maailmantalouden kasvuille muodostaa Yhdysvaltojen kauppapolitiikka ja muiden maiden vastaus siihen. Suomen nettovienti kasvaa odotettua hitaammin, koska myös tuonti kasvaa investointien lisääntymisen vuoksi.

Inflaatio säilyy Suomessa hitaana, ja se on keskimäärin 1,5 prosenttia vuosina 2024–2027. Lainakorot laskevat. Kotitalouksien reaalitytulot ovat kääntyneet kasvuun ja yksityisen kulutuksen odotetaan kasvavan, mutta myös säästäminen on kasvanut selvästi.

Vuodesta 2025 alkaen asuntorakentamisen odotetaan toipuvan hitaasti, koska markkinoilla on edelleen paljon uusia asuntoja tarjolla. Muussa rakentamisessa nousu on nopeampaa.

Vuonna 2024 työllisyys heikkeni erityisesti teollisuudessa ja rakentamisessa, ja työttömyysaste nousi lähes 8,5 prosenttiin. Työmarkkinoiden käänne parempaan toteutunee vuonna 2025, jolloin talouden elpyminen lisää työvoiman kysyntää. Työttömyyden lasku on silti hidasta. Työllisyysaste kääntyy nousuun vasta vuosina 2026–2027. Potentiaalisen tuotannon kasvua jarruttaa pitkään jatkunut tuottavuuden erittäin heikko kasvu.

Julkisyhteisöjen rahoitusaliijäämä vuonna 2024 oli 4,2 prosenttia suhteessa BKT:hen. Valtion menot kasvoivat erityisesti varautumiseen ja turvallisuuteen tehtyjen investointien vuoksi. Paikallishallinnossa menojen kasvua ajoi henkilöstömenojen ja ostopalveluiden kasvu, mutta nopein kasvuvaihe on nyt takana. Jatkossa menojen kasvuun vaikuttaa paljon tulevat palkkasopimukset. Sosiaaliturvameno kasvoivat eläkkeiden suurten indeksikorotusten ja voimakkaasti kasvaneen työttömyyden takia. Julkisyhteisöjen alijäämän ennakoidaan pienenevän 3,5 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2025. Alijäämä pienenee alle 3 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2026, josta se jatkaa pienemistään 2 prosentin tuntumaan vuonna 2029.

Julkisyhteisöjen velkasuhde nousi viime vuonna yli 82 prosentin, mikä oli yli 5 % edellisvuodesta. Tästä velkasuhde nousee 85 prosenttiin tänä vuonna. Alijäämien supistuminen ja ennustettu talouskasvu riittävät hidastamaan velkasuhteen kasvua ja vakiinnuttavat sen hetkellisesti vuosikymmenen vaihteessa.

Valtionhallinnon talous

Julkisyhteisöjen alasektoreista valtionhallinto on alijäämäisin ja valtion taloustilanne heikkenee vuonna 2025. Alijäämä suhteessa BKT:hen ennustetaan olevan n. 4 prosenttia. Hallituksen sopeutustoimista huolimatta valtion rahoitusasemaa heikentävät korkomenojen kasvu, verotulojen hidas kasvu, F-35-hävittäjähanke sekä Venäjän hyökkäyssodan aiheuttamat lisäkulut

maanpuolustukseen, maahanmuuttoon ja huoltovarmuuteen. Menoja kasvattaa myös hyvinvointialueiden rahoituksen nopea kasvu.

Valtionhallinnon korkomenot ovat kasvaneet nopeasti korkojen nousun ja velkaantumisen myötä. Vuonna 2024 kansantalouden tilinpidon mukaiset korkomenot olivat 2,8 mrd. euroa. Vaikka korot ovat viime aikoina laskeneet, korkomenot kasvavat edelleen. Vuonna 2029 niiden arvioidaan nousevan 4,8 mrd. euroon, joka on 4,6 prosenttia valtionhallinnon kokonaismenoista.

Valtionhallinnon verotulot kasvoivat vuonna 2024 vaimeasti. Vuonna 2025 verotulojen kasvu piristyy paremman suhdannetilanteen sekä hallituksen keväällä 2024 päättämien verotoimien vauhdittamana. Vuosina 2026–2029 verotulot kasvavat keskimäärin 3,3 prosenttia vuodessa.

Kuntahallinto

Kuntahallinnon alijäämän arvioidaan pysyvän vuonna 2024 likimain viime vuoden lukemissa eli n. 1,2 miljardissa eurossa, jolloin alijäämä suhteessa BKT:hen on 0,4 prosenttia. Talouden alavireisyys laskee kuntien saamia yhteisöverotuloja vuonna 2024, mutta muiden verolajien arvioidaan kehittyvän suotuisasti. Valtion tulonsiirrot kunnille vähenevät mm. sote-siirtolaskelman tarkentumisesta johtuvan jälkikäteistarkistuksen ja hallituksen päättämien indeksisäästöjen vuoksi. Kuntahallinnon alijäämä syvenee 0,6 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuosina 2025–2027.

Kunta-alan ansiokehityksen oletetaan vuosina 2025–2027 olevan talouden yleistä ansiokehitystä hieman nopeampaa kunta-alalle aiemmin sovitun palkkausjärjestelmien kehittämisohjelman vuoksi. Kunta-alan palkkasopimukset päättyvät keväällä 2025, ja siksi sopimusratkaisut tuleville vuosille selviävät vasta myöhemmin.

Hintojen nousun lisäksi myös kulutusmenojen volyymi kasvaa poikkeuksellisesti vuonna 2025, mikä johtuu TE-uudistuksesta. Uudistuksessa kunnille ja kuntien muodostamille yhteistoiminta-alueille siirtyi vastuu työ- ja elinkeinopalveluiden järjestämisestä, ja samalla kuntien rahoitusvastuuta työttömyysetuuksista laajennettiin. Työllisyyskehitys vaikuttaa uudistuksen jälkeen entistä enemmän kuntien talouteen, mikä tekee kuntahallinnosta herkemmän suhdannevaihTELuille.

Kuntien tehtävät painottuvat edelleen koulutus- ja sivistyspalveluihin, joiden yhteenlaskettu palvelutarve on laskeva. Oppilaiden määrän väheneminen ei kuitenkaan tarkoita sitä, että opetuksen järjestämisen kustannuksia saataisiin pienennettyä samaa tahtia.

Kulutusmenojen kasvupaineiden lisäksi kuntahallinnon menoja kasvattavat investoinnit. Kuntahallinnon heikkenevä taloustilanne ja kohonneet rahoituskustannukset korostavat kuitenkin investointien tarveharkinnan tärkeyttä. Välttämättömiä investointeja on kuitenkin paljon, sillä kuntien investoinnit kohdistuvat valtaosin rakennuksiin, teihin sekä muuhun perusinfrastruktuuriin.

Vuonna 2025 kuntien tulonsiirrot valtiolta kasvavat TE-palveluiden järjestämisestä muodostuvan uuden valtiosuustehtävän myötä. Valtiosuuksiin tehdään kuitenkin samanaikaisesti tuntuvia leikkauksia vuosina 2025–2027 muun muassa sote-siirtoon liittyvien takautuvasti perittävien valtiosuuksien ja hallituksen päättämän yhden prosenttiyksikön indeksijarrun vuoksi.

Verotulot ovat edelleen kuntien merkittävin tulonlähde. Kuntien talousnäköymien heikkenemisen ennakointiin heijastuvan kuntiin veronkorotuspaineina, mutta veroprosenttiaan vuodelle 2025 nostaneita kuntia oli vain noin viidennes kunnista. Keskimääräinen kunnallisvero nousee vuonna 2025 koko Suomessa 7,59 prosenttiin, minkä arvioidaan lisäävän kunnallisverotuloja n. 85 milj. euroa vuositasolla.

Verorahoitus ei riitä kuntahallinnon kasvaviin menopaineisiin. Kuntien ja kuntayhtymien sopeutustoimet painottunevatkin menojen kasvua hillitseviin toimiin. Alijäämät kasvattavat kuntahallinnon velkaa, ja velkasuhde jatkaa kasvuaan tarkasteluvuosina.

Hyvinvointialuehallinto

Hyvinvointialueiden menojen kasvu vuonna 2024 hidastui selvästi ja alueiden taloudellinen tilanne on vakautunut. Epäsuhta rahoituksen ja menojen välillä kuitenkin säilyy vielä ennallaan. Menot ylittävät tulot selvästi ja alueiden kirjanpidollinen tulos on selvästi alijäämäinen. Myös sektorin kansantalouden tilinpidon mukainen rahoitusasema on -0,7 prosenttia suhteessa BKT:hen.

Hyvinvointialueilla on edelleen mittavat sopeutusvaateet, jotta ne pystyvät kattamaan kahtena ensimmäisenä vuonna kertyneet alijäämät. Valtiovarainministeriö arvioi joulukuussa 2024 sopeutustoimien määräksi vuonna 2024 yhteensä 1,9 miljardia euroa sekä vuonna 2025–2026 kumpanakin 0,2 miljardia euroa. Alueiden toimintaa vaikeuttaa myös henkilöstöpula, joka voi yhtäältä johtaa palveluostojen ja kulujen kasvuun, ja toisaalta hidastaa henkilöstömenojen kasvua ja heikentää palvelujen saatavuutta. Riskiä sisältyy myös palkkaneuvottelujen tuloksiin.

Työmarkkinat

Vuonna 2024 työllisten määrä vähentyi prosentin, sillä työvoiman kysyntä oli heikkoa talouden vaikeuden vuoksi. Avoimia työpaikkoja oli edellisvuotta vähemmän palveluissa ja teollisuudessa. Lisäksi yritykset suunnittelivat työllistävänsä selvästi vähemmän varsinkin rakennustoiminnassa ja vähittäiskaupan alalla. Osaavan työvoiman yleinen puute sai yritykset kuitenkin pitämään jossain määrin kiinni työntekijöistään. Lisäksi paikallishallinto työllisti lisää varsinkin terveydenhuoltoon. Työllisyyden laskun ja lomautusten suuren määrän vuoksi työtuntien määrä supistui selvästi koko taloudessa.

Vuonna 2025 talouden voimistuvan toipumisen odotetaan kääntävän työvoiman kysynnän kasvuun. Lisääntynyt maahanmuutto tukee työvoiman tarjontaa suuren työttömien määrän lisäksi. Vaimean talouskasvun vuoksi hallituksen työllisyyttä tukevien politiikkatoimien ei odoteta merkittävästi lisäävän työllisten määrää, vaikka ne tukevat työn tarjontaa. Työllisten määrä lisääntyy keskimäärin 0,2 prosenttia, sillä työllisyydessä käänne parempaan tapahtuu vasta vuoden varrella.

Vuosina 2026 ja 2027 talouden kasvu on julkisen talouden sopeutuksesta huolimatta varsin vahvaa ja työllisyys lisääntyy keskimäärin noin prosentin verran vuosittain. Työllisyyden kasvu on laaja-alaista ja sitä tukee myös hallituksen työvoiman tarjontaa lisäävät toimet. Vuonna 2027 toimet lisäävät työllisten määrää oletusten mukaan muutamalla kymmenellä tuhannella. 15–64-vuotiaiden työllisyysaste nousee lähelle 73 prosenttia, mutta jää edellistä huippua vuonna 2022 matalammalle tasolle. Kysynnän ja politiikkatoimien lisäksi työllisyyden kasvua tukee myös lisääntyvä työikäinen väestö. Vuonna 2027 15–64-vuotiaita arvioidaan lisääntyneen maahanmuuton vuoksi olevan runsaat 60 000 henkilöä enemmän kuin syksyn 2024 ennusteessa. Vaikka kaikki maahan muuttavat eivät vielä ehdi työllistyä, työllisyysaste saavuttaa vuonna 2027 melkein edellisen huipun vuonna 2022.

Työttömien määrä lisääntyi alkuvuonna 2024 laaja-alaisesti ja varsinkin rakennus- sekä asiantuntija-ammateissa. Miesten työttömyys kasvoi hieman naisten työttömyyttä enemmän. Erityisesti 35–44-vuotiaiden ikäryhmässä miesten työttömyys lisääntyi paljon samoin kuin naisten ikäryhmässä 25–

34-vuotiaat. Työmarkkinoilla on siten paljon työvoimaa, noin 14 000 enemmän kuin vuosi sitten. Työvoiman määrää on kasvattanut myös vilkas maahanmuutto.

Työ- ja elinkeinoministeriön tammikuun 2025 työllisyyskatsauksen mukaan työttömien työnhakijoiden määrä nousi 34 600 henkilöllä vuoden takaisesta. Työttömiä työnhakijoita oli tammikuun lopussa yhteensä 325 800. Työttömien työnhakijoiden lukumäärä sisältää kuntien työllisyyspalveluiden asiakkaat sekä kokoaikaisesti lomautetut. Koko maassa oli lomautettuna tammikuun lopussa 44 300 henkilöä, mikä on 1 000 vähemmän kuin vuotta aikaisemmin.

Pitkäaikaistyöttömiä eli yhtäjaksoisesti vähintään vuoden työttömänä työnhakijana olleita oli 112 300, mikä on 20 600 enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Yli 50-vuotiaita työttömiä työnhakijoita oli 112 200 eli 9 400 enemmän kuin edellisenä vuonna samaan aikaan.

Nuoria, alle 25-vuotiaita työttömiä työnhakijoita oli 6 000 enemmän kuin edellisen vuoden tammikuussa eli yhteensä 38 200. Nuorten työttömyyksistä 46,2 prosenttia päättyi tammikuussa ennen kolmen kuukauden työttömyyttä, mikä on 7,2 prosenttiyksikköä vähemmän kuin vuotta aikaisemmin.

Avoimia työpaikkoja oli tammikuussa 2025 kaikkiaan 95 400, mikä oli 38 000 vähemmän kuin vuosi sitten.

Valtiovarainministeriön mukaan työttömyyden nousu jatkuu vuonna 2025 vaimeampana kuin viime vuonna. Erityisesti rakentamisen supistuminen lisää jalostuksen toimialan työttömyyttä. Myös teollisuudessa työllisyys supistuu korkealta tasolta. Työttömyysaste nousee keskimäärin lähes kahdeksaan ja puoleen prosenttiin koko taloudessa. Vuosina 2026 ja 2027 talouden ja työllisyyden kääntäminen kasvuun vähentää työttömyyttä, mutta ammattitaitoisien työvoiman osaamisvaatimukset hidastavat työttömyyden laskua. Työttömyysaste jää vuonna 2027 noin seitsemään ja puoleen prosenttiin, joka on noin puoli prosenttiyksikköä enemmän kuin EU:n yhteisellä menetelmällä arvioitu rakenteellisen työttömyyden taso Suomessa.

1.2.3. Toimintaympäristön muutokset

Väestö

Väkiluvun muutosta vuosina 2022–2024 kuvataan alla näkyvässä taulukossa.

Alue	2022	2023	2024 ¹	Väkiluvun muutos edellisestä vuodesta, %, (2022–2023)
Pielavesi	4 140	4 073	3 981	-1,6
Ylä-Savo	50 765	50 200	49 578	-1,1
Pohjois-Savo	247 689	248 190	248 823	0,2
Koko maa	5 563 970	5 603 851	5 637 214	0,7

¹ Väestömuutosten ennakkotieto

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan koko maan väkiluku kasvoi vuonna 2024 33 363 asukkaalla (vuoden 2023 luku 39 881 asukasta). Maakunnista väkiluku kasvoi Uudellamaalla, Pirkanmaalla, Varsinais-Suomessa, Pohjanmaalla, Keski-Suomessa, Pohjois-Savossa, Päijät-Hämeessä, Ahvenanmaalla, Pohjois-Pohjanmaalla ja Lapissa. Itä-Suomen maakuntien yhteenlaskettu väestötappio oli 636 henkeä (väestötappio vuonna 2023 oli 612 henkeä). Luonnollinen väestönlisäys oli positiivista ainoastaan Uudenmaan maakunnassa (Pohjois-Savon Liitto).

Pohjois-Savon väkiluku puolestaan kasvoi 633 asukkaalla vuonna 2024. Vuonna 2023 kasvua oli 501 asukkaan verran ja vuonna 2022 väkiluku laski 674 asukkaalla. Vuosina 2018–2021 väkiluku laski keskimäärin hieman yli 800 hengen vuosivauhtia. Viime vuosien kasvua selittää erityisesti maahanmuuton voimakas kasvu. Pohjois-Savon kunnista väkiluku kasvoi ainoastaan Kuopiossa ja Rautalamilla, kaikissa muissa kunnissa väestö väheni.

Pielaveden väestömuutosten ennakkotiedot 31.12.2024	
Syntyneet	3
Kuolleet	27
Luonnollinen väestönlisäys	-24
Kuntien välinen tulomuutto	32
Kuntien välinen lähtömuutto	34
Kuntien välinen nettomuutto	-2
Kunnan sisäinen muutto	56
Maahanmuutto Suomeen	2
Maastamuutto Suomesta	0
Nettomaahanmuutto	2
Kokonaisnettomuutto	0
Kokonaismuutos tammi-joulukuu 2023	-24
Väkiluku	3981

Pohjois-Savossa syntyvyysluvut ovat alhaisia ja kuolleisuusluvut korkeita. Vuonna 2024 luonnollinen väestönlisäys oli -1 287 henkeä. Vuotta aiemmin luku oli -1 501 henkeä. Luonnollinen väestönlisäys oli negatiivista kaikissa Pohjois-Savon kunnissa. Syntyneiden määrä, 1 713 henkeä, jäi tilastohistorian 1990–2024 toiseksi alhaisimmaksi lukemaksi. Alhaisinta syntyvyys oli vuonna 2023, jolloin syntyneitä oli 1 683 henkeä. Kuolleiden määrä laski parin edellisvuoden tapaan ja kuolleita oli 3 000 henkeä.

Väestön ikärakenne 31.12.2023 (%)

Alue	0–14 v	15–64 v	65 v -
Pielavesi	11,7	48,2	40,1
Ylä-Savo	13,6	54,4	32,0
Pohjois-Savo	13,8	59,1	27,1
Koko maa	14,9	61,8	23,4

Väestöllinen eli **demografinen huoltosuhde** on alle 15-vuotiaiden ja 65 vuotta täyttäneiden määrän suhde 15–64-vuotiaiden määrään. Saatu luku on kerrottu sadalla. Pielavedellä väestöllinen huoltosuhde vuonna 2023 oli 107,6.

Ennakkotietojen mukaan Pohjois-Savon muuttotappio muualle Suomeen oli 65 henkeä vuonna 2024, kun vuotta aiemmin muuttotappio oli 16 henkeä. Vuonna 2022 muuttovoittoa oli 21 henkeä. Kuntien välinen nettomuutto oli Kuopion ohella positiivista Leppävirralla, Rautalamilla, Rautavaaralla, Tuusniemellä ja Vesannolla, kaikissa muissa kunnissa se oli negatiivista.

Maahanmuuton kasvu on parin viime vuoden aikana ollut Pohjois-Savossa voimakasta. Vuonna 2024 nettomaahanmuutto oli ennakkotietojen mukaan 1 999 henkeä. Vuonna 2023 nettomaahanmuutto oli 2 024 henkeä ja vuonna 2022 muuttovoittoa kertyi 892 henkeä. Vuonna 2021 nettomaahanmuutto oli 581 henkeä ja vuonna 2020 515 henkeä (Pohjois-Savon Liitto).

Työllisyys

Pohjois-Savossa oli joulukuun lopussa 14 108 työtöntä työnhakijaa, mikä on 776 työtöntä työnhakijaa enemmän kuin vuosi sitten (5,8 %). Näistä lomautettuja oli 2 159, mikä on 120 lomautettua vähemmän kuin viime vuonna samaan aikaan (5,3 %). Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta Pohjois-Savossa oli joulukuussa 12,5 %, mikä on 0,6 prosenttiyksikköä viime vuotta korkeampi. Koko maan työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli joulukuussa 12,0 %.

Nuoria, alle 25-vuotiaita työttömiä työnhakijoita oli joulukuun lopussa 1 846, mikä on 251 enemmän kuin vuosi sitten (15,7 %).

Pitkäaikaistyöttömiä eli yli vuoden yhtäjaksoisesti työttömänä olleita oli Pohjois-Savossa joulukuun lopussa 4 509, mikä on 652 enemmän kuin vuosi sitten (16,9 %).

Joulukuun lopussa Pohjois-Savossa oli avoimia työpaikkoja 1 293, mikä on 1 249 työpaikkaa vähemmän kuin vuosi sitten (49,1 %).

Julkisten työvoimapalveluiden järjestämisvastuu siirtyy valtiolta kunnille vuoden 2025 alussa. Pohjois-Savoon muodostuvien työllisyysalueiden osalta Keski-Savon työllisyysalueen kunnissa oli joulukuun lopussa 2 907 työtöntä työnhakijaa (ml. lomautetut), Kuopion työllisyysalueen kunnissa 9 813 ja Ylä-Savon työllisyysalueen kunnissa 2 220. Työttömien työnhakijoiden määrät kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna Keski-Savon alueen kunnissa 316:lla (12 %), Kuopion työllisyysalueen kunnissa 496:lla (5 %) ja Ylä-Savon työllisyysalueen kunnissa 74:llä (3 %).

Työttömät työnhakijat ja avoimet työpaikat, lähde: Tilastokeskus

	Työttömät työnhakijat laskentapäivänä (lkm.)		Työttömien työnhakijoiden %-osuus työvoimasta (%)		Kokoaikaisesti lomautetut laskentapäivänä (lkm.)		Avoimet työpaikat kuukauden laskentapäivänä (lkm.)	
	Joulu 2023	Joulu 2024	Joulu 2023	Joulu 2024	Joulu 2023	Joulu 2024	Joulu 2023	Joulu 2024
Pielavesi	156	163	10,1	11	24	19	5	...
Ylä-Savo	2705	2734	12,3	12,6	489	469	412	311
Pohjois-Savo	13 332	14 108	11,9	12,5	2279	2159	2542	1293
KOKO MAA	297 648	321 654	11,2	12	39 580	35 018	44 894	23 682

Taloudellinen huoltosuhde kuvaa työttömien ja työvoiman ulkopuolella olevien yhteenlaskettua määrää suhteessa työllisten määrään. Taloudellinen huoltosuhde Pielavedellä vuoden 2023 lopulla oli 206,7. (Vuoden 2024 luku päivittyi huhtikuussa).

Asuntoja Pielaveden kunnassa valmistui vuonna 2024 yhteensä 3 kpl, näistä 1 oli omakotitalo ja ympärivuotiseen käyttöön soveltuvia vapaa-ajan asuinrakennuksia 2 kpl. Näiden lisäksi tehtiin omakotitalojen laajennuksia 4 ja kesämökkien laajennuksia 1.

Pohjois-Savon Liiton tilaston mukaan Pielavedellä oli kesämökkejä yhteensä noin 1400 kappaletta.

Lähteet: Tilastokeskuksen tilastot www.stat.fi; Suomen Kuntaliitto www.kunnat.net; Pohjois-Savon Liiton tilastot; www.pohjois-savo.fi ja rakennusvalvonta.

Ympäristöasiat

Pielaveden kunta on mukana Pohjois-Savon ilmastotiekartassa sekä Ylä-Savon seudullisessa ilmasto-ohjelmassa (valtuusto 8.11.2021). Kunnan tavoitteena on saavuttaa Ylä-Savon kuntien yhteinen tavoite, jossa jokainen kunta vähentää kasvihuonekaasupäästöjään 80 % vuoden 2007 tasosta vuoteen 2035 mennessä.

Vuonna 2023 käynnistyi maakunnallinen SISU-hanke (Suunnitelmallisen ilmastotyön juurruttaminen Pohjois-Savoon- hanke), jossa Pielaveden kunta on mukana yhdessä muiden SavoGrow -kuntien (Suonenjoki, Rautalampi, Tervo, Vesanto ja Keitele) kanssa. Hankkeen tavoitteena on selvittää ja suunnitella kunnan kasvihuonepäästöjen vähentämistä ja tehdä kunnallinen ilmastosuunnitelma. Kuntalaiset ovat voineet vaikuttaa suunnitelmaan vuoden 2023 aikana toteutetun kuntalaiskyselyn ja vuonna 2024 järjestetyn avoimen ympäristöillan kautta sekä esittämällä mielipiteitä suunnitelma-luonnokseen, joka oli nähtävillä kunnan verkkosivuilla 3.6.-5.8.2024. Pielaveden ilmastotavoite on sama kuin em. Ylä-Savon seudullisen ilmasto-ohjelman. Ilmastosuunnitelma etenee valtuuston pää-tettäväksi 7.4.2025.

Pielaveden kasvihuonekaasupäästöt olivat Suomen ympäristökeskuksen (Syken) käyttöperusteisen laskelman mukaan vuonna 2022 yhteensä 58,4 ktCO₂e (e on hiilidioksidiekvivalenttia). Suurimmat päästölähteet olivat maatalous 33,7, tieliikenne 8,6, ja työkoneet 5,5 ktCO₂. Kotitalouksien kulutus-päästöt jakaantuivat vuonna 2019 liikkumiseen (2,1 tCO₂e), ruokaan (1,6), asumiseen (1,3), tava-roihin (1,1) ja palveluihin (0,9).

Syke on laskenut jokaiselle kunnalle päästöskenaarion. Perusskenaarion mukaan Pielaveden kas-vihuonekaasupäästöt vuonna 2035 ovat 48 ktCO₂e, jolloin päästövähennys on noin 33 % lähtöta-sovuodesta 2007. Pielaveden päästövähennystavoite on kuitenkin 80 % vuodesta 2007 vuoteen 2035 mennessä eli päästömäärä olisi tuolloin noin 14 ktCO₂e vuodessa. Perusskenaarion ja 80 % tavoitteen väliin jää noin 34 ktCO₂:n kuilu, joka pitäisi kuroa kiinni.

Skenaariossa tuuli- ja aurinkovoiman päästöhyvityksiä ei ole laskettu mukaan. Esimerkkinä niiden vaikutuksesta ilmastosuunnitelmassa esitetään Löytänän (noin 130 MW) tuulivoima-alue: jos se to-teutuisi, olisi sen päästöhyvitys kunnalle noin 20 ktCO₂e.

Ilmastosuunnitelman toimenpiteet jakautuvat kuuteen teemaan ja toimenpiteille esitetään vastuutahto, nykytilat, aikataulu, vaikutukset ja seurantamittarit niiltä osin, kun niitä voidaan vuoden 2025 alussa asettaa.

Uusiutuvien energiamuotojen toteutumista on pyritty mahdollistamaan edistämällä vireillä olevien tuulivoimaosayleiskaavojen kaavoitusprosesseja. Vuonna 2024 Pielaveden kunnassa oli viisi vireillä olevaa tuuli- ja aurinkovoimaosayleiskaavaa. Päätöksentekoon niistä etenee vuonna 2024 Muntte-rinkankaan ja Löytänän tuulivoimakaavat ja vuonna 2025 Vornankorven tuulivoimakaava. Muut kaksi kaavaa etenevät myöhemmin. Kaikkiin em. uusiutuvan energian hankkeisiin liittyy kattava

ympäristövaikutusten arviointimenettely, jossa voimaloiden vaikutuksia mm. ympäristöön ja luontoon selvitetään.

Pielaveden kunta on mukana Savo-Karjalan vesiensuojeluyhdistyksen hankehakemuksessa, jossa Pielaveden alueella toteutetaan alueellinen vesistöjen esiselvitys. Hakemus on jätetty 2.12.2024. Esiselvityksessä pyritään yhteiseen ymmärrykseen vesistön tilasta, siihen mahdollisesti vaikuttavista tekijöistä ja lisäselvitystarpeista sekä tavoitteista ja toimenpiteistä niiden saavuttamiseksi. Esiselvityksen perusteella edetään joko suoraan toimenpiteiden hankesuunnitteluun tai alustavaan kunnossuunnitteluun, jossa hankitaan lisätietoja toteutusvaiheeseen. Hankkeen tuotoksena syntyy vesistökunnostusten yleissuunnitelma.

Vuodesta 2023 alkaen Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä purkaantui ja ympäristönsuojelutoiminta muuttui isäntäkuntamalliseksi. Isäntäkuntana toimii lisälmen kaupunki ja Pielaveden kunta on yhtenä sopimuskuntana mukana. Vuonna 2024 ympäristönsuojelun toimintamenoissa oli pientä laskua edellisiin vuosiin verrattuna. Vuonna 2024 ei tehty ympäristönsuojeluun liittyviä investointeja. Isompia ympäristövahinkoja ei vuonna 2024 tapahtunut, mutta yhden teollisuuskiinteistön alueen pilaantuneisuuden selvitykset on käynnistetty.

PIMA kohteiden selvityksiä toteutettiin yksi yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa ”Maaperä kuntoon”-ohjelman kautta. Tutkittu alue sijaitsee pohjavesi alueella. Alueen maaperä todettiin selvityksen ja tutkimusten perusteella puhtaaksi eikä alueelle ole tarpeen suunnitella jatkotoimenpiteitä. Alueella sijaitseva vanhassa rakennuksessa todettiin kohonneita pitoisuuksia haitallisista aineista, jonka vuoksi aluetta on syytä tarkkailla jatkossa. Rakennuksen poistaminen olisi pitkällä tähtäimellä pohjaveden kannalta suositeltavaa, sekä alueen mahdollisessa tulevassa käytössä tulee huomioida alueen riskit.

Vesihuoltolaitoksen toimintaan kuuluu Pielavesi-järven vesistötarkkailu. Vuonna 2024 Pielavesi-järven vesistötarkkailujen tuloksissa ei ole ollut poikkeamia normaaleista raja-arvoista. Vesihuoltolaitoksen ympäristöasiat on kerrottu tarkemmin vesihuoltolaitoksen toimintakertomuksessa. Vesihuollon toiminnassa keskityttiin vuonna 2024 erityisesti huoltovarmuuteen ja toiminnan jatkuvuuden turvaamiseen häiriötilanteissa. Investoinnit kohdennettiin verkoston kahdentamisiin, alkaloinnin saneeraukseen, sekä vuotovesien vähentämiseen.

1.2.4. Kunnan hallinto ja henkilöstö

Kunnan hallinto

Valtuusto

Pielaveden valtuuston jäsenmäärä oli 21 valtuutettua valtuustokaudella 2021–2025.

asema	nimi	puolue
Puheenjohtaja	Harri-Pekka Luomi	kesk
I varapuheenjohtaja	Aku Saastamoinen	kesk
II varapuheenjohtaja	Risto Nousiainen	kesk

Kertomusvuonna valtuusto kokoontui 7 kertaa varsinaiseen kokoukseen. Pöytäkirjaan kirjattiin kaikkiaan 68 pykälää. Varsinaisten kokousten lisäksi valtuustolle pidettiin 5 erillistä seminaaria.

Kunnanhallitus

Pielaveden kunnanhallituksen jäsenmäärä on 9. Puheenjohtajisto ja jäsenet valitaan kahdeksi vuodeksi kerrallaan.

Kunnanhallitus

asema	nimi	puolue
Puheenjohtaja	Mia Simpanen	kesk
I varapuheenjohtaja	Pentti Virolainen	kesk
II varapuheenjohtaja	Mirka Parviainen	vas
Jäsen	Veli-Tuomas Hakulinen	kesk
Jäsen	Mika Hartikainen	kok
Jäsen	Marja Jokipii-Ruuskanen	sdp
Jäsen	Janne Nyyssönen 13.11.2023 alkaen	ps
Jäsen	Juha Partanen	kesk
Jäsen	Mirja Pelkonen	kesk
Esittelijä	kunnanjohtaja Johanna Viita	

Kertomusvuonna kunnanhallitus piti 13 kokousta ja pöytäkirjaan kirjoitettiin 267 pykälää. Kunnanhallituksen iltakouluja pidettiin 3. Kunnanhallitus kokousti pääsääntöisesti valtuustosalilla, mutta hybridikokouskin mahdollistettiin tarvittaessa.

Tilivelvolliset

Kuntalain 125 §:n mukaan tilivelvollisia ovat:

- kunnan toimielimen jäsenet
- asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavat viranhaltijat

Tilivelvollisia ovat kaikki kuntalain 125 §:n 1. momentin mukaisten toimielinten jäsenet - lukuun ottamatta valtuutetut. Kuntalain 30 §:n mukaan kunnan toimielimiä ovat valtuuston lisäksi kunnanhallitus, lautakunnat, valiokunnat ja johtokunnat, niiden jaostot ja toimikunnat.

Tilivelvolliset viranhaltijat ovat valtuuston päätöksen 28.2.2022 § 13 mukaan:

- kunnan hallinnosta ja taloudesta vastaavat keskushallinnon viranhaltijat:
 1. kunnanjohtaja
 2. talouspäällikkö
 3. hallintojohtaja
- Palvelualuejohtajat siten kuin kunnanhallitus heidät nimeää hallintosäännön 17 §:n mukaisesti:
 1. Kasvun ja oppimisen johtaja
 2. Ympäristön ja asumisen johtaja

Esittelijät tässä luettelutaina muut kuin esittelijänä toimivat keskushallinnon viranhaltijat tai palvelualuejohtajat

- kansalaisopiston rehtori (kansalaisopiston johtokunta)
- rakennustarkastaja (rakennusvalvontajaosto)

Muu hallinto

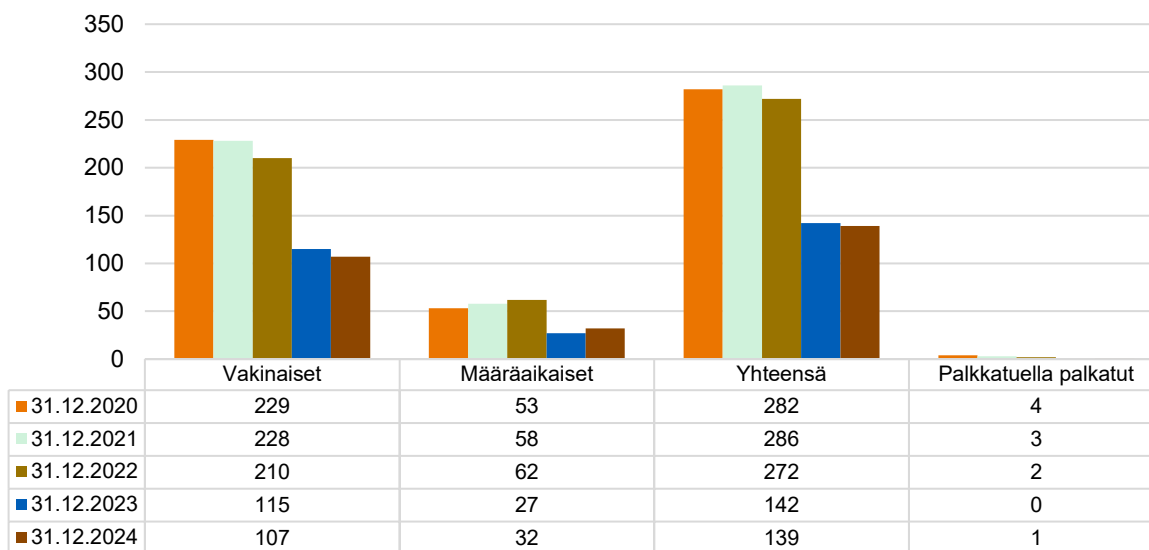
Toimielinten kokoonpano 2024 ilmenee toimintakertomuksen liitteestä nro 4.

Vaalikaudeksi 2021–2025 valittujen luottamushenkilöiden yhteystiedot ovat löydettävissä myös kunnan kotisivuilta osoitteesta www.pielavesi.fi.

Kunnan henkilöstö

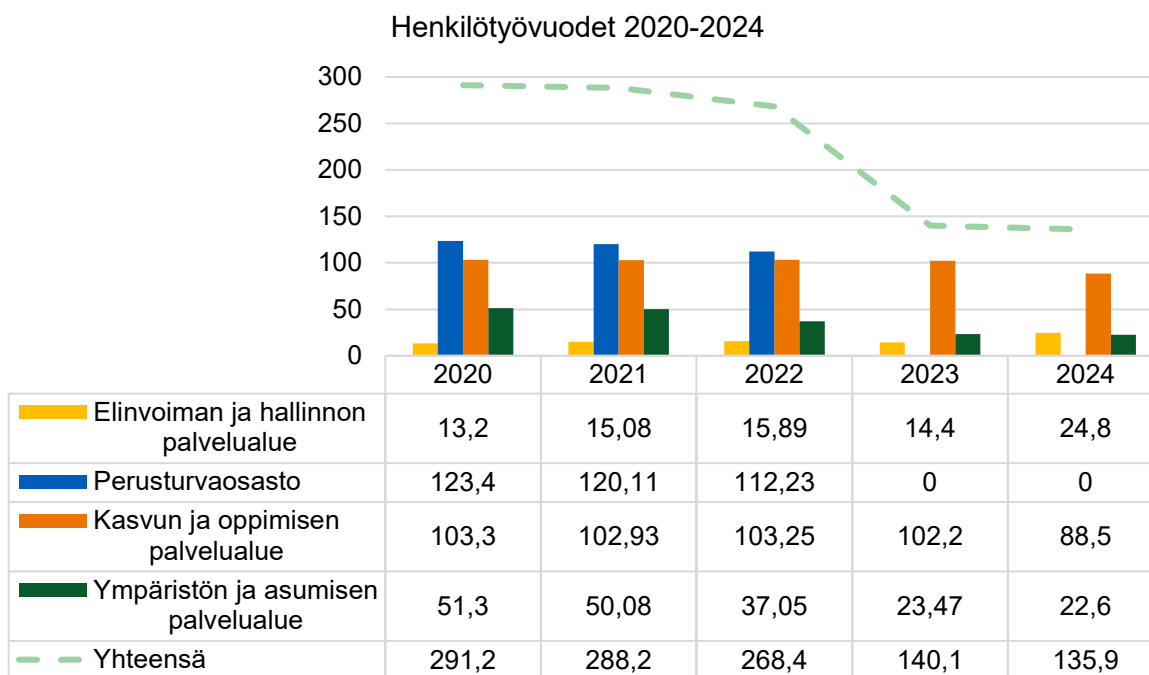
Vuoden 2024 lopussa palveluksessa oli 140 henkilöä. Henkilöstöstä vakinaisia oli 107 henkilöä, määräaikaista/sijaisia 32. Edellisvuoteen verrattuna henkilöstön kokonaismäärä vähentyi 2 henkilöllä. Edelliseen vuoteen verrattuna henkilöstön määrä väheni kasvun ja oppimisen palvelualueella (11 henkilöä) ja lisääntyi elinvoiman ja hallinnon palvelualueella (8 henkilöä) sekä ympäristön ja asunon palvelualueella (1 henkilö). Luvuissa näkyy vuoden alusta toteutunut organisaatiouudistus.

Henkilöstön määrän kehitys vuosina 2020 - 2024

Lisääntyvissä määrin henkilöstövahvuutta kuvataan henkilötyövuosina. Henkilötyövuosi kuvaa koko-aikaiseksi muutetun henkilön työpanosta. Henkilöstömäärän vaihtelu vuoden aikana ja osa-aikatyötä tekevien osuus henkilöstöstä vaikuttavat siihen, että henkilötyövuosi kuvaa paremmin vuoden aikana palvelussuhteessa ollutta työvoimaa kuin henkilöstömäärä tietyssä päivänä kuten 31.12. Henkilötyövuodella tarkoitetaan täyttä työaikaa tekevän henkilön koko vuoden työskentelyä. Osa-aikainen henkilö muutetaan henkilötyövuodeksi osa-aikaprosenttiaan vastaavasti (esim. osa-aikaisuus 50 %, koko vuoden työssä = 0,5 henkilötyövuosi). Osa-aikaisuus lasketaan työajasta.

Henkilötyövuosina mitattuna Pielaveden kunnan henkilöstövahvuus vuonna 2024 oli 135,9 henkilötyövuotta. Henkilötyövuosien määrä väheni 4,2 henkilötyövuotta vuoden 2024 aikana. Henkilötyövuodet palvelualueittain (osastoittain) vuosina 2020–2024 oli seuraavat:

Vuosina 2017–2021 Laskukaavana on käytetty palveluksessa olopäivien lukumäärää kalenteripäivinä /365 *(osa-aikaprosentti/100). KT:n suosituksen mukaisesti vuodesta 2022 alkaen henkilötyövuoden laskukaavana on käytetty palkallisten palveluksessa olopäivien lukumäärää kalenteripäivinä / 365 * (osa-aikaprosentti/100). Huomioitavaa on, että vuodesta 2022 alkaen palkallinen työpanos raportoidaan aikaisemmasta poiketen, joten vuodet 2022–2024 eivät ole suoraan verrannollisia vuosiin 2020–2021.

Henkilöstön ikärakenne

Henkilöstön keski-ikä 31.12.2024 oli 49 vuotta. Keski-ikä on noussut edellisestä vuodenvaihteesta 11 kuukaudella. Pielaveden kunnan henkilöstö on liki kolme vuotta ikääntyneempää kuin kunnissa keskimäärin.

Keski-ikä palvelualueittain 31.12.2024:

- Elinvoiman ja hallinnon palvelualue 50,9 vuotta
- Kasvun ja oppimisen palvelualue 49 vuotta
- Ympäristön ja asumisen palvelualue 51,6 vuotta.

Terveysperusteiset poissaolot

Terveysperusteisia poissaoloja vuonna 2024 oli yhteensä 1928 kalenteripäivää, josta työtapaturmien osuus oli 89 kalenteripäivää. Edelliseen vuoteen verrattuna terveysperusteiset poissaolot vähenivät 16,46 %. Sairauspoissaoloprosentti oli 5,53 % (v.2023 6,56 %). Terveysperusteiset poissaolot eivät kohdennu suoraan mihinkään tiettyyn työhön tai työpisteeseen eikä työntekijäryhmään. Huomioitavaa on, että yksittäisten henkilöiden pitkät poissaolot vaikuttavat tilastotietoihin merkittävästi.

Terveysperusteisia poissaoloja voidaan lähestyä myös positiivisen tunnusluvun kautta. Terveysprosentti kuvaa sitä osuutta henkilöstöstä, jolla ei ole lainkaan vuoden aikana sairauspoissaoloja. Terveysprosentti oli vuonna 2024 32,58 %.

Terveysperusteisten poissaolojen palkkauskustannukset henkilösivukuluineen olivat vuonna 2024 n. 0,24 milj. euroa. Kelan ja vakuutusyhtiön korvausten jälkeen niiden nettokustannuksiksi jäi n. 0,18 milj. euroa. Terveysperusteisten poissaolojen palkkakustannukset henkilösivukuluineen kasvoivat edellisvuoteen verrattuna 0,01 milj. euroa. Vaikka terveysperusteisten poissaolojen päivät vähenivät, niin työehtosopimusten palkankorotukset aiheuttivat sen, että kustannukset kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna. Kelan ja vakuutusyhtiön korvausten jälkeen nettokustannukset eivät kuitenkaan muuttuneet.

Työterveyshuolto

Työterveyshuollon palvelujen tuottajana toimi Pihlajalinna Terveys Oy. Työterveyshuolto sisältää työpaikkaselvitysten laadintaan liittyvät työpaikkakäynnit, terveystarkastukset, niihin liittyvät tutkimukset, työkykyä ylläpitävän toiminnan ja osallistumisen tarvittaessa työpaikan ensiapuvalmiuden suunnitteluun ja toteutukseen. Työterveyshuollon ennaltaehkäisevistä kustannuksista Kela korvaa 60 %.

Vuonna 2024 toimintasuunnitelmaan sisältyi mahdollisuus käyttää työterveyshuollon sairaanhoito-palveluita. Näistä kustannuksista Kela korvaa 50 %.

Lisäksi henkilöstölle otettiin käyttöön terveysvakuutus 1.8.2023 lukien. Terveysvakuutus Duo kattaa aina sekä tapaturmien että sairauksien hoidon. Vakuutuksesta korvataan erikoislääkäritasoista hoitoa ja tutkimuksia valittuun vakuutusmäärään asti. Pyydettyssä tarjouksessa vakuutusmäärä tapahtumaa kohden on 10.000 €/ sairaus/ tapaturma ja sisältää omavastuun osalta vaihtoehtot ilman omavastuuta tai siten, että vakuutukseen sisältyy 30 € omavastuu, jonka maksaa työntekijä.

Työnantajan hankkiman terveysvakuutuksen piirin työntekijä / viranhaltija pääsee palvelusuhteen kestänyt yhdenjaksoisesti 6 kuukautta ja koskee kaikkia työntekijöitä / viranhaltijoita riippumatta palvelusuhteen kestosta tai muodosta.

Henkilöstömenot

Henkilöstömenot olivat vuonna 2024 yhteensä 8,0 milj. euroa.

Laajemmin kunnan henkilöstöasioita esitellään erillisessä henkilöstökertomuksessa vuodelta 2024, joka on tarkoitettu työyhteisön ja toimipisteiden, johdon ja poliittisten päätöksentekijöiden käyttöön.

1.2.5.Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Tilikauden tulokseen vaikutti hyvin suurelta osin Opinportin investoinnin aloituksen siirtyminen. Opinporttiin liittyviä kulueriä jäi toteutumatta n. 0,6 M€.

Vuoden aikana tehtiin käyttötalouden määrärahamuutoksia nettona n. 1,36 M€. Vaikutus toimintakatteeseen oli 0,3 M€ toimintakatetta vähentävästi arvioiden jäävän -11 854 503 euroon.

Vaalijalan ylijäämäpalautuksena Pielaveden kunta sai n. 0,2 M€.

Verotus

Verotulot toteutuivat vuoden 2023 tilinpäätökseen verrattuna n. 0,19 M€ suurempana. Kuntaverossa nousua oli 0,27 M€ ja kiinteistöverossa noin 0,13 M€. Yhteisöverossa oli puolestaan laskua edelliseen vuoteen verrattuna 0,22 M€

Pielaveden kunnan v. 2024 verotuloennustetta nostettiin talousarviomuutoksissa nettona noin 0,35 M€. Verotulot toteutuivat 0,05 M€ suurempana kunnallisvero toteutuessa 0,03 M€ ja osuus yhteisö-veron tuotoista 0,029 M€ suurempana, mutta kiinteistövero toteutui 0,014 M€ pienempänä.

Valtionosuudet

Valtionosuuksia Pielaveden kunnalle kertyi yhteensä 5,5 M€ milj. euroa kasvu ollen edelliseen vuoteen verrattuna n. 0,08 M€. Opetus- ja kulttuuritoimen lopullinen valtionosuus oli -42 108 euroa. Kotikuntakorvaustulot olivat 228 618 euroa ja kotikuntakorvausmenot 91 179 euroa (sisältyvät koulutoimen tuloihin ja menoihin).

Merkittävät poikkeamat tilinpäätösvuoden talousarvioon

Muutetun talousarvion tilikauden ylijäämäksi arvioitiin 1,42 M€. Toteuma ennen tulokseen esitettävien lisäpoistojen, arvonalentumisen sekä investointivarausten kirjausta oli 2,21 M€. Toimintatuotot (sis ja ulkoiset) toteutuivat 0,14M€ suurempana kuin oli arvioitu. Palkat toteutuivat n. 0,3 M€ ja toimintakulut 0,56M€ pienempänä kuin oli arvioitu. Rahoitustuotot toteutuivat 0,04M€ suurempana. Näiden erien jälkeen vuosikate oli 0,7M€ positiivisempi kuin muutetussa talousarviossa ennustettiin ollen 3,59 M€.

Merkittävimmät poikkeamat kuntatasolla:

Merkittävimmät poikkeamat	Tulosta parantavat erät	Tulosta heikentävät erät
TOIMINTATUOTOT	0,42	0,19
Kotikuntakorvaukset	0,15	
Tuet ja avustukset valtio/muut	0,09	
Muut liiketoiminnan tuotot	0,08	
Palveluiden myyntituotot	0,04	
Vesi ja jätevesimaksut		0,08
Muiden rakennusten vuokrat		0,09
Pääomavuokrat, ulkoiset		0,02
Pysyvien vastaavien myyntitulo	0,03	
Muut tuotot	0,02	
HENKILÖSTÖKULUT	0,30	0,00
Henkilöstökulut	0,30	
PALVELUJEN OSTOT	0,30	0,21
Toimisto ja asiantuntijapalvelut	0,04	
Koulutus ja kulttuuripalvelut	0,04	
Muut palvelut	0,03	
Rakentaminen ja rakennusten kunnossapito	0,13	
Ateriapalvelut	0,07	
Asiakaspalvelujen ostot		0,09
Alueiden rakentamis- ja kunnossapito		0,12
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	0,05	0,13
Kirjallisuus	0,03	
Kalusto	0,02	
Muu materiaali		0,02
Lämmitys		0,03
Rakennusmateriaali		0,08
AVUSTUKSET	0,05	0,00
Työmarkkinatuen kuntaosuus	0,03	
Lasten kotihoidon tuki	0,02	
MUUT TOIMINTAKULUT	0,04	0,00
ICT laitteiden vuokrat	0,04	
RAHOITUSTUOTOT	0,04	
Merkittävimmät poikkeamat yhteensä	1,21	0,53

Merkittävät toiminnalliset muutokset

Vuonna 2024 jatkettiin ns. uuden Pielaveden kunnan toiminnallisina muutoksina panostaminen ennaltaehkäisevään toimintaan, kohtaamisiin sekä osallistavaan johtamiseen. Vuonna 2023 hallintosäännön mukaisesti tehty rakenteellinen muutos vapaa-ajan palveluiden siirtämisestä sivistyslautakunnan alaisuudesta kunnanhallituksen alaisuuteen sekä hallinto- ja tukipalveluissa sijais- ja tiimi-järjestelyihin siirtymisen toiminnan vakiinnuttaminen käynnistyi 1.1.2024. Samassa muutoksessa entisistä osastonimistä siirryttiin elinvoiman ja hallinnon, kasvun ja oppimisen sekä ympäristön ja asuminen palvelualueisiin.

Pohjois-Pielaveden koulusta tehtiin selvitys koulun opetuksen siirtomahdollisuudesta Rannankylän koulun yhteyteen. Valtuusto päätti 10.2.2025 kokouksessaan koulun opetuksen siirrosta, mikäli oppilasmäärä laskee alle 25:n oppilaan.

Investointiosa

Investointiosan rakenne

Investointiosa sisältää investointisuunnitelmat talousarviovuodelle ja suunnitelmavuosille. Useamman vuoden aikana toteutettava investointihanke jaetaan eri vuosille.

Investointimäärärahoihin otetaan vain 10.000 € ja sen ylittävät hankkeet. Alle 10.000 euron jäävät pienhankkeet käyttöajastaan riippumatta käsitellään käyttötalousosassa. Investointiosassa valtuusto hyväksyy kustannusarviot, määrärahat ja tuloarviot hankkeille.

Ylitykset muutettuun talousarvioon

Sähköisten palvelujen edistämisen kustannukset ylittyivät 0,019 M€. Kustannukset ylittyi ennakoitua suurempien käyttöönotto kustannusten osalta, kun lisäominaisuuksia otettiin käyttöön mm. sähköinen arkisto, sekä edellisen järjestelmän päällekkäisestä käytöstä johtuen.

Puistotien saneerauksen viimeistelyn kustannukset ylittyivät 0,015M€. Ylitys johtui sähkötöistä ja suunnittelu kustannuksista, kun laadittiin lopulliset toteuman mukaiset piirustukset.

Alitukset muutettuun talousarvioon

Laukkalan vesiosuuskunnan yhdysvesiputken toteutus saatiin toteutettua automaatiota vaille. Kustannukset jäivät alle 0,01 milj. euron, jolloin kustannukset kirjattiin käyttötaloudesta.

Kiinteistöjen energiatalouden parantamisen investointi siirtyi vuodelle 2025.

Pikonniemen jätevedenpuhdistamon vanhan öljylämmitysjärjestelmän uusiminen on saatu suunniteltua ja kilpailutettua ja urakoitsija valittua. Toteutus vuonna 2025.

Pohjavesilaitoksen alkalointilaitteiston uusimisen suunnittelu, kilpailutus ja urakoitsijan valinta saatiin toteutettua. Urakka käynnistettiin ja saatiin viimeistelyä ja käyttöönottoa vaille valmiiksi ja näiden kustannukset siirtyvät vuodelle 2025. Toteutuneet kustannukset alittuivat vuonna 2024 0,1 milj. €, kustannukset vuodelle 2025 olivat 0,252 milj.

Varavesisyöttö saatiin toteutettua käyttöönottoa ja viimeistelyä vaille. Nämä toimenpiteet toteutetaan tulevana keväänä. Kustannukset siirtyivät kokonaisuudessaan vuodelle 2025, jonka vuoksi vuodelle 2024 ei aiheutunut kuluja olleenkaan.

Opinportin investointiin liittyvät valitukset hallinto-oikeuteen sekä korkeimpaan hallinto-oikeuteen vaikutti talousarvion kulujen alitukseen. Opinportin asemakaavaan liittyvään päätökseen haettiin jatkovalituslupaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Tieto valitusluvan hylkäämisestä korkeimmassa hallinto-oikeudessa tuli 19.3.2025.

Projekti	TA+muutos 2024	TOT 2024	summa ero	%
2810 Sähköisten palvelujen edistäminen	56 000	74 538	-18 538	-33,10
2504 Puistotien saneerauksen viim.	60 000	74 705	-14 705	-24,50
2615 Laukkalan vesioskoyhdytysputki	20 000	0	20 000	100,00
1195 Kiinteistöjen energiatalouden parantaminen	50 000	400	49 600	99,20
2591 Vesimittarit etäluettaviksi	190 000	139 553	50 447	26,55
2616 Varavesisyytön rakentaminen	100 000	5 020	94 980	94,98
1199 Pohjavesilaitos	350 000	252 227	97 773	27,93
2507 Puistotien liikennemerkkien viherurakointi	200 000	97 560	102 440	51,22
1182 Opinportti, saneeraukset	390 920	242 498	148 422	37,96

1.2.6. Arvio merkittävimmistä riskeistä, tulevasta kehityksestä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista

Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa, jonka tavoitteena on saada varmuus kunnan tavoitteiden saavuttamisesta sekä toiminnan jatkuvuudesta ja häiriöttömyydestä. Kunnassa on päivitetty sisäisen valvonnan yleisohje (kh 1.6.2020 § 133) ja konserniohje vuonna 2017. Molemmissa asiakirjoissa ohjeistetaan toimintaa riskienhallinnan osalta.

Suomen ja sitä myötä myös kuntien talouteen vaikuttavat mm. maailmantalouden epävarmuus, sisäisen ja ulkoisen turvallisuuden kustannukset, ilmastonmuutos, hidas talouskasvu sekä hyvinvointialueiden taloushaasteet.

Pielaveden kunnan kehitykseen vaikuttaa edellä mainittujen lisäksi kunnan oma talous. Vuoden 2024 tilinpäätöksen tulos on poikkeuksellisen hyvä verrattuna tuleviin vuosiin. Vuoden 2025 tulos on talousarvion mukaan vain 296 euroa ylijäämäinen. Jos mitään tasapainottamistoimenpiteitä ei tehdä, taloussuunnitelmavuonna 2027 tilikauden tulos on noin 550 000 euroa alijäämäinen.

Pielaveden osalta keskeisimmät toimintaympäristön muutokset ovat väestö- ja oppilasmäärän väheneminen, kunnan omistamien kiinteistöjen ikä ja kunto sekä TE-palveluiden siirtyminen valtiolta kuntien yhteistoiminta-alueille. Myös hallituksen inhouse-lainsäädäntövalmistelu luo epävarmuutta erityisesti ICT-palveluiden ja ruokahuollon palveluiden ostamiseen sekä jätehuollon kehittämiseen.

Pielaveden kunnan osalta suurimmat riskit kehityssuunnasta poikkeamiin suunnitelmakaudella 2025–2027 muodostuvat

- verorahoituksen riittävyydestä sekä kuntien valtionosuuden (vos) epävarmuudesta ja vos-uudistuksen vaikutuksista
- Pohjois-Savon hyvinvointialueen 1.1.2026 vuokraamista kiinteistöistä, niiden yhtiöittämisestä ja kiinteistöistä saatavasta vuokratulosta
- Pohjois-Savon hyvinvointialueen taloushaasteista sekä palveluiden saavutettavuuden heikkenemisestä hyvinvointialueen reunamilla
- käynnistyneen TE-uudistuksen tuloksista suhteessa kunnan mittavaan panostukseen

- uusiutuvan energian sijoittumisesta
- kunnan omistamien rakennusten ylläpitokustannuksista
- ICT-palveluiden ja sitä myötä kaikkien palveluiden järjestämiseen liittyvistä uhkista ml. kyberhyökkäyksistä.

Väestön muutos Pielavedellä on aleneva. Pielaveden kunnan väkiluku oli 31.12.2024 yhteensä 3981. henkilöä. Väkiluku laski edellisestä vuodesta 24 henkeä. Taloussuunnitelman 2025–2027 mukaan verotulot vuonna 2025 ovat noin 8,2 miljoonaa euroa, vuonna 2026 noin 8,7 miljoonaa euroa ja vuonna 2027 noin 8,8 miljoonaa euroa. Verotuloista tuloveroa on tilinpäätöksen 2024 mukaan noin 70 % sekä kiinteistöveroa ja yhteisöveron tuottoa molempia noin 15 %.

Hallitus käynnisti kuntien peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän uudistuksen syksyllä 2023. Tarkoituksena oli, että päivitetty järjestelmä olisi tullut voimaan vuoden 2026 alusta alkaen. Lokakuun 2024 lopussa kuitenkin tiedotettiin, että valtionosuusuudistus siirtyy vuodella eteenpäin eräisen lisäselvitystarpeiden vuoksi (VM). Taloussuunnitelman 2025–2027 mukaiset valtionosuudet ovat vuonna 2025 yhteensä n. 5,6 miljoonaa euroa, vuonna 2026 noin 5,7 miljoonaa euroa ja vuonna 2027 noin 5,5 miljoonaa euroa.

Kunnan omistamien sote- ja pela-kiinteistöjen vuokrasopimusten uudelleen neuvottelut muodostavat Pielaveden kunnalle taloudellisen riskin. Vaikka sote-tehtävät siirtyivät kunnilta pois ja samalla kuntien tulopohja kaventui, jäivät kunnille kannettaviksi sote-kiinteistöihin kohdistuvat velat ja poistot. Hyvinvointialue ja kunnat ovat tehneet toimitilojen hallinnasta vuokrasopimuksen 31.12.2025 asti. Hyvinvointialueella on oikeus pidentää vuokrasopimuksen voimassaoloaikaa yhdellä vuodella, mutta Pohjois-Savon hyvinvointialue on ilmoittanut, että optiovuotta ei käytetä ja kaikki vuokrasopimukset neuvotellaan keväällä 2025 uudelleen.

Hyvinvointialueiden yhteenlaskettu sopeutustarve (nettoluotonotto) vuonna 2024 on valtiovarainministeriön taloudellisen katsauksen mukaan noin 1,9 miljardia euroa. Hyvinvointialueiden rahoitus valtiolta on vuonna 2025 yhteensä 26,7 miljardia euroa. Kasvua edellisestä vuodesta on 1 miljardi euroa. Taloushaasteet tarkoittavat mittavia tuottavuus- ja taloudellisuusohjelmia. Tämä tarkoittaa monien ei-lakisääteisten palveluiden lakkauttamisia sekä lakisääteisten palveluiden keskittämisiä. Sote- ja pela-palvelujen saatavuus monissa pienissä maaseutukunnissa heikentyy.

Pohjois-Savon hyvinvointialueen aluevaltuusto hyväksyi 17.6.2024 vastaanottopalveluiden osalta ns. laajan vaihtoehdon. Pielavedellä toimii viimeistään 1.1.2026 alkaen vastaanottopalveluiden osalta ns. laaja sosiaali- ja terveysasema, joka on auki arkisin viitenä päivänä viikossa. Näytteenotto- ja kuvantamispalveluja tarjotaan palvelutarpeen mukaan. Tällä hetkellä kuvantamispalvelua tarjotaan kerran viikossa. Terveysaseman vuodeosaston toiminta on päättynyt ja sen tilalla on lyhytaikaista ympärivuorokautista hoivaa tarjoava sosiaalihuollon alainen Ilonakoti, jonka toiminnan jatkuvuutta hyvinvointialue tarkastelee vuosi kerrallaan.

Valtakunnallinen TE-uudistus toteutui vuoden 2025 alussa. Valtion työllisyys- ja yrityspalvelut siirtyivät kuntien vastuulle. Siirtynyt kokonaisuus voidaan jakaa kunnan tuottamiin palveluihin sekä asiakkaille maksettaviin työttömyysetuuksiin. Palveluiden osalta kunnille maksetaan valtionosuutta ns. laajan työttömyyden perusteella ja valtionosuus päivittyy vuosittain. Sen sijaan työttömyysetuuskustannusten kasvu korvataan kunnille kiinteällä valtionosuuden lisäyksellä. Korvausta korotetaan vuosittain vain kansaneläkeindeksillä eli se ei muutu esimerkiksi työttömien määrän muuttuessa. Korvauksen suuruus uudistuksen voimaantulohetkellä vastaa kunnalle siirtyvää rahoitusvastuuta.

Pielavesi on osa Ylä-Savon työllisyydenhoitoaluetta yhdessä Iisalmen, Kiuruveden, Vieremän ja Sonkajärven kanssa. Palveluiden tuottaminen maksaa Pielaveden kunnalle 386 000 euroa vuodessa. Palveluihin saatava valtionosuus ei kata palveluiden tuottamisen kustannuksia. Pitkäaikais-työttömyydestä aiheutuvan työmarkkinatuen ennustetaan nousevan 230 000 eurosta 350 000 euroon. Kustannuksia vastaava laskennallinen valtionosuus on yhteensä 420 000 euroa.

Pielaveden kunnan omaan toimintaan ja vaikutusvaltaan liittyvät suurimmat riskit liittyvät ns. Opinportti-hankkeeseen, uusiin tulonlähteisiin eli ns. vihreän siirtymän mahdollistaviin tuuli- ja aurinkovoimakaavoihin sekä kunnan ja kuntakonsernin omistamiin kiinteistöihin.

Opinportti-hankkeessa Puustellin yläkoulun toiminta, liikuntahalli sekä kirjasto siirretään lukion kanssa samaan rakennukseen, Opinporttiin. Valtuusto päätti 27.5.2024 Opinportin saneeraus- ja uudisrakennuskouluinvestoinnin toteuttamisesta enintään 13,5 miljoonalla eurolla ja 17.6.2024 kirjokylän asemakaavan muutoksen hyväksymisestä Opinportin korttelissa. Investoinnin toteutus siirtyi viime vuodesta vuoteen 2025 hankkeeseen kohdistuvien valitusten vuoksi.

Tuuli- ja aurinkovoimaan liittyviä kaava-aloitteita on vireillä viisi. Näistä kaksi on tulossa valtuustokäsittelyyn vuonna 2025 ja loput myöhemmin. Osayleiskaavojen hyväksyminen (tai hylkääminen) on kunnan omissa käsissä, mutta päätökset hankkeiden toteuttamisesta tekee energiayhtiöt. Jos kaikki tuuli- ja aurinkovoima-alueet toteutuisivat, kiinteistöverotulot voisivat olla alkuvuosina noin 1,3–1,5 miljoonaa euroa vuodessa. Uusiutuvan energian saatavuus vaikuttaa kiinteistöveron lisäksi myös yhteisöveron tuottoon sekä teollisuuden sijoittumispäätöksiin.

Kunnan omistamien rakennusten pinta-alaa on tällä hetkellä yhteensä noin 3,4 hehtaaria. Pinta-alasta noin hehtaari on alle 15 vuotta vanhoja tai alle 10 vuotta sitten peruskorjattuja rakennuksia. Toisen ison ryhmän, noin 1,6 hehtaarin pinta-alan muodostavat rakennukset, joilla on välitön peruskorjaustarve. Väestön määrään ja palvelujen tarpeeseen perustuvasta tila- tai kiinteistöohjelmasta päättämisellä on merkittävä vaikutus kunnan käyttötalouteen.

Tietojärjestelmiin liittyvistä riskeistä kerrotaan myöhemmin tässä luvussa.

Elinvoiman ja hallinnon riskit

Taloudelliset riskit

Taloudeltaan kestävä kunta järjestää lakisääteiset palvelut kustannusvaikuttavasti nykyisille asukkaalleen ja varautuu järkevästi sellaiseen tulevaisuuteen, jonka pohjana on realistinen näkymä väestörakenteesta ja sen palvelutarpeesta.

Kaikkien palvelujen ei tarvitse olla itse tuotettuja tai löytyä oman kunnan rajojen sisäpuolelta, mutta niiden tulee olla laadukkaita ja kuntalaisten saavutettavissa. Tämä voi näyttäytyä esimerkiksi perusopetuksen ja lukiokoulutuksen verkostomaisena järjestämisenä.

Kestävän talouden kunnassa investoinnit ja päätökset palveluverkosta mitoitetaan suhteessa realistiseen tulevaisuudenkuvaan – oli suuntana sitten vahva kasvu tai hallittu supistuminen. Kestävän talouden kunnassa rahaa jää myös kunnan ja alueen kehittämiseen.

Yksittäisen kunnan talouden kestävyys on tulevaisuudessa korostetun riippuvainen paitsi ulkoisista muutosvoimista myös yhteistyön onnistumisesta alueen muiden toimijoiden kanssa. Kestävää kuntataloutta ei voi olla ilman aktiivista yhteistyötä sekä naapurikuntien kesken että kunnan ja hyvinvointialueen välillä.

Lainakanta

Lainakannan tulisi pysyä valtakunnallisessa keskitasossa tai mieluummin sen alapuolella.

Pielaveden kunnan lainakanta vuoden 2024 lopussa oli 9,8 milj. euroa, joka oli 2 467 euroa/asukas (- 70 €/as vuoteen 2023) ja konsernin 2 772 euroa/as (-93 €/as).

Vuonna 2024 (alustava tieto) kuntien keskimääräinen lainakanta tulisi olemaan 3 380 euroa/asukas (+ 15 €/as). Tätä Manner-Suomen kuntien keskimääräisen lainakannan tietoa vuodesta 2024 ei ollut vielä saatavilla. Vuonna 2023 luku oli 3 368 euroa/asukas.

Vuonna 2024 Pielaveden kunnan lainan lyhennykset olivat n. 0,5 M€. Tilinpäätöksen tekohetkellä ei vielä ole käytössä vuoden 2024 lopullisia valtakunnallisia lukuja. Kunnan lainakanta on käytännössä sote -kiinteistöjen investointivelkaa ja toiminnan ylläpitämiseksi lainaa ei ole tarvinnut ottaa. Kunnan kassatilanne on edelleen hyvä.

Lainakannasta n. 50 % on sidottu pitkäaikaiseen 10 v viitekorkoon ja n. 50 % vaihtuviin korkoihin. Keskikorko vuonna 2024 oli n. 2,6 %.

Investointiohjelma vuosina 2025–2027 on n. 14,4 milj. euroa ja ko. vuosille hyväksytyn taloussuunnitelman vuoden 2025–2026 vuosikate kattaisi poistot niukasti, mutta vuonna 2027 tilikauden tulos olisi miinusmerkkinen. Vuodelle 2027 on arvioitu purkukustannuksia n. 0,6 milj. euroa, joka vaikuttaa osaltaan arvioituun tulokseen. Vuosina 2025–2026 suurimpana investointina on Opinportin saneeraus ja laajennus n. 13 M€.

Kunnan sijoitusvarallisuutta lisättiin vuonna 2021 (kv 15.3.2021 § 18) 2,4 M€ ja tällä varauduttiin tuleviin investointeihin.

Tällä hetkellä veroprosentin (kuntavero) tuotosta 13,65 % (14,06 %) menee lainanhoitomaihin. Lainojen suhde verotuloihin (kaikki verotulot) on 118,1 % (127,13 %).

Valtuusto on kokouksessaan 8.4.2024 § 14 päättänyt myöntää takauksen Ylä-Savon Jätehuolto Oy:n pankkitakaukselle että tililimiittitakaukselle. Valtuuston päätöksen mukaisesti Ylä-Savon Jätehuolto Oy:n tulee asettaa kunnan takaukselle riittävä vastavakuus. Asian käsittely on tilinpäätöskirjaa laadittaessa kesken.

Pielavedellä taloussuunnitelman mukaan tulorahoitus riittäisi talousarviovuonna 2025 ja 2026 suunnittelukauden menoihin ja poistoihin. Riskejä sisältyy ennen kaikkea verorahoituksen määrään. Ikääntyvä ja vähenevä väestö aiheuttaa riskin verorahoituksen riittävyyteen.

Muita merkittäviä tulorahoitukseen liittyviä riskejä ovat meneillään oleva kuntien valtionosuusuudistus, tuulivoiman kiinteistöverotulon epävarmuus sekä hyvinvointialueiden huono taloustilanne, joka vaikuttaa mm. kuntien hyvinvointialueilta saamiin vuokratuloihin. Nähtäväksi siis jää, mikä on yleisesti ottaen rahoituksen taso kunnille jatkossa.

Taloussuunnitelmassa on merkittäviä investointeja vuosille 2025–2026. Näihin varauduttiin jo vuoden 2021 aikana lisäämällä sijoituksen varoja ja lyhentämällä lainoja enemmän kuin normaalit vuosilyhennykset ovat, jotta lainakanta saatiin pysymään kohtuullisena. Sijoituksen varoja voidaan purkaa tarvittaessa investointien edetessä. Lisäksi tilinpäätöksessä 2023 varauduttiin Opinportin investointiin tekemällä 800 000 euron varaus taseeseen, josta sitä puretaan investoinnin valmistuttua poistojen tahtiin. Tätä varautumista jatkettiin vuonna 2024 yhteensä 950 000 eurolla.

Kunnan n. 9,8 miljoonan euron lainakannasta n. 50 % on sidottu kiinteään korkoon ja 50 % vaihtuviin korkoihin. Korot ovat lähteneet ripeään nousuun ja vaikutus on nähtävissä korkomenoissa. Mikäli investoinnit toteutuvat suunnitellun suuruisina tai suurempina, sisältyy lainarahoitukseen korkojen noustessa korkeampi riski.

Kunnan ja sen tytäryhtiöiden kiinteistöjen korjausvelka on suuri ja tästä voi aiheutua jatkossa merkittäviä arvonalennuskirjauksia. Tätä ennakoiden arvonalentumiskirjauksia tehtiin 300 000 € vuodelle 2023 kunnan täysin omistaman Pielaveden Teollisuushallit Oy:n osakkeista. Alaskirjausta jatkettiin vuonna 2024 yhteensä 230 000 eurolla. Kiinteistöjen määrää on edelleen voitava vähentää, jotta uusinvestoinnit ovat mahdollisia.

Lisäksi taloudellista riskiä aiheuttaa Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan ja siitä aiheutuva kustannusten nousu energiassa ja tarvikkeissa. Sota horjuttaa myös sijoitusmarkkinoita ja sitä kautta voi aiheuttaa kunnan sijoitusvarallisuuden arvonalentumista. Globaalisti toimivilla arvopaperimarkkinoilla valtava määrä erilaisia asioita vaikuttaa sijoittajien ajatuksiin tulevaisuudesta ja tietenkin epävarmuus heijastuu myös hintoihin, kun sijoittajat yrittävät arvioida kuinka jatkuvat muutokset voivat vaikuttaa yksittäisiin sijoituskohteisiin.

Käytännössä riskienhallintaa tehdään jokapäiväisessä työssä. Talouspäällikkö seuraa päivittäin esim. maksuun siirtyviä laskuja ja niiden tietoja. Talouteen liittyviä ohjeistuksia lähetetään vuoden varrella henkilöstölle. Talouden eri tapahtumaketjut ovat myös eriytetty. Lisäksi riskien hallinnan näkökulmasta on lähdetty hakemaan ennustettavuuteen uusia työkaluja mm. talousarvioprosessiin.

Vahinkoriskit

Vahinkoriskillä tarkoitetaan riskiä, joka toteutuessaan aiheuttaa taloudellisia menetyksiä, henkilövahinkoja tai haittaa ympäristölle. Vahinkoriski kohdistuu tyypillisesti tiettyyn kohteeseen. Vahinkoriskejä ovat esimerkiksi organisaation omaisuuden vaurioituminen, tuhoutuminen ja häviäminen esimerkiksi rikoksen tai tulipalon seurauksena.

Vahinkoriskeiksi on arvioitu henkilöstöön kohdistuvat uhka- ja väkivaltatilanteet sekä muut työturvallisuuspoikkeamat, toimitilojen turvallisuuteen, terveellisyys- ja käytettävyyteen liittyvät riskit (sisäilmaongelmat ja kosteusvahingot), kiinteistöihin ja omaisuuteen kohdistuvat rikolliset teot, kuten varkaudet ja vahingonteot sekä muut vahingot, onnettomuudet, luonnonilmiöt ja tekniset viat sekä kybertoimintaympäristöön sekä tiedonhallintaan liittyvät riskit.

Kunnan henkilöriskit, omaisuusriskit, toiminnan riskit ja ajoneuvojen riskit on vakuutettu kattavasti. Julkisyhteisövakuutuksen omaisuuden ja toiminnan omavastuuosuudet ovat omaisuusriskiturvassa 4.000 euroa (rakennukset ja irtaimisto) ja lisäkuluvaluutuksessa (esim. toiminnan siirto toiseen paikkaan) 4000 euroa vahingon määrästä. Metsävakuutuksessa omavastuu on 2000 euroa. Vastuuvakuutuksen omavastuu on 1.000 euroa, hallinnon vastuuvakuutuksessa 2.000 euroa ja oikeusturvakuutuksen omavastuu 15 % vahingon määrästä vähintään 1.000 euroa. Vakuutusyhtiönä on vuoden 2023 alusta lukien toiminut If Vahinkovakuutusyhtiö Oyj.

Tietojärjestelmien riskit

Hallinnon verkon ja hallinnon työasemien osalta ylläpito hoidetaan Savon ICT Oy:n toimesta. Savon ICT Oy:n tehtävänä on huolehtia myös käyttöjärjestelmä-, tietosuoja- ja tietoturvapäivityksien ajantasaisuudesta. Pääasiassa kaikki kunnan työasemat ovat olleet Windows 10 -käyttöjärjestelmällä

varustettuja, mutta siirtyminen Windows 11-käyttöjärjestelmään alkoi vuoden lopulla. Hallinnon verkossa olevilla koneilla on käyttäjillä rajatut perusoikeudet, joten esim. ohjelmien omatoiminen asennus ei ole mahdollista. Kunnan käytössä olevat mobiililaitteet ovat Savon ICT Oy:n etähallinnassa.

Koulupuolella työasemat ovat pääasiassa Windows10 -käyttöjärjestelmällä varustettuja ja niiden ylläpidosta ja päivityksistä huolehtii Tietolatva Oy. Oppilaskoneet on suojattu niin, että oppilaat eivät voi muuttaa koneiden asetuksia. Kaikilla kouluilla on käytössä langaton verkko, jonka ylläpidosta ja tietoturvasta vastaa Tietolatva Oy.

Valtuustokauden alusta otettiin käyttöön sähköisen kokouksen ja tulevaisuudessa sähköisen kokousmenettelyn mahdollistavat laitteet kunnan luottamushenkilöille. Hankitut laitteet ovat Savon ICT Oy:n etähallinnassa.

Tietoturva- ja tietosuojariskit

EU:n tietosuoja-asetuksen ja tiedonhallintalain velvoitteet on huomioitava sellaisenaan kunnan toiminnassa. EU:n yleinen tietosuoja-asetus ja tiedonhallintalaki edellyttävät, että kuntien vastuulla olevat tiedot ovat suojattu ja että niihin pääsyä rajataan työtehtävien mukaisesti. Pielaveden kunnan tietoturvapoliittikka päivitettiin vuoden 2020 aikana. Tietoturvapoliitikassa määritellään tietoturvatyön tavoitteet, vastuut ja organisointi ja toteutuskeinot.

Tietoturvaan ja -suojaan liittyvät riskit ovat lisääntyneet asioiden käsittelyn digitalisoitumisen myötä. Riskien hallinta edellyttää yhä enemmän henkilöstön koulutusta, tiedon lisäämistä ja varautumista näissä asioissa. Riskien tunnistamisen lisäksi riskitilanteiden hallinta edellyttää käytännön harjoittelua eri yhteistyötahojen kanssa sekä uhka- ja vaaratilanteiden johtamisosaamista. Kunnan henkilöstö suoritti tietoturvakoulutuksen ja siihen sisältyvän testin vuoden 2024 aikana.

Kunnan näkökulmasta ICT:n käyttäjät muodostavat merkittävän tietoturvariskin. Käyttäjät ovat keskeisessä asemassa arkipäivän tietoturvallisuuden toteutumisessa. Annettavalla ohjeistuksella ja henkilökunnan koulutuksella voidaan tietoturvallisuutta parantaa merkittävästi. Tietoturvallisuuden laiminlyönnit voivat aiheuttaa merkittävää haittaa kunnan eri toiminnoille. Esimerkkeinä voidaan mainita ulkoisten muistivälineiden käyttö (tietoa katoaa tai joutuu väärin käsiin) ja verkkoselailu. Käyttäjien osalta riskien pienentämiseksi kunnassa on olemassa tietoturvalliseen toimintaan ohjeistusta. Vuonna 2024 tammikuussa päivitettiin kunnan tietoturva- ja pilvipalveluohje. Mahdollisissa ongelmatilanteissa henkilöstön on otettava yhteyttä välittömästi Savon ICT:n helpdeskiin.

ICT- ja tietoturvariskit on ymmärrettävä aikaisempaa laajemmin, sillä Internet-yhteydellä varustettujen mobiililaitteiden käytön määrä on lisääntynyt niin kunnan henkilöstön kuin luottamustehtävissäkin toimivien keskuudessa. Matkapuhelinten ja tablettien suojaukseen tulee kiinnittää enenevässä määrin huomiota sekä näiden käytössä on noudatettava huolellisuutta. Ict-toimijan vaihtumisen myötä sähköpostien tietoturvallisuutta on kasvatettu.

Uusien työntekijöiden ja viranhaltijoiden perehdytysmateriaalissa ohjeistetaan henkilöstöä tutustumaan kunnan tietoturvapoliittikkaan, tietoturva- ja pilvipalveluohjeeseen ja someohjeeseen sekä suorittamaan Tietoturvan perusteet koulutus.

Tietohallinnon valmiussuunnitelma päivitettiin vuoden 2022 aikana.

Kunta osallistui myös valtakunnalliseen Taisto-harjoitukseen, jonka yleisenä tavoitteena on kehittää digitaalisten häiriötilanteiden hallintaa, johtamista ja viestintää, kehittää toiminnan jatkuvuuteen ja varautumiseen liittyviä toimintamalleja, prosesseja ja ohjeita.

Kunta laatii tietotilinpäätöksen vuosittain.

Henkilöstöriskit

Henkilöstöriskien hallinta tulee nähdä kunnan kokonaisvaltaisen riskienhallinnannan osana. Henkilöstöriskeissä on tunnistettavissa terveyteen ja hyvinvointiin, työympäristöön, työyhteisöön, osaamiseen ja työsuhteisiin liittyvät riskit sekä vahingonteot, työväkivalta ja liikenteeseen liittyvät riskit. Terveyteen ja hyvinvointiin liittyvistä riskeistä on tarkempi kuvaus erikseen laaditussa henkilöstöraportissa.

Suhteellisen pieni henkilöstömäärä ja tähän liittyvät avainhenkilöriskit on tunnistettu ja tulleet tutuiksi Pielaveden kunnassa. On enemmänkin kuin tyypillistä, että työntekijä on hoitamiensa asioiden ainoa osaaja kunnassa. Uusia työntekijöitä rekrytoidaan harvoin ja pitkäaikaisille työntekijöille on kertynyt laaja tietopääoma sekä hiljainen tieto. Tietopääoma ja hiljaisen tiedon osaaminen voidaan menettää avainhenkilön menettämisen kautta. Riskit ilmenevät yleensä eläkkeelle siirtymisen tai virasta/työtehtävästä pois lähdön yhteydessä. Toimistohenkilöstön kanssa on työstyetty hallinto- ja tukipalvelujen uudelleen organisointia, jossa yhtenä lähtökohtana on henkilöriskien hallinta. Uutta toimintamallia, tiimi- ja parityöskentelyä, on otettu käyttöön vuonna 2024 ja työtä jatketaan edelleen.

Tietopääomaa eikä hiljaista tietoa pystyttyä siirtämään seuraajalle, koska tehtävien täyttöprosessi kestää useita kuukausia. Varahenkilöjärjestelmän luominen on haasteellista niukoilla henkilöresursseilla ja osittain jopa mahdotontakin. Taloudelliset resurssit asettavat omat rajoitteensa tietopääomasiirolla. Varahenkilöjärjestelmässä pyritään kehittämään ja hyödyntämään osastojen välistä yhteistyötä.

Hallinnon riskit

Hallinnon osalta merkittävimmät riskit muodostuvat jo edellä mainituista ICT-, tietoturva- ja henkilöstöriskeistä.

Hallintojohtaja tarkistaa laadittujen työsopimusten oikeellisuutta, työvuorosuunnittelua ja toteutuneita työtuntikirjanpitoja satunnaisotannalla. Sisäistä tarkastusta tehdään kunnan hallintomenetelyyn liittyen tarkistaen esityslistoja ja pöytäkirjoja eri toimielimien osalta sekä viranhaltijoiden tekemiä päätöksiä. Erityistä huomiota on kiinnitetty henkilöstöpäätösten julkaisuun verkossa.

Kasvun ja oppimisen palvelualueen riskit

Kasvun ja oppimisen palvelualueen riskit voidaan jakaa kahteen pääryhmään: henkilöriskit ja kiinteistöriskit. Vuoden alussa toteutettiin organisaatiomuutos, vanhasta sivistysosastosta jäi jäljelle kasvu ja oppiminen eli varhaiskasvatus ja koulut, samalla myös osasto-nimi muuttui palvelualueeksi. Työntekijämäärä väheni 110:stä 99:een.

Henkilöriskit jakautuvat työntekijöihin sekä asiakkaisiin. Vuonna 2024 sairaspöissaolot vähenivät selkeästi edellisestä vuodesta, niin lukumääräisesti kuin keskimääräisesti. Varhaiskasvatuksessa ja kouluissa erilaiset infektiot (flunssat ym.) ovat kuitenkin normaalia arjessa esiintyvää haittaa, niin asiakkaissa kuin henkilökunnassa. Tämä lisää työn kuormaa henkilökunnassa.

Varautumisesta ja valmiuden korottamisesta on tullut uusi normaali. Vuonna 2024 Ukrainan sota jatkui edelleen ja monenlaiset hybridi-vaikuttamiset olivat arkipäivää. Henkilökuntaa ja erityisesti

johtavassa asemassa olevia on koulutettu erilaisilla varautumis- ja valmiuskoulutuksilla. Näitä ovat tarjonneet Pelastusopisto, AVI ja monet muut viranomaiset. Toiminta erilaisissa häiriötilanteissa pyritään säilyttämään mahdollisimman normaalina. Vuoden aikana on myös parannettu valmiutta ja varautumista (hankinnat, koulutus) kohdata tällaisia häiriöitä. Henkisen jaksamisen tukeminen on ollut ja tulee olemaan jatkossakin tärkeässä roolissa, jotta näistä jo pitkään vaikuttaneista kriiseistä selvitään.

Henkilöstön työssäjaksamista ja työhyvinvointia on hyvä edelleen seurata myös säännöllisillä työhyvinvointikyselyillä. Viimeisin kysely tehtiin loka-marraskuussa 2024. Vastausprosentti oli hyvä ja myös kyselyn perusteella työhyvinvointi koettiin hyväksi ja kaikilta osin paremmaksi kuin edellisessä kyselyssä. Hyvinvointi työssä lisää työntekijän työmotivaatiota, sitoutumista, luovuutta, tehokkuutta ja tuottavuutta. Se myös ennaltaehkäisee ja vähentää sairauspoissaoloja. Työhyvinvointi tukee yksilön elämänhallintaa ja edesauttaa pitämään itsestä hyvää huolta myös vapaa-ajalla.

Henkilöriskien yksi alamuoito on tietoturva ja sen riskit. Ympäröivän yhteiskunnan muutokset ovat korostaneet myös tietoturvan ajantasaisuuden tärkeyttä. Maailmalla tapahtuu paljon erilaista urkin-taa, disinformaation levittämistä, tietojen kalastelua ja rikollista toimintaa, kuten vääriä laskuja, tietokoneiden ja -verkkojen saastuttamista, haltuunottoa ja kiristämistä. Hyvään tietoturvaan kuuluu työntekijöiden koulutus ja tietoisuus uhkista, järkevä toiminta ja turvallisuuteen liittyvät ohjeet, määräykset ja rutiinit sekä myös riittävällä tasolla oleva infrastruktuuri eli koneet, tietoturvaohjelmat, palomuurit ym ovat kunnossa. Tekoälyn nopea kehittyminen vain korostaa tätä tarvetta.

Kiinteistöriskiin kuuluvat kaikki kiinteistöt, joissa palvelualueen toimintaa on. Kiinteistöt ovat joko vanhoja tai vielä vanhempia, osa on tulossa peruskorjaukseen ja osassa peruskorjaus olisi pitänyt tehdä jo ajat sitten. Opinportti-hankkeella pyritään osaltaan vastaamaan tähän riskiin. Kouluhanke, uusi Opinportti, saatiin suunniteltua keväällä ja valtuusto teki jo päätökset toteutuksen aloittamisesta, mutta sen jälkeen hanke on pysähtynyt odottamaan siitä tehtyjen valitusten ratkaisuja eri oikeusasteissa. Opinportti-hankkeella korvattaisiin lukuisia vanhoja ja huonokuntoisia, jopa terveydelle haitallisia kiinteistöjä. Suurin riski on Puustellin koulu, joka ylipaineistettiin syksyllä. Uudet tilat tarvittaisiin pikaisesti, sillä ylipaineistus on lyhytaikainen ratkaisu. Toinen suuririskinen kiinteistö Puustellin koulun lisäksi on Säviän koulun rakennus. Koulutoiminta siirtyy kirkonkylälle syksyllä 2026. Samalla varhaiskasvatuksen toiminnan jatko on selvitettävä. Varhaiskasvatuksen tilat ylipaineistettiin myös syksyllä 2024. Kummankin kiinteistön ylipaineistusta on seurattava koko ajan.

Kasvun ja oppimisen palvelualueen sisäinen valvonta toteutuu palvelualuejohtajan satunnaisotannalla tekemillä tarkistuksilla ja yleisellä maksuliikenteen valvonnalla. Sisäisellä valvonnalla ennaltaehkäistään riskejä ja vahvistetaan niiden hallintaa. Sisäistä valvontaa suoritetaan päätöksien ja talouteen liittyvien hankintojen oikeellisuuteen sekä lainsäädännön ja kunnan ohjeiden ja sääntöjen noudattamiseen. Tavoitteena on varmistaa kunnan tavoitteiden toteutuminen ja mahdollisten riskien välttäminen.

Talousvastuulliset yksiköiden esimiehet ja muut talousvastuulliset henkilöt seuraavat oman vastuunsa alaista toimintaa samoilla periaatteilla kuin palvelualuejohtaja.

Ympäristön ja asumisen palvelualueen riskit

Kiinteistöjen ja kunnallistekniikan ikääntyminen lisää toiminnallisia riskejä ja aiheuttaa korjausvelan kasvua. Investointipaineita on nyt tällä hetkellä ja tulevaisuudessa näköpiirissä, jotta toimintaa saadaa pidettyä yllä ja isoilta ongelmilta välttyttäisiin. Toimintojen muuttuessa investointien suunnittelu

on entistä tärkeämpää ja olisi pystyttävä ennakoimaan muuttuvia tilanteita pitkälle tulevaisuuteen. Rakennusinvestoinneissa olisi kyettävä näkemään toimintojen kehittyminen kymmeniä vuosia eteenpäin. Tähän on esimerkiksi pyritty vuodesta 2018 alkaneella kouluverkkosuunnittelulla sekä vuonna 2024 käynnistyneen tilatyöryhmän avulla.

Hyvinvointialueelle vuokrattavien kiinteistöjen osalta on tehty 3+1 vuoden vuokrasopimukset 1.1.2023 alkaen. Hyvinvointialue on ilmoittanut, että optiovuotta ei käytetä ja kaikki vuokrasopimukset neuvotellaan uudelleen jokaisen kiinteistön osalta. Tämä aiheuttaa merkittävää kiinteistöriskiä, mikäli vuokrasopimuksia ei tulla jatkamaan tai niistä saatava vuokra pienenee merkittävästi. Vuonna 2024 käynnistettiin yhtiöittämisselvitys vähintään hyvinvointialueelle vuokrattavien rakennusten osalta. Yhtiön tulee olla toiminnassa 1.1.2026 alkaen ja sen on tultava toimeen vuokratuloilla.

Rakennuskannan olisi pystyttävä sopeutumaan muuttuviin tilanteisiin, jottei tiloja olisi vajaakäytöllä tai pahimmillaan tyhjiillään. Ylläpitokulut (2 367 225 euroa vuonna 2024) ovat nousseet jyrkästi ja uhkaavat jatkossa nousta edelleen, mikä aiheuttaa taloudellisia paineita ja ohjaa rakennuskannan mahdollisimman tehokkaaseen käyttöön. Vuonna 2024 käynnistynyt tilatyöryhmän tehtävänä on selvittää kunnan kiinteistökannan sopeuttamista tarvetta vastaavaksi.

Myös muun rakennetun infran, tiet, liikunta- ja leikkipaikat, vesilaitos, yms. osalta haasteina ovat ikääntyminen ja korjaustarpeen kasvaminen. Pienillä vuosittaisilla investoineilla pystytään pitämään toiminnot käytössä, mutta korjausvelan kasvua ei niillä pystytä estämään. Rakennetun infran lisääntyminen lisää kunnossapitokuluja, mikä aiheuttaa taloudellisia paineita. Rakennetun infran määrän sopeuttaminen muuttuvissa tilanteissa tai tarpeen vähentyessä ei ole käytännössä mahdollista, vaan ne on pidettävä joka tapauksessa kunnossa kaikissa tilanteissa. Hyvänä esimerkkinä on vesilaitos, jonka tulojen väheneminen johtuu suurelta osin laitoksen palveluita käyttävien asiakkaiden vähentymisellä, mutta siitä huolimatta kaikki olemassa oleva ja rakennettu infra on pidettävä toimintakunnossa.

Henkilöstöpuolella eläköitymisten tai muiden poistumisten johdosta, tiedon ja osaamisen siirto, sekä osaavan henkilökunnan saaminen on haasteena ja riskinä. Lisäksi ohuen organisaation ja tieto/taidon keskittyminen yhden henkilön varaan aiheuttaa riskin toiminnan ylläpitämisessä poikkeustilanteissa. Henkilöstön osaamisen ylläpitäminen ja oikea aikaiset rekrytoinnit, sekä henkilöstön hyvinvoinnista ja jaksamisesta huolehtiminen ovat tärkeitä riskin hallinnassa.

Sisäinen valvonta:

Sisäistä valvontaa suoritetaan jatkuvana päivittäisenä toimintana, sekä päätösten pistokoeluonteisina tarkistuksina. Valvonta toteutetaan satunnaisotannalla tehdyillä tarkistuksilla ja yleisellä maksuliikenteen valvonnalla. Lisäksi vahvistetaan esihenkilöiden suorittamaa talouden seurantaa ja koko henkilökunnan taloustietoisuutta.

Muut ei taloudelliset asiat

Kuntastrategiaan 2021–2025 valitut painopisteet ovat ”Elinvoimaa ihmisistä ja yhteistyöstä” sekä ”Sujuvaa arkea ja hyvinvoinnin edistämisestä”.

Arvot joihin kunnan toiminta perustuu, ovat rohkeus, oikeudenmukaisuus, yrittäjämyönteisyys, positiivisuus ja yhteisöllisyys.

Kunnan toiminnassa ei ole tunnistettu ihmisoikeuksiin liittyviä riskejä.

Korruption ja lahjonnan torjumiseksi on annettu ohjeistukset edustamisesta (mm. muistamissääntö) ja hankinnoista eturistiriitojen välttämiseksi. Hankinnoissa noudatetaan lakia julkisista hankinnoista ja kunnan hankintaohjetta. Johtavat luottamushenkilöt ja viranhaltijat ovat tehneet sidonnaisuusilmoitukset.

Kunnassa otettiin käyttöön 1.4.2023 lain edellyttämä ilmoituskanava vakavien väärinkäytösten ilmoittamista varten.

Kysymys on EU:n ilmoittajansuojeludirektiivin (2019/1937), eli ns. whistleblower-direktiivin täytäntöönpanosta. Lainsäädännön tarkoituksena on varmistaa, että henkilö, joka työnsä yhteydessä havaitsee tai epäilee yleisen edun vastaista toimintaa voi ilmoittaa asiasta turvallisesti. Ilmoituskanava on julkaistu kunnan verkkosivuilla. Ilmoituksia kanavan kautta ei tullut yhtään vuonna 2024.

Toiminnassa ei ole tunnistettu korruptioon tai lahjontaan liittyviä riskejä.

1.3. Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Kunnanhallitus on 1.6.2020 hyväksynyt Pielaveden kunnan sisäisen valvonnan ohjeet, joiden mukaan kunnanhallituksen, lautakuntien ja osastopäälliköiden sekä esimiesten tulee valvontaa suorittaa. Tämän lisäksi kunta voi ostaa tilintarkastajalta /tilintarkastusyhteisöltä sisäiseen valvontaan liittyviä tarkastuksia.

Sisäinen valvonta on osa kunnan jokapäiväistä johtamisjärjestelmää. Sillä parannetaan päämäärien ja tavoitteiden saavuttamista ja pyritään varmistamaan toimintojen tehokkuus ja tarkoituksenmukaisuus, taloudellisen raportoinnin luotettavuus ja lakien ja säädösten noudattaminen.

Sisäisen valvonnan järjestäminen

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan vastuut on määritelty hallinto- ja johtosäännöissä sekä sisäisen valvonnan ohjeessa hallitukselle, esihenkilöille ja henkilöstölle.

Sisäisen valvonnan yleisohjeen mukaisesti vastuualueiden ydin- ja tukitoimintojen toimintaprosessit on suunniteltu ja ohjeistettu niin, että sisäinen valvonta toteutuu pääsääntöisesti niissä käytänteissä, joilla johdetaan, suunnitellaan ja ohjataan Pielaveden kunnan toimintaa. Näin on perustasolla varmistuttu toiminnan taloudellisuudesta ja tuloksellisuudesta sekä siitä, että kunta toimii voimassa olevan lainsäädännön ja ohjeistuksen mukaisesti. Konkreettisina esimerkkeinä laskujen käsittely ja hyväksyntä, kuntalain mukaisen otto-oikeuden käyttämismahdollisuus jne.

Toiminnassa ja päätöksenteossa tiedostetaan erilaisia toimintaan ja talouteen liittyviä riskejä. Tilivelvolliset viranhaltijat ja esimiehet ovat velvollisia johtamaan, suunnittelemaan ja ohjaamaan toimintaa tavoitteiden saavuttamiseksi ja riskien hallitsemiseksi toiminnan luonteen mukaisesti. Toiminnan ja talouden seurannan ja arvioinnin perusteella heidän tulee myös reagoida merkittäviin riskeihin ja poikkeamiin. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä vastaa osaltaan kunnanhallitus.

Sisäinen valvonta ja siihen sisältyvä riskienhallinta voi tuottaa kuitenkin vain kohtuullisen varmuuden yllä mainittujen sisäisen valvonnan tavoitteiden saavuttamisesta ja erilaisten riskien hallinnasta. Kunnanhallitus on nimennyt keskuudestaan kaksi sisäistä tarkastajaa. Vuoden 2024 aikana ei tehty sisäisiä tarkastuksia.

Talouden osalta henkilöstöä on ohjeistettu talouden seurannan ja toteutumisen osalta vuoden aikana useaan otteeseen. Valtiokonttorille raportoidaan talouden toteutuma kunnan osalta neljännesvuosittain ja kuntakonsernista viimeisen neljänneksen yhteydessä, sekä toukokuussa koko edellinen vuosi palveluluokittain. Lisäksi raportoidaan erikseen talousarviosta ja annetaan kaksi ennustetta tilinpäätöksestä (elokuussa ja tammikuussa). Raportointi on lisännyt hallinnollista työtä ja on aika-
taulullisesti sitovaa. Tavoitteena on, että raportoitu taloustieto on avointa, ajantasaista ja vertailukelpoista.

Sisäisen valvonnan arviointi

Arviointi kohdistui olennaisiin riskeihin, niiden hallinnan menettelyihin ja toiminnan kehittämismahdollisuuksiin.

Kunnanhallitus esittää omana arvionaan seuraavat kehittämisalueet ja **Toimenpiteet**:

Keskeiset sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämisalueet

Hallintokunnat tunnistavat riskejä, joita on kuvattu edellisessä luvussa. Riskien systemaattisessa arvioinnissa, raportoinnissa ja dokumentoinnissa on edelleen kehitettävää. Dokumentointia tehdään mm. sisäisten tarkastajien raporteissa, henkilöstöpalavereista, työtyytyväisyyskyselyistä, johtoryhmän muistioissa. Myös talouteen liittyvät seurannat, henkilöstöhallintoon liittyvät tilastot, kiinteistöjen tarkastusraportit jne. on dokumentoitu. Dokumentoinnin merkitys korostuu etenkin henkilöstömuutoksissa ja perehdytyksessä. Lähivuosina huomioitavaa on erityisesti myös ns. hiljaisen tiedon siirtymisessä. Riskien systemaattisen arvioinnin ja raportoinnin kehittäminen vaatii sisäisen valvonnan jalkauttamista strategisen johdon tasolta aina työntekijätasolle asti. Uuden asianhallintajärjestelmän myötä dokumentointi ja seuraaminen edelleen tehostuu ja helpottuu.

Kunnanhallitus on hyväksynyt 11.9.2023 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tarkastusraporttipohjan. Riskienhallinnasta ja sisäisestä valvonnasta raportoidaan lautakunnille ja kunnanhallitukselle talouden toteutumisraporttien yhteydessä (30.6. ja 31.12.tilinpäätös). Hallitus esittää kannanottonaan, että sisäinen valvonta tuottaa pääosin riittävän varmuuden toiminnasta.

Lakien ja säännösten sekä hyvän hallinto- ja johtamistavan vastaisia toimia, joista seuraisi merkittävä korvaus, kanne tai oikeusseuraamus, ei ole tapahtunut. Vuosi 2024 näyttäytyi poikkeuksellisen oikaisuvaatimusten ja kunnallisvalitusten määrän suhteen. Vuoden aikana hallinnon päätöksistä tehtiin neljä (4) oikaisuvaatimusta (vuonna 2023 luku oli yksi), Näiden lisäksi hallinto-oikeuteen tehtiin neljä (4) kunnallisvalitusta. Kunnallisvalituksista kolmesta on saatu päätös ja ne eivät menestyneet hallinto-oikeudessa. Yksi kunnallisvalituksista odottaa päätöstä. Yhdelle hallinto-oikeuden päätökselle valittaja haki valituslupaa korkeimmasta hallinto-oikeudesta, mutta lupaa ei myönnetty. Ympäristön- ja asumisen lautakunnan päätöksistä tehtiin kaksi (2) oikaisuvaatimusta.

Talousarvion toteutumista, toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamista tai niistä poikkeamista sekä niiden johdosta tehdyistä toimenpiteistä on kerrottu toimintakertomuksessa.

Sisäisen valvonnan tulee edelleen pyrkiä systemaattiseen riskien tunnistamiseen, arviointiin ja hallintaan.

Sisäisen valvonnan asianmukaisuuden ja riittävyyden arviointeja suoritetaan, mutta niiden tulee olla vielä systemaattisempia ja proaktiivisempia. Sisäisen valvonnan tulee jalkautua esimiesten kautta myös työntekijätasolle osaksi palveluprosessien hallintaa. Jalkauttamisesta vastaa johtoryhmä.

Toiminnassa ja päätöksenteossa tiedostetaan erilaisia palvelutuotantoon ja talouteen liittyviä riskejä. Talouden raportointijärjestelmä on kaikkien saatavilla ja seuranta toimii pääpiirteissään. Talouden seurannan aktiivisuus on parantunut ja taloustietous myös henkilöstön tasolla lisääntynyt. Talousarvion laadintaprosessin jalkauttaminen koko henkilöstön tasolle on koettu tarpeelliseksi ja hyväksi tavaksi ja sitä tullaan edelleen jatkamaan eri muodoissa, esimerkiksi kunkin palvelualueen kokouksissa.

1.4. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Pielaveden kunnan kokonaismenot olivat n. 17,9 milj. euroa, jossa vähennystä edelliseen vuoteen oli n. 0,8 milj. Kokonaistulot olivat n. 19,3 milj. euroa, joka on 0,4 M€ enemmän kuin edellisenä vuonna.

Tilikauden tulokseen vaikuttavat suurimmat erät ovat lisäpoistot 1,03 M€, tytäryhtiöosakkeiden alaskirjaus 0,23 M€ ja investointivaraus 0,94 M€.

Talousarviomuutoksia tehtiin käyttötalouteen yhteensä 0,3 M€ (toimintakatteen vähennys). Verorahoituksen ja rahoitustuottojen muutosten (0,8 M€) jälkeen vuosikate kasvoi alkuperäisen talousarvion 1,8 M€:sta 2,9 M€:oon.

Toimintatuotot (ulkoiset) olivat 4,2 M€ ja vähenivät edelliseen vuoteen verraten 0,07 M€.

Toimintakulut (ulkoiset) olivat 15,4 M€ ja pienenivät edelliseen vuoteen verrattuna 0,69 M€.

Henkilöstökulut olivat 8 M€ ollen lähes edellisen vuoden tasossa.

Palvelujen ostot (ulkoiset) olivat 4,9 M€ ja ne pienenivät vuoden 2023 tilinpäätökseen verrattuna 0,2 M€. Vuonna 2023 palvelujen ostojen erikoiseränä oli pelan varallaolokorvauksen pakollinen varaus 0,5 M€.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat ryhmän kulut olivat n. 1,6 M€. Edelliseen tilikauteen verrattuna kuluja oli n. 0,2 M€ vähemmän. Suurimmat ryhmän erät olivat lämmitys n. 0,6 M€ ja sähkö n. 0,5 M€. Lämmityskulut kasvoivat 0,04 M€. Sähkötulot vastaavasti pienenivät 0,2 M€.

Avustukset olivat 0,4 M€ ja pienenivät 0,1 M€. Suurimmat maksetut avustuserät ovat olleet yhteisöille maksettu 0,1 M€ ja työmarkkinatuen kuntaosuus 0,2 M€.

Muut toimintakulut olivat 0,4 M€ ja ne vähenivät 0,1 M€ edellisestä vuodesta. Muiden toimintakulujen suurimmat erät olivat rakennusten leasing vuokrat 0,12 M€, Rakennusten ja huoneistojen vuokrat 0,12 M€ sekä ICT laitteet 0,05 M€.

Toimintakate oli n. -11,2 M€ toimintakatteen ollessa vertailuvuonna -11,8 M€.

Verotulojen osuus oli yhteensä 8,3 M€. Tuloverot kasvoivat edellisestä vuodesta 0,3 M€ kuten myös kiinteistöverojen osuus kasvoi 0,13 M€. Yhteisöverojen osuus pieneni 0,2 M€.

Valtionosuudet olivat yhteensä n. 5,5 M€ ja kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 0,08 M€.

Rahoitustuotot ja -kulut nettona olivat + 0,9 M€ ja kasvua edelliseen vuoteen oli +0,2 M€. Kasvu johtui pääasiassa kertaluonteisesta Vaalijalan osuuspääoman palautuksesta.

Vuosikate oli 3,6 M€ positiivinen ollen 0,7 M€ muutetussa talousarviossa arvioitua (2,9 M€) parempi.

Poistot ja arvonalentumiset olivat yhteensä 2,6 M€. Suunnitelman mukaiset poistot olivat n. 1,4 M€. Lisäpoistoja tehtiin 1,03 M€:lla ja tytäryhtiön osakkeita kirjattiin alas 0,23 M€:lla.

Investointien bruttomenot olivat 1,6 M€. Investoinnit kasvoivat edellisen vuoden tilinpäätökseen verrattuna 0,8 M€.

Lainoja lyhennettiin yhteensä 0,5 M€ ja korkokulut lainoista olivat yhteensä 0,3 M€. Vierasta pääomaa ei nostettu vuonna 2024. Kunnan maksuvalmius oli koko tilivuoden hyvä.

Tilikauden tulos on 3 513,56 euroa ylijäämäinen, mikä on 1,4 milj. euroa muutettua talousarviota vähemmän. Eroa muutettuun talousarvioon on aukaistu tarkemmin kohdassa.

Luottotappioita tilikaudella ei tullut kirjattavaksi merkittäviä summia.

Satunnaisia tuottoja ja kuluja ei ollut.

Vapaaehtoisina varauksina kirjattiin 0,95 M€ investointivarausta opinportista.

Taloudellinen asema

Taloudellinen asema mitattuna omavaraisuusasteella parani hieman edelliseen vuoteen verrattuna ollen 68 % (66 %). Kassan riittävyys vuoden lopussa oli 238 päivää (211 pv). Rahavarat tilinpäätöksessä olivat yhteensä 11,6 M€ (10,2 M€). Lyhytaikaista luottoa ei käytetty koko vuonna.

Vertailuluvut tuloslaskelmassa, taseessa ja rahoituslaskelmissa ovat vuoden 2023 tilanteesta.

1.4.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tilikauden tuloksesta muodostuva toimintakate, vuosikate, tilikauden tulos ja tilikauden ali/ylijäämä kertoo tilikauden talouden toteuman. Laskelmaan otetaan vain ulkoiset erät.

KUNNAN TULOSLASKELMA (ULKOISET ERÄT)

(1 000 euroa)	2024	2023
Toimintatuotot	4 244	4 318
Toimintakulut	-15 416	-16 097
Toimintakate	-11 172	-11 779
Verotulot	8 314	8 128
Valtionosuudet	5 543	5 460
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	239	195
Muut rahoitustuotot	935	766
Korkokulut	-269	-254
Muut rahoituskulut	-1	-1
Vuosikate	3 589	2 515
Poistot ja arvonalentumiset	-2 636	-1 688
Tilikauden tulos	954	827
Tilinpäätössiirrot	-950	-800
Tilikauden yli-/alijäämä	4	27

KUNNAN TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT (ULKOISET ERÄT)

	2024	2023
Toimintatuotot/toimintakulut	27,5 %	26,8 %
Vuosikate/poistot	136,2 %	149,0 %
Vuosikate, euroa/asukas	902	617
Asukasluku	3 981	4 073

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista:

=100 * Toimintatuotot / (Toimintakulut – Valmistus omaan käyttöön)

Vuosikate prosenttia poistoista:

=100 * Vuosikate / Poistot

1.4.2. Toiminnan rahoitus

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulorahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kunnan rahavarojen muutoksen tilikaudella.

KUNNAN RAHOITUSLASKELMA

(1 000 euroa)	2024	2023
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	3 589	2 515
Tulorahoituksen korjauserät	-147	581
Toiminnan rahavirta yhteensä	3 442	3 096
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 593	-844
Rahoitusosuudet investointimenoihin	36	8
Pysyvien vast. hyöd. luovutustulot	43	71
Investointien rahavirta yhteensä	-1 514	-765
Toiminnan ja investointien rahavirta yht.	1 928	2 331
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten vähennys	9	0
Antolainauksen muutokset yhteensä	9	0
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-513	-504
Lainakannan muutokset yhteensä	-513	-504
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiant. varojen ja pääomien muut.	58	93
Saamisten muutos	-110	1 176
Korottomien velkojen muutos	11	-1 448
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	-42	-179
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-547	-683
Rahavarojen muutos	1 382	1 648
Rahavarat jakson alussa	10 236	8 588
Rahavarat jakson lopussa	11 617	10 236

KUNNAN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2024	2023
Toim. ja inv. rahavirran kertymä 5 vuodelta	13 214 892	13 617 907
Investointien tulorahoitus, %	230,5 %	300,8 %
Lainanhoitokate	4,9	3,7
Laskennallinen lainanhoitokate	2,6	1,8
Kassan riittävyys, pv	238	211
Asukasluku	3 981	4 073

Toiminnan rahoitus**INVESTOINNIT****Investointien tulorahoitus, %:**

= 100 * Vuosikate / Investointien omahankintameno

LAINANHOITO**Kassan riittävyys (pv)**

= 365 pv * Kassavarat / Kassasta maksut

Laskennallinen lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset)

Lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)

Kassan riittävyys (pv)

= 365 pv * Kassavarat / Kassasta maksut tilikaudella

1.5. Rahoitusasema ja sen muutokset

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

KUNNAN TASE - VASTAAVAA

(1 000 euroa)	2024	2023
VASTAAVAA		
A Pysyvät vastaavat		
I Aineettomat hyödykkeet		
1. Aineettomat oikeudet	0	8
2. Muut pitkävaikutteiset menot	97	33
I Aineettomat hyödykkeet yhteensä	97	41
II Aineelliset hyödykkeet		
1. Maa- ja vesialueet	3 593	3 601
2. Rakennukset	12 038	13 758
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 256	4 620
4. Koneet ja kalusto	220	229
5. Muut aineelliset hyödykkeet	46	46
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	697	509
II Aineelliset hyödykkeet yhteensä	21 850	22 764
III Sijoitukset		
1. Osakkeet ja osuudet	4 703	4 933
2. Joukkovelkakirjalainasaamiset	265	274
3. Muut lainasaamiset	21	21
III Sijoitukset yhteensä	4 989	5 228
A Pysyvät vastaavat yhteensä	26 937	28 033
B Toimeksiantojen varat		
2. Lahjoitusrahastojen varat	27	30
B Toimeksiantojen varat yhteensä	27	30
C Vaihtuvat vastaavat		
I Vaihto-omaisuus		
II Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
3. Muut saamiset	127	135
Lyhytaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	261	224
3. Muut saamiset	183	97
4. Siirtosaamiset	71	76
II Saamiset yhteensä	642	532
III Rahoitusarvopaperit		
2. Sijoitukset rahanmarkkinainstrumentteihin	3 836	3 834
III Rahoitusarvopaperit yhteensä	3 836	3 834
IV Rahat ja pankkisaamiset	7 781	6 401
C Vaihtuvat vastaavat yhteensä	12 259	10 767
VASTAAVAA YHTEENSÄ	39 223	38 830

KUNNAN TASE - VASTATTAVAA

(1 000 euroa)	2024	2023
VASTATTAVAA		
A Oma pääoma		
I Peruspääoma	17 352	17 352
II Arvonkorotusrahoisto	2 613	2 613
IV Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	4 937	4 910
V Tilikauden yli-/alijäämä	4	27
A Oma pääoma yhteensä	24 905	24 901
B Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset		
2. Vapaaehtoiset varaukset	1 750	800
B Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset yhteensä	1 750	800
C Pakolliset varaukset		
2. Muut pakolliset varaukset	435	548
C Pakolliset varaukset yhteensä	435	548
D Toimeksiantojen pääomat		
2. Lahjoitusrahastojen pääomat	147	125
3. Muut toimeksiantojen pääomat	50	17
D Toimeksiantojen pääomat yhteensä	197	142
E Vieras pääoma		
I Pitkäaikainen		
Korolliset		
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	9 306	9 819
Korottomat		
7. Muut velat	0	1
8. Siirtovelat	41	41
II Lyhytaikainen		
Korolliset		
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	513	513
Korottomat		
5. Saadut ennakot	67	126
6. Ostovelat	754	639
7. Muut velat	182	204
8. Siirtovelat	1 074	1 096
E Vieras pääoma yhteensä	11 936	12 439
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	39 223	38 830

KUNNAN TASEEN TUNNUSLUVUT

	2024	2023
Omavaraisuusaste, %	68,1 %	66,4 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	65,6 %	68,8 %
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	4 940	4 937
Kertynyt yli-/alijäämä, €/ asukas	1 241	1 212
Lainakanta 31.12., 1 000 €	9 819	10 333
Lainakanta 31.12., €/asukas	2 467	2 537
Lainat ja vuokravastuut, 31.12. 1000 €	13 009	13 556
Lainat ja vuokravastuut, € / asukas	3 268	3 328
Lainasaamiset, 1000 €	265	274
Asukasmäärä	3 981	4 073

Omavaraisuusaste, %:

= $100 \cdot (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaantuneisuus, %:

= $100 \cdot (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista

= $100 \cdot (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot} + \text{Vuokravastuut}) / \text{Käyttötulot}$

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

= (edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä))/asukasmäärä

Lainakanta 31.12.

= Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Lainat euroa/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla lainamäärä kunnan tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.,

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas

Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuiden määrä tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt jvk -lainasaamiset ja muut lainasaamiset. Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

1.6. Kokonaistulot ja -menot

Kunnan kokonaistulojen ja -menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta. Laskelma sisältää vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat. Tulojen ja menojen erotus on rahavarjojen muutos vähennettynä muiden maksuvalmiuden muutokset -erän summalla.

KUNNAN KOKONAISTULOT JA -MENOT (ULKOISET ERÄT)

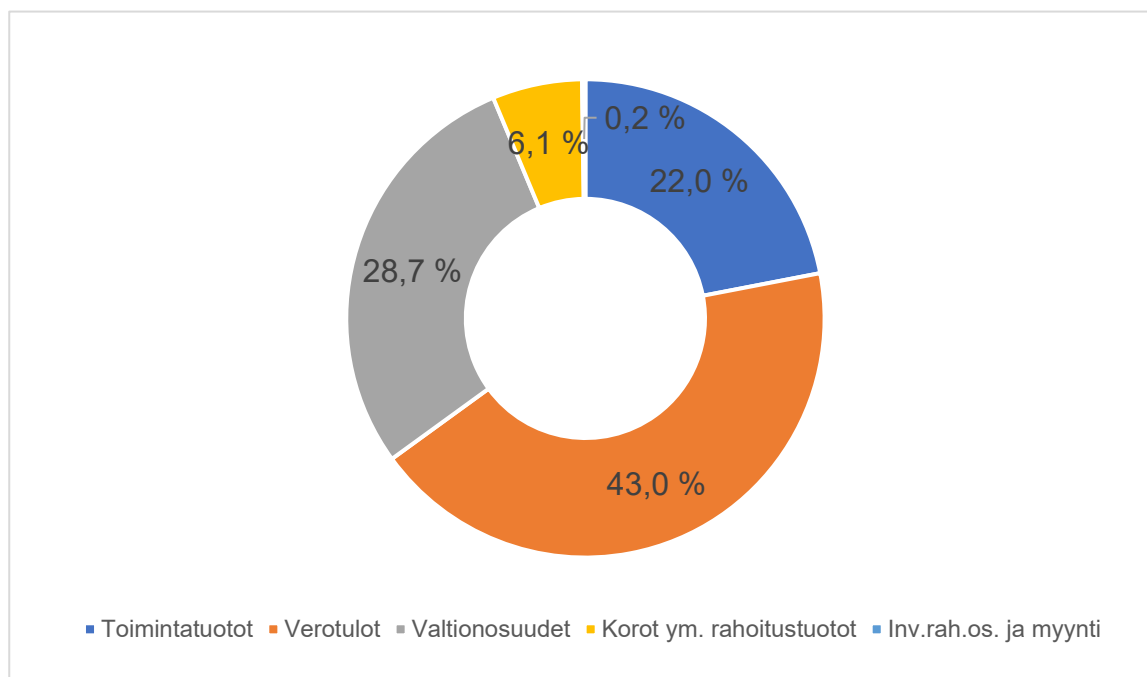
TULOT (1 000 euroa)		MENOT (1 000 euroa)	
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	4 244	Toimintakulut	-15 416
Verotulot	8 314	Valmistus omaan käyttöön	0
Valtionosuudet	5 543	Korkokulut	-269
Korkotuotot	239	Muut rahoituskulut	-1
Muut rahoitustuotot	935	Satunnaiset kulut	0
Satunnaiset tuotot	0	Tulorahoituksen korjauserät	
Tulorahoituksen korjauserät		Pakollisten varausten muutos	
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutusvoitot	-35	Pakollisten varausten lis. (+), väh (-)	-113
Investoinnit		Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustappiot	0
Rahoitusosuudet investointimenoihin	36	Investoinnit	
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot	43	Investointimenot	-1 593
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähennykset	9	Antolainasaamisten lisäykset	0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-513
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0
Oman pääoman lisäykset	0	Oman pääoman vähennykset	0
Kokonaistulot yhteensä	19 328	Kokonaismenot yhteensä	-17 905

Täsmäytys:

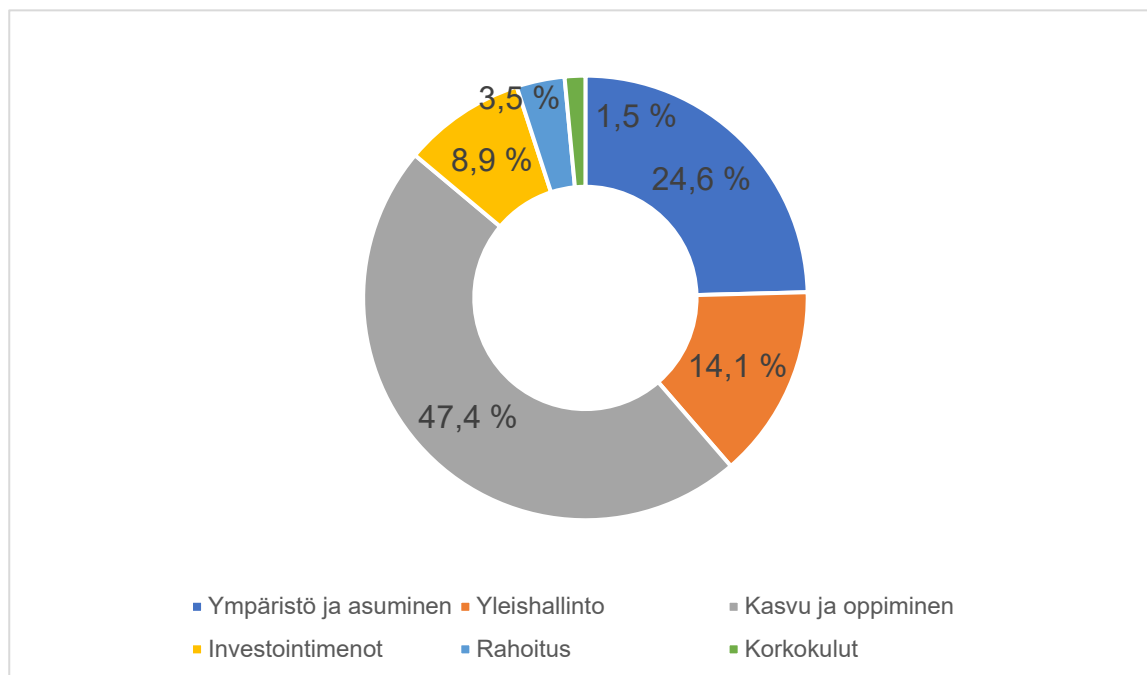
Kokonaistulot - Kokonaismenot = 19 328 - 17 905 = 1 423

Rahavarojen muutos - Muut maksuvalmiuden muutokset = 1 382 - -42 = 1 423

KOKONAISTULOT

KOKONAISMENOT

1.7. Kuntakonsernin toiminta ja talous

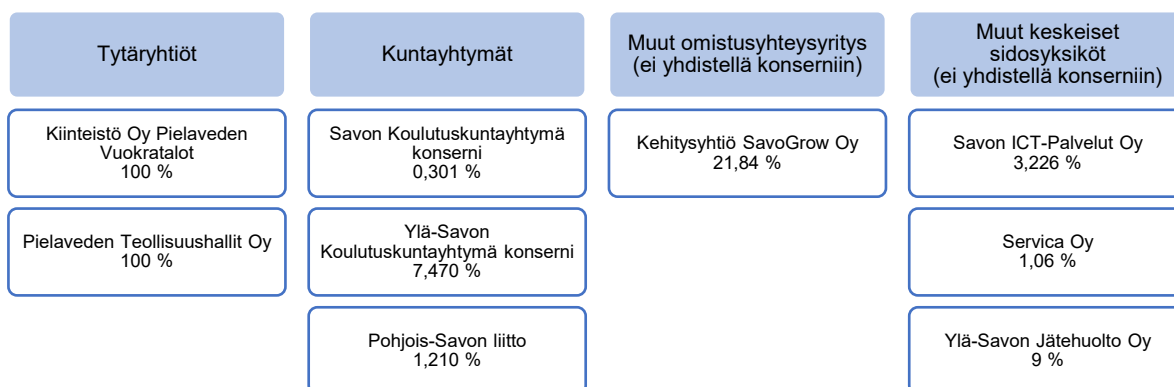
Kunnanvaltuusto on hyväksynyt konserniohjeet 10.9.2007/63 § ja ne on päivitetty 11.9.2017 § 78.

1.7.1. Kuntakonsernin toiminta

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhteisöt ja niiden ohjaus

Pielaveden kunnan konsernirakenteeseen kuuluu 100 %:sti kunnan omistamat tytäryhtiöt, Kiinteistö Oy Pielaveden Vuokratalot ja Pielaveden Teollisuushallit Oy. Muut konsernitilinpäätökseen kuuluvat yhteisöt ovat kuntayhtymiä, jotka on lueteltu alla. Omistusyhteysyritystä ei yhdistellä konserniin. Alla kaaviossa on esitetty myös muita keskeisiä sidosyksiköitä. Konsernivastuiden yhdistäminen taseeseen nostaa kunnan viime kädessä vastattavan lainamäärän 11 milj. euroon (12 M€). Konsernin lainat ja vuokravastuut ovat yhteensä 14,6 milj. euroa (15 milj. euroa).

Pielaveden kuntakonserni

Konsernin toiminnan ohjaus

Kunnanvaltuusto on hyväksynyt 11.9.2017 § 78 Pielaveden kunnan päivitetyn konserniohjeen, joiden mukaan valtuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan keskeisistä tavoitteista sekä konserniohjauksen periaatteista. Konserniohjeen keskeiset tavoitteet ovat lähtöisin kuntastrategiasta ja niiden tarkoitus on varmistaa arvojen lisäksi terveet ja riittävät liiketoimintaperiaatteet; kuten avoimuus, tulostietojen oikeellisuus, sisäinen ja ulkoinen valvonta, riskienhallinta, hyvät laskenta ja kirjanpitoikäytäntö ja että omistuksia hoidetaan tuottavasti ja luotettavasti. Tytäryhteisöjen tulee toiminnassaan edistää kuntastrategian valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumista. ja näiden lisäksi

Yhtiöiden toimitusjohtaja on Jouni Tissari.

Kunnanhallitus johtaa kuntakonsernia ja muuta verkostotoimintaa ja nimittää kunnan edustajat konserniyhteisöjen yhtiökokouksiin, sekä vastaa konsernin hallinnon ja talouden koordinoinnista, yhteisöjen valvonnan järjestämisestä ja antaa valtuustolle oleelliset tiedot konsernin ja muun yhteistoiminnan toiminnasta. Kunnanhallitus antaa myös kuntalain 23 §:n perusteella tarvittaessa konserniyhteisöjä velvoittavia ohjeita, nimeää kunnan edustajat ja ehdokkaat yhteisöjen hallintoelimiin ja tilintarkastajaksi ja antaa tarvittaessa ohjeita kunnan edustajille kuntayhtymien yhtymäkokouksissa sekä tytär- ja osakkuusyhteisöjen, sekä tarvittaessa myös muiden verkostoyhteistyöelimien kokouksissa käsiteltävinä oleviin asioihin. Kunnanhallitus seuraa konserniyhteisöjen ja muun verkostotoiminnan toimintaa ja tekee tarvittaessa toimenpide-ehdotuksia.

Omistajaohjauksen asiat käsitellään kunnanhallituksessa pykälässä ”Kuntakonsernin ajankohtaiset asiat”.

Olennot konsernia koskevat tapahtumat ja arvio tulevasta kehityksestä

Tytäryhtiöiden tavoitteiden toteutuminen vuonna 2024:

Pielaveden kunnan konserniohjeen mukaan kunnan tytäryhtiöille vahvistetaan toiminnalle tavoitteet.

Pielaveden Teollisuushallit Oy:n taloudelliset tavoitteet talouden tasapainosta ei toteutunut. Kunnosapitotavoitteet täytyi ehdotusten mukaisina. Kiinteistökantaan ei tullut muutoksia.

Kiinteistö Oy Pielaveden vuokratalojen toiminnallinen tavoite vuokrattavista huoneistosta oli vuodelle 2024 > 95 %. Tavoite ylittyi ollen 96 %. Toiminnalliset tavoitteet talouden tasapainosta sekä huoneistojen korjauksista saavutettiin.

Tarkemmat tavoitteet on esitetty Kiinteistö Oy Pielaveden Vuokratalot ja Pielaveden Teollisuushallit Oy:n toimintakertomuksissa liitteinä.

Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Pohjois-Savon kuntakonsernien keskimääräinen lainakanta vuonna 2023 laski edellisestä vuodesta ollen 6 407 euroa/asukas. Manner-Suomen kuntakonsernien keskimääräinen lainakanta vuonna 2023 oli 6 966 euroa/asukas. Pielaveden kuntakonsernin lainakanta vuonna 2023 oli 2 865 euroa/asukas ja 2024 vuonna 2 772 euroa/asukas. Vertailutietoja vuodesta 2024 ei tilinpäätöstä laatiessa ollut vielä saatavilla.

Pielaveden Teollisuushallit Oy on vuonna 2002 perustettu ja täysin kunnan omistama yhtiö, jonka hankkii, omistaa ja vuokraa teollisuushalleja Pielaveden kunnan alueella erilaisten yritysten käyttöön. Tarkoituksena on auttaa yrityksiä alkuun vuokratiloissa ja mahdollisesti myydä kiinteistöjä yrityksille. Yhtiö omistaa kaksi hallikiinteistöä, joiden rakennukset ovat valmistuneet vuosina 1982–1991.

Pajateillä sijaitsevan hallin pitkäaikainen vuokralainen, Monitaitoiset ry, lopetti toimintansa keväällä 2022, jonka jälkeen iso osa tiloista jäi ensin tyhjilleen. Teollisuushallin tiloja on saatu vuokrattua vähitellen, mutta toimistorakennus on osittain vuokrattuna. Pajatien hallista on ollut ostokyselyjä ja halli todennäköisesti myydään keväällä 2025. Puustellintien halli on ollut vuokrattuna 100 % käyttöasteella.

Yhtiön taloudellinen tilanne on huono eikä se mahdollista kaikkien tarvittavien huoltojen ja korjaussien tekoa. Vuokratuotot eivät riitä kattamaan ylläpitokustannuksia. Lisäksi yhtiön osakepääoma, noin 700 000 euroa, on liian suuri verrattuna kiinteistöjen arvoon. Kuntakonsernin on valmistauduttava halliyhtiön alasajoon tai fuusioon perustettavaan uuteen kiinteistöyhtiöön esimerkiksi yhtiöittämisselvityksen yhteydessä.

Kiinteistö Oy Pielaveden Vuokralat on kokonaan Pielaveden kunnan omistama, vuonna 1991 perustettu vuokraloyhtiö. Yhtiön toimialana on hankkia, omistaa ja vuokrata asuntoja Pielaveden kunnan alueella. Rakennukset ovat valmistuneet vv. 1976–1993 ja asuntoja on yhteensä noin 150. Tavoitteena on tarjota terveellisiä ja turvallisia koteja hyvin hoidetussa ympäristössä.

Käyttöaste vuokrattavissa olevien asuntojen osalta oli 96 % eli käyttöaste laski hieman edelliseen vuoteen verrattuna (97 %). Asuntohakemuksia tuli tilikauden aikana 70 kappaletta, kun edellisvuonna hakijoita oli 81. Huhtikuussa 2024 voimaan tulleet asumistuen muutokset eivät vaikuttaneet vuokrasaamisten määrään. Normaalien huolto- ja kunnossapitotöiden lisäksi tehtiin Hirvitie 4:ssä käyttövesiputkiremontti.

Yhtiön talous on tasapainossa. Asuntojen käyttöastetta on tärkeä seurata, koska hakijamäärä on laskussa. Pitkäaikaista lainaa on noin miljoona euroa, joten investointeja on harkittava tarkasti. Haasteena isoissa investoinneissa on vuokratason nousu, joka on jo nyt kohtalaisen korkea.

Pielaveden keskusta-alueen asunto- ja rakennuskanta on hyvin eri ikäistä, pääsääntöisesti kuitenkin edellisellä vuosituhanella rakennettua. Uusimmista rakentamishankkeista on vastannut kunta. Esimerkiksi vuonna 2021 valmistui uusi pelastusasema ja vuonna 2022 uusi Tarulinnan päiväkot. Keskusta-alueella maantasolla sijaitsevista, hyväkuntoisista liiketiloista on ollut pulaa samaan aikaan, kun yksityisten omistamia isoja kiinteistöjä rapistuu käyttämättöminä aivan avainpaikoilla.

Jos osakin Pielavedellä vireillä olevista tuuli- ja aurinkovoimaosayleiskaavoista toteutuu, tulee vuokra-asunnoista Pielavedellä pulaa vähintään rakentamisaikana. Keskustan asuntokantaa on tärkeä uudistaa ja monipuolistaa. Pielaveden kunta on mukana Kehitysyhtiö SavoGrow Oy:n hankkeessa Asumisen uudet tuulet maakuntien rajoilla, jossa haetaan tähän haasteeseen ratkaisuja sekä vuokraloyhtiön roolia ratkaisujen toteuttajana.

Pielaveden kuntakonsernin kehitykseen vaikuttaa merkittävästi sote-kiinteistöjen vuokraaminen hyvinvointialueille 1.1.2023 alkaen. Hyvinvointialue on ilmoittanut vuokraavansa kiinteistöt kunnilta vain 31.12.2025 asti. Vuoteen 2026 mennessä hyvinvointialueelle vuokrattavat kiinteistöt on yhtiöitettävä. Yhtiöittämisselvitys käynnistettiin konsulttityönä 2024. Ohjausryhmänä toimii tilatyöryhmä.

Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Pielaveden kunnan konsernivalvonta perustuu Pielaveden kunnanvaltuuston 11.9.2017 § 78 hyväksymään konserniohjeeseen. Ohjeen mukaan tytäryhtiöt raportoivat taloudestaan vähintään kaksi kertaa vuodessa kunnan talousjohdon ohjeiden mukaisesti. Vuosiraportointi tapahtuu tilinpäätöksen yhteydessä. Kunnanhallitus voi harkintansa mukaan pyytää selvityksiä yhteisön toiminnasta ja taloudesta. Kuntakonsernissa noudatetaan yhtenäistä riskienhallintapolitiikkaa, jonka tulee perustua riittävään riskien kartoitukseen.

Kuntakonsernia ja muuta verkostoyhteistoimintaa johtaa kunnanhallitus. Se vastaa konsernin hallinnon ja talouden koordinoinnista, yhteisöjen valvonnan järjestämisestä ja antaa valtuustolle oleelliset tiedot konsernin ja muun yhteistoiminnan toiminnasta. Kunnanhallitus antaa kuntalain perusteella tarvittaessa konserniyhteisöjä velvoittavia ohjeita sekä seuraa konserniyhteisöjen ja muun verkostoyhteistoiminnan toimintaa ja tekee tarvittaessa toimenpide-ehdotuksia. Kunnanjohtaja vastaa konsernin ja muun verkostoyhteistoiminnan operatiivisesta johtamisesta.

Konserniohjeen mukaan kunnanjohtaja raportoi kunnanhallitukselle konserniyhteisöjen ja muun verkostoyhteistyön toiminnasta tai tarvittavista uusista ohjeista tarpeenmukaisin väliajoin. Jokaisessa kunnanhallituksen kokouksessa käsitellään kuntakonsernin ajankohtaiset asiat. Samassa yhteydessä evästetään tytäryhteisöjen edustajia sekä asetetaan konsernitavoitteita, joiden toteutumista seurataan. Tilinpäätösvuoden aikana tarkastuslautakunta on kuullut tytäryhtiöiden toimitusjohtajaa (22.4.2024, 31.8.2024 sekä 18.11.2024).

1.7.2. Kuntakonsernin talous

Tilikauden tuloksesta muodostuva toimintakate, vuosikate, tilikauden tulos ja tilikauden ali/ylijäämä kertoo tilikauden talouden toteuman kuntakonsernissa.

KONSERNITULOSLASKELMA

(1 000 euroa)	2024	2023
Toimintatuotot	5 670	5 619
Toimintakulut	-18 213	-19 032
Toimintakate	-12 543	-13 413
Verotulot	8 285	8 099
Valtionosuudet	7 229	7 102
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	261	205
Muut rahoitustuotot	935	767
Korkokulut	-315	-294
Muut rahoituskulut	-1	-2
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	879	677
Vuosikate	3 851	2 466
Poistot ja arvonalentumiset	-2 648	-1 739
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot	0	26
Satunnaiset erät yht.	0	26
Tilikauden tulos	1 203	752
Tilinpäätössiirrot	4	50
Tilikauden verot	-4	0
Tilikauden yli-/alijäämä	1 203	802

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2024	2023
Toimintatuotot/toimintakulut	31,1 %	29,5 %
Vuosikate/poistot	145,4 %	141,8 %
Asukasluku	3 981	4 073
Vuosikate, euroa/asukas	967	605

Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulorahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kuntakonsernin rahavarojen muutoksen tilikaudella

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

(1 000 euroa)	2024	2023
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	3 851	2 466
Satunnaiset erät	0	26
Tilikauden verot	-4	0
Tulorahoituksen korjauserät	-167	564
Toiminnan rahavirta yhteensä	3 681	3 055
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 714	-944
Rahoitusosuudet investointimenoihin	51	11
Pysyvien vast. hyöd. luovutustulot	45	111
Investointien rahavirta yhteensä	-1 618	-822
Toiminnan ja investointien rahavirta yht.	2 063	2 233
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	0	0
Antolainasaamisten vähennys	9	0
Antolainauksen muutokset yhteensä	9	0
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	394
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-633	-618
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	-57
Lainakannan muutokset yhteensä	-633	-281
Oman pääoman muutokset	-3	-3
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiant. varojen ja pääomien muut.	58	93
Vaihto-omaisuuden muutos	10	-10
Saamisten muutos	-119	1 186
Korottomien velkojen muutos	-23	-1 462
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	-74	-193
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-700	-476
Rahavarojen muutos	1 363	1 757
Rahavarat jakson alussa	11 223	9 466
Rahavarat jakson lopussa	12 586	11 223

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2024	2023
Toim. ja inv. rahavirran kertymä 5 vuodelta	13 356 495	13 526 799
Investointien tulorahoitus, %	232 %	264 %
Laskennallinen lainanhoitokate	2,46	1,57
Kassan riittävyys, pv	220	196

Kunnan taseen ja konsernitaseen vertailu

Kunnan ja kuntakonsernin tasevertailusta voi havainnoida kuntakonsernin vaikutuksen taseeseen.

VASTAAVAA (1000 EUROA)

	Pielaveden kunnan tase		Pielaveden kunnan konsernitase	
	2024	2023	2024	2023
Aineettomat hyödykkeet	97	41	110	60
Aineelliset hyödykkeet	21 850	22 764	25 138	26 182
Sijoitukset	4 989	5 228	3 539	3 548
Toimeksiantojen varat	27	30	143	172
Vaihtuvat vastaavat	12 259	10 767	13 471	12 000
VASTAAVAA YHTEENSÄ	39 223	38 830	42 400	41 962

VASTATTAVAA (1000 EUROA)

Oma pääoma	24 905	24 901	27 991	26 791
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	1 750	800	0	0
Pakolliset varaukset	435	548	448	579
Toimeksiantojen pääomat	197	142	315	291
Pitkäaikainen vieras pääoma	9 347	9 861	10 342	10 978
Lyhytaikainen vieras pääoma	2 589	2 578	3 304	3 309
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	39 223	38 830	42 400	41 962

Konsernitase ja sen tunnusluvut

Kuntakonsernin rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

KONSERNITASE - VASTAAVAA

(1 000 euroa)	2024	2023
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	10	20
Muut pitkävaikutteiset menot	100	40
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	110	60
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	3 884	3 893
Rakennukset	14 822	16 624
Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 346	4 714
Koneet ja kalusto	328	342
Muut aineelliset hyödykkeet	46	46
Ennakkomaksut ja keskenkäiset hankinnat	711	563
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	25 138	26 182
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	3 508	3 509
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0	9
Muut lainasaamiset	30	30
Sijoitukset yhteensä	3 539	3 548
Pysyvät vastaavat yhteensä	28 787	29 790
Toimeksiantojen varat		
Valtion toimeksiantojen varat	95	128
Lahjoitusrahastojen varat	27	30
Muut toimeksiantojen varat	20	14
Toimeksiantojen varat yhteensä	143	172
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	0	4
Muu vaihto-omaisuus	66	73
Vaihto-omaisuus yhteensä	66	77
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut saamiset	127	135
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	297	270
Muut saamiset	228	163
Siirtosaamiset	167	134
Saamiset yhteensä	819	701
Rahoitusarvopaperit		
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	3 836	3 834
Muut arvopaperit	339	264
Rahoitusarvopaperit yhteensä	4 175	4 098
Rahat ja pankkisaamiset	8 410	7 125
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	13 471	12 000
VASTAAVAA YHTEENSÄ	42 400	41 962

KONSERNITASE - VASTATTAVAA

(1 000 euroa)	2024	2023
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Peruspääoma	17 352	17 352
Arvonkorotusrahasto	2 638	2 638
Muut omat rahastot	35	35
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	6 763	5 964
Tilikauden yli-/alijäämä	1 203	802
Oma pääoma yhteensä	27 991	26 791
Pakolliset varaukset		
Muut pakolliset varaukset	448	579
Pakolliset varaukset yhteensä	448	579
Toimeksiantojen pääomat		
Valtion toimeksiantojen pääomat	95	128
Lahjoitusrahastojen pääomat	148	127
Muut toimeksiantojen pääomat	72	36
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	315	291
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Korolliset		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	10 301	10 936
Korottomat		
Saadut ennakot	0	0
Muut velat	0	1
Siirtovelat	41	41
Lyhytaikainen		
Korolliset		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	735	733
Korottomat		
Saadut ennakot	94	150
Ostovelat	864	787
Muut velat	254	272
Siirtovelat	1 342	1 367
Laskennalliset verovelat	15	15
Vieras pääoma yhteensä	13 647	14 302
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	42 400	41 962

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT

	2024	2023
Omavaraisuusaste, %	66,2 %	64,1 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	64,0 %	68,0 %
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 euroa	7 966	6 766
Kertynyt yli-/alijäämä, euroa/asukas	2 001	1 661
Lainakanta 31.12., 1 000 euroa	11 036	11 669
Lainakanta 31.12., euroa/asukas	2 772	2 865
Lainat ja vuokravastuut, 31.12. 1 000 euroa	14 647	15 198
Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas	3 679	3 731
Lainasaamiset, 1 000 euroa	0,26	9
Asukasmäärä	3 981	4 073

1.8. Tilikauden tuloksen käsittely

1.8.1. Kunnanhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Kunnanhallitus esittää tilikauden 2 212 359,96 euron tuloksen käsittelystä seuraavaa

- 1) Tehdään lisäpoistoja seuraavista kohteista yhteensä 1 028 846,40 euroa
 - Kunnanvirasto, 110 529 €
 - Rannankylän kivi koulu, 327 739 €
 - Pohjois-Pielaveden koulu, 160 000 €
 - Lukio, 243 000 €
 - Koulutie 1, 864 €
 - Liikuntahalli, 82 440 €
 - Kirjasto, 66 172 €
 - Kalasatama Säviä, 38 102 €
- 2) Kirjataan alas tytäryhtiön Pielaveden Teollisuushallit Oy:n osakkeita 230 000 eurolla
- 3) Lisätään Opinportin investointivarausta 950 000 eurolla

Tilikauden tulos on edellä mainittujen erien jälkeen 3 513,56 euroa ylijäämäinen.

- 4) Tilikauden ylijäämä 3 513,56 euroa merkitään vuoden 2025 tilinavauksessa edellisten tilikausien yli-/alijäämätilille

Kertynyt ylijäämä vuodelta 2023 on 4 936 763,58 euroa.

Kertynyttä ylijäämää 2024 vuoden tuloksen siirron jälkeen on 4 940 277,14 euroa.

Poistot ja arvonalentumiset ovat yhteensä 2 635 713,39 euroa. Satunnaisia tuottoja ja kuluja ei ollut.

1.8.2. Talouden tasapainottaminen

Kuntalain 110 §:n mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien.

Pielaveden kunnan avaavassa taseessa 1.1.2024 oli ylijäämää n. 4,9 milj.€.

Vuosina 2018–2024 ei ole nostettu vierasta pääomaa. Taloussuunnitelmassa vuonna 2025 ja 2026 vuosikate kattaa poistot, mutta vuonna 2027 alijäämää arvioidaan muodostuvan noin 0,5 M€. Alijäämän ennakoitaan koostuvan pääasiassa kertaluontoisista rakennusten purkukustannuksista.

Talousarviota vuodelle 2025 tehdessä aloitettiin talouden tarkastelua tasapainotussuunnitelman näkökulmasta. Tasapainotussuunnitelma 2025–2028 julkaistaan kevään 2025 aikana.

2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN (KÄYTTÖTALOUS)

2.1. Keskusvaalilautakunta

2.1.1. Vaalit

KUSTANNUSPAIKAT

1801 Vaalit

TILIVELVOLLINEN

Kunnanhallitus, kunnanjohtaja

TULOSALUEEN KUVAUS

Keskusvaalilautakunnan tulosalue käsittää valtiollisten ja kunnallisten vaalien toimittamisen. Piela-veden kunta on jaettu kolmeen äänestysalueeseen: Pohjoinen alue, Kirkonkylä ja Säviä. Yleisenä ennakköäänestyspaikkana toimii kirjasto. Valtio huolehtii kaikissa vaaleissa materiaali- ja tietojärjestelmäkustannuksista ja kunta vastaa vaalien muista kustannuksista. Valtio suorittaa valtiollisissa vaaleissa kunnalle korvauksen, jolla katetaan kunnalle aiheutuvia kustannuksia.

Talousarviovuonna järjestetään presidentinvaali tammikuussa ja europarlamenttivaalit kesäkuussa. Alue- ja kuntavaalit järjestetään vuonna 2025.

Erityiset haasteet tulevaisuudessa on kolmen äänestysalueen säilyttäminen kunnassa. Vaalilautakuntien jäsenien saaminen vaalilautakuntatyöhön on osoittautunut haasteelliseksi ja voi johtaa tilanteeseen, jossa äänestysalueita joudutaan karsimaan. Äänioikeutettujen äänestysaktiivisuus on ollut laskusuuntainen vuosia.

VASTUUHENKILÖ

Keskusvaalilautakunta, tiedonhallinnan asiantuntija Henna Räisänen

Tavoitteiden toteutuminen
Toimivat kuntapalvelut ja kestävä kuntatalous
1) Vaalien toimittaminen lain mukaisesti. Vaalisalaisuuden turvaaminen
- Toimenpiteet: Kunnan äänestysalueet yhdistetään yhdeksi äänestysalueeksi
- Mittari ja tavoitetaso: Valtuuston päätös äänestysalueesta
- Toteuma: Valtuusto on tehnyt päätöksen yhdestä äänestysalueesta 27.5.2024 § 26

Pielavedellä äänestettiin Presidentinvaaleissa ensimmäisellä kierroksella suunnilleen koko maan äänestysaktiivisuuden tasolla. Ensimmäisen kierroksen äänestysaktiivisuuden ollessa 69,4 % (koko maa 69,8 %). Toisella kierroksella äänestysinnostus laski ollen 61 % (koko maa 64,9 %).

Eu-vaaleissa äänestettiin Pielavedellä vilkkaammin verrattuna koko maan äänestysaktiivisuuteen. Äänestysprosentin ollessa 39,8 % (koko maa 34,8 %). Eu-vaalien äänestysprosentti oli kuitenkin varsin alhainen.

TUNNUSLUVUT

	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Henkilöstökulut	-14 124	-33 475	-26 876
Palvelujen ostot (ulkoiset)	-2 751	-6 875	-8 351
Palvelujen ostot/Henkilöstökulut	19,5 %	20,5 %	31,1 %
Palvelujen ostot/Henkilöstökulut (kunta)	63,3 %	61,0 %	61,2 %

VAALIT (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2023	TA 2024	M 2024	TA+M 2024	TP 2024	Tot.	Poik.
Toimintatuotot	8 254	19 000	8 000	27 000	24 635	91,2 %	-2 365
Toimintakulut	-22 359	-45 279	-3 000	-48 279	-40 864	84,6 %	7 415
Netto	-14 106	-26 279	5 000	-21 279	-16 229	76,3 %	5 050
Asukasluku	4 073	0	0	0	3 981	-	3 981
Euroa/asukas	-3	0	0	0	-4	-	-4
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	-	0
Kustannuslaskennalliset erät	-1 062	-1 238	0	-1 238	-1 777	143,5 %	-539

2.2. Tarkastuslautakunta

2.2.1. Tarkastustoimi

KUSTANNUSPAIKAT

1802 Tilintarkastus

TILIVELVOLLINEN

Tarkastuslautakunta

TULOSALUEEN KUVAUS

Tarkastuslautakunnan toiminta. Vastaa kunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä. Arvioi valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista ja tarkoituksenmukaisuutta kunnassa ja kuntakonsernissa. Seuraa tilintarkastuksen sekä sisäisen valvonnan asianmukaista toteuttamista. Arvioi kunnan talouden kehitystä ja tasapainoa tilikaudella sekä alijäämän kattamiseksi suunniteltujen toimenpiteiden riittävyttä.

Erityisenä haasteena on sisäinen tarkastus ja sen seuranta.

Painopiste lasten ja nuorten hyvinvointiin on jokaisen tulosalueen otettava huomioon ja sen toteuttamista on haasteellista pystyä tarkkailemaan.

Sopimushallinnassa haasteena on ostosopimusten seurantaan käytettävä aikaresurssi.

VASTUUHENKILÖ

tarkastuslautakunnan sihteeri, tiedonhallinnan asiantuntija Henna Räisänen

Tavoitteiden toteutuminen
Aktiivinen kuntaviestintä ja avoimuus
1) Kuntalain 84 §:n mukaisesti ajantasainen sidonnaisuusrekisteri
- Toimenpiteet: Uusien ja muuttuneiden sidonnaisuusilmoitusten tarkastaminen, valvominen ja saattaminen valtuuston tiedoksi vuosittain
- Mittari ja tavoitetaso: Silmu-ohjelman käyttö: muistutukset, rekisterin listaukset
- Toteuma: 11.11.2024 viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden sidonnaisuusilmoitukset tarkastettu ja saatettu valtuustolle tiedoksi.
Nykyaikaiset osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet
2) Arvioinnin kehittäminen
- Toimenpiteet: Tarkastuslautakunnalle suunnattuihin koulutuksiin osallistuminen ja jäsenten ja varajäsenten osaamisen kehittäminen
- Mittari ja tavoitetaso: Koulutusten / osallistujien määrä
- Toteuma: Ei osallistuttu koulutuksiin

Tavoitteiden toteutuminen

Kuntien ja kumppaneiden välinen yhteistyö

3) Sujuva kokouskäytäntö

-Toimenpiteet: Työsuunnitelman ja - ohjelman noudattaminen ja v. 2024 painopisteiden sovit-
taminen tilintarkastajan työsuunnitelman ja - ohjelman kanssa

-Mittari ja tavoitetaso: Tarkastustoimintaa suoritetaan laaditun työsuunnitelman ja - ohjelman mukaisesti

-Toteuma: Toteutunut

Toimivat kuntapalvelut ja kestävä kuntatalous

4) Kunnan ja kuntakonsernin toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen arviointi

-Toimenpiteet: Arviointikertomuksen kokoaminen kattavasti
Kuulemiset tilinpäätöksen 2023 toteumasta, Toteutumisraporttien seuranta kvartaaleittain
Kunnanjohtajan ajankohtaiset asiat, Talouspäällikön raportointi
Tilivelvollisten viranhaltijoiden kuuleminen vähintään kerran vuodessa
Muut kuulemiset, Tarkastuslautakunnalle suunnattuihin koulutuksiin osallistuminen ja jäsenten
ja varajäsenten osaamisen kehittäminen

-Mittari ja tavoitetaso: Arviointikertomus

Tulosalueiden osastopäälliköiden kuuleminen väh. kerran vuodessa, Lausunto

-Toteuma: Arviointikertomus v.2023 tilinpäätöksestä valtuustolle toteutunut

-18.3.2024 ympäristön ja asumisen johtajan kuuleminen

- 22.4.2024 vt. talouspäällikön, hallintojohtajan, kasvun ja oppimisen johtajan kuuleminen

- 22.4.2024 Pielaveden vuokratalot Oy:n ja Teollisuushallit Oy:n toimitusjohtajan kuuleminen

13.5.2024 ammattijärjestöjen edustajien kuuleminen

-valtuustolle annettu syyskuussa lausunto talousarvion toteumaraportista 1.1.-30.6.2024
toteutunut joka kokouksessa

-vt. talouspäällikön kuuleminen talousarvion toteumaraporteista ja kunnan taloudellisesta tilan-
teesta toteutunut, toteutunut marraskuussa tilivelvollisten viranhaltijoiden kuulemiset talousar-
vion toteumaraportista 1.1.-31.8.2024, 23.9.2024 vapaa-aikapalveluiden päällikkö,
21.10. kuntatekniikan päällikkö

LASTEN JA NUORTEN HYVINVOINTIIN LIITTYVÄT TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

Tavoitteiden toteutuminen

Työpaikkatarjonta ja opiskelumahdollisuudet

1) Vierailut eri vastuualueilla lasten ja nuorten hyvinvoinnin näkökulmasta ja miten pahoinvointia ennaltaehkäistään

-Toimenpiteet: Työohjelman mukaisesti painopistealueet vuonna 2024:

-vesihuoltolaitos, kunnallistekniikka, yhdyskuntasuunnittelu, rakennusvalvonta ja investointi-
hankkeet

-Mittari ja tavoitetaso: Tutustumiskohteissa käynti ja saadun informaation käsittely

-Toteuma: Toteutunut: rakennusvalvonta ja investointihankkeet, kunnan varikko, vesilaitos,
Pielaveden vuokratalot Oy ja Teollisuushallit Oy.

23.9.2024 kuultu kulttuuripalveluiden, nuorisotyön, liikuntapalveluiden, kirjastopalveluiden, kan-
salaisopiston ja järjestötyön ajankohtaisista asioista

TULOSALUEEN SISÄINEN VALVONTA

Tavoitteiden toteutuminen

1) Taloudellinen ja tasapainoinen kunnan ja kuntakonsernin toiminta.

-Toimenpiteet:

-Mittari ja tavoitetaso: Kaikkien palvelualuejohtajien kuuleminen vähintään kerran vuodessa ja
lisäksi tilinpäätöksen yhteydessä

-Toteuma: Toteutunut

Tavoitteiden toteutuminen

2) Riittävä ja luotettava tieto päätösten perusteena lain säännösten, viranomaisohjeiden ja toimielinten päätösten mukaisesti.

-Toimenpiteet:

-Mittari ja tavoitetaso: Valvotaan, että säännöksiä, viranomaisohjeita ja päätöksiä noudatetaan

-Toteuma: Toteutunut

3) Turvattu sopimushallinta.

-Toimenpiteet:

-Mittari ja tavoitetaso: Ostopalveluiden osalta sopimusten seuranta

-Toteuma:

TUNNUSLUVUT

	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Henkilöstökulut	-17 606	-19 626	-19 489
Palvelujen ostot (ulkoiset)	-12 932	-13 950	-15 832
Palvelujen ostot/Henkilöstökulut	73,5 %	71,1 %	81,2 %
Palvelujen ostot/Henkilöstökulut (kunta)	63,3 %	61,0 %	61,2 %

TARKASTUSTOIMI (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2023	TA 2024	M 2024	TA+M 2024	TP 2024	Tot.	Poik.
Toimintatuotot	279	0	0	0	0	-	0
Toimintakulut	-36 235	-39 751	-500	-40 251	-40 989	101,8 %	-738
Netto	-35 957	-39 751	-500	-40 251	-40 989	101,8 %	-738
Asukasluku	4 073	0	0	0	3 981	-	3 981
Euroa/asukas	-9	0	0	0	-10	-	-10
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	-	0
Kustannuslaskennalliset erät	-1 579	-1 086	0	-1 086	-1 600	147,3 %	-514

2.3. Kunnanhallitus

2.3.1. Demokratiapalvelut

KUSTANNUSPAIKAT

1803 Valtuusto, 1804 Kunnanhallitus, 1809 Toimikunnat ja kansalaisvaikuttaminen

TILIVELVOLLINEN

Kunnanhallitus, kunnanjohtaja ja hallintojohtaja

TULOSALUEEN KUVAUS

Demokratiapalveluihin sisältyy valtuuston ja kunnanhallituksen toiminta sekä vaikuttamistoimielinten toiminta. Kunta hoitaa itsehallinnon nojalla itselleen ottamat tehtävät sekä sille laissa määrätyt tehtävät. Valtuusto vastaa strategisesta päätöksenteosta ja koko kuntakonsernin tavoitteiden asettamisesta, toiminnan ja talouden tasapainosta sekä toiminnan arvioinnista ja seurannan järjestämisestä. Kunnanhallitus johtaa kunnan toimintaa, hallintoa ja taloutta.

Erityisenä haasteena ovat

- 1) kunnan tulevaisuuden roolien hahmottaminen
- 2) talouden tasapainottaminen tulojen vähentyessä ja kiinteistöjen investointitarpeiden lisääntyessä
- 3) hyvän päätöksentekokulttuurin vahvistaminen
- 4) kuntalaisten osallistumisen ja yhteisöllisyyden lisääminen.

VASTUUHENKILÖ

kunnanjohtaja Johanna Viita ja hallintojohtaja Kirsi Väänänen

Tavoitteiden toteutuminen	
Nykyaikaiset osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet	
1) Kunnan kehittämiseen osallistuvat kuntalaiset	
- Toimenpiteet: Kokeillaan osallistavaa budjetointia ja osallistavia asukaskyselyitä eri tulosalueilla	
- Mittari ja tavoitetaso: Kyselyiden vastaajamäärät	
- Toteuma: Torikysely: 198 vastausta. Kansalaisopiston kurssiehdotukset: 232 kpl. Nuorisopalveluiden lahjoitusrahan käyttö: 138 vastausta. Kuntalaistutkimus (Kuntaliitto) lähetetty 350 kuntalaiselle. Vastaajamäärä 124 henkilöä. Kuntaliiton kuntapäätäjätutkimus kaikille valtuutetuille eli 21 henkilölle. Kyselyiden tuloksista tiedotettu verkkosivuilla ja sosiaalisen median kanavilla.	
Toimivat kuntapalvelut ja kestävä kuntatalous	
2) Tasapainoinen kuntatalous	
- Toimenpiteet: Talousarvion noudattaminen. Tasapainottamissuunnitelman laatiminen vuosille 2024–2027	
- Mittari ja tavoitetaso: Eurot Tasapainottamissuunnitelma hyväksytty	
- Toteuma: Tasapainottamissuunnitelman laadinta käynnistynyt 8/2024	
3) Hyvän päätöksentekokulttuurin vahvistaminen	
- Toimenpiteet: Hyvän käytöksen toimintamallin toteuttaminen	
- Mittari ja tavoitetaso: Luottamushenkilökoulutukset. Toimintamallin seuranta ja vuosittainen arviointikeskustelu	
- Toteuma: Luottamushenkilöille on järjestetty seminaareja 5 kpl ja 3 iltakoulu. Aiheina: Opinportti, tuulivoima, Pohjois-Pielaveden koulutoiminta, tulevaisuuden visiointi, varautuminen, SavoGrow Oy:n ajankohtaiset asiat sekä TA 2025. Toimintamallin seuranta ja arviointi toteutuu keväällä 2025 valtuustokauden arvioinnin yhteydessä. Toteutui edellisen kerran 2023.	

TUNNUSLUVUT

	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Henkilöstökulut	-77 351	-88 636	-101 970
Palvelujen ostot (ulkoiset)	-29 672	-23 150	-26 410
Palvelujen ostot/Henkilöstökulut	38,4 %	26,1 %	25,9 %
Palvelujen ostot/Henkilöstökulut (kunta)	63,3 %	61,0 %	61,2 %

DEMOKRATIAPALVELUT (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2023	TA 2024	M 2024	TA+M 2024	TP 2024	Tot.	Poik.
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	-	0
Toimintakulut	-165 014	-175 846	-8 400	-184 246	-190 062	103,2 %	-5 816
Netto	-165 014	-175 846	-8 400	-184 246	-190 062	103,2 %	-5 816
Asukasluku	4 073	0	0	0	3 981	-	3 981
Euroa/asukas	-41	0	0	0	-48	-	-48
Poistot ja arvonalentumiset	-866	-36 111	0	-36 111	0	0,0 %	36 111
Kustannuslaskennalliset erät	-7 176	-2 539	0	-2 539	-6 996	275,5 %	-4 457

2.3.2. Yleisjohtaminen

KUSTANNUSPAIKAT

1810 Pakolaisten vastaanotto, 1811 Yleisjohtaminen, 1812 Väestönsuojelu, 1813 Hyte-palvelut

TILIVELVOLLINEN

Kunnanjohtaja

TULOSALUEEN KUVAUS

Tulosalue sisältää kunnanjohtajan tehtävälle asetetut tavoitteet ja tehtävän hoitamisesta aiheutuvat kulut (kp 1811) sekä väestönsuojelun ja pakolaisten vastaanoton. Kunnanjohtaja johtaa kunnanhallituksen alaisena kunnan hallintoa ja taloudenhoitoa. Muita tehtäviä ovat mm. kunnan strateginen johtaminen, kuntakonsernin hallinnon, talouden ja toiminnan kehittäminen ja yhteensovittaminen, kuntien välisen ja alueellisen yhteistyön kehittäminen sekä kunnan henkilöstöpolitiikan kehittäminen.

Erityisenä haasteena ovat toimintaympäristön epävarmuus sekä mahdollisten muutosten vaikutus kunnan toimintaan ja talouteen. Haasteita luovat mm. hyvinvointialueen vaikea taloustilanne ja toiminnan vakiintumattomuus, pelastuslaitoksen varallaolokorvausten määrän ja maksujen ajoittuminen, vuoden 2025 alussa kuntayhteistyönä toteutuva TE-uudistus sekä maailmantilanne. Kunnan sisäisinä haasteina ovat varautuminen koulujen opetuksen siirtoihin uusiin yksikköihin, tuki- ja hallintopalveluiden tehostaminen sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtävän jalkauttaminen koko organisaatioon.

Kp 1811 johtamisen kehittämisen (ts. joryn ja laajennetun joryn) kustannukset.

VASTUUHENKILÖ

kunnanjohtaja Johanna Viita

Tavoitteiden toteutuminen
Yhteisöllisyys ja inhimillisyys
1) Kuntalaisten, erityisesti lasten ja nuorten sekä nuorten vanhempien, terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen
- Toimenpiteet: Kunnan toiminnassa otetaan koordinoitusti huomioon erityisesti lapset ja nuoret sekä nuoret vanhemmat.
- Mittari ja tavoitetaso: Kouluterveyskysely sekä mielenterveys- ja sairastavuusindeksit. Sisäisen yhteistyön ja koordinaation toimintamalli valmis.
- Toteuma: Kouluterveyskysely toteutunut viimeksi 2023. Seuraava kysely tehdään 2025. Mielenterveysindeksi: 2017: 167,6 2022: 146,5 Sairastavuusindeksi: 2017:150 2019: 142,4 Sisäisen yhteistyön ja koordinaation toimintamalli valmis: Toimintamalli siirtyi laajan hyvinvointisuunnitelman laatimisen yhteyteen.

Tavoitteiden toteutuminen

Toimivat kuntapalvelut ja kestävä kuntatalous

2) Kuntaorganisaation kehittäminen sekä tuleviin muutoksiin valmistautuminen

-Toimenpiteet: Hyte-organisointi sekä yhteistyö kunnan sisällä ja erityisesti HVAn kanssa yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Hyvinvointikertomuksen 2021–2024 laatiminen.

Muutosvalmennuksen toteuttaminen

-Mittari ja tavoitetaso: Hyte-johtoryhmä nimetty uudelleen ml. HVAn edustajat.

Hyvinvointikertomus hyväksytty valtuustossa.

Parantunut muutos- ja kehittämiskyky.

-Toteuma: Hyvinvointikertomuksen vuosiraportti hyväksytty valtuustossa 17.6. Laaja hyvinvointikertomus 2021–2024 laaditaan keväällä 2025.

Hyte-johtoryhmän uudelleen nimeäminen siirtyi laajan hyvinvointisuunnitelman laatimisen yhteyteen.

Kunnanjohtaja nimetty HVAn hyte-neuvottelukunnan puheenjohtajaksi valtuustokauden loppuun.

Muutos- ja kehittämiskyvyn kehittämiseen haettiin Kevan työelämän kehittämisrahaa, mutta rahoitusta ei saatu. Johtoryhmän valmentava työnohjaus käynnistyi 11/2024.

TUNNUSLUVUT

	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Henkilöstökulut	-121 986	-123 352	-131 259
Palvelujen ostot (ulkoiset)	-16 664	-29 595	-26 582
Palvelujen ostot/Henkilöstökulut	13,7 %	24,0 %	20,3 %
Palvelujen ostot/Henkilöstökulut (kunta)	63,3 %	61,0 %	61,2 %

YLEISJOHTAMINEN (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2023	TA 2024	M 2024	TA+M 2024	TP 2024	Tot.	Poik.
Toimintatuotot	6 746	518	0	518	5 279	1019,0 %	4 761
Toimintakulut	-168 839	-164 368	0	-164 368	-164 950	100,4 %	-582
Netto	-162 093	-163 850	0	-163 850	-159 671	97,4 %	4 179
Asukasluku	4 073	0	0	0	3 981	-	3 981
Euroa/asukas	-40	0	0	0	-40	-	-40
Poistot ja arvonalentumiset	-152	-152	0	-152	-152	100,3 %	0
Kustannuslaskennalliset erät	-8 507	-7 763	0	-7 763	-6 456	83,2 %	1 307

2.3.3. Kehittämis- ja elinkeinotoimi

KUSTANNUSPAIKAT

1814 Kehittämistoimet, 1815 Elinkeinojen edistäminen, 1819 Yleiset kehittämishankkeet, 1825 Lomituspalvelut, 1827 Alkutuotanto, 1828 Maaseututoimi

TILIVELVOLLINEN

kunnanjohtaja Johanna Viita

TULOSALUEEN KUVAUS

Kp 1815 Elinkeinojen edistäminen -kustannuspaikan puitteissa tapahtuva toiminta edistää alueen elinvoimaa ja sitä kautta asukkaiden hyvinvointia. Johtavana kuntastrategian arvona on yrittäjämystyisyys. Luomme yrittämiselle edellytyksiä. Arvostamme yrittäjyyttä, yritteliäisyyttä sekä viljeleijöitä, metsänomistajia ja maaseutuyrittäjiä pielavetisen elinvoiman ylläpitäjinä.

Erityisenä haasteena ovat kunnan erottautuminen, kunnan ja yritysten työvoimapula, yritysten tunnettuuden parantaminen lasten ja nuorten keskuudessa, torin kehittäminen sekä kunnan hankinta-osaamisen lisääminen.

VASTUUHENKILO

kunnanjohtaja Johanna Viita ja elinkeinoasiantuntija Aarno Niskanen

Tavoitteiden toteutuminen
Aktiivinen kuntaviestintä ja avoimuus
1) Erottautuminen seudullisena palvelukeskuksena.
-Toimenpiteet: Aktiivinen, ajantasainen sisäinen ja ulkoinen viestintä. Työnantaja-mielikuvan parantaminen ja kuntatyön näkyväksi tekeminen. Kuntalaisten (ml. luottamushenkilöt) ja vapaa-ajan asukkaiden saaminen viestimään kunnasta positiivisesti uuden brändin mukaisesti. Viestinnän rakenteen kehittäminen. Intranetin luominen
-Mittari ja tavoitetaso: Näkyvyys mediassa (mediaseuranta). Brändituotemyynti. Havaittu brändin omaksumisaste (esim. Facebookin kansikuvan käyttö). Viestintätiimi nimetty ja se toimii. Intranet otettu käyttöön
-Toteuma: Osumia 886 kpl Tavoittavuus 440,5 milj. Tuotemyynti 6709 € sisältäen mm. t-paidat ja hupparit Viestintätiimi nimetty 2/2024 ja kokoontuu neljän vko välein Intranet toteutettiin Vuolearning-oppimisalustana

Tavoitteiden toteutuminen**Yhteisöllisyys ja inhimillisyys****2) Tori henkii aitoa maalaismarkkina-tunnelmaa ympäri vuoden**

-Toimenpiteet: Kehitämme ja uudistamme toria yrittäjien ja asiakkaiden kanssa. Laajennamme kahviloiden yhteistä tarjoilualueita. Tarjoamme esiintymislavan erilaisten yhteisöjen käyttöön kesällä (vapaa-aikapalveluiden kanssa). Parannamme turvallisuutta rajoittamalla autoilua ja pysäköintiä torilla.

-Mittari ja tavoitetaso: Kyselyiden, tapaamisten ja niissä syntyneiden kehittämisideoiden määrä ja toteuttaminen. Joulun avauksen järjestäminen yhdessä yrittäjien ja yhdistysten kanssa. Toritapahtumien määrä kesällä.

-Toteuma: Torin kehittämiskyselyyn saatiin 198 vastausta. Joulun avaus järjestettiin kunnan, järjestöjen ja yrittäjien yhteistyönä torilla 30.11. Toritapahtumia kesällä 18 kpl (vapaa-aikapalvelut)

Yrittäjämysteisyys ja yritteliäisyys**3) Pielavetisten yritysten työvoiman saanti sekä uusien yritysten syntyminen kuntaan**

-Toimenpiteet: Toteutamme yrittäjyyskasvatusta ja tutustutamme lapset ja nuoret pielavetisiin yrityksiin. Tuemme yritysten yhteistyötä oppilaitosten ja kansalaisopiston kanssa. Hyödynnämme SavoGrow-kehitysyhtiön palveluita ja mm. selvitämme puu- ja metsäalan yritysten kehittämistarpeet.

-Mittari ja tavoitetaso: Yrittäjyyskasvatus-tapahtumien määrä. Kansalaisopiston yrityksille toteuttamien kurssien määrä. Kehittämistarpeet selvitetty puu- ja metsäalan SavoGrown hankkeessa. Uusien yritysten määrä

-Toteuma: Yrittäjyyskasvatustapahtumat: Alakoulujen iltatoritapahtuma 27.5., Yrittäjyyskasvatustiimi kokoontunut 4 kertaa.

Yrittäjänpäivän 5.9. tapahtumat kouluilla, joissa esiteltiin paikallisia yrityksiä sekä yrittämisen mahdollisuuksia opiskelujen jälkeen.

Toisen asteen opiskelijoille aloitettiin ryhmäytymistapaamiset. Oppilaitospäivä 17.1.2024. Korkeakoulutettujen yritysten esittelyt lukiossa. Kansalaisopiston yrityksille toteuttamien kurssien määrä: Ei toteutunut. Selvitetään 2.asteen opiskeluun ja opiskelijoiden tukemiseen liittyvää hanketta SavoGrow-kuntien kanssa: Hanketta selvitetään. Oppilaitosten osallistumishalukkuus heikkoa. Kehittämistarpeet selvitetty puu- ja metsäalan SavoGrown hankkeessa: Selvitystyötä tehty TechSavo-hankkeessa. Vuonna 2024 Pielavedelle perustettiin 13 uutta yritystä. Yritysneuvontatapahtumia oli yhteensä 160 kpl. Kesäyrittäjänuoria oli 24 kpl (vuonna 2023: 7 kpl).

4) Matkailumahdollisuuksista vahvuuksia

-Toimenpiteet: Selvitämme vesi- ja pyöräilyreitistöt yhdessä naapurikuntien kanssa. Käynnistämme matkailutuotteiden rakentamisen yhdessä mm. kansalaisopiston, yritysten ja yhdistysten kanssa. Selvitämme Säviän mylly- ja meijerikiinteistön tulevaa virkistys- ja liiketoimintapotentialia

-Mittari ja tavoitetaso: Vesi- ja pyöräilyreitistöt palvelu-, liikunta- ja virkistyspaikkoineen kartoitettu SavoGrown matkailuhankkeessa. Matkailutuotteista suunnitelmat ja mahd. rahoitushakemukset tehty. Säviän mylly- ja meijerikiinteistöön löytynyt yrittäjä tai yritysryhmä.

-Toteuma: Säviän Virtasaareen suunniteltiin esteetöntä ulkoilureittiä, jonka toteuttamiseen kunta haki JTF-rahoitusta Pohjois-Savon liitolta. Reittitoimitus valmisteilla. Toteutus 2025–2026.

Tavoitteiden toteutuminen

Valmisteltiin keskusta-alueen matkailullisen vetovoiman kehittämiseen liittyvää hanketta. Rahoitushaku keväällä 2025. Säviän hostelli- ja ravintolatoimintoihin löytyi uudet yrittäjät.
5) Kunnan hankintaosaamisen lisääminen
- Toimenpiteet: Hankintakoulutukset hankintoja tekeville työntekijöille. Hankintainfot yrittäjille
- Mittari ja tavoitetaso: Koulutuksiin osallistujien määrä. Onnistuneet kilpailutukset
- Toteuma: Kunnan hankintaohjeesta koulutus laajennetulle johtoryhmälle 1.3.2024. Hankintakoulutukseen syksyllä osallistui 6 henkilöä.
Kunnan hankintainfo yrittäjille 20.2. Opinportti-investoinnin hankinnat aiheena yrittäjien iltakahveilla 23.10.

ELINKEINOTOIMI

TULOSALUEEN KUVAUS

Kp 1825 Lomituspalvelut: Maatalousyrittäjien lomituspalveluiden tarkoitus on turvata maatalousyrittäjien keskeytymättömän toiminta maatalousyrittäjän vuosiloman ja sijaisavun ajaksi. Lomatoimen vastuukuntana on 1.1.2023 alkaen Iisalmen kaupunki, lomituspalveluyksikkö on Pohjois-Savon lomituspalvelut.

Vastuuhenkilö: Lomituspalvelupäällikkö Raija Martikainen, Iisalmen kaupunki.

Kp 1827 Alkutuotanto: Alkutuotannon kehittäminen ja aktivointi osana kunnan elinkeinotoiminnan kehittämistä. Erityisenä haasteena ovat kustannusten nousu ja elinkeinonharjoittajien jaksaminen.

Vastuuhenkilöt: kunnanjohtaja Johanna Viita ja elinkeinoasiantuntija Aarno Niskanen.

Kp 1828 Maaseututoimi: Kiuruveden kaupunki sekä Keitele ja Pielaveden kunnat ovat 1.1.2012 alkaen muodostaneet maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen, jossa järjestäjäkuntana toimii Kiuruveden kaupunki. Maaseutuhallinnon tukihallintoyksikkö tuottaa ja turvaa yhdenmukaiset toimintaedellytykset viljelijätukijärjestelmän kuntakohtaiseen hoitamiseen, maaseutuväestön tarvitsemiin hallinnon alaan liittyviin palveluihin, sekä maaseutuelinkeinoviranomaiselle kuuluviin muihin viranomaistehtäviin lähipalveluina yhteistoiminta-alueen jokaisessa kunnassa.

Maaseutuhallinnon tukihallintoyksikön jaettavat kustannukset vuoden 2024 osalta määräytyy yhteistoiminta-alueen kuntien kesken edellisenä vuonna 2023 peltotukihakemuksen jättäneiden tilojen suhteessa. Tukea hakeneita tiloja oli vuonna 2023 Kiuruvedellä 355 (60 %), Pielavedellä 169 (29 %) ja Keiteleellä 63 (11 %), yhteensä 587 kappaletta.

Vastuuhenkilö: maataloussihteeri Niina Lohva, Kiuruveden kaupunki.

Tavoitteiden toteutuminen
Vetovoimainen ja tukeva yhteistyö

1) Maaseutuhallinnossa työskentelee ammattitaitoinen, työhönsä motivoitunut, helposti lähestytävä ja työssä jaksava henkilöstö.

-Toimenpiteet: Henkilöstömäärä on vuoden 2023 aikana vakiintunut tukihakemusten käsittelyn eriyttämisen vaatimalle minimitasolle ja kaikki virat on täytetty toistaiseksi voimassa olevina. Vuoden 2024 aikana puretaan henkilöstövajeen aikana kertyneitä työajan ylituntisaldoja ja vuosilomia. Jaetaan työtehtäviä ja vastuualueita niin, että työn määrällinen ja laadullinen kuormittavuus jakaantuu henkilöstön kesken aiempaa tasaisemmin. Mahdollisuus etätöhyöhön (Kiuruveden kaupungin etätöyöohjeistuksen mukaisesti) ja osa-aikaiseen töhyöhön

-Mittari ja tavoitetaso: Vuosilomat ja vapaapäivät pidetään riittävän pitkinä, palauttavina jaksoina ja toiveiden sekä tarpeiden mukaisesti. Työyhteisö on turvallinen, kannustava ja positiivinen

-Toteuma: Henkilöstön vuosilomat ja työajantasauspäivät on saatu järjestettyä henkilöstön toiveiden ja tarpeiden mukaisesti, mutta kuitenkin maataloushallinnon vuodenkierron mukaiset työsesongit huomioiden. Vuoden 2024 aikana saatiin kertyneet ylituntisaldot purettua varsin hyvin. Mahdollisuutta tehdä etä- ja osa-aikatyötä on vuonna 2024 hyödynnetty. Työtehtävien ja vastuualueiden jakamisella on saatu henkilöstön työpanosta ja osaamista hyödynnettyä paremmin ja samalla työn kuormittavuus on jakautunut tasaisemmin.

Toimivat kuntapalvelut ja kestävä kuntatalous

2) Tarjotaan maatalousyrittäjille maataloushallinnon palveluiden hyvä saatavuus, laadukkuus ja henkilökohtainen palvelu.

-Toimenpiteet: Tukihallintoyksiköllä on yhteistoiminta-alueen jokaisessa kunnassa oma toimipiste viljelijöiden asiointia varten. Aukioloajat vaihtelevat kunnittain ja Pielavedellä voi asioida toimistolla pääsääntöisesti viitenä päivänä viikossa. Puhelimitse ja sähköpostitse maataloushallinnon palvelut ovat saatavissa lähes poikkeuksetta virka-aikana.

-Mittari ja tavoitetaso: Viljelijöille on lähipalveluna saatavilla maataloushallinnon lakisääteiset palvelut ja viranomaistehtävät

-Toteuma: Luoteis-Savon maaseutupalveluiden Pielaveden toimipiste oli vuoden 2024 aikana auki viitenä päivänä viikossa loma-aikoja ja muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta. Puhelimitse ja sähköpostitse palvelua oli tavoitettavissa lähes jokaisena arkipäivänä vuoden aikana.

3) Täytetään maksajavirastosopimuksen mukaiset vaatimukset ja velvoitteet sekä huolehditaan maataloushallinnon muiden viranomaistehtävien, kuten hukkakaura- ja petovahinkotarkastusten suorittamisesta.

-Toimenpiteet: Järjestetään viljelijöille keväällä 2024 kertaavaa koulutusta CAP27- rahoituskauden uusien tukijärjestelmien tukiehtoja ja muutoksia. Toimitaan koulutusten järjestämisessä mahdollisuuksien mukaan yhteistyössä muiden yt-alueiden sekä tuottaja- ja neuvontaorganisaatioiden kanssa.

-Mittari ja tavoitetaso: Viljelijätukihakemukset vastaanotetaan ja käsitellään sekä tukimaksut suoritetaan valtakunnallisessa aikataulussa.

-Toteuma: Kevään 2024 aikana osallistuttiin kouluttajina useisiin ELY-keskuksen viestintäkoordinaattorin koordinoimiin, Teamsin kautta järjestettyihin viljelijäkoulutuksiin. Lisäksi yhteistoiminta-alueella järjestettiin toukokuussa kaksi omaa ”live”- koulutusta (Kiuruvedellä ja Pielavedellä), joihin molempiin osallistui noin 20 viljelijää. Vuoden 2024 peltotukien hakuaika eli päätukihaku päättyi 18.6.2024. Peltotukien maksut alkoivat Ruokaviraston mahdollistaman aikataulun mukaisesti marraskuussa ympäristökorvauksen 1. erän maksulla ja tukien pääerä (11,9 miljoonaa euroa) maksettiin joulukuussa, viikolla 49.

Tavoitteiden toteutuminen

Kiuruveden kaupungin ja Ruokaviraston välisen maksajavirastosopimuksen mukainen, varainhoitokausittainen maksajavirastovakuutus, jolla todennetaan sopimuksen mukaisten vaatimusten ja velvoitteiden noudattaminen, annettiin määräajassa, 14.11.2024.

Hukkakauratarkastukset saatiin tehtyä heinäkuun aikana, hieman keskimääräistä aiemmin joh-tuen lämpimän kesän kasvustojen nopeasta kehityksestä. Pyydettyjen (hukkakaurasta) puh-taaksi tarkastusten lisäksi tehtiin hukkakaurarekisterissä olevien lohkojen yleistä tarkastusta Ruokaviraston ohjeistuksen mukaisesti.

Petovahinkoja Luoteis-Savon maaseutupalveluiden alueella oli vuoden 2024 aikana vähem-män, kuin muutamana aiempuna vuonna ja vahingot olivat lähes yksinomaan karhujen koot-tuun rehusatoon kohdistamia.

TUNNUSLUVUT

	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Henkilöstökulut	-17 245	-26 614	-20 253
Palvelujen ostot (ulkoiset)	-275 908	-330 171	-364 337
Palvelujen ostot/Henkilöstökulut	1600,0 %	1240,6 %	1799,0 %
Palvelujen ostot/Henkilöstökulut (kunta)	63,3 %	61,0 %	61,2 %

KEHITTÄMIS- JA ELINKEINOTOIMI (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2023	TA 2024	M 2024	TA+M 2024	TP 2024	Tot.	Poik.
Toimintatuotot	1 426	1 200	40 000	41 200	46 709	113,4 %	5 509
Toimintakulut	-330 956	-388 362	-40 000	-428 362	-416 950	97,3 %	11 412
Netto	-329 529	-387 162	0	-387 162	-370 241	95,6 %	16 921
Asukasluku	4 073	0	0	0	3 981	-	3 981
Euroa/asukas	-81	0	0	0	-93	-	-93
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	-	0
Kustannuslaskennalliset erät	-10 658	-11 452	0	-11 452	-11 928	104,2 %	-476

2.3.4. Hallinto- ja tukipalvelut

KUSTANNUSPAIKAT

1840 Jäsenmaksut, 1850 Muu yhteistoiminta, 1870 Hallintopalvelut, 1875 Sisäiset tukipalvelut, 1878 Taloushallinto, 1880 Henkilöstöhallinto, 1890 ICT-palvelut

TILIVELVOLLINEN

Kunnanhallitus, hallintojohtaja

TULOSALUEEN KUVAUS

Kp 1840 Jäsenmaksut sisältää mm. Kuntaliiton, KT Kunta- ja hyvinvointialuetyönantajien, Pohjois-Savon liiton ym. jäsenmaksut.

Kp 1850 Muu yhteistoiminta sisältää eläintensuojelun, muun oikeudenhoidon ja yhteiset palvelut.

Kp 1870 Hallintopalvelut vastaavat kunnan hallinnon, ICT:n, talouden ja henkilöstöhallinnon tukipal-veluista kunnan eri toimialoille. Hallintopalvelut huolehtii kunnanhallituksen ja valtuuston päätösten valmistelusta ja toimeenpanosta sekä asianhallinnasta ja arkistotoimesta. Hallintopalvelut palvelee kuntalaisia, luottamushenkilöitä ja kunnan omaa henkilöstöä.

Haasteena on, että kuntaorganisaatio on pienentynyt merkittävästi monella mittarilla tarkasteltuna vuoden 2023 alusta ja hallinto- ja tukipalveluja tuottavan henkilöstön määrä on suuri suhteessa or-ganisaation kokoon. Toisaalta henkilöriskit mm. sijaisjärjestelyt korostuvat, jos henkilöstömäärä vä-henee.

Kp 1875 Sisäiset tukipalvelut monistuksen, postituksen ja asianhallinnan, arkistoinnin ja Sansia Oy:n kustannukset.

Kp 1878 Taloushallinto vastaa kunnan talousarvion ja tilinpäätöksen laadinnasta, talouden seurannasta ja raportoinnista luottamuselimille. Myös valtionosuuden pohjana olevasta tilastoinnista, sekä varsinaisesta kirjanpidosta ja sen osakirjanpidoista.

Vastuutaho/-henkilö talouspäällikkö Tuula Räisänen

Kp 1880 Henkilöstöhallinto sisältää palkkatoimiston, työsuojelun, työhyvinvoinnin, yhteistoiminnan, henkilöstön virkistystoiminnan ym.

Koko kunnan yhteisenä haasteena on osaavan työvoiman saatavuus kunnan eri työtehtäviin.

Kp 1890 ICT-palvelut sisältävät keskitettyjen tietohallinnon palvelujen kustannukset

VASTUUHENKILÖ

hallintojohtaja Kirsi Väänänen

Tavoitteiden toteutuminen	
Aktiivinen kuntaviestintä ja avoimuus	
1) Ajantasainen viestintä organisaation sisällä	
- Toimenpiteet: Intran perustaminen	
- Mittari ja tavoitetaso: Käytössä intra viestintäkanavana	
- Toteuma: Intra toteutui Vuolearning-oppimisalustana.	
2) Talouden aikataulut kunnallisiin raamin mukaisesti	
- Toimenpiteet: Talouden käsittelyaikataulun laatiminen	
- Mittari ja tavoitetaso: Aikataulussa pysyminen	
- Toteuma: Toteutunut	
Vetovoimainen ja tukeva yhteistyö	
3) Toiminnan riskien pienentäminen ja toiminnan mahdollisimman häiriötön toiminta	
- Toimenpiteet: Tiimimallin/työparitoiminnan juurruttaminen osaksi normaalia toimintakulttuuria	
- Mittari ja tavoitetaso: Työhyvinvointikyselyn tulokset	
- Toteuma: Työhyvinvointikysely toteutettu 28.10–10.11. Vastausprosentti 69,6. Työhyvinvointiin liittyvät asiat ovat parantuneet kaikilla osa-alueilla. Tarkempaa tietoa henkilöstökertomuksessa.	
4) Perehdytyksen kehittäminen, ohjeistuksen ja toimintamallien sujuva jalkautus	
- Toimenpiteet: Oppimisympäristön hankinta ja sisällön tuottaminen	
- Mittari ja tavoitetaso: Käytössä perehdytys- ja oppimisympäristö	
- Toteuma: Perehdytys- ja oppimisympäristö Vuolearning on otettu käyttöön.	

TUNNUSLUVUT

	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Henkilöstökulut	-534 510	-476 190	-451 759
Palvelujen ostot (ulkoiset)	-954 076	-482 258	-375 448
Palvelujen ostot/Henkilöstökulut	178,5 %	101,3 %	83,1 %
Palvelujen ostot/Henkilöstökulut (kunta)	63,3 %	61,0 %	61,2 %

HALLINTO- JA TUKIPALVELUT (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2023	TA 2024	M 2024	TA+M 2024	TP 2024	Tot.	Poik.
Toimintatuotot	322 025	305 967	37 850	343 817	262 980	76,5 %	-80 837
Toimintakulut	-1 686 800	-1 086 614	76 220	-1 010 394	-931 257	92,2 %	79 136
Netto	-1 364 775	-780 647	114 070	-666 577	-668 277	100,3 %	-1 701
Asukasluku	4 073	0	0	0	3 981	-	3 981
Euroa/asukas	-340	0	0	0	-120	-	-120
Poistot ja arvonalentumiset	-18 296	-20 590	0	-20 590	-16 660	80,9 %	3 930
Kustannuslaskennalliset erät	696 961	663 896	0	663 896	612 631	92,3 %	-51 265

2.3.5. Työllistäminen
KUSTANNUSPAIKAT

1900 Työllisyyden edistäminen, 1920 Nuorten kesätyöllistäminen

TILIVELVOLLINEN

Kunnanhallitus, kunnanjohtaja

TULOSALUEEN KUVAUS

TE-24 uudistus siirtää työllisyydenhoidon palvelut kuntien vastuulle 1.1.2025 alkaen. Työvoiman saatavuus on monilla toimialoilla haasteellista. Työ ja tekijät eivät kohtaa sekä toisaalta kunnan työttömyysprosentti on varsin korkea. Haasteellisinta työntekijöiden saatavuus on sosiaali- ja terveydenhoitoalalla sekä ravitsemus- ja puhtaanapitoaloilla. Osalla työnhakijoista osaaminen ja/tai työkyky ei vastaa työnantajien tarpeita, mikä on suurin yksittäinen syy kohtaanto-ongelmaan. Pielaveden työttömyysprosentti on vuonna 2023 (tammi-syyskuu) ollut kohtuullisen hyvä 8,6 (k-a) verrattuna Pohjois-Savon 9,9 (k-a) sekä koko maan 9,7 (k-a) tilanteeseen.

VASTUUHENKILÖ

kunnanjohtaja Johanna Viita

Tavoitteiden toteutuminen
Toimivat kuntapalvelut ja kestävä kuntatalous
1) TE-uudistukseen valmistautuminen
- Toimenpiteet: Aktiivinen osallistuminen yhteistoiminta-alueen valmisteluun
- Mittari ja tavoitetaso: Asukkaiden ja yritysten palvelut työllisyys- ja yrityspalvelut jatkuvat Pielavedellä.
- Toteuma: Jokaisessa Ylä-Savon työllisyysalueen kunnassa Pielavesi ml. lähipalvelut säilyvät 1.1.2025 alkaen. Toteutui.
Työpaikkatarjonta ja opiskelumahdollisuudet
2) Nuorten tietoisuuden lisääminen Pielavedellä sijaitsevista työmahdollisuuksista ja osaavan henkilöstön saaminen yritysten työvoimatarpeisiin.
- Toimenpiteet: Kesätyöllistämistuki. Oppisopimusmahdollisuuksien tarjoaminen. Harjoittelupaikkojen tarjoaminen. Korkeakoulu-opiskelijoiden houkuttelu kuntaan töihin.
- Mittari ja tavoitetaso: Kesätyöllistämistuen käyttö, työllistyneiden määrä. Oppisopimusten määrä. Harjoittelijoiden määrä. Opinnäytetöiden ja harjoitustöiden aiheet netissä sekä toteutuneiden töiden määrä. Yhteistyösopimus ammattikorkeakoulun tms. kanssa.
- Toteuma: Kunta: yhteensä 40 nuorta

Tavoitteiden toteutuminen

Yksityiset: yhteensä 24 nuorta

24 nuorta työllisti itsensä kesäyrittäjänä.

Oppisopimusten määrä: 2 kpl

Harjoittelijoiden määrä: Opintoihin liittyviä harjoittelijoita 15.

Opinnäytetöiden ja harjoitustöiden aiheet netissä sekä toteutuneiden töiden määrä: Ei toteutunut.

Yhteistyösopimus ammattikorkeakoulun tms. kanssa: Ei toteutunut.

3) Työntekijäpulaan vastaaminen sekä julkisten palveluiden varmistaminen Pielavedellä

-Toimenpiteet: Väliaikais- ja viikkoasumisen mahdollistaminen yhteistyössä yritysten kanssa.

-Mittari ja tavoitetaso: Asunto/asunnot kalustettu ja vuokrasopimuskäytännöistä sovittu

-Toteuma: Asuntolan vuokraus siirtyi Pielaveden Vuokratalot Oy:lle.

SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	01–12 2023	TA 2024	01–12 2024
Työttömyysprosentti	8,5	8,6	
Työttömyysaste			

TUNNUSLUVUT

	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Henkilöstökulut	-137 843	-186 077	-119 889
Palvelujen ostot (ulkoiset)	-11 185	-9 192	-16 215
Palvelujen ostot/Henkilöstökulut	8,1 %	4,9 %	13,5 %
Palvelujen ostot/Henkilöstökulut (kunta)	63,3 %	61,0 %	61,2 %

TYÖLLISTÄMINEN (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2023	TA 2024	M 2024	TA+M 2024	TP 2024	Tot.	Poik.
Toimintatuotot	55 813	17 870	-5 900	11 970	44 130	368,7 %	32 160
Toimintakulut	-380 677	-426 754	15 100	-411 654	-357 239	86,8 %	54 415
Netto	-324 865	-408 884	9 200	-399 684	-313 109	78,3 %	86 575
Asukasluku	4 073	0	0	0	3 981	-	3 981
Euroa/asukas	-80	0	0	0	-79	-	-79
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	-	0
Kustannuslaskennalliset erät	-15 421	-12 949	0	-12 949	-14 000	108,1 %	-1 051

2.3.6. Vapaa-ajan palvelut

KUSTANNUSPAIKAT

1950 Kulttuurityö, 1951 Museo ja arkisto, 1952 Avustukset, 1960 Liikuntatyö, 1970 Nuorisotyö, 1980 Kirjasto

TILIVELVOLLINEN

Vapaa-aikapalveluiden päällikkö

TULOSALUEEN KUVAUS

Kp 1950 Kulttuurityö tukee kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä järjestämällä monipuolisia tapahtumia kaikille kuntalaisille.

Haasteet: Kulttuuripalvelujen kohdentuminen niin, että kuntalaisten tarpeet ja kiinnostuksen kohteet tulevat huomioiduksi.

Kuntalaisten saaminen mukaan kulttuuritapahtumien suunnitteluun ja toteuttamiseen.

Vapaa-aikapalveluiden uudelleen organisointi kunnanhallituksen alaisuuteen.

VASTUUHENKILÖ

vapaa-aikapalveluiden päällikkö Soile Leskinen

Tavoitteiden toteutuminen
Aktiivinen kuntaviestintä ja avoimuus
1) Näkyvyys ja avoimuus
- Toimenpiteet: Avoin ja aktiivinen tiedotus
- Mittari ja tavoitetaso: Tiedottamisen onnistuminen
- Toteuma: Aktiivinen tiedottaminen: kunnan kotisivut, tapahtumakalenteri, harrastuskalenteri, someviestintä, ilmoitus- ja infotaulut, paikallislehti, järjestöjen ja yhdistysten yhteyshenkilöt
Kuntien ja kumppaneiden välinen yhteistyö
2) Kuntalaisten yhteenkuuluvuuden ja yhteisöllisyyden lisääminen
- Toimenpiteet: Järjestöfoorumin järjestäytyminen. Osallistetaan kuntalaisia kulttuuritapahtumien suunnitteluun ja toteuttamiseen.
- Mittari ja tavoitetaso: Järjestöfoorumi on järjestäytynyt. Järjestöt osallistuvat tapahtumien järjestämiseen. Tapahtumien laatu ja määrä.
- Toteuma: Järjestöfoorumi kokoontunut kahdeksan kertaa Yhteiseksi kehittämiskohteeksi nousi torin elävöittäminen: Yhteistä suunnittelua, organisointia ja toteutusta Kesällä kahdeksan iltatoria, viisi torilauantaita ja marraskuussa joulunavaustapahtuma. Joulunavaustapahtuman suunnittelu, organisointi ja toteutus yhteistyössä järjestöjen, yhdistysten ja yritysten kanssa. 13 muuta tapahtumaa, jotka suunnattu kaikille kuntalaisille (mm. konsertteja, teatteria ja erilaisia juhlia).
Yrittäjämysteisyys ja yritteliäisyys
3) Kunnassa olevien tilojen ja ympäristön hyödyntäminen. Torin elävöittäminen
- Toimenpiteet: Kulttuuritapahtumien järjestämisessä hyödynnetään monipuolisesti eri tiloja ja paikkoja. Torilla järjestetään erilaisia yhteisöllisiä tapahtumia elinkeino-ohjelman mukaisesti
- Mittari ja tavoitetaso: Tapahtumien toteutuminen. Tapahtumat torilla
- Toteuma: Kuntalaisille suunnattuja tapahtumia järjestettiin monipuolisesti eri paikoissa (mm. kirjasto ja piha-alue, Suojala ja ympäristö, liikuntasalit, liikuntahalli ja ympäristö, uimala, nuorisotila, kotiseutumuseo, Lepikon Torppa). Toritapahtumista saatu positiivista palautetta järjestäjiltä sekä torilla kävijöiltä.

LASTEN JA NUORTEN HYVINVOINTIIN LIITTYVÄT TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

Tavoitteiden toteutuminen
Nykyaikaiset osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet
1) Lapsille tarjotaan elämyksiä kulttuuritapahtumien kautta.
- Toimenpiteet: Kuullaan lasten toiveita ja järjestetään lapsille mieleisiä ja sopivia kulttuuritapahtumia (yhteistyötä mm. Lapsiparlamentin kanssa).
- Mittari ja tavoitetaso: Lasten osallistujamäärä
- Toteuma: Vapaa-aikapalveluiden järjestämiä lapsille suunnattuja tapahtumia mm. Lastenfestarit, Misse-Kissa-esitys, Sähköankerias-konsertti, Lasten lauantai -toritapahtuma Joulunavaustapahtumassa lapsille tonttutoimintapolku, alpakat ja joulupukki. Lapsien osallistuminen oli aktiivista ja osassa tapahtumissa oli lapsia ja perheitä erittäin paljon paikalla.

Tavoitteiden toteutuminen

2) Nuoret osallistuvat heille suunnattuihin tapahtumiin

-Toimenpiteet: Osallistetaan nuoret ideoimaan heitä kiinnostavia kulttuuritapahtumia (kuullaan mm. Nuva)

-Mittari ja tavoitetaso: Nuorten osallistujamäärä.

-Toteuma: Nuorten toritorstai-illat (kolme) kesäkuussa.

Lisäksi nuorisopalvelun sekä sidosryhmien kanssa yhteistyössä järjestämät tapahtumat.

KUSTANNUSPAIKAT

1952 Avustukset

TULOSALUEEN KUVAUS

Tuetaan kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä avustamalla heidän omaehtoista toimintaansa.

Haaste: Puutteellinen koordinointi eri avustusten myöntämisessä.

Tavoitteiden toteutuminen

Aktiivinen kuntaviestintä ja avoimuus

1) Avoimuus ja näkyvyys

-Toimenpiteet: Selkeä tiedottaminen

-Mittari ja tavoitetaso: Tiedottamisen onnistuminen

-Toteuma: Tiedottaminen kunnan kotisivuilla, paikallislehdessä ja somessa.

Kuntien ja kumppaneiden välinen yhteistyö

2) Avustuksia myönnetään koordinoitusti

-Toimenpiteet: Kaikki avustukset kunnanhallituksen alaisuudessa

-Mittari ja tavoitetaso: Avustusten myöntämisen perusteet kunnanhallituksen päätöksen mukaisesti.

-Toteuma: Yleis- ja kohdeavustuksia on myönnetty määrärahojen mukaisesti.

KUSTANNUSPAIKAT

1960 Liikuntatyö

TULOSALUEEN KUVAUS

Liikuntatoimi tarjoaa kuntalaisille kattavat ja monipuoliset liikuntamahdollisuudet. Liikuntatoimi järjestää terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa ja neuvontaa eri kohderyhmille sekä terveyttä ja hyvinvointia edistäviä tapahtumia yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa.

Haaste: Tavoittaa lapsiperheet, jotka hyötyisivät liikuntatoimen tarjoamasta neuvonnasta ja liikunnanohjauksesta. Nuorten osallistumattomuus ja liikkumattomuus sekä kylien lasten ja nuorten kulkeminen keskustan tapahtumiin. Työikäisten saavuttaminen ja osallistaminen. Vapaa-aikapalveluiden uudelleen organisointi kunnanhallituksen alaisuuteen.

VASTUUHENKILÖ

vapaa-aikapalveluiden päällikkö Soile Leskinen, liikunta- ja vapaa-ajanohjaaja Tuula Moilanen

Tavoitteiden toteutuminen
Aktiivinen kuntaviestintä ja avoimuus
1) Avoimuus ja näkyvyys
- Toimenpiteet: Aktiivinen ja näkyvä tiedottaminen
- Mittari ja tavoitetaso: Tiedottamisen onnistuminen
- Toteuma: Ilmoittaminen ja viestintä: kunnan kotisivut, tapahtumakalenteri, harrastuskalenteri, someviestintä, ilmoitus- ja infotaulut, paikallislehti, yhdistysten ja järjestöjen yhteyshenkilöt.
Nykyaikaiset osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet
2) Kaiken ikäisten kuntalaisten aktivoiminen liikkumaan. Erityishuomio nuoriin ja lapsiperheisiin.
- Toimenpiteet: Erilaisten liikuntakokeilujen järjestäminen ja liikuntaharrastamisen mahdollistaminen.
Kuntalaisten toiveiden mukaisia liikuntatempauksia ja -tapahtumia.
- Mittari ja tavoitetaso: Järjestettyjen tapahtumien ja liikkujiin lukumäärä.
- Toteuma: Järjestetyt tapahtumat HiihtoCup kolmessa eri pisteessä. Yleisurheilukoulu, viikkokisat ja Laukkalan heittokisat. Uimahallimatkat yhteistyössä Sydänyhdistyksen kanssa. Lasten liikuntalauantait, Lastenfestarit, Unelmien liikuntapäivä, Talvilomaretki Tahkolle yhteistyössä nuorisopalvelun kanssa, erilaisia pienempiä liikuntatapahtumia mm. tempuratoja, kuumahiihto- ja kävely, villasukkajuoksu, jumppalauantai. Torijumppat ja -tanssit Liikuntasyyskuu Seniorimeininkiä-tapahtuma Perheleikkis-koko perheen liikuntatoiminta Pohjois-Savon liikunnan organisoimana Ilolla hanke seniori-ikäisille Pohjois-Savon liikunnan organisoimana
Vetovoimainen ja tukeva yhteistyö
3) Vapaa-aikapalvelujen sisäinen järjestäytyminen ja yhteistyön lisääminen
Yhteistyön lisääminen eri toimijoiden kanssa
- Toimenpiteet: Vastuun jakaminen Liikuntatoimi järjestää toimintaa yhteistyössä eri toimialojen, liikuntaseurojen ja yhdistysten kanssa.
- Mittari ja tavoitetaso: Yhteistyön toteutuminen
- Toteuma: Tapahtumien suunnittelu, järjestäminen ja organisointi yhdessä vapaa-aikapalvelutiimin kanssa. Tapahtumien järjestämisessä ja organisoinnissa mukana seuroja, järjestöjä, yhdistyksiä ja yrityksiä. Yhteistyö Pohjois-Savon liikunnan kanssa
Yhteisöllisyys ja inhimillisyys
4) Ulko- ja sisäliikuntapaikat ja eri lajit tutuiksi.
Tilojen käytön tehostaminen.
Torin elävöittäminen
- Toimenpiteet: Lajikokeilujen järjestäminen liikuntaseurojen ja yritysten kanssa yhteistyössä eri liikuntapaikoissa. Torilla järjestetään tilaisuuksia hyvinvointiteemalla.
- Mittari ja tavoitetaso: Toteutuvat tapahtumat
- Toteuma: Toteutuneet tapahtumat Hiihto-, yleisurheilu- ja uimakoulut Mini- ja frisbeegolftapahtumat Torijumppat ja -tanssit

KUSTANNUSPAIKAT

1970 Nuorisotyö

TULOSALUEEN KUVAUS

Nuorisotyössä ja etsivässä nuorisotyössä edistetään nuorten ja nuorten aikuisten terveyttä ja hyvinvointia.

Nuorisotyö tukee nuoren kasvua, itsenäistymistä ja osallisuutta mahdollistamalla nuorten omaehtoisen toiminnan ja tarjoamalla mielekästä yhteisöllisyyttä tukevaa toimintaa. Toiminnan järjestämisessä huomioidaan nuorten toiveet sekä otetaan huomioon nuorten erilaisuus ja erilaiset kiinnostuksen kohteet. Ehkäisevää päihdetyötä toteutetaan tavoitteellisesti.

Etsivä nuorisotyö auttaa alle 29-vuotiaita nuoria, jotka tarvitsevat tukea arkeensa, ohjaamalla heitä tarvittavan tuen tai palvelun piiriin ja edistämällä heidän osallisuuttaan yhteiskuntaan ja pääsyä koulutukseen tai työmarkkinoille.

Haasteet: Saada harrastamattomat nuoret mukaan harrastustoimintaan. Nuorten pahoinvointiin ja levottomuuteen reagoiminen ajantasaisesti. Saada uusia nuoria mukaan nuorisotyön toimintaan.

Työntekijöiden monikäyttöisyyden kehittäminen.

Vapaa-aikapalveluiden uudelleen organisointi kunnanhallituksen alaisuuteen.

Haasteet etsivänuorisotyö: Nuorten saattaminen heille kuuluviin palveluihin esim. terveys- ja sosiaalipalveluihin tai kuntouttavaan työtoimintaan. Nuorten motivointi opiskeluihin.

VASTUUHENKILÖ

vapaa-aikapalveluiden päällikkö Soile Leskinen, nuorisotyöntekijä Mika Turkka, etsivä nuorisotyöntekijä Ansku Kumpulainen

Tavoitteiden toteutuminen
Aktiivinen kuntaviestintä ja avoimuus
1) Avoimuus ja näkyvyys
- Toimenpiteet: Aktiivinen ja näkyvä tiedottaminen
- Mittari ja tavoitetaso: Tiedottamisen onnistuminen
- Toteuma: Someviestintä ja wa-ryhmän viestintä aktiivista ja tavoittaa paljon nuoria
Vetovoimainen ja tukeva yhteistyö
2) Vapaa-aikapalvelujen sisäinen järjestäytyminen ja yhteistyön lisääminen
Yhteistyön lisääminen eri toimijoiden kanssa
- Toimenpiteet: Vastuun jakaminen. Koulun ja nuorisotyön yhteistyön lisääminen. Nuorisotyön jalkautuminen nuorten pariin kouluille ja tapahtumiin. Yhteistyö eri sidosryhmien, järjestöjen ja liikuntaseurojen kanssa.
- Mittari ja tavoitetaso: Yhteistyön toteutuminen.
- Toteuma: Yhteistyötä kirjaston, etsivän nuorisotyön, 4H:n, Pelastakaa lapset ry:n, Mäenlaskun kannatusyhdistys ry:n, Ehyt, yläkoulun, Lastun ja Pielaveden ja Keiteleen kansalaisopiston kanssa. Nuorten palvelun kanssa jatkettu kumppanuussopimusta (yökahvilatoiminta). Nuorisotyön jalkautuminen kouluille (erit. yläkoulu) ei ollut kevätkaudella säännöllistä. Syyskaudella jalkautuminen oli säännöllistä.

Tavoitteiden toteutuminen

Yhteisöllisyys ja inhimillisyyys

3) Nuorten osallisuuden, yhteenkuuluvuuden ja hyvinvoinnin lisääminen

-Toimenpiteet: Nuorten osallistaminen toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen. Nuorisovaltuuston ja oppilaskuntien hallitusten yhteistyön lisääminen. Ehkäisevä päihdetyö. Monipuolisen toiminnan tarjoaminen. Nuorisotyön jalkautuminen nuorten pariin.

-Mittari ja tavoitetaso: Nuorten lukumäärä. Kävijäkunnan laajeneminen. Monipuolinen toiminta.

-Toteuma: Tapahtumiin ja retkiin osallistui n. 20–40 nuorta. Nuorisotiloilla järjestetty mm. 6.luokkalaisten tilapäiviä ja yökahvilassa pidetty uusien nuorten ilta. Syksyllä tullut uusia nuoria mukaan toimintaan. 6–7. luokkalaisilla oma aika nuorisotiloilla. Somekyselyillä osallistettu nuoria tapahtumien ja toiminnan suunnitteluun ja toteuttamiseen (mm. retket, tapahtumat, esiintyjät). Järjestetty monipuolisesti erilaisia tapahtumia mm. aarrejahtia, nuorisotyö on the road, katusähly, retkiä, Uimala beach volley, rantakalastusta, harrastusvuoro liikuntahallissa Nuvan, oppilaskuntien ja lapsiparlamentin yhteiset kokoukset Nuvan kokouksia yhteensä kymmenen. Yhteisiä kokouksia lapsiparlamentin, Puustellin koulun ja lukion oppilaskunnan kanssa. Nuvan ja oppilaskuntien hallitusten aloitteesta nuorten aloite- ja palautekanava. Aloitteita ja palautteita tullut yhteensä kolme. Kaksi on johtanut jatkotoimenpiteisiin. Ept-yhmä on kokoontunut ja tiedottanut valtakunnallisista teemaviikoista, osallistunut päihdekselyn järjestämiseen ja ept-viikon järjestämiseen Puustellin koululle. Nuorisotyöntekijä jalkautunut yläkoululle mm. tiedottamaan tapahtumista ja ohjannut opiskelijoiden kanssa välituntitoimintaa sekä jalkautumista nuorten pelivuorolle ja päättäreille. Etsivässä nuorisotyössä jalkauduttu toisen asteen oppilaitoksiin säännöllisesti (Pielavesi, Iisalmi). Pielaveden lukioon jalkautuminen loppuvuonna joka toinen viikko. Etsivä nuorisotyö nuorten parissa nuorisotiloilla ja tapahtumissa. Yökahvilavuorot yhdessä 4H:n tai katupartion kanssa. Yökahvilastarvittaessa jalkautuminen kylälle nuorten pariin. Etsivä nuorisotyö yhdessä työllisyyspalveluiden ja HVA:n sosiaaliohjaajan kanssa järjestänyt keväällä 2024 ”torstaikahvit” tilaisuuksia duunikulmassa. Etsivä nuorisotyö yhteistyössä Mieliteko 2.0 Osallisiksi hankkeen kanssa järjestänyt ryhmätöitä palveluiden ulkopuolella oleville nuorille. Loppuvuodesta alettu suunnittelemaan ryhmätöitä toimintaa vuodelle 2025.

Toimivat kuntapalvelut ja kestävä kuntatalous

4) Tilojen käytön tehostaminen

Torin elävöittäminen

-Toimenpiteet: Monipuolisessa toiminnassa hyödynnetään kunnan eri tiloja. Nuorisotilojen käytön lisääminen. Nuoret otetaan mukaan suunnittelemaan ja toteuttamaan toritapahtumia.

-Mittari ja tavoitetaso: Toiminnan toteutuminen Nuorisotilojen käyttäjät Toteutuneet tapahtumat

-Toteuma: Nuorisotyötä tehtiin mm. nuorisotiloilla, Puustellin koululla, uimalalla, Opinportissa, liikuntahallilla, järjestötilassa, rannalla, Kakkomäellä ja torilla. 4H:n järjestämät aamukahvit ja muut tapahtumat (mm. pride-tapahtuma) nuorisotiloilla. Toritorstain suunnittelua somekyselyillä Kolme toritorstai-iltaa (kesäpelit, katusäbä ja grillaus). Nuorisopalvelun ja/tai yhteistyössä sidosryhmien kanssa toteutettuja tapahtumia noin 20.

LASTEN JA NUORTEN HYVINVOINTIIN LIITTYVÄT TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

Tavoitteiden toteutuminen

Työpaikkatarjonta ja opiskelumahdollisuudet

1) Tuen tarpeessa oleva nuori (alle 29-vuotias) tavoitetaan ja ohjataan hänelle oikean tuen/palvelun piiriin

-Toimenpiteet: Nuorta ohjataan ja tuetaan eteenpäin askel kerrallaan. Selkeytetään palvelupolkuja (mitä kukin toimija tekee).

-Mittari ja tavoitetaso: Nuoren elämänhallinnan paraneminen ja sijoittuminen koulutukseen tai työmarkkinoille

-Toteuma: Etsivä nuorisotyö:

Nuorten yhteydenottopyyntöjä 48, joista 44 jäänyt asiakkuuteen, 4 kontaktiksi (kertaluontoinen ohjaus). Kaikki nuoret on tavoitettu.

Asiakkuuden kestot vaihtelevat, suurin osa asiakkuuksista kesti 6kk–1,5 v

Etsivään nuorisotyöhön ohjautui nuoria pääasiassa: nuoren oma yhteydenotto 56,3 %, oppilaitoksen kautta 20,8 %, sosiaali- ja terveydenhuollon kautta 10,4 % ja työllisyyspalveluiden kautta 4,2 %.

28 nuoren asiakkuus on päättynyt opintoihin, töihin tai sosiaalityön, terveydenhuollon tai Kelan palveluihin tai muuttoon pois paikkakunnalta.

Palvelupolkujen selkiyttäminen joskus haasteellista (HVA). Nuoria tuetaan, kannatellaan ja kuljetaan rinnalla, kunnes he kiinnittyvät palveluun, koulutukseen tai työllistyvät.

Nuorten eteenpäin ohjaus on toisinaan hidas ja pitkä prosessi, toisinaan nuori ohjautuu nopeasti eteenpäin.

Nuoret ovat tarvinneet apua mm. viranomaisasioiden hoitamisessa, palveluihin ohjaamisessa, moninaisessa verkostotyössä, asumisen, koulutuksen ja työllistymiseen liittyvissä asioissa. Moni on tarvinnut keskustelutukea.

Etsivän nuorisotyön roolina on selvittää nuoren kanssa nuoren tarvitsemia palveluja.

Asiakasnuorten lisäksi etsivä nuorisotyö tarjoaa matalan kynnyksen tukea ilman asiakkuutta. Näiden nuorten kanssa keskusteluaiheina on ollut mm. opiskelu/työ, mielenterveys, terveys, vapaa-ajan toiminnot, sukupuolen moninaisuus, jännittäminen, päihteet, kaveri- ja perhesuhteet, väkivalta sekä seksuaalinen häirintä ja rikokset

KUSTANNUSPAIKAT

1980 Kirjasto

TULOSALUEEN KUVAUS

Kirjasto tukee kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä tarjoamalla laadukkaita ja monipuolisia kirjastopalveluita kirjastolain mukaisesti. Omatoimikirjasto lisää kirjastopalvelun saavutettavuutta. Kirjaston tiloissa järjestetään säännöllisesti erilaisia tapahtumia ja näyttelyitä. Toiminnassa ja tapahtumien järjestämisessä huomioidaan kaiken ikäiset kuntalaiset.

Haasteet: Lasten ja nuorten lukutaidon vahvistaminen. Uuden kirjastojärjestelmän käyttöönotto.

Kirjastotyöntekijän rekrytointi.

Vapaa-aikapalveluiden uudelleen organisointi kunnanhallituksen alaisuuteen.

VASTUUHENKILÖ

Vastuuhenkilö vapaa-aikapalveluiden päällikkö Soile Leskinen, kirjastotyöntekijä Aila Lukkarinen

Tavoitteiden toteutuminen
Aktiivinen kuntaviestintä ja avoimuus
1) Avoimuus ja näkyvyys
- Toimenpiteet: Aktiivinen ja näkyvä tiedottaminen
- Mittari ja tavoitetaso: Tiedottamisen onnistuminen
- Toteuma: Aktiivinen some- ja infotv-mainonta, ilmoitustauluilmoitukset ja paikallislehti. Yhteistä markkinointia ja mainontaa vapaa-aikapalveluiden kanssa.
Kuntien ja kumppaneiden välinen yhteistyö
2) Aktivoida lapsia ja nuoria kirjaston käyttäjiksi ja lukemisharrastuksen pariin.
- Toimenpiteet: Tiivis yhteistyö varhaiskasvatuksen, koulujen ja perheiden kanssa. Monipuolisten tapahtumien järjestäminen
- Mittari ja tavoitetaso: Lasten ja nuorten osallistujamäärä
- Toteuma: Lapsille ja nuorille (alle 18 v.) suunnattuja tapahtumia 26 kpl, joissa osallistujia 685. Tapahtumat toiminnallisia, tarinallisia ja musiikillisia.
Vetovoimainen ja tukeva yhteistyö
3) Vapaa-aikapalvelujen sisäinen järjestäytyminen ja yhteistyön lisääminen. Yhteistyön lisääminen eri toimijoiden kanssa
- Toimenpiteet: Vastuun jakaminen Tapahtumien järjestäminen yhteistyössä.
- Mittari ja tavoitetaso: Yhteistyön toteutuminen
- Toteuma: Tapahtumia on suunniteltu ja järjestetty yhteistyössä vapaa-aikapalveluiden, kansalaisopiston, työllisyyspalvelun ja eri järjestöjen ja yhteisöjen kanssa. Aikuisille suunnattuja tapahtumia järjestettiin 64, osallistujia oli 650. Kirjasto osallistui vapaa-aikapalveluiden järjestämien tapahtumien markkinoinnin ja mainoksien suunnitteluun ja toteuttamiseen. Rutakkoverkon ja lähikuntien kanssa tehtävä yhteistyö on ollut aktiivista mm. kirjailijavierailut ja erilaiset koulutukset.
Toimivat kuntapalvelut ja kestävä kuntatalous
4) Uusi kirjastojärjestelmä joustavasti käyttöön
- Toimenpiteet: Valmistellaan järjestelmän vaihdos niin, että muutos tuo mahdollisimman vähän poikkeamaa kirjaston käyttäjille.
- Mittari ja tavoitetaso: Muutosprosessin toteutuminen
- Toteuma: Quria-kirjastojärjestelmän muutos eteni suunnitellusti. Järjestelmä mahdollistaa uudenlaisen omatoimisen kirjastopalveluiden käytön mm. verkkopankkimaksun käytön. Mobiililainauksen ja -palautuksen testikäyttöönotto siirtyi vuoteen –25.

SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	01–12 2023	TA 2024	01–12 2024
Kulttuuri; Tapahtumat/vuosi	114	8	127
Kulttuuri, Vapaa-aika; Järjestöfoorumit/vuosi	1	2	8
Nuorisotilojen kävijämäärät/ilta	10–30, yökahvila 20–50	10–30	10–30, yökahvila 20–50
Nuorisotilat avoinna	5	5	5
Nuorten kesätyöllistäminen	44	50	20
Liikuntahallin käyttötunnit/vko	Koko vuoden ka. 85 h/vko Kesä-heinäkuu yhteensä käyttötunteja 27 h	75	86 h/vk + koulut 30 h/vk
Liikuntahallin salin vuokraajat	20, kuntosali 8 h	20	16
Liikuntakerhoihin osallistuja	Kesäliikuntakerho 115	200	101
Lainaaajien määrä	1149	1200	1123
Lainaaajia/as.luku			
Kela; aukiolotuntien määrä	604	600	570
Kela; palvelutikettien määrä	516	600	333

TUNNUSLUVUT

	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Henkilöstökulut	-410 736	-351 425	-321 461
Palvelujen ostot (ulkoiset)	-125 792	-139 592	-110 739
Palvelujen ostot/Henkilöstökulut	30,6 %	39,7 %	34,4 %
Palvelujen ostot/Henkilöstökulut (kunta)	63,3 %	61,0 %	61,2 %

VAPAA-AJAN PALVELUT (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2023	TA 2024	M 2024	TA+M 2024	TP 2024	Tot.	Poik.
Toimintatuotot	103 917	62 656	0	62 656	79 820	127,4 %	17 164
Toimintakulut	-931 364	-885 308	1 800	-883 508	-774 167	87,6 %	109 341
Netto	-827 447	-822 652	1 800	-820 852	-694 348	84,6 %	126 504
Asukasluku	4 073	0	0	0	3 981	-	3 981
Euroa/asukas	-206	0	0	0	-177	-	-177
Poistot ja arvonalentumiset	-13 523	-12 158	0	-12 158	-12 171	100,1 %	-13
Kustannuslaskennalliset erät	-39 832	-37 470	0	-37 470	-25 976	69,3 %	11 494

2.4. Kansalaisopiston johtokunta

2.4.1. Pielaveden ja Keiteleen kansalaisopisto

KUSTANNUSPAIKAT

1990 Kansalaisopisto

TILIVELVOLLINEN

kansalaisopiston rehtori

TULOSALUEEN KUVAUS

Pielaveden ja Keiteleen kansalaisopisto tukee kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia tarjoamalla monipuolisia oppimisen ja kehittymisen mahdollisuuksia sekä siihen liittyvää vapaa-ajan toimintaa. Kansalaisopiston tavoitteena on edistää kuntalaisten omaehtoista oppimista ja henkistä kasvua. Opetuksen painopistealueina ovat taideaineet, käden taidot, terveyttä edistävät aineet ja kielet. Lisäksi kansalaisopisto järjestää taiteen perusopetusta kuvataiteessa. Pielaveden ja Keiteleen kansalaisopisto on yhteinen kansalaisopisto, jossa palveluja suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä.

Haasteet: Yhteisen kansalaisopiston kehittäminen. Monipuolisen ja ajankohtaisen, paikallisista tarpeista ja toiveista nousevan, opetussisällön tarjoaminen. Uusien opiskelijoiden mukaan saaminen. Yritysten tarpeista nousevan koulutuksen järjestäminen.

VASTUUHENKILÖ

vapaa-aikapalveluiden päällikkö, rehtori Soile Leskinen

Tavoitteiden toteutuminen
Aktiivinen kuntaviestintä ja avoimuus
1) Avoimuus ja näkyvyys
- Toimenpiteet: Aktiivinen ja näkyvä tiedottaminen Tilastot näkyviksi Opintoryhmien esittäytyminen/esiintyminen kuntalaisille esim. toreilla tai eri tilaisuuksissa
- Mittari ja tavoitetaso: Tiedottamisen onnistuminen Some-seuraajien lukumäärä Tapahtumien toteutuminen ja lukumäärä
- Toteuma: Somemainonta ja -tiedottaminen, ilmoitustaulut Osa opettajista alkanut aktiivisesti päivittämään kuulumisia omilta kursseiltaan. Pielavesi-Keitele lehtiartikkelit ja kansalaisopisto tiedottaa palsta Tapahtumien toteutuminen ja lukumäärä: Kaikille avoin kevätjuhla Keiteleellä Kaikille avoimet Karaoke-tanssi Suojalalla Kaikille avoimet pikkujoulut Pielavedellä Kaikille avoin joulukonsertti Keiteleellä Pielaveden kesätorilla kansalaisopiston tanssiryhmien esityksiä ja tanssin ohjaamista sekä yksinlaulua Pielaveden joulunavaustapahtumassa kansalaisopiston kuoron esityksiä
Yhteisöllisyys ja inhimillisyys
2) Yhteinen kansalaisopisto. Yhteenkuuluvuuden ja yhteisöllisyyden lisääminen
- Toimenpiteet: Toiminnan suunnittelu ja toteuttaminen yhdessä molempien kuntien tarpeet huomioiden Eri sidosryhmien kanssa tehtävä yhteistyö
- Mittari ja tavoitetaso: Yhteistyön toteutuminen
- Toteuma: Viikoittaiset tiimipalaverit

Tavoitteiden toteutuminen

Kaikkia kursseja ei tarjota molemmilla paikkakunnilla, pyritään yhteiseen kansalaisopistoon, osallistumisen lisääntymiseen yli kuntarajojen. Kurssitoivekyselyt kohdennettuina kevät- ja syyslukukausille. Kurssitoivekyselylomake täytettävissä koko ajan kansalaisopiston kotisivuilla. Kurssiarviot ja kehittämistoiveet opiskelijoilta kurssin loppumisen jälkeen digitaalisena tai paperisina.

Yhteistyötä mm. kirjastojen, opistolaisyhdistysten, Marttojen, Riistanhoitoyhdistyksen kanssa ja 4H:n kanssa

Toimivat kuntapalvelut ja kestävä kuntatalous**3) Uusien opiskelijoiden mukaan saaminen**

-Toimenpiteet: Monipuoliset ja uudistuvat kurssisisällöt. Sisällöissä huomioidaan paikalliset toiveet ja tarpeet sekä kaiken ikäiset kuntalaiset.

Järjestetään yritysten tarpeiden mukaista koulutusta.

-Mittari ja tavoitetaso: Netto-opiskelijamäärä.

Uudenlaisten kurssien lukumäärä.

Toteutuneet koulutukset

-Toteuma: 971 netto-opiskelijaa

Sisällöltään uusia kursseja ja lyhytkursseja toteutui. Kaikki uudet kurssit eivät toteutuneet, niitä peruuntui vähäisen osallistujamäärän vuoksi.

Hätäensiapu ja ensiapu 1-koulutus kunnan henkilöstölle.

LASTEN JA NUORTEN HYVINVOINTIIN LIITTYVÄT TAVOITTEET JA TOIMENPITEET**Tavoitteiden toteutuminen****Yhteisöllisyys ja inhimillisyys****1) Nuoret mukaan kansalaisopiston toimintaan**

-Toimenpiteet: Nuoria kiinnostavia kokeiluiltoja/päiviä. Tarvittaessa tukea nuorisotyöstä harrastamisen aloittamiseen ja siihen kiinnittymiseen.

Opintokokonaisuuksia, jotka voidaan lukea koulukohtaisiin valinnaisiin lukio-opintoihin.

-Mittari ja tavoitetaso: Nuorille suunniteltu toiminta

Toimintaan/kursseille osallistuneiden nuorten lukumäärä

Opintokokonaisuuksien toteutuminen ja lukumäärä.

-Toteuma: Toteutuneita kursseja neljä

Lisäksi nuoria osallistui ns. peruskursseille

Netto-opiskelijat 37 (15–24 v)

Yksilöopiskeluun eri instrumenteissa osallistui 14 nuorta.

11 lukio-opiskelijaa suoritti koulukohtaisia opintopistekokonaisuuksia kansalaisopiston kurssien kautta.

Muiden toisen asteen oppilaitosten opiskelijoita oli yksi.

Kansalaisopiston, kirjaston ja nuorisotoimen järjestämä Kurkistuksia- tapahtuma Pielavedellä.

Osallistuneita nuoria 40.

2) Lasten osallistuminen

-Toimenpiteet: Lapsi/aikuinen ja lapsille suunnattuja kursseja

-Mittari ja tavoitetaso: Kurssien toteutuminen ja lukumäärä

-Toteuma: Netto-opiskelijat 171 (0–14 v)

Toteutui 24 kurssia, joista kahdeksan aikuinen/lapsi tai perhekurssia

Lisäksi lapsia osallistui kahdelle peruskurssille.

Kuvataiteen perusopetus ryhmiä oli kaksi, opiskelijoita yhteensä 15.

Yksilöopiskeluun eri instrumenteissa osallistui 46 lasta

TULOSALUEEN SISÄINEN VALVONTA

Tavoitteiden toteutuminen
1) Talouden seurannan(esihenkilöt) ja taloustietoisuuden (koko henkilökunta) vahvistaminen.
- Toimenpiteet: Taloutta seurataan ajantasaisesti.
- Mittari ja tavoitetaso:
- Toteuma: Opettajille on avattu TA24:n talouslukuja ja niiden vaikutuksia kansalaisopiston toiminnan järjestämiseen.
2) Henkilöstöohjelman toteuttaminen / vetovoimaisen työnantajakuva vahvistaminen.
- Toimenpiteet:
- Mittari ja tavoitetaso:
- Toteuma: Avoin, tasapuolinen ja kehittyvä toiminta. Pielaveden ja Keiteleen yhteinen kansalaisopisto kuntalaisten hyvinvoinnin lisääjänä. Positiivisen ja vireän opistokuvan vahvistaminen. Viisi opettajaa osallistui Erasmus+ hankkeen kautta koulutuksiin ulkomailla. Yksi Erasmus+ ryhmämatka (20 opiskelijaa ja kaksi opettajaa) järjestettiin Viroon.

SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	01–12 2023	TA 2024	01–12 2024
Opiskelijamäärä (netto): Kaikki/Pielavesi/Keitele	954/605/222/127	1300/910/390	971/633/230/108
Opiskelijamäärä (brutto): Kaikki/Pielavesi/miehet/Keitele	2667/1741/721/412	3200/2150/520/1050	2557/1688/869
Opetustunnit: Kaikki/Pielavesi/Keitele	5019/3482/1537	5300/3600/1700	4702/3146/1556
Toteutuneiden kurssien määrä: Kaikki/Pielavesi/Keitele	247/173/74	250/165/85	238/155/83
Liikuntaryhmien määrä Pielavesi/Keitele	64/18	77/25	60/24
Päiväopetusryhmät Pielavesi/Keitele	56/20	60/20	88/50

TUNNUSLUVUT

	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Henkilöstökulut	-329 562	-350 489	-309 630
Palvelujen ostot (ulkoiset)	-40 122	-41 250	-61 785
Palvelujen ostot/Henkilöstökulut	12,2 %	11,8 %	20,0 %
Palvelujen ostot/Henkilöstökulut (kunta)	63,3 %	61,0 %	61,2 %

PIELAVEDEN JA KEITELEEN KANSALAI SOPISTO (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2023	TA 2024	M 2024	TA+M 2024	TP 2024	Tot.	Poik.
Toimintatuotot	101 749	113 674	25 180	138 854	128 144	92,3 %	-10 710
Toimintakulut	-418 172	-445 957	-25 180	-471 137	-420 046	89,2 %	51 090
Netto	-316 423	-332 283	0	-332 283	-291 903	87,8 %	40 380
Asukasluku	4 073	0	0	0	3 981	-	3 981
Euroa/asukas	-78	0	0	0	-73	-	-73
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	-	0
Kustannuslaskennalliset erät	-21 841	-22 224	0	-22 224	-18 444	83,0 %	3 780

2.5. Kasvun ja oppimisen lautakunta

2.5.1. Koulutoimi

KUSTANNUSPAIKAT

3600 Esiopetus, 3604 Rannankylän koulu, 3605 Säviä, 3606 Pohjois-Pielaveden koulu, 3608 Yhteiset toiminnot, 3609 Puustellin koulu, 3642 Koululaisten aamu- ja iltapäiväkerho, 3610 Pielaveden lukio, 3620 Musiikkikoulutus, 3630 Joukkoliikenne

TILIVELVOLLINEN

kasvun ja oppimisen johtaja Mika Aikkila

TULOSALUEEN KUVAUS

Koulutoimi järjestää esi- ja perusopetusta sekä lukiokoulutusta. Perusopetuksessa järjestetään aamu- ja iltapäiväkerhotoimintaa sekä monipuolista kerhotoimintaa.

Haasteet: oppilasmäärien väheneminen, oppilaiden tuen tarpeen lisääntyminen sekä koulurakennusten (Puustelli, Säviä) huono kunto. Varhaiskasvatuksen jatkuminen Säviällä ja Pohjois-Pielavedellä.

Rekrytointihaaste

Oppilaiden hyvinvoinnin edistäminen ja ylläpitäminen.

Osallisuuden ja sitoutumisen lisääminen

Hallitusohjelman kirjaukset järjestämislupien väestöpohjasta

Tilojen yhteiskäyttö

VASTUUHENKILÖ

koulunjohtaja Merja Keinonen, koulunjohtaja Elina Savokallio, koulunjohtaja Sari Korhonen, vs. rehtori Hannamari Moisa, vt. rehtori Merja Tissari ja kasvun ja oppimisen johtaja Mika Aikkila

Tavoitteiden toteutuminen
Vetovoimainen ja tukeva yhteistyö
1) Pätevän henkilökunnan saaminen
- Toimenpiteet: Yhteistyö eri tahojen kanssa (SG) Verkstoperuskouluhanke
- Mittari ja tavoitetaso: Pätevä henkilökunta Kokeilut
- Toteuma: Jättäydettiin pois UKK-kehittämishankkeesta.
Yhteisöllisyys ja inhimillisyys
2) Kouluun kiinnittymisen parantaminen, osallisuuden vahvistaminen
- Toimenpiteet: Pielaveden poissaolomalli, Mielen hyvinvointi (myös hanke)
- Mittari ja tavoitetaso: Poissaolojen väheneminen
- Toteuma: Poissaolomallin sisäänajossa SG:n hanketyöntekijä mukana Toimintamallin sisäänajo edistynyt hyvin ja saatu tuloksia.
3) Harrastaminen, jokaiselle lapselle ja nuorelle oma harrastus
- Toimenpiteet: Harrastamisen Suomen malli, koulun kerhot
- Mittari ja tavoitetaso: Kerhoihin/harrastuksiin osallistuvat
- Toteuma: Kevätlukuvuoden kestäviä kerhoja 12, syksyllä alkoi 22 kerhoa

Tavoitteiden toteutuminen	
Vuonna 2024 kerhoihin osallistui yhteensä 306 oppilasta.	
Toimivat kuntapalvelut ja kestävä kuntatalous	
4) Pedagogisesti toimivat ryhmäkoot	
Alakoulujen yhteistyön tiivistäminen	
- Toimenpiteet: Yhteiset tilaisuudet, ryhmäyttäminen eri kokoonpanoilla	
Pohjois-Pielaveden koulun jatkon selvittämisen aloittaminen	
- Mittari ja tavoitetaso:	
- Toteuma: P-Pielaveden koulun selvittämistyö aloitettiin keväällä 2024, keskustelutilaisuus koululla 16.4.2024	
Avoim kuulemistilaisuus 29.10.2024.Kuntalaisten vaikuttamismahdollisuusajalla 25.10.-18.11.2024.	
5) Tilojen käyttöasteen nostaminen	
- Toimenpiteet: Iltakäytön lisääminen	
- Mittari ja tavoitetaso: Iltakäyttäjät/ryhmät	
- Toteuma: Syksyllä 20204 viikonloppu käyttäjät ovat lisääntyneet	
6) Uusi koulu	
- Toimenpiteet: Opinportin uudishanke	
- Mittari ja tavoitetaso: Uusi, terve ja toimiva koulurakennus suunnittelun eteneminen/valmistuminen	
- Toteuma: Toteutuksen käynnistäminen odottaa valitusten päätöksiä.	
Ajasta ja paikasta riippumattomat asiointimahdollisuudet	
7) Kuntalaisia palveleva julkinen liikenne	
- Toimenpiteet: Yhteistyö ELY:n kanssa	
- Mittari ja tavoitetaso:	
- Toteuma: ELY:n ostaman julkisen joukkoliikenteen vuorojen vähentyminen 1.8.2024 alkaen	
Julkisen henkilöliikenteen palvelutaso Itä-Suomessa 2025–2026	

TAVOITTEET JA TOIMENPITEET SEURAAVIEN KUSTANNUSPAIKKOJEN OSALTA: 3609 PUUSTELLIN KOULU, 3610 PIELAVEDEN LUKIO

Tavoitteiden toteutuminen	
Vetovoimainen ja tukeva yhteistyö	
1) Pätevän henkilökunnan saaminen	
- Toimenpiteet: Yhteistyö eri tahojen kanssa (SG)	
Verkostoperuskoulu-hanke	
- Mittari ja tavoitetaso: Pätevä henkilökunta	
Kokeilut	
- Toteuma: Jättäydyttiin pois UKK-kehittämishankkeesta	
Toimivat kuntapalvelut ja kestävä kuntatalous	
2) Tilojen käyttöasteen nostaminen	
- Toimenpiteet: Iltakäytön lisääminen	
- Mittari ja tavoitetaso: Iltakäyttäjät/ryhmät	
- Toteuma: Syksyllä 2024 viikonloppu käyttäjät ovat lisääntyneet.	
3) Uusi koulu	
- Toimenpiteet: Opinportin uudishanke	
- Mittari ja tavoitetaso: Uusi, terve ja toimiva koulurakennus	
- Toteuma: Suunnittelun eteneminen/valmistuminen	
Toteutuksen käynnistyminen odottaa valitusten päätöksiä.	

TULOSALUEEN KUVAUS

Tarjotaan kuntalaisille mahdollisuus musiikinopiskeluun. Huolehditaan joukkoliikenteen kulkuyhteyksien toteutumisesta.

Haasteet; kuntien välisen joukkoliikenne reittien vähäisyys, matkustajamäärien vähäisyys

TAVOITTEET JA TOIMENPITEET SEURAAVIEN KUSTANNUSPAIKKOJEN OSALTA: 3620 MUSIIKKIKOULUTUS, 3630 JOUKKOLIIKENNE

VASTUUHENKILÖ

kasvun ja oppimisen johtaja Mika Aikkila, hallinnon asiantuntija Sirpa Niskanen

Tavoitteiden toteutuminen
Kuntien ja kumppaneiden välinen yhteistyö
1) Kuntalaisia palveleva julkinen liikenne
- Toimenpiteet: Yhteistyö ELY:n kanssa
- Mittari ja tavoitetaso:
- Toteuma: ELY:n ostaman julkisen joukkoliikenteen vuorojen vähentyminen 1.8.2024 alkaen Julkisen henkilöliikenteen palvelutaso Itä-Suomessa 2025–2026

SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	01–12 2023	TA 2024	01–12 2024
Musiikkikoulutukseen osallistujat paikkoja 18	18	18	18
Esi- ja perusopetus oppilaat	394	378	379
Aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistujat	22	30	22
Aamu- ja iltapäivätoiminnan tunnit	2057	2134	2068
Kuljetusoppilaat	206	200	200
Lukion opiskelijat	66	60	60

TUNNUSLUVUT

	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Henkilöstökulut	-3 815 601	-4 140 962	-3 941 390
Palvelujen ostot (ulkoiset)	-2 048 476	-2 195 609	-2 192 435
Palvelujen ostot/Henkilöstökulut	53,7 %	53,0 %	55,6 %
Palvelujen ostot/Henkilöstökulut (kunta)	63,3 %	61,0 %	61,2 %

KOULUTOIMI (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2023	TA 2024	M 2024	TA+M 2024	TP 2024	Tot.	Poik.
Toimintatuotot	471 435	263 489	31 065	294 554	531 510	180,4 %	236 956
Toimintakulut	-6 855 861	-7 412 974	10	-7 412 964	-7 121 618	96,1 %	291 346
Netto	-6 384 426	-7 149 485	31 075	-7 118 410	-6 590 108	92,6 %	528 302
Asukasluku	4 073	0	0	0	3 981	-	3 981
Euroa/asukas	-1 574	0	0	0	-1 665	-	-1 665
Poistot ja arvonalentumiset	-27 749	-15 427	0	-15 427	-37 455	242,8 %	-22 028
Kustannuslaskennalliset erät	-314 900	-290 721	0	-290 721	-291 550	100,3 %	-829

2.5.2. Varhaiskasvatus

KUSTANNUSPAIKAT

3640 Päiväkodit, 3641 Ryhmäperhepäivähoito, 3650 Lasten hoitotuki

TILIVELVOLLINEN

kasvun ja oppimisen johtaja Mika Aikkila

TULOSALUEEN KUVAUS

Lakisääteisen varhaiskasvatuksen tarjoaminen Pielaveden lapsiperheille.

Erityiset haasteet eli perustelut erityisille kehittämiskohteille ja tavoitteille alla olevassa taulukossa.

- Toimintakulttuurin yhtenäistäminen
- Pedagogisen osaamisen vahvistaminen
- Koulutetun / pätevyysvaatimukset täyttävän henkilöstön saatavuus.
- Vuorohoidon järjestäminen.
- Lapsiryhmä suhteessa henkilöstön määrään

VASTUUHENKILÖ

varhaiskasvatusjohtaja Tiina Haapanen

Tavoitteiden toteutuminen
Nykyaikaiset osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet
1) Vanhemmuuden tukeminen
- Toimenpiteet: Kohtaamispaikka-toiminta, vasu-kahvilat
- Mittari ja tavoitetaso: Osallistuneiden määrä
- Toteuma: Kohtaamispaikka-toimintaa viikoittain, vasu-kahvilat kerran kuukaudessa
*Muksu maanantai
*Avoin toiminta
*Tenava tiistai
*Avoin varhaiskasvatus -toiminta
*Kohtaamispaikka-toiminta, johon osallistui keskimäärin 6 perhettä.
Vasu-kahvila toimintaa oli ainoastaan keväällä 2024.
Vetovoimainen ja tukeva yhteistyö
2) Työhyvinvointi ja työssäjaksaminen
- Toimenpiteet: Osaamisen vahvistaminen koulutuksella, riittävä resurssointi, hyvä johtaminen
- Mittari ja tavoitetaso: Sairaspoissaolot, palautteet (kyselyt)
- Toteuma:
3) Pätevä henkilökunta
- Toimenpiteet: Yhteistyö eri tahojen kanssa (Savonia, Oulun yliopisto)
- Mittari ja tavoitetaso: Pätevät opettajat
- Toteuma: Henkilöstölle aktiivinen tiedottaminen koulutustarjonnasta, koulutus-sopimusopiskelijat
Yhteisöllisyys ja inhimillisyys
4) Toiminnan tehostaminen ja pedagogiikan korostaminen
- Toimenpiteet: Resurssien kohdentaminen oikein
- Mittari ja tavoitetaso: Budjetissa pysyminen
- Toteuma: Vuororyhmän oikeanlainen resurssointi
5) Talouden seurannan (esihenkilöt) ja taloustietouden (koko henkilökunta) vahvistaminen. Henkilöstöohjelman toteuttaminen/vetovoimaisen työnantajakuvan vahvistaminen.
- Toimenpiteet:
- Mittari ja tavoitetaso:
- Toteuma: Säännöllinen budjetin seuraaminen.
Henkilökunnan arvio Pielaveden kunnasta työnantajana 9.14/10

TULOSALUEEN SISÄINEN VALVONTA

Tavoitteiden toteutuminen

1) Talouden seurannan(esihenkilöt) ja taloustietoisuuden (koko henkilökunta) vahvistaminen.

-**Toimenpiteet:**

-**Mittari ja tavoitetaso:**

-**Toteuma:** Säännöllinen budjetin seuraaminen

2) Henkilöstöohjelman toteuttaminen / vetovoimaisen työnantajakuva vahvistaminen.

-**Toimenpiteet:**

-**Mittari ja tavoitetaso:**

-**Toteuma:** Henkilökunnan arvio Pielaveden kunnasta työnantajana 9,14/10

SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	01–12 2023	TA 2024	01–12 2024
Varhaiskasvatukseen osallistujien lukumäärä	91	90	
Yksityiset palvelun tuottajat	2	2	
Yksityinen varhaiskasvatus osallistujien lukumäärä	8	8	

TUNNUSLUVUT

	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Henkilöstökulut	-1 297 931	-1 350 988	-1 274 759
Palvelujen ostot (ulkoiset)	-397 861	-362 760	-373 628
Palvelujen ostot/Henkilöstökulut	30,7 %	26,9 %	29,3 %
Palvelujen ostot/Henkilöstökulut (kunta)	63,3 %	61,0 %	61,2 %

VARHAISKASVATUS (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2023	TA 2024	M 2024	TA+M 2024	TP 2024	Tot.	Poik.
Toimintatuotot	119 347	43 561	0	43 561	65 468	150,3 %	21 907
Toimintakulut	-1 920 489	-2 054 144	-26 881	-2 081 025	-1 949 882	93,7 %	131 143
Netto	-1 801 142	-2 010 583	-26 881	-2 037 464	-1 884 415	92,5 %	153 050
Asukasluku	4 073	0	0	0	3 981	-	3 981
Euroa/asukas	-443	0	0	0	-474	-	-474
Poistot ja arvonalentumiset	-3 890	-3 883	0	-3 883	-3 888	100,1 %	-5
Kustannuslaskennalliset erät	-94 597	-94 061	0	-94 061	-84 603	89,9 %	9 458

2.6. Ympäristön ja asumisen lautakunta

2.6.1. Tila- ja vuokrauspalvelut

KUSTANNUSPAIKAT

4710 Laskutettavat kustannukset, 4711 Tilapalv. jaettavat ja muut kulut, 4716 Yl. kiinteistönhoito ja valvonta, 4721 Rakennusten rakentaminen ja kunnossapito, 4722 Ulkoalueiden rakentaminen ja hoito, 4723 Muut tilapalvelut, 4730 Metsät, 4731 Maa-alueet

TILIVELVOLLINEN

Ympäristön ja asumisen lautakunta, ympäristön ja asumisen johtaja

TULOSALUEEN KUVAUS

Kp 4716 Sisältää kunnan kiinteistöjen yleisen kiinteistönhoidon ja valvonnan.

Kp 4721 Sisältää rakennusten kunnossapidon, peruskorjaukset, huollot ja rakentamisen.

Kp 4722 Sisältää ulkoalueiden kunnossapidon, hoidon, ja rakentamisen.

Kp 4723 Sisältää rakennusten purkamisen ja tutkimusten tekemisen.

Kp 4730 Sisältää kunnan metsätilojen hoidon, istutukset, lannoitukset, raivaukset ja puun myynnin.

Kp 4731 Sisältää maanvuokrauksen, maa-alueiden oston ja myynnin, öljyvahinkojen torjunnan ja venesatamat.

Tulosalueen haasteina ovat:

1. kiinteistökannan sopeuttaminen tarvetta vastaavaksi
2. ylläpitokulujen kasvaminen
3. kiinteistökannan vanheneminen ja lisääntyvä korjausvelka
4. ympäristöarvojen huomioiminen

VASTUUHENKILÖ

tilapalvelupäällikkö Pentti Tikka, ympäristön ja asumisen johtaja Juha Vainikainen

Tavoitteiden toteutuminen
Yrittäjämysteisyys ja yritteliäisyys
1) Säviän meijeri- ja myllykiinteistöjen sekä kalasataman toimintaa kehitetään ja alueen elinvoimaisuutta lisätään
- Toimenpiteet: Säviän meijeri- ja myllykiinteistöjen sekä kalasataman toiminnan kehittäminen ja alueen elinvoimaisuuden lisääminen otetaan huomioon muun muassa alueen maanvuokrauksen tai- ostamisen yhteydessä
- Mittari ja tavoitetaso: Toimenpiteiden toteutuminen
- Toteuma: Alueen kehittämisen suunnitelma "Säviän Masterplan" saatiin valmiiksi. Suunnitelmassa aluetta kehitettiin matkailun näkökulmasta ja vanhaa meijeri miljöötä hyödyntäen. Alueen ostosta neuvoteltu. Neuvottelut jatkuvat edelleen. Retkeilyreitit perustamiseen virtasaareen haetaan JTF-avustusta. Maanomistajien kanssa tehty sopimukset reitin perustamisesta ja reittitoimitusta haettu.

Tavoitteiden toteutuminen
Toimivat kuntapalvelut ja kestävä kuntatalous

2) Kiinteistökannan sopeuttaminen tarvetta vastaavaksi

Kiinteistöjen käyttökunnossa pitäminen

Kiinteistöjen ylläpitokulujen vähentäminen

-Toimenpiteet: Laaditaan kunnan omistamista kiinteistöistä kohdeluettelo, johon kirjataan joka kohteelle pidemmän aikavälin käyttösuunnitelma sekä tiedossa olevat korjaustarpeet. Kunnan omistamia kiinteistöjä peruskorjataan ja uusitaan tarpeen mukaisesti. Myydään tai puretaan kunnan omistamat, ylimääräiset kiinteistöt. Otetaan huomioon kiinteistöjen käyttökulut ja pyritään vähentämään niitä. Tarkastellaan kunnan omistamien kiinteistöjen vuokrasopimusten ajantasaisuutta.

-Mittari ja tavoitetaso: Kunnan omistamien kiinteistöjen kohdeluettelon laadinta

Kiinteistöjen käyttöaste

Kulut/ kiinteistö

Tehdyt kunnostukset eri kiinteistöillä

-Toteuma: Kuntaan on perustettu tilatyöryhmä, jonka tarkoituksena on laatia pitkän tähtäimen suunnitelma kunnan kiinteistöistä. Ryhmä on kokoontunut 4 kertaa, laatinut tavoitteet ryhmän työlle ja aloittanut työskentelyn lähtötietojen keräämisellä.

Tavoitteena laatia tilastrategia ja pitkän tähtäimen tilasuunnitelma

Viihtyisä, siisti ja turvallinen ympäristö

3) Kunnan omistamat kiinteistöt ovat aiempaa energiatehokkaampia ja ympäristöystävällisempiä

-Toimenpiteet: Huomioidaan ja kartoitetaan mahdollisuuksien mukaisesti kiinteistöillä uusiutuvan energian käyttömahdollisuus

-Mittari ja tavoitetaso: Kohteiden määrä, joissa on tehty muutoksia kiinteistöjen energiatehokkuuteen.

Energiankulutuksen seuraaminen.

-Toteuma: Pikonniemen jätevedenpuhdistamon lämmityksen muutos uusiutuvaan energiaan käynnissä.

4) Ilmastonmuutoksen torjunta otetaan huomioon kunnan omistamilla metsätiloilla

-Toimenpiteet: Kunnan omistamilla metsätiloilla hiilinieluja vahvistetaan lannoituksen avulla, mikä tukee metsän kasvun lisääntymistä ja hiilen sitoutumista kasvavaan metsään.

-Mittari ja tavoitetaso: Toimenpiteiden toteutuminen

-Toteuma: Hiilensidontasopimukseen liittymistä selvitelty metsähoitoyhdistyksen kanssa, mutta toimenpiteitä ei ole tehty.

Lannoituksia toteutettu kunnan metsiin metsän kasvun parantamiseksi

TUNNUSLUVUT

	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Henkilöstökulut	-463 484	-441 214	-463 898
Palvelujen ostot (ulkoiset)	-368 892	-589 727	-480 070
Palvelujen ostot/Henkilöstökulut	79,6 %	133,7 %	103,5 %
Palvelujen ostot/Henkilöstökulut (kunta)	63,3 %	61,0 %	61,2 %

TILA- JA VUOKRAUSPALVELUT (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2023	TA 2024	M 2024	TA+M 2024	TP 2024	Tot.	Poik.
Toimintatuotot	3 909 330	3 932 142	0	3 932 142	3 952 878	100,5 %	20 736
Toimintakulut	-2 412 791	-2 356 515	152 000	-2 204 515	-2 367 225	107,4 %	-162 711
Netto	1 496 539	1 575 627	152 000	1 727 627	1 585 653	91,8 %	-141 974
Asukasluku	4 073	0	0	0	3 981	-	3 981
Euroa/asukas	176	0	0	0	-54	-	-54
Poistot ja arvonalentumiset	-781 675	-801 799	0	-801 799	-1 800 667	224,6 %	-998 868
Kustannuslaskennalliset erät	-195 898	-224 721	0	-224 721	-186 581	83,0 %	38 140

2.6.2. Vesihuoltolaitos

KUSTANNUSPAIKAT

4740 Vesilaitos, 4750 Viemärlaitos

TILIVELVOLLINEN

Ympäristön ja asumisen lautakunta, ympäristön ja asumisen johtaja

TULOSALUEEN KUVAUS

Kp 4740 Sisältää puhtaan veden tuottamisen, pohjavesilaitokset, ylävesisäilön ja jakeluverkoston laitteineen ja varusteineen.

Kp 4750 Sisältää jäteveden puhdistamisen jätevedenpuhdistamolla, jätevesiverkoston laitteineen ja varusteineen.

Tulosalueen haasteina ovat:

1. rakennetun infran ikääntyminen ja korjausvelan kasvu, joka aiheuttaa investointitarpeita nyt ja tulevaisuudessa
2. taloudellisena haasteena on vedenkulutuksen väheneminen ja kustannusten nousu
3. toiminnallisena haasteena on poikkeustilanteisiin varautuminen, jota pitäisi toteuttaa omalla toiminta-alueella ja yhdessä vesiosuuskuntien kanssa

VASTUUHENKILÖ

kuntatekniikan päällikkö Janne Kokkonen

Tavoitteiden toteutuminen
Kuntien ja kumppaneiden välinen yhteistyö
1) Poikkeustilanteisiin on varauduttu ennalta
- Toimenpiteet: Pidetään yllä valmiussuunnitelmia ja harjoitellaan poikkeusoloja varten Yhteistyö vesiosuuskuntien kanssa
- Mittari ja tavoitetaso: Pidetyt harjoitukset Yhdysvesijohdon saattaminen nopeaan toimintavalmiuteen Laukkalan seudun vesiosuuskunnan kanssa Runkovesiputken rakentaminen Honkamäen vedenottamolta liikuntahallille, joka mahdollistaa vaihtoehtoisen syöttöreitien vedelle mahdollisessa ongelmatilanteessa
- Toteuma: Osallistuttu alueellisiin valmiusharjoituksiin. Yhdysvesijohto saatettu nopeaan toimintavalmiuteen Laukkalan seudun vesiosuuskunnan kanssa. Automaatiotyöt ovat vielä hieman kesken. Runkovesiputkia kahdennettu, joka mahdollistaa vaihtoehtoisia syöttöreittejä vedelle mahdollisessa ongelmatilanteessa. Urakka tehty suurimmaksi osaksi. Käyttöönotto keväällä 2025.
Toimivat kuntapalvelut ja kestävä kuntatalous
2) Korjausvelan hallinta
- Toimenpiteet: Suunnitelmallinen ja jatkuva infran saneeraaminen
- Mittari ja tavoitetaso: Vuotovesien ja häiriöiden määrä
- Toteuma: Kaivojen saneerauksia tehty vuotojen vähentämiseksi Laurinpurontielle, Toritiellä, Ainolantiella, Rinnetiellä ja Hakalantiella. Pohjavesilaitoksen alkaloinnin saneeraus saatu pääosin tehtyä. Kalkkikiven toimitus ja käyttöönotto keväällä 2025. Vesijohtoverkossa korjattu yksi vuotava tonttijohto Revontielle. Ylävesisäiliölle tuleva vanha vesiputki on katkaistu ja tulpattu.

Tavoitteiden toteutuminen

3) Vesi- ja viemärilaitoksen talous on tasapainossa

-Toimenpiteet: Toimintaa pyritään tekemään kustannustehokkaasti, sekä energian kulutuksen vähentämään

-Mittari ja tavoitetaso: Tuloilla pystytään kattamaan toiminnan kulut ja poistot

-Toteuma: Etäluettavat mittarit pääosin asennettu.

Helpottaa talouden ennustamista.

Kustannukset kokonaisuutena hallinnassa. Ikääntyvä jätevedenpuhdistamo nostaa ylläpitokustannuksia.

Jätevedenpuhdistamon sähkönkulutukseen ja vikaherkkyyteen tehty parannuksia mm. Parantamalla maadoituksia ja asentamalla monitoimisuodin.

SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	01–12 2023	TA 2024	01–12 2024
Vuotovesiprosentti, jätevesi	43,64	>30 %	44,96 %
Vuotovesiprosentti, puhdasvesi	27,69	>10 %	23,29 %

TUNNUSLUVUT

	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Henkilöstökulut	-238 180	-231 674	-263 957
Palvelujen ostot (ulkoiset)	-112 143	-172 529	-136 964
Palvelujen ostot/Henkilöstökulut	47,1 %	74,5 %	51,9 %
Palvelujen ostot/Henkilöstökulut (kunta)	63,3 %	61,0 %	61,2 %

VESIHUOLTOLAITOS (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2023	TA 2024	M 2024	TA+M 2024	TP 2024	Tot.	Poik.
Toimintatuotot	685 224	765 731	0	765 731	683 950	89,3 %	-81 781
Toimintakulut	-552 375	-605 108	0	-605 108	-611 211	101,0 %	-6 103
Netto	132 848	160 623	0	160 623	72 740	45,3 %	-87 883
Asukasluku	4 073	0	0	0	3 981	-	3 981
Euroa/asukas	-19	0	0	0	-32	-	-32
Poistot ja arvonalentumiset	-208 405	-215 520	0	-215 520	-195 868	90,9 %	19 652
Kustannuslaskennalliset erät	-84 233	-66 065	0	-66 065	-92 864	140,6 %	-26 799

VESILAITOS (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2023	TA 2024	M 2024	TA+M 2024	TP 2024	Tot.	Poik.
Toimintatuotot	242 468	264 447	0	264 447	245 619	92,9 %	-18 828
Toimintakulut	-202 290	-215 725	0	-215 725	-222 215	103,0 %	-6 490
Netto	40 178	48 722	0	48 722	23 405	48,0 %	-25 318
Asukasluku	4 073	0	0	0	3 981	-	3 981
Euroa/asukas	-3	0	0	0	-7	-	-7
Poistot ja arvonalentumiset	-53 697	-68 464	0	-68 464	-51 219	74,8 %	17 245
Kustannuslaskennalliset erät	-38 277	-23 852	0	-23 852	-44 352	185,9 %	-20 500

VIEMÄRILAITOS (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2023	TA 2024	M 2024	TA+M 2024	TP 2024	Tot.	Poik.
Toimintatuotot	442 756	501 284	0	501 284	438 331	87,4 %	-62 953
Toimintakulut	-350 086	-389 383	0	-389 383	-388 996	99,9 %	387
Netto	92 671	111 901	0	111 901	49 335	44,1 %	-62 566
Asukasluku	4 073	0	0	0	3 981	-	3 981
Euroa/asukas	-16	0	0	0	-25	-	-25
Poistot ja arvonalentumiset	-154 709	-147 056	0	-147 056	-144 649	98,4 %	2 407
Kustannuslaskennalliset erät	-45 956	-42 213	0	-42 213	-48 512	114,9 %	-6 299

2.6.3. Kunnallistekniikka

KUSTANNUSPAIKAT

4760 Liikenneväylät, 4765 Yleiset alueet, 4766 Puistot ja viheralueet, 4770 Varikko, 4773 Kuljetusvälineet, 4780 Hulevesi

TILIVELVOLLINEN

Ympäristön ja asumisen lautakunta, ympäristön ja asumisen johtaja

TULOSALUEEN KUVAUS

Kp 4760 Sisältää kunnan katujen ja kevyenliikenteen väylien kunnossapidon ja rakentamisen sekä tievalaistuksen, haja-asutusalueen osoitejärjestelmän ylläpidon, sekä uudessa yksityistieilla tielautakunnalle säädetyistä tehtävistä huolehtimisen.

Kp 4765 Sisältää liikuntapaikkojen, maankaatopaikan, torin, Urkin polun ja linja-autoaseman kunnossapidon, huollon ja rakentamisen sekä kaatopaikkojen jälkihoidon.

Kp 4766 Sisältää taajama-alueella olevien puistojen ja leikkikenttien kunnossapidon ja rakentamisen.

Kp 4770 Sisältää varikon toiminnot.

Kp 4773 Sisältää kunnan työkoneet, traktorit, kuorma-auton ja pakettiauton.

Kp 4780 Sisältää hulevesiverkoston kunnossapidon ja rakentamisen.

Tulosalueen haasteina ovat:

1. rakennetun infran ikääntyminen, kustannusten nousu ja korjausvelan kasvu
2. ylläpidettävien liikuntapaikkojen määrän lisääntyminen ja käyttöasteen väheneminen

VASTUUHENKILÖ

kuntatekniikan päällikkö Janne Kokkonen

tilapalvelupäällikkö Pentti Tikka

Tavoitteiden toteutuminen	
Toimivat kuntapalvelut ja kestävä kuntatalous	
1) Korjausvelan hallinta	
- Toimenpiteet: Pitkän tähtäimen kunnossapitosuunnitelman laatiminen	
- Mittari ja tavoitetaso: Tehdyt suunnitelman mukaiset saneeraukset	
- Toteuma: Pitkän tähtäimen kunnossapitosuunnitelma työn alla.	
2) Leikki- ja liikuntapaikkojen suunnittelu ja kunnossapito vastaa käyttöä	
- Toimenpiteet: Kunnossapidon ja käytön suunnittelu yhteistyössä liikunta- ja vapaa-aika palvelujen kanssa.	
- Mittari ja tavoitetaso: Saatu palaute ja havaittu käyttäjämäärien muutos	
- Toteuma: Kunnossapitoa ja käyttöä suunniteltu yhteistyössä liikunta- ja vapaa-aikapalveluiden, nuorisotoimen ja koulujen kanssa.	

Tavoitteiden toteutuminen

Työpaikkatarjonta ja opiskelumahdollisuudet

3) Ammattitaitoinen ja sopiva henkilöstö Kesätyöntekijöiden työllistäminen

-**Toimenpiteet:** Yhteistyö oppilaitosten kanssa ja koulutuksen mahdollistaminen, sekä nuorten kesätyöllistäminen

-**Mittari ja tavoitetaso:** Harjoittelijoiden ja kesätyöntekijöiden määrä (3 kpl)

-**Toteuma:** Nuoria ja kausityöntekijöitä palkattu talousarvion mukaisesti.

Viihtyisä, siisti ja turvallinen ympäristö

4) Lasten ja nuorten liikkumisen lisääminen

-**Toimenpiteet:** Leikki- ja liikuntapaikat ovat houkuttelevassa kunnossa sekä lapsia ja nuoria aktivoidaan liikkumaan yhteistyössä liikunta- ja vapaa-aika toimen kanssa

-**Mittari ja tavoitetaso:** Tarjotut liikuntamahdollisuudet Saatu palaute ja havaittu käyttäjämäärien muutos

-**Toteuma:** Uusi monitoimikaukalo otettu käyttöön.

Liikunta- ja vapaa-ajanpalveluita avustettu tapahtumien järjestämisessä.

5) Torin toimintaa kehitetään, elinvoimaisuutta lisätään

-**Toimenpiteet:** Perustetaan työryhmä, joka osallistaa torin yrittäjiä ja muita kuntalaisia torin alueen kehittämiseen

-**Mittari ja tavoitetaso:** Toimenpiteiden toteutuminen

-**Toteuma:** Toria kehitetty järjestöfoorumissa ja kyselyillä. Torin toiminta ollut vilkasta kesällä.

TULOSALUEEN SISÄINEN VALVONTA

Tavoitteiden toteutuminen

1) Talouden seurannan(esihenkilöt) ja taloustietoisuuden (koko henkilökunta) vahvistaminen.

-**Toimenpiteet:**

-**Mittari ja tavoitetaso:**

-**Toteuma:** Talouden säännöllinen seuranta.

2) Henkilöstöohjelman toteuttaminen / vetovoimaisen työnantajakuva vahvistaminen.

-**Toimenpiteet:**

-**Mittari ja tavoitetaso:**

-**Toteuma:**

SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	01–12 2023	TA 2024	01–12 2024
Katuvalaistuksessa käytettävien energiatehokkaiden led-valaisimien määrä %	96 %	100 %	96 %

TUNNUSLUVUT

	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Henkilöstökulut	-432 619	-382 670	-369 134
Palvelujen ostot (ulkoiset)	-273 344	-246 363	-256 859
Palvelujen ostot/Henkilöstökulut	63,2 %	64,4 %	69,6 %
Palvelujen ostot/Henkilöstökulut (kunta)	63,3 %	61,0 %	61,2 %

KUNNALLISTEKNIikka (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2023	TA 2024	M 2024	TA+M 2024	TP 2024	Tot.	Poik.
Toimintatuotot	23 808	28 935	0	28 935	9 110	31,5 %	-19 825
Toimintakulut	-1 176 229	-1 002 734	0	-1 002 734	-976 724	97,4 %	26 010
Netto	-1 152 421	-973 799	0	-973 799	-967 614	99,4 %	6 185
Asukasluku	4 073	0	0	0	3 981	-	3 981
Euroa/asukas	-364	0	0	0	-328	-	-328
Poistot ja arvonalentumiset	-329 895	-362 717	0	-362 717	-338 852	93,4 %	23 865
Kustannuslaskennalliset erät	122 862	122 174	0	122 174	143 183	117,2 %	21 009

2.6.4. Yhdyskuntasuunnittelu

KUSTANNUSPAIKAT

4785 Kaavoitus

TILIVELVOLLINEN

Ympäristön ja asumisen lautakunta, ympäristön ja asumisen johtaja

TULOSALUEEN KUVAUS

Kp 4785 Sisältää yleis- ja asemakaavoituksen, paikkatietopalvelut ja kiinteistön muodostuksen. Myös maakuntakaavoitus ja ranta-asemakaavoitus kuuluvat ko. tulosalueeseen siltä osin kuin ne koskevat kuntaa.

Tulosalueen haasteina ovat:

1. kaikkien kaavojen ajan tasalla pitäminen ja yhdenmukaisuus
2. kaava-aineistojen sähköinen saatavuus
3. mahdollistaa uusiutuvien energiamuotojen toteuttaminen muun muassa tuulivoima- ja aurinkoenergiakaavoituksella

VASTUUHENKILÖ

ympäristön ja asumisen johtaja Juha Vainikainen

Tavoitteiden toteutuminen
Nykyaikaiset osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet
1) Kaavoituksella voidaan mahdollistaa uusiutuvien energiamuotojen toteuttaminen
- Toimenpiteet: Uusiutuvien energiamuotojen toteuttamista mahdollistetaan jo vireillä olevilla ja mahdollisesti uusilla kaavoituksilla
- Mittari ja tavoitetaso: Vireillä olevat kaavaprosessit
- Toteuma: Vuoden 2024 aikana on tullut vireille kaksi uutta uusiutuvan energian hanketta, Tervasuon tuulivoimahanke sekä Pillisuon aurinko- ja tuulivoimahanke. Munterinkankaan tuulivoimaosayleiskaava on ehdotusvaiheessa. Kaavaehdotus ollut nähtävillä 20.5.2024-1.7.2024. Löytänän tuulivoimaosayleiskaava on ehdotusvaiheessa. Kaavaehdotus ollut nähtävillä 6.11-9.12.2024. Vornakorven tuulivoimaosayleiskaava on valmistelu vaiheessa
Toimivat kuntapalvelut ja kestävä kuntatalous
2) Kunnan kaava-aineistot ovat saatavilla sähköisessä muodossa
- Toimenpiteet: Kunnan kaava-aineistojen saaminen kansalliseen VOOKA- järjestelmään (Voimassa olevat kaavat rakennetun ympäristön tietojärjestelmään), Kunnan kaava-aineistojen saaminen kunnan omaan, uuteen paikkatieto-ohjelmaan.
- Mittari ja tavoitetaso: Toimenpiteiden onnistumisen arvioiminen
- Toteuma: VOOKA-hanke päättynyt ja kaikki kaavat saatu järjestelmään, siirrytty ylläpito vaiheeseen. Kaikki yleiskaavat ja kirkonkylän asemakaava on saatu uuteen paikkatieto-ohjelmaan. Kaavat ovat kaikkien nähtävillä ohjelman julkisen version kautta.

Tavoitteiden toteutuminen

Viihtyisä, siisti ja turvallinen ympäristö

3) Rantarakentamista koskevan strategian laatiminen, joka edistää rantarakentamisen yhdenmukaisuutta kunnan eri alueilla

-Toimenpiteet: Rantarakentamisen strategian vireille laittaminen ja laatiminen

-Mittari ja tavoitetaso: Toimenpiteiden edistyminen

-Toteuma: Rantarakentamisstrategian laatiminen on käynnistetty ja laatimisen ohjaukseen on nimetty ohjausryhmä.

Startegian laatimista on edistetty ja tavoitteena saada se valmiiksi kevään -25 aikana.

4) Edistää käynnissä olevaa kouluverkkohanketta muuttamalla kirkonkylän asemakaavaa kortteleissa 32 ja 96

-Toimenpiteet: Tehdään kirkonkylän asemakaavaan muutokset kortteleissa 32 ja 96

Kirkonkylällä olevien toimintojen muuttumisen huomioiminen kaavoituksessa

-Mittari ja tavoitetaso: Toimenpiteiden edistyminen

-Toteuma: Kaavamuutos tehty kortteliin 32.

Valtuuston kaavan hyväksymispäätöksestä valitettiin hallinto-oikeuteen. Hallinto-oikeus hylkäsi valituksen kaikilta osin 28.11.2024 antamassaan päätöksessä. Päätöksestä haettu valituslupaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

TULOSALUEEN SISÄINEN VALVONTA

Tavoitteiden toteutuminen

1) Talouden seurannan(esihenkilöt) ja taloustietoisuuden (koko henkilökunta) vahvistaminen.

-Toimenpiteet:

-Mittari ja tavoitetaso:

-Toteuma: Talouden säännöllinen seuranta.

2) Henkilöstöohjelman toteuttaminen / vetovoimaisen työnantajakuva vahvistaminen.

-Toimenpiteet:

-Mittari ja tavoitetaso:

-Toteuma:

3) Muut mahdolliset tulosalueen omat tavoitteet

-Toimenpiteet:

-Mittari ja tavoitetaso:

-Toteuma: Tuulivoimakaavoille on perustettu kunnan nettisivuille hankkeen etenemisen seuraamisen helpottamiseksi omat sivut, joissa esitetään jokaisen hankkeen eteneminen ja tämän hetkinen vaihe. Tuulivoimakaavoista pidetty useita yleisötilaisuuksia sekä kuultu osallisia eri kaavavaiheissa.

TUNNUSLUVUT

	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Henkilöstökulut	-46 124	-40 969	-40 446
Palvelujen ostot (ulkoiset)	-13 283	-44 166	-15 830
Palvelujen ostot/Henkilöstökulut	28,8 %	107,8 %	39,1 %
Palvelujen ostot/Henkilöstökulut (kunta)	63,3 %	61,0 %	61,2 %

YHDYSKUNTASUUNNITTELU (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2023	TA 2024	M 2024	TA+M 2024	TP 2024	Tot.	Poik.
Toimintatuotot	13 370	7 332	0	7 332	4 847	66,1 %	-2 485
Toimintakulut	-63 460	-90 598	15 000	-75 598	-60 533	80,1 %	15 065
Netto	-50 091	-83 266	15 000	-68 266	-55 686	81,6 %	12 580
Asukasluku	4 073	0	0	0	3 981	-	3 981
Euroa/asukas	-12	0	0	0	-14	-	-14
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	-	0
Kustannuslaskennalliset erät	-3 178	-4 079	0	-4 079	-2 648	64,9 %	1 431

2.6.5. Rakennusvalvonta

KUSTANNUSPAIKAT

4790 Rakennustarkastus

TILIVELVOLLINEN

ympäristön ja asumisen lautakunta, ympäristön ja asumisen johtaja

TULOSALUEEN KUVAUS

Kp 4790 Sisältyy rakennus-, toimenpide- ja maisematyölupien sekä purkulupien myöntäminen, suunnittelutarveratkaisujen tekeminen, viranomaiskatselmuksien tekeminen, ilmoitustenvaraisten rakennushankkeiden käsittely, vastaavien työnjohtajien hyväksyminen, yhdyskuntateknisten laitteiden sijoittamispäätökset ja poikkeamispäätösten tekeminen.

Lisäksi tulosalueeseen kuuluvat varsinainen rakentamisen ohjaus, valvonta ja neuvonta.

Tulosalueen haasteina ovat:

1. uuden rakentamislain tuomat muutokset lupakäsittelyissä
2. uuden sähköisen lupajärjestelmän käyttöönottoaminen
3. rakennusjärjestyksen päivittäminen
4. tulosalueen töiden kuormittavuuden epätasainen jakautuminen, kiireisimmän ajanjakson ollessa kesällä

VASTUUHENKILO

rakennustarkastaja Jouni Tissari

Tavoitteiden toteutuminen
Toimivat kuntapalvelut ja kestävä kuntatalous
1) Rakennusvalvonnan lupapalveluita pystytään tarjoamaan asiakkaille sähköisesti, ajasta ja paikasta riippumattomasti.
- Toimenpiteet: Otetaan uusi sähköinen lupakäsittelyohjelmisto käyttöön
- Mittari ja tavoitetaso: Toimenpiteiden onnistumisen arvioiminen
- Toteuma: Uusi ohjelmisto, joka mahdollistaa sähköisen asioinnin, on otettu käyttöön. Ohjelmiston käyttö vaatii edelleen kouluttautumista.
2) Rakennusvalvonnassa valmistaudutaan uuden rakentamislain mukaisiin muutoksiin, jotka tulevat voimaan vuoden 2025 alussa.
- Toimenpiteet: Tuetaan valmistautumista osallistumalla kursseille ja koulutuksiin.
- Mittari ja tavoitetaso: Toimenpiteiden eteneminen Valmistautumisen onnistumisen arvioiminen
- Toteuma: Teamsin kautta järjestetyille kursseille ja koulutuksiin on osallistuttu aktiivisesti
Viihtyisä, siisti ja turvallinen ympäristö
3) Kunnan rakennusjärjestyksen päivittäminen yhteistyössä muiden Ylä-Savon kuntien kanssa
- Toimenpiteet: Laaditaan uusi rakennusjärjestys yhteistyössä muiden Ylä-Savon kuntien kanssa
- Mittari ja tavoitetaso: Toimenpiteiden eteneminen
- Toteuma: Uuden rakennusjärjestyksen OAS on ollut nähtävillä ja rakennusjärjestyksen laatimista on tehty yhteistyössä Ylä-Savon kuntien kanssa.

TULOSALUEEN SISÄINEN VALVONTA**Tavoitteiden toteutuminen**

1) Talouden seurannan(esihenkilöt) ja taloustietoisuuden (koko henkilökunta) vahvistaminen.

-Toimenpiteet:**-Mittari ja tavoitetaso:****-Toteuma:** Säännölliset pistokoeluontoiset tarkastukset

2) Henkilöstöohjelman toteuttaminen / vetovoimaisen työnantajakuva vahvistaminen.

-Toimenpiteet:**-Mittari ja tavoitetaso:****-Toteuma:**

3) Muut mahdolliset tulosalueen omat tavoitteet

-Toimenpiteet: Lupaprosessien tarkastaminen**-Mittari ja tavoitetaso:****-Toteuma:** Lupaprosesseja tarkastettu pistokoeluonteisesti**SUORITEMÄÄRÄT**

Tunnusluku	01–12 2023	TA 2024	01–12 2024
Lupamäärät (Rakennusluvat, toimenpideluvat ja -ilmoitukset, maisematyöluvat)	74	> 100	80

TUNNUSLUVUT

	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Henkilöstökulut	-124 935	-108 758	-137 897
Palvelujen ostot (ulkoiset)	-27 151	-21 461	-48 077
Palvelujen ostot/Henkilöstökulut	21,7 %	19,7 %	34,9 %
Palvelujen ostot/Henkilöstökulut (kunta)	63,3 %	61,0 %	61,2 %

RAKENNUSVALVONTA (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2023	TA 2024	M 2024	TA+M 2024	TP 2024	Tot.	Poik.
Toimintatuotot	21 679	25 770	0	25 770	20 738	80,5 %	-5 032
Toimintakulut	-172 480	-152 197	0	-152 197	-207 417	136,3 %	-55 220
Netto	-150 801	-126 427	0	-126 427	-186 679	147,7 %	-60 253
Asukasluku	4 073	0	0	0	3 981	-	3 981
Euroa/asukas	-38	0	0	0	-47	-	-47
Poistot ja arvonalentumiset	-3 407	0	0	0	0	-	0
Kustannuslaskennalliset erät	-8 736	-8 207	0	-8 207	-9 056	110,3 %	-849

2.6.6. Ympäristönhuolto**YMPÄRISTÖNSUOJELU****KUSTANNUSPAIKAT**

4800 Ympäristönsuojelu

TILIVELVOLLINEN

Ylä-Savon ympäristölautakunta sekä tehtäväalueen johtavat viranhaltijat

TULOSALUEEN KUVAUS

Kp 4800 Sisältää ympäristösuojelupalvelut, joka käsittää muun muassa vesiensuojelun, jätevalvonnan, ilmanlaadun meluntorjunnan, maa-ainekset sekä ympäristöluvat ja -ilmoitukset.

Vuodesta 2023 alkaen ympäristönsuojelupalvelut on toteutettu isäntäkuntamallisesti, jossa isäntäkuntana toimii Iisalmen kaupunki.

VASTUUHENKILÖ

Kunnaninsinööri Juha Vainikainen

Ympäristönsuojelupalveluissa kokonaiskustannusten toteuma oli 89,9 %. Toimintamenot koostuvat pääosin henkilöstömenoista. Lupa- ja valvontamaksujen toteuma oli 105 %. Ympäristönsuojelun kustannukset jaetaan kuntien asukaslukujen mukaisessa suhteessa. Yhteistoiminta-alueen kunnille maksettiin yhteistoimintakorvausten palautuksia yhteensä 31 881 €. Pielaveden kunnalle palautusta maksettiin 7 007 €.

Tavoitteiden toteutuminen	
Toiminnalliset tavoitteet	
1) Määräaikaistarkastusten suorittaminen valvontaohjelman mukaisesti	
-Toimenpiteet:	
-Mittari ja tavoitetaso:	
-Toteuma:	
2) Maa- ja kiviaineslupien käsittely ja valvonta	
-Toimenpiteet:	
-Mittari ja tavoitetaso:	
-Toteuma:	
3) Yritysten jätehuoltoselvitysten jatkaminen	
-Toimenpiteet:	
-Mittari ja tavoitetaso:	
-Toteuma:	
4) Ylä-Savon ja Pohjois-Savon ilmastohankkeisiin osallistuminen	
-Toimenpiteet:	
-Mittari ja tavoitetaso:	
-Toteuma:	

Ympäristönsuojelulain mukaisista määräaikaistarkastuksista toteutui 23 % (vuonna 2023 14 %). Tarkastuksia tehtiin yhteensä 529 kpl, lupia myönnettiin 31 kpl ja ilmoituksia käsiteltiin 73 kpl. Lausuntoja annettiin 65 kpl. Maa-aineslain mukaisten tarkastusten toteuma oli 100 %.

TUNNUSLUVUT

	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Henkilöstökulut	-1 114	-8 294	-8 248
Palvelujen ostot (ulkoiset)	-43 966	-390 410	-388 975
Palvelujen ostot/Henkilöstökulut	3945,0 %	4707,0 %	4715,8 %
Palvelujen ostot/Henkilöstökulut (kunta)	63,3 %	61,0 %	61,2 %

YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO

KUSTANNUSPAIKAT

4810 Ympäristöterveydenhuolto

TILIVELVOLLINEN

Tervon kunnan ympäristöterveyslautakunta sekä tehtäväalueen johtavat viranhaltijat

TULOSALUEEN KUVAUS

Kp 4810 Sisältää ympäristöterveydenhuollon palvelut.

Vuodesta 2024 alkaen ympäristöterveydenhuolto siirtyy kunnanhallitukselta teknisen lautakunnan alaisuuteen.

Ympäristöterveydenhuollon tarkoituksena on edistää ja valvoa elinympäristön ja yksilön terveyttä ja turvallisuutta sekä eläinten terveyttä ja hyvinvointia. Ympäristöterveydenhuollon tehtävänä on kunnallinen elintarvike-, tupakka- ja terveydensuojeluvalvonta, eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonta, zoonoosien ja eläintautien ennaltaehkäisy sekä eläinlääkäripalvelut ja talteen otettujen seuraeläinten hoidon järjestäminen. Tehtävät ovat lakisääteisiä ja merkittävä osa tehtävistä on viranomaistehtäviä.

Ympäristöterveysvalvonnan tehtäviin kuuluu kansanterveyslaissa määriteltujen lakien (terveydensuojelulaki, elintarvikelaki sekä tupakkalaki) mukainen kunnille kuuluva valvonta. Lisäksi valvotaan lääkelain mukaista nikotiinikorvausvalmisteiden myyntiä.

Ympäristöterveysvalvonnan tehtäviä ovat mm. seuraavat:

- toiminnanharjoittajien ja kuntalaisten neuvonta ja ohjaus
- valvontakohteiden toimintaa koskevien ilmoitusten tai hakemusten käsittely ja niistä annettavat todistukset tai tehtävät päätökset (ennakkovalvonta)
- luvanvaraisen toiminnan päättyessä perumispäätösten teko ja lopetusilmoitusten käsittelystä annettavat todistukset
- valvontakohteisiin suoritettavat säännölliset, valvontasuunnitelman mukaiset tarkastukset sekä mahdollinen jälkivalvonta
- näytteenotto tarvittaessa
- lainsäädännön noudattamatta jättämisestä tai ilmeistä terveyshaittaa aiheuttavasta toiminnasta johtuvien määräysten ja kieltojen sekä kieltopäätösten ja väliaikaisten toimenpidekieltojen antaminen
- lausuntojen antaminen (esimerkiksi kaavaehdotuksista tai ympäristö- ja rakennusluvista) sekä niihin läheisesti liittyvät selvitykset
- varautuminen häiriötilanteisiin sekä epidemiaselvitykset

Eläinlääkintähuollon tehtävänä on eläinlääkintähuoltolain mukaisten kunnan tehtävien hoitaminen sekä kunnaneläinlääkärille säädettyjen tehtävien hoitaminen.

Tehtävä kattaa:

- peruseläinlääkäripalvelut
- kiireellisen eläinlääkäriavun
- eläimistä saatavien elintarvikkeiden alkutuotannon terveydellisen valvonnan
- lausuntojen antamisen eläintenpitopaikkojen ympäristölupaprosessissa
- eläinperäisten elintarvikkeiden turvallisuuden valvonnan
- eläintenpidon terveydellisen valvonnan
- eläintautien vastustamisen ja ennaltaehkäisemisen
- eläinsuojelun.

Peruseläinlääkäripalvelut ja kiireellisen eläinlääkäriavun saaminen toteutetaan ympärivuorokautisena koko alueella siten, että alue on jaettu kahteen päivystyspiiriin: Sisä-Savon alue (Rautalampi, Suonenjoki, Vesanto, Tervo ja ostopalveluna Kuopiolle Karttulan alueen suurelänpäivystys) sekä Keiteleen ja Pielaveden alue.

VASTUUHENKILÖ

Tervon kunta/ympäristöterveysjohtaja Päivi Karinen

Tavoitteiden toteutuminen
Toiminnalliset tavoitteet
1) Väestön ja yksilön terveyden ylläpitäminen ja edistäminen sekä ennalta ehkäistä, vähentää ja poistaa sellaisia elinympäristössä esiintyviä tekijöitä, jotka voivat aiheuttaa terveyshaittaa. Valvonnan vaikuttavuuden edistäminen
-Toimenpiteet: Riskiperusteisen kohdekohtaisen valvontasuunnitelman laatiminen ja suunnitelman mukaiset valvontatoimet. Toiminnanharjoittajien neuvonta ja ohjaus. Suunnitelmallinen ja monipuolinen viestintä monikanavaisuutta hyödyntäen. Tiedotuksen ja yhteydenpidon parantaminen alueen väestöön. Viranomaisyhteistyö ja yhteistyö muiden valvontayksiköiden kanssa
-Mittari ja tavoitetaso: -Toteuma: Valvontasuunnitelma vuodelle 2024 on hyväksytty ympäristöterveyslautakunnan kokouksessa 23.11.2023 §28 Toiminnanharjoittajille on annettu ohjausta ja neuvontaa yhteydenottojen perusteella. Ohjausta ja neuvontaa annetaan runsaasti ja siihen panostetaan. Tiedottamista on suunniteltu alkuvuoden 2024 aikana. Tiedottamista tapahtuu kuntien toimijoiden ja ympäristöterveydenhuollon välillä säännöllisesti, pääsääntöisesti sähköpostitse tai puhelimitse. Valvontasuunnitelma 2025–2028 ollut alueen asukkaiden kommentoitavana marraskuussa 2024. Ympäristöterveysvalvonta on osallistunut monipuolisesti erilaisiin yhteistyökokouksiin muiden valvontayksiköiden ja viranomaisten kanssa. Alueen sisällä kuntien ohjaavat- ja kohdekohtaiset sisäilmatyöryhmät. Ympäristöterveydenhuollon tilannekuva Avin vetämänä säännöllisesti. Vesihuollon yhteistyöryhmät (ELY). Itä-Suomen vesihuoltovalvojien yhteistyöryhmä. 3.5.24 Siunsoten kokoon kutsuma asumisterveysvalvojien yhteistyökokous. Pohjois-Savon ympäristöterveysjohtajien yhteistyökokoukset. Seutuseminaari Pohjois-Savon valvontayksiköiden kanssa. SAVO24 -valmiusharjoitus
2) Alan muuttuvan lainsäädännön vaatimusten huomioiminen valvonnassa
-Toimenpiteet: Valtakunnallisen tiedonhallintajärjestelmän (VATI) käyttö. Henkilöstön osaamisen ylläpito ja asiantuntijuuden lisääminen. Kouluttautumismahdollisuus kaikille vuosittain järjestettäviin koulutuksiin ja seminaareihin
-Mittari ja tavoitetaso: -Toteuma: VATIn käyttöä on tehostettu alkuvuoden 2024 aikana. Yhteydenottojen kirjaamista on lisätty. Laskutustietojen oikeellisuus ja päivitykset vaativat työaikaa vuosittain, jotta perusmaksut saadaan kerättyä täysimääräisinä. Etl- ja Tsl perusmaksut sekä Tupl -myyntipaikkakohdaiset vuosimaksut on laskutettu keväällä 2024. Henkilöstöllä on mahdollisuus osallistua haluamiinsa koulutuksiin koulutusmäärärahojen puitteissa. Ruokaviraston, Avin, Valviran ja muiden virastojen järjestämiin ilmaisiin koulutuksiin kannustetaan osallistumaan. Henkilöstö on osallistunut alkuvuoden aikana pääsääntöisesti ilmaisiin koulutuksiin. Koulutusmäärärahoja on jäänyt hyvin käytettäväksi syyskaudelle. On osallistuttu mahdollisuuksien mukaan mm. Ruokaviraston valvontaverkoston tapaamisiin, AVI:n järjestämiin sisäilmastoklinikoihin sekä Terveet Tilat -verkoston tapaamisiin. Ympäristöterveysjohtaja on osallistunut Terveysturvallisuuden kokonaisuudistuksen valmisteluun useissa työryhmissä.

Tavoitteiden toteutuminen

3) Valvonnan tasapuolisuus

-Toimenpiteet: Valvontakohdetietojärjestelmän tietojen päivittäminen.
Riskiperusteisen valvonnan korostaminen

-Mittari ja tavoitetaso:

-Toteuma: Valvontakohdetietojärjestelmän tiedot on pidetty ajan tasalla. Tiedot toimipaikkojen aloittamisesta, lopettamisesta ja muutoksista kirjataan heti kun ne saadaan tiedoksi. Puuttuvia tietoja kysellään toimijoilta. Toimipaikkoja on lopettanut ja toimijoita vaihtunut tavanomaista enemmän kuluneen vuoden aikana. Alkutuotannon osalta marjanviljelyn sekä maitotilojen tiedot on päivitetty 2024.

Riskiperusteisesti on tarkastettu erityisesti marjatileja sekä Suonenjoen Mansikka nimisuoja-tuotteiden tuotantoa.

Riskiperusteisuutta on myös mietitty vahvasti valvontakohteiden tarkastuksia suunniteltaessa. Erityisesti sijaisille on kohdennettu kohteita, joiden valvonnalla on suurin kiire. Tarkastusvelkaa on korjattu erittäin hyvin.

AVI:n AJO-käynnillä saatu ohjausta riskiperusteisuudesta ja valvonnan toteuttamisesta.

4) Toimiva työyhteisö

-Toimenpiteet: Resurssien turvaaminen sijaisjärjestelyin ja lisätyövoiman tarpeen huomioon ottaminen.

Vaikutusmahdollisuuksien varaaminen ja yhteistyön mahdollistaminen muiden valvontayksiköiden kanssa. Mahdollisuus osallistua suunnitteluun muodostettaessa suurempia palveluyksiköitä tulevaisuudessa.

Vähintäänkin nykyisten resurssien turvaaminen mahdollisesti tulevien palveluyksiköiden muodostumisen yhteydessä.

-Mittari ja tavoitetaso:

-Toteuma: Ympäristöterveysjohtajan virkaa on hoidettu OTO:na kevään rekrytointiprosessin ajan. Sijaisia on palkattu vakituisten henkilöstön pidempien virkavapaiden ajaksi. Kesäkaudelle on palkattu määräaikainen työntekijä paikkaamaan yllättävää pitkää ympäristöterveystarkastajan virkavapautta. Sijaisia on vuoden 2024 aikana ollut neljä eri henkilöä.

Osallistuttu useisiin yhteistyötapaamisiin muiden valvontayksiköiden kanssa. Mm. Pohjois-Savon ympäristöterveydenhuollon johtajien yhteistyökokouksiin sekä säännöllisesti pidettäviin AVI:n vetämiin vesihuollon sekä ympäristöterveydenhuollon tilannekuvapalavereihin.

Joulukuussa 2024 lähdetty mukaan Pohjois-Savon viranomaisyhteistyötä selvittävään hankkeeseen.

Resurssien turvaamisesta on pidetty huolta toimintaa suunniteltaessa.

ELÄINLÄÄKINTÄHUOLTO

Tavoitteiden toteutuminen

1) Alueen eläinlääkintähuollon, eläinsuojeluvalvonnan, zoonoosien, eläintautien vastustamisen, ja ennaltaehkäisemisen sekä alkutuotannon terveydellisen ja elintarviketurvallisuuden valvonnan toteuttaminen

-Toimenpiteet: Eläinlääkintähuoltosuunnitelman toteuttaminen. Valvontatehtävien organisointi ja delegointi praktikoille valvontaresurssin ollessa riittämätön.

Ennaltaehkäisevä terveydenhuolto.

Zoonoosien tiedostaminen ja niistä tiedottaminen ja huomioiminen entistä paremmin eläinlääkintätyössä ja neuvonnassa.

-Mittari ja tavoitetaso:

-Toteuma: Valvontaeläinlääkäriä ei ole saatu rekrytoitua ennen 1.9.2024. Valitun VELL:in työ-sopimus purettiin koeajalla 18.11.24. Eläinsuojeluvalvonta on delegoitu praktikoille, hyödyntäen ns. toimistopäiviä.

NASEVA ja SIKAVA-käynnit on suunniteltu ja toteutettu suunnitelman mukaisesti sopimustiloille

Tavoitteiden toteutuminen

2) Palveluiden parantaminen, työhyvinvoinnin edistäminen, henkilöresurssien ja ajankäytön tehostaminen

-Toimenpiteet: Uuden eläinlääkintäohjelmiston käyttöönotto ja täysipainoinen hyödyntäminen. Avustajan/avustajien toimenkuvan selkiyttäminen, vakiinnuttaminen ja hyödyntäminen osana koko työyhteisöä. Valvontaeläinlääkäriyhteistyön kehittäminen ja jatkaminen Siilinjärven kanssa.

-Mittari ja tavoitetaso:

-Toteuma: KliniQ -ohjelmisto on otettu täysimääräisesti käyttöön vuoden 2023 lopussa. Käyttöä on tehostettu vuoden 2024 aikana.

Avustajan toimenkuvan selkiyttäminen on työn alla. Toimintatapoja Pielaveden yhteisvastaanotolla käyty läpi vuoden 2024 aikana. Työ jatkuu.

Valvontaeläinlääkäriyhteistyötä ei ole saatu edistettyä vuoden 2024 aikana.

3) Kustannusten hallinta

-Toimenpiteet: Klinikkamaksun käyttöönoton ja sen vaikutusten selvittäminen

-Mittari ja tavoitetaso:

-Toteuma: Klinikkamaksun käyttöönottoa on suunniteltu, mutta asia ei ole edennyt. Odotetaan eläinlääkintähuoltolain muutosta.

4) Toimiva työyhteisö

-Toimenpiteet: Resurssien turvaaminen täyttämällä avoimet virat ja sijaisjärjestelyin tarpeen mukaan. Sijaisten rekrytoinnin, perehdyttämisen ja yhteydenpidon kehittäminen. Pielavesi-Keitele-alueen toiminnan ja yhteisvastaanoton kehittäminen. Yhteisöllisyyden, yhteistyön ja tiedonkulun lisääminen koko työyhteisön välillä. Vaikutusmahdollisuuksien varaaminen ja vähintäänkin nykyisten resurssien turvaaminen mahdollisesti tulevilla palveluyksiköiden muutoksissa.

-Mittari ja tavoitetaso:

-Toteuma: Pyritty turvaamaan sijaisjärjestelyin riittävä henkilöstötarve. Tässä on onnistuttu vuonna 2024 hyvin. Perehdyttämiseen luotu toimintamallit ja käytetään ns. tutor -kollegaa etenkin kandiin apuna.

Yhteisvastaanoton toimintaa on pyritty kehittämään. Keväällä 2024 ilmenneisiin ilmapiirihaasteisiin on reagoitu esimiehen säännöllisillä käynneillä yhteisvastaanotolla kesäkuusta -24 alkaen.

Työnohjausta hankittu loppuvuodesta.

Yhteiset Teams-palaverit säännöllisesti joka toinen perjantai. Työnohjauksen tarjoaminen kaikille eläinlääkäreille.

Huolehditaan avoimien virkojen täytöstä ja sijaisten hankinnasta. Henkilökunta pidetään ajan tasalla muutossuunnitelmista ja heille varataan mahdollisuus tulla kuulluksi.

SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	01–12 2023	TA 2024	01–12 2024
Valvontasuunnitelman mukaiset ETL:n tarkastukset	81	160	156 (98 %)
Suunnitelman ulkopuoliset ETL:n tarkastukset	8	20	2 (10 %)
Muu ETL:n toimenpide (ohjauskäynti, lausunto, neuvonta tmv.)	318	160	202 (126 %)
Valvontasuunnitelman mukaiset ETL:n maitohygieniatarkastukset	5	20	19 (95 %)
Valvontasuunnitelman mukaiset TsL:n tarkastukset	94	90	103 (114 %)
Suunnitelman ulkopuoliset TsL:n tarkastukset	33	50	25 (50 %)
Muu TsL:n toimenpide (ohjauskäynti, lausunto, neuvonta tmv.)	290	400	255 (64 %)
Valvontasuunnitelman mukaiset TupakkaL:n tarkastukset	23	20	21 (105 %)
Suunnitelman ulkopuoliset TupakkaL:n tarkastukset	0	10	0 (0 %)
Muu TupakkaL:n toimenpide (ohjauskäynti, lausunto, neuvonta tmv.)	14	10	3 (0 %)

TUNNUSLUVUT

	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Henkilöstökulut	-8 625	0	0
Palvelujen ostot (ulkoiset)	-332 105	0	0
Palvelujen ostot/Henkilöstökulut	3850,3 %	0,0 %	0,0 %
Palvelujen ostot/Henkilöstökulut (kunta)	63,3 %	61,0 %	61,2 %

YMPÄRISTÖNHUOLTO (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2023	TA 2024	M 2024	TA+M 2024	TP 2024	Tot.	Poik.
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	-	0
Toimintakulut	-48 824	-402 204	0	-402 204	-400 981	99,7 %	1 223
Netto	-48 824	-402 204	0	-402 204	-400 981	99,7 %	1 223
Asukasluku	4 073	0	0	0	3 981	-	3 981
Euroa/asukas	-12	0	0	0	-101	-	-101
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	-	0
Kustannuslaskennalliset erät	-1 519	-1 495	0	-1 495	-1 337	89,4 %	158

3. TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN

3.1. Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Tuloslaskelmaosan toteutuminen vertaa tilikauden toteumaa muutettuun talousarvioon.

TALOUSARVION TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMISVERTAILU (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	Alkup. TA	Muutokset	TA+muut.	Toteuma	Poikkeama	Tot. (%)
Toimintatuotot						
Myyntituotot	1 630 302	8 000	1 638 302	1 717 305	79 003	104,8 %
Maksutuotot	137 892	0	137 892	143 851	5 959	104,3 %
Tuet ja avustukset	146 650	111 527	258 177	355 266	97 089	137,6 %
Muut toimintatuotot	3 673 001	16 668	3 689 669	3 643 774	-45 895	98,8 %
Toimintatuotot yht.	5 587 845	136 195	5 724 040	5 860 196	136 156	102,4 %
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-8 361 412	55 030	-8 306 382	-8 002 315	304 066	96,3 %
Palvelujen ostot	-5 476 043	109 189	-5 366 854	-5 165 873	200 981	96,3 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 644 913	3 350	-1 641 563	-1 678 116	-36 553	102,2 %
Avustukset	-460 250	-11 000	-471 250	-421 105	50 145	89,4 %
Muut toimintakulut	-1 792 094	-400	-1 792 494	-1 764 706	27 788	98,4 %
Toimintakulut yht.	-17 734 712	156 169	-17 578 543	-17 032 115	546 428	96,9 %
Toimintakate	-12 146 867	292 364	-11 854 503	-11 171 919	682 583	94,2 %
 Verotulot	 7 918 000	 351 200	 8 269 200	 8 314 404	 45 204	 100,5 %
Valtionosuudet	5 614 300	-5 400	5 608 900	5 542 692	-66 208	98,8 %
Rahoitustuotot ja -kulut					0	-
Korkotuotot	13 700	189 000	202 700	244 237	41 537	120,5 %
Muut rahoitustuotot	718 115	208 700	926 815	934 519	7 704	100,8 %
Korkokulut	-352 151	84 100	-268 051	-273 522	-5 471	102,0 %
Muut rahoituskulut	-1 500	0	-1 500	-1 184	316	79,0 %
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	378 164	481 800	859 964	904 051	44 087	105,1 %
Vuosikate	1 763 597	1 119 964	2 883 561	3 589 227	705 666	124,5 %
 Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset	-1 468 357	0	-1 468 357	-2 635 713	-1 167 356	179,5 %
Arvonalentumiset	-243 000	243 000	0	0	0	-
Satunnaiset erät yht.	0	0	0	0	0	-
Tilikauden tulos	52 240	1 362 964	1 415 204	953 514	-461 691	67,4 %
 Varausten muutos	 0	 0	 0	 -950 000	 -950 000	 -
Tilikauden yli-/alijäämä	52 240	1 362 964	1 415 204	3 514	-1 411 691	0,2 %

3.2. Verotulojen ja valtionosuuksien toteutuminen

Verorahojen erittelyssä verrataan toteutuneita verorahoituksia talousarviomuutokseen.

VEROTULOJEN ERITTELY

	Alkup. TA	Muutokset	TA+muut.	Toteuma	Poikkeama	Tot. (%)
Kunnallisvero	5 356 000	346 500	5 702 500	5 732 213	29 713	100,5 %
Osuus yhteisöverosta	1 202 000	-3 200	1 198 800	1 227 764	28 964	102,4 %
Kiinteistövero	1 360 000	7 900	1 367 900	1 354 426	-13 474	99,0 %
Verotulot yhteensä	7 918 000	351 200	8 269 200	8 314 404	45 204	100,5 %

VEROPROSENTTIEN KEHITYS

Verolaji	2020	2021	2022	2023	2024
Tulovero	21,75 %	21,75 %	21,75 %	9,11 %	9,10 %
Maapohjan yleinen kiinteistövero	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	1,30 %
Vakituisten asuinrakennusten vero	0,60 %	0,60 %	0,60 %	0,60 %	0,60 %
Muiden rakennusten vero	1,10 %	1,10 %	1,10 %	1,10 %	1,10 %
Rakennusten yleinen kiinteistövero	0,93 %	0,93 %	0,93 %	0,93 %	0,93 %
Rakentamattoman rakennuspaikan vero	2,50 %	2,50 %	2,50 %	2,50 %	2,50 %
Yleishyödyllisen käytön kiinteistövero	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Voimalaitosten vero	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	3,10 %

VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY

	Alkup. TA	Muutokset	TA+muut.	Toteuma	Poikkeama	Tot. (%)
Peruspalvelujen valtionosuus	2 330 500	8 100	2 338 600	2 338 614	14	100,0 %
Verot. perustuva v.os. tasaus	2 280 600	0	2 280 600	2 280 681	81	100,0 %
Opetus- ja kulttuurimin. v.os.	34 200	-10 000	24 200	-42 110	-66 310	-174,0 %
Verotulomenetysten korvaus	969 000	-3 500	965 500	965 507	7	100,0 %
Harkinnanvarainen v.os. korotus	0	0	0	0	0	-
Valtionosuudet yhteensä	5 614 300	-5 400	5 608 900	5 542 692	-66 208	98,8 %

4. INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN

Investointiosan rakenne

Investointiosa sisältää investointisuunnitelmat talousarviovuodelle ja suunnitelmavuosille. Useamman vuoden aikana toteutettava investointihanke jaetaan eri vuosille.

Investointimäärärahoihin otetaan vain 10.000 € ja sen ylittävät hankkeet. Alle 10.000 euron jäävät pienhankkeet käyttöajastaan riippumatta käsitellään käyttötalousosassa. Investointiosassa valtuusto hyväksyy kustannusarviot, määrärahat ja tuloarviot hankkeille.

Investoinnit

Investointiohjelma on laadittu vuosille 2024–2026 ja se hyväksytään vuoden 2024 osalta sitovana ja taloussuunnitelmavuosien 2025–2026 osalta ohjeellisena.

Koko suunnittelukauden investoinnit ovat yhteensä 14,840 milj. euroa (brutto). Vuosikohtainen investointien jakauma on seuraava:

- vuonna 2024 yhteensä 6,142 milj. euroa,
- vuonna 2025 yhteensä 7,472 milj. euroa,
- ja vuonna 2026 yhteensä 1,226 milj. euroa.

Hyväksyttävään investointiohjelmaan otetaan uusia hankkeita talousarviomuutoksena silloin, kun kysymys on elinkeinojen kehittämiseen liittyvästä tai muusta välttämättömästä tarpeesta.

Tavoitteet vuonna 2024:

1. Aineeton käyttöomaisuus

Ympäristön ja asumisen palvelualueen sähköisten palvelujen edistämiseen (paikkatieto-ohjelman hankintaan) esitetään vuodelle 2024 yhteensä 0,056 milj. euron määrärahaa.

Toteutuminen

Paikkatieto-ohjelma hankittu ja sen käyttöönottoprojekti on ollut käynnissä koko alkuvuoden. Ohjelma muilta osin jo käytössä, mutta rakennusvalvonnan osalta käyttöönotto syksyn aikana.

Hankkeen 31.8 mennessä toteutuneet kustannukset ovat yhteensä 0,04 milj. euroa. Ohjelmisto saatiin täysin käyttöön vuoden loppuun mennessä. Käyttöönoton kustannukset olivat yhteensä 0,07 milj. Euroa.

2. Kiinteä omaisuus

Kiinteän omaisuuden myyntiin (kiinteistöt, tontit, asunnot) arvioidaan vuodelle 2024 yhteensä 0,05 milj. euroa.

Toteutuminen

Tonttikauppoja toteutui kolme kappaletta. Tuloja näistä kaupoista on kertynyt yhteensä 0,04 milj.euroa

3. Irtain omaisuus

Kasvun ja oppimisen palvelualueelle esitetään vuodelle 2024 irtaimen omaisuuden hankintoja yhteensä 0,08 miljoonalla eurolla:

- langattomien verkkojen tukiasemamuutokset, yhteensä 0,03 milj. euroa

- koulujen ja varhaiskasvatuksen ict-hankintoja (tietokoneita, padeja, tykkejä), yhteensä 0,05 milj. euroa

Ympäristön ja asumisen palvelualueelle esitetään varavoimakoneen umpinaisen kärryn sekä uusien varapumppujen hankintaan 0,01 milj. euroa.

Kaikki irtaimen omaisuuden hankinnat vuonna 2024 ovat yhteensä 0,09 milj. euroa.

Toteutuminen

Kasvun ja oppimisen palvelualueen koneet ja kaluston toteutuneet kustannukset ovat yhteensä 0,068 milj. euroa. Hankittiin kannettavia tietokoneita, lpadeja sekä uusittiin koulujen langattoman verkon tukiasemia.

Varavoimakoneen umpinainen kärry hankittiin, toteutuneet kustannukset 0,01 milj. euroa

4. Talonrakennus

Talonrakennuksen keskeisin hanke on Opinportin saneerauksen ja laajennuksen suunnittelu ja toteuttaminen. Hankkeen suunnittelu on aloitettu vuonna 2023 ja sen on määrä valmistua keväällä 2024. Hankkeen toteuttaminen ajoittuu vuosille 2024–2026. Vuodelta 2023 määrärahaa on siirretty 128.000 euroa vuodelle 2024. Vuonna 2024 suunnittelutyön valmiiksi saatamiseen sekä hankkeen toteutukseen on varattu yhteensä 4,591 milj. euroa. Vuodelle 2025 toteutukseen on varattu alustavasti 7,367 milj. euroa ja vuodelle 2026 on varattu alustavasti 1,121 milj. euroa. Kustannusarvio tulee vielä tarkentumaan rakennusurakan kilpailutuksen (kevät 2024) aikana.

Jätevedenpuhdistamon energiatalouden parantamiseen on siirretty vuodelta 2023 vuoteen 2024 määrärahaa 50.000 euroa. Vuodelle 2024 esitetään yhteensä 0,5 milj. euron määrärahaa. Energiataloutta parannetaan hankkimalla jätevedenpuhdistamolle kaksi kappaletta il-mavesilämpöpumppuja, kaksi kappaletta sähkökattiloita, yksi puskurivaraaja ja yksi käyttö-vesivaraaja. Hankinnalla jätevedenpuhdistamon öljylämmityksestä voidaan luopua kokonaan.

Pohjavesilaitoksen alkalointilaitteiston uusimiseen esitetään vuodelle 2024 yhteensä 0,450 milj. euron määrärahaa.

Vuoden 2024 talonrakennuksen hankintoihin esitetään yhteensä 5,091 milj. euron määrärahaa. Alustavasti vuoden 2025 talonrakennuksen hankinnat ovat yhteensä 7,367 milj. euroa ja vuoden 2026 talonrakennuksen hankinnat ovat alustavasti yhteensä 1,121 milj. euroa.

Toteutuminen

Opinportin saneerauksen ja laajennuksen suunnittelu on saatu valmiiksi. Myös kaikki hankkeen toteuttamiseen ja urakoiden kilpailuttamiseen tarvittavat asiakirjat ovat myös valmiit. Valtuuston määräraha päätöksestä on tehty valitus hallinto-oikeuteen. Hallinto-oikeus antoi asiasta välipäätöksen 27.11 jossa hallinto-oikeus hylkäsi täytäntöönpanon kieltämistä koskevan vaatimuksen.

Valtuuston kaavan hyväksymispäätöksestä valitettiin hallinto-oikeuteen. Hallinto-oikeus hylkäsi valituksen kaikilta osin 28.11.2024 antamassaan päätöksessä. Päätöksestä on haettu valituslupaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Hankkeelle haettiin liikuntapaikkojen perustamishankkeiden investointiavustusta vuoden loppuun mennessä. Avustuspäätökset tehdään

tulevan kevään aikana. Toteutuneet kustannukset vuodelle 2024 olivat suunnittelusta 0,242 milj. euroa.

Jätevedenpuhdistamon lämmitysjärjestelmän muutos on aiheuttanut haasteita. Ratkaisua on mietitty useasta näkökulmasta ja kokonaisuus huomioiden. Lopullinen ratkaisu on vaatinut tarkempaa suunnittelua. Loppuvuodesta saatiin suunnittelu toteutettua, pyydettyä tarjoukset ja valittua toteutettava ratkaisu. Toteutus tulevana keväänä, lämmityskauden jälkeen.

Pohjavesilaitoksen alkalointilaitteiston uusimiseen on laadittu vaatimukset ja järjestelmäkuvaukset sekä hankinta-asiakirjat. Urakka kilpailutetaan ja toteutetaan KVR-urakka muotoisena syksyn aikana.

Kilpailutus ja urakoitsijan valinta saatiin toteutettua. Urakka käynnistettiin ja saatiin viimeistelyä ja käyttöönottoa vaille valmiiksi. Toteutuneet kustannukset vuodelle 2025 olivat 0,252 milj. Euroa

Kunnantalon katon uusimiseen oli varattu rahat käyttötalouteen. Katon uusiminen kokonaisuudessaan ei kuitenkaan ole kunnossapito toimenpide, jonka vuoksi se siirrettiin investointeihin. Katon uusimisen toteutuneet kustannukset olivat 0,033 milj. euroa.

Talonrakennus hankkeiden toteutuneet kustannukset olivat yhteensä 0,528 milj. euroa.

5. Julkinen käyttöomaisuus

Julkisen käyttöomaisuuden hankintoihin esitetään vuodelle 2024 yhteensä 0,905 milj. euron määrärahaa. Alustavasti julkisen käyttöomaisuuden hankinnat vuosille 2025 ja 2026 ovat molempina vuosina 0,105 milj. euroa.

5.1 Vesihuolto

Vesihuollon yleiseen rakentamiseen esitetään vuosittain 0,025 milj. euron määrärahaa. Rakentamisella pyritään vähentämään vuotovesien määrää, esimerkiksi vuotovesien sujutuksella ja venttiilien korjauksella. Ensi vuoden kohteet selvitetään keväällä 2024. Verkoston tekninen käyttöikä on 30–50 vuotta. Vesihuoltoverkoston ikääntyessä, vesihuollon yleistä rakentamista on tehtävä vuosittain. Lisäksi vuonna 2024 on todennäköisesti tulossa sulkujen vaihtoa liittyen etäluettaviin mittareihin.

Viemärisaneerauksiin esitetään vuosittain 0,03 milj. euron määrärahaa. Saneerattavat kohteet päätetään vuosittain ilmenevän tarpeen mukaisesti. Ensi vuoden kohteet selvitetään keväällä 2024. Verkoston tekninen käyttöikä on 30–50 vuotta. Viemäriverkoston ikääntyessä, viemärisaneerauksia on tehtävä vuosittain.

Etäluettavien vesimittareiden hankintaan sekä järjestelmien uusimiseen esitetään vuodelle 2024 yhteensä 0,19 milj. euron määrärahaa. Hankinta on aloitettu vuonna 2023, mutta se on siirtynyt pääosin toteutettavaksi vuonna 2024; vuodelta 2023 vuoteen 2024 määrärahaa on siirretty 0,90 milj. euroa.

Laukkalan vesiosuuskunnan yhdysvesiputken toteutukseen (mittakaivon muutokset yhdysvesiputken nopean käyttöönoton varmistamiseksi) esitetään vuodelle 2024 yhteensä 0,02 milj. euron määrärahaa. Nyt käyttöönoton viive esimerkiksi vuototapauksessa on noin 3 vuorokautta, mutta yhdysvesiputken toteutuksen jälkeen käyttöönoton viive olisi korkeintaan muutamia tunteja.

Varavesisyötön rakentamiseen esitetään vuodelle 2024 yhteensä 0,2 milj. euron määrärahaa. Varavesisyötön rakentaminen mahdollistaa vaihtoehtoisen syöttöreitin vedelle

ongelmatilanteessa. Nykytilanteessa ei esimerkiksi ole mahdollisuutta ohittaa ylävesisäiliötä ongelmatilanteessa, jolloin mahdollisen vedensyötössä olevan ongelman kesto voi olla useita päiviä.

Hiekanerotusaltaan ja kuivaimen muutoksiin sekä laahaimien ja sakeuttamon parannuksiin esitetään vuodelle 2024 yhteensä 0,03 milj. euron määrärahaa.

Kaikki esitetyt vesihuollon hankinnat vuonna 2024 ovat yhteensä 0,495 milj. euroa.

Toteutuminen

Viemäriverkoston saneerauksina tehtiin kaivojen korjauksia vuotovesien vähentämiseksi Laurinpurontielle, Toritiellä, Ainolantiella, Rinnetiellä ja Hakalantiella. Toteutuneet kustannukset 0,27 milj. Euroa.

Vesihuollon rakentamisessa yleensä toteutettiin uusien vesipostien asennuksia sekä ylävesisäiliölle tulneiden vanhojen käytöstä poistuneiden putkistojen purkuja. Toteutuneet kustannukset 0,025 milj. Euroa.

Vesimittareiden vaihto etäluettavaksi saatiin toteutettua muutamaa yksittäistä kohdetta lukuun ottamatta, joiden vaihdot suoritetaan tulevana keväänä. Etäluenta saatiin käyttöön ja vuoden viimeinen, ns. tasauslaskutus suoritettiin etäluentaan perustuen. Jatkossa laskutus ei enää perustu arvioon vaan jokainen laskutus tehdään toteutuneeseen vedenkulutukseen perustuen. Toteutuneet kustannukset olivat 0,140 milj. euroa.

Hiekanerotusaltaan ja kuivaimen muutokset sekä laahaimien ja sakeuttamon parannukset toteutettiin. Näiden toteutuneet kustannukset 0,025 milj. euroa.

Varavesisyöttö saatiin toteutettua käyttöönottoa ja viimeistelyä vaille. Nämä toimenpiteet toteutetaan tulevana keväänä. Kustannukset siirtyivät kokonaisuudessaan vuodelle 2025.

Laukkalan vesiosuuskunnan yhdysvesiputken toteutus saatiin toteutettua automaatiota vaille. Kustannukset jäivät alle 0,01 milj. euron, jolloin kustannukset kirjattiin käyttötaloudesta.

Vesihuollon hankkeiden toteutuneet kustannukset olivat yhteensä 0,216 milj. euroa.

5.2 Kadut ja liikenne

Puistotien saneeraus on aloitettu vuonna 2023, mutta toteutus jää osin toteutettavaksi vuonna 2024. Puistotien saneerauksen viimeistelyyn esitetään vuodelle 2024 yhteensä 0,06 milj. euron määrärahaa: vuodelta 2023 vuoteen 2024 määrärahaa on siirretty 0,06 milj. euroa.

Puistotiellä, välillä Urho Kekkosen tie- Laurinpurontie, uuden tieliikennelain mukaisten liikennemerkkien hankkimiseen ja viherurakan toteutukseen esitetään vuodelle 2024 yhteensä 0,2 milj. euron määrärahaa. Puistotien viherurakan suunnitelmat ovat jo laadittu ja suunnitelma on hyväksytty teknisessä lautakunnassa keväällä 2023. Uuden tieliikennelain myötä muuttuneet liikennemerkkit tulee pääosin korvata 10 vuoden siirtymäajan kuluessa. Liikennemerkkien uusiminen on hyvä toteuttaa tieosuudelle tehtävän viherurakan yhteydessä.

Katujen yleiseen rakentamiseen (päälysteiden ja päälystevaurioiden korjaamiseen) esitetään vuosittain 0,05 milj. euron määrärahaa.

Kaikki esitetyt katujen ja liikenteen hankinnat vuonna 2024 ovat yhteensä 0,31 milj. euroa.

Toteutuminen

Puistotien vuonna 2023 aloitetun urakan viimeistely toteutettiin kevään aikana. Toteutuneet kustannukset olivat 0,075 milj. euroa.

Puistotien seuraavan vaiheen saneerauksen lopullinen suunnittelu toteutettu, katusuunnitelma laadittu, pidetty nähtävillä ja käsitelty lautakunnassa, sekä urakka kilpailutettu. Toteutus syksyn aikana.

Urakka käynnistyi loppuvuodesta. Vanha puusto ja kannot poistettiin, liikennemerkkejä vaihdettiin ja ajoratamerkintöjä tehtiin. Työt keskeytyivät talven tuloon ja ne saatetaan loppuun tulevana keväänä. Toteutuneet kustannukset tähän mennessä 0,097 milj. Euroa.

Isoimmat asfaltointi kohteet tänä vuonna oli Pappilantiellä sekä Puustellintien ja Puistotien kevyenliikenteen väylillä. Näiden lisäksi tehtiin pienempiä korjauksia ja paikkauksia. Urakoitsija valittiin kilpailutuksen perusteella. Asfaltoinnit toteutettiin loppuvuodesta ja niiden toteutuneet kustannukset olivat 0,057 milj. Euroa.

Katujen ja liikenteen hankkeiden toteutuneet kustannukset olivat yhteensä 0,229 milj. Euroa.

5.3 Leikki- ja liikuntapaikat

Kirkonkylän jääkiekkokaukalon uusimiseen (kaukalopohjan asfaltointi ja uusi kaukalo) esitetään vuodelle 2024 yhteensä 0,1 milj. euron määrärahaa. Nykyisellään vanhan kaukalon seinät ovat lahot ja rei'illä. Asfaltointi helpottaa jäädyttämistä ja pidentää luistelukautta.

Toteutuminen

Jääkiekko kaukalon uusiminen toteutettiin syksyn aikana. Hankkeelle saatiin valtion liikuntapaikkarakentamisen perustamishankkeen avustusta 36 000 €.

Kaukalon uusimisen toteutuneet kustannukset olivat 0,132 milj. euroa, avustusta saatiin 0,036 milj. euroa, jolloin lopullinen kustannus oli 0,096 milj. euroa.

5.4 Sataman laituri

Sataman laituralueen rantalaiturin uusimisen toteutuneet kustannukset olivat yhteensä 315 626 euroa.

6. Kaikki esitetyt investoinnit vuodelle 2024

Kaikki esitetyt investoinnit vuodelle 2024 olisivat bruttona yhteensä 6,142 milj. euroa ja nettona yhteensä 6,092 milj. euroa.

Investointien toteutuneet kustannukset olivat yhteensä 1,593 milj. euroa ja nettona 1,548 milj. euroa.

INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN

INVESTOINNIT

	TA 2024	M 2024	TA+M 2024	01-12 2024	Poikkeama
Korvausinvestoinnit					
Rakennukset					
1182 Opinportti,saneeraukset	-4 590 920	4 200 000	-390 920	-242 498	148 422
Menot	-4 590 920	4 200 000	-390 920	-242 498	148 422
1195 Kiinteistöjen energia- tal.paran	-50 000	0	-50 000	-400	49 600
Menot	-50 000	0	-50 000	-400	49 600
1199 Pohjavesilaitos	-450 000	100 000	-350 000	-252 227	97 773
Menot	-450 000	100 000	-350 000	-252 227	97 773
2202 Kunnantalon peltikatto	0	-34 000	-34 000	-32 970	1 030
Menot	0	-34 000	-34 000	-32 970	1 030
Rakennukset yhteensä	-5 090 920	4 266 000	-824 920	-528 096	296 824
Menot	-5 090 920	4 266 000	-824 920	-528 096	296 824
Kiinteät rakenteet ja laitteet					
2500 Katujen rakentaminen yleensä	-50 000	0	-50 000	-57 066	-7 066
Menot	-50 000	0	-50 000	-57 066	-7 066
2504 Puistotien saneerauksen viim.	-60 000	0	-60 000	-74 705	-14 705
Menot	-60 000	0	-60 000	-74 705	-14 705
2507 Puistotien liikennem/vihe- rurak	-200 000	0	-200 000	-97 560	102 440
Menot	-200 000	0	-200 000	-97 560	102 440
2564 Kirkonkylän jääkiekkok uusimin	-100 000	0	-100 000	-96 714	3 286
Menot	-100 000	0	-100 000	-132 714	-32 714
Tulot	0	0	0	36 000	36 000
Rahoitusosuudet	0	0	0	36 000	36 000
2572 Sataman laiturit	0	-320 000	-320 000	-315 626	4 374
Menot	0	-320 000	-320 000	-315 626	4 374
2591 Vesimittarit etäluettaviksi	-190 000	0	-190 000	-139 553	50 447
Menot	-190 000	0	-190 000	-139 553	50 447
2600 Vesihuollon rakent. yleensä	-25 000	0	-25 000	-24 608	392
Menot	-25 000	0	-25 000	-24 608	392

INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN

	TA 2024	M 2024	TA+M 2024	01–12 2024	Poikkeama
2614 Viemärisaneeraukset	-30 000	0	-30 000	-26 812	3 188
Menot	-30 000	0	-30 000	-26 812	3 188
2615 Laukkalan vesiosk yhdysputki	-20 000	0	-20 000	0	20 000
Menot	-20 000	0	-20 000	0	20 000
2617 Hiekka-allas, kuivaam. sakeutt	-30 000	0	-30 000	-25 266	4 734
Menot	-30 000	0	-30 000	-25 266	4 734
Kiinteät rakenteet ja laitteet Yht.	-705 000	-320 000	-1 025 000	-857 910	167 090
Menot	-705 000	-320 000	-1 025 000	-893 910	131 090
Tulot	0	0	0	36 000	36 000
Rahoitusosuudet	0	0	0	36 000	36 000
Korvausinvestoinnit yhteensä	-5 795 920	3 946 000	-1 849 920	-1 386 006	463 914
Menot	-5 795 920	3 946 000	-1 849 920	-1 422 006	427 914
Tulot	0	0	0	36 000	36 000
Rahoitusosuudet	0	0	0	36 000	36 000
Uusinvestoinnit					
Aineettomat oikeudet					
2810 Sähköisten palvelujen edistämi	-56 000	0	-56 000	-74 538	-18 538
Menot	-56 000	0	-56 000	-74 538	-18 538
Aineettomat oikeudet yht.	-56 000	0	-56 000	-74 538	-18 538
Menot	-56 000	0	-56 000	-74 538	-18 538
Maa- ja vesialueet					
1120 Kiinteistöjen myynti	50 000	0	50 000	8 710	-41 290
Tulot	50 000	0	50 000	8 710	-41 290
Pysyvien vastaavien myynnit	50 000	0	50 000	8 710	-41 290
Maa- ja vesialueet yhteensä	50 000	0	50 000	8 710	-41 290
Tulot	50 000	0	50 000	8 710	-41 290
Pysyvien vastaavien myynnit	50 000	0	50 000	8 710	-41 290
Kiinteät rakenteet ja laitteet					
2616 Varavesisytön rakentaminen	-200 000	100 000	-100 000	-5 020	94 980
Menot	-200 000	100 000	-100 000	-5 020	94 980
Kiinteät rakenteet ja laitteet yht.	-200 000	100 000	-100 000	-5 020	94 980
Menot	-200 000	100 000	-100 000	-5 020	94 980

INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN

	TA 2024	M 2024	TA+M 2024	01–12 2024	Poikkeama
Koneet ja kalusto					
2841 Kirjaston etätyömoduuli	0	-20 000	-20 000	-13 840	6 160
Menot	0	-20 000	-20 000	-13 840	6 160
2850 Sivistysos.,koneet ja kalusto	-80 000	0	-80 000	-67 533	12 467
Menot	-80 000	0	-80 000	-67 533	12 467
2900 Ympäristöos.koneet ja kalusto	-10 000	0	-10 000	-10 067	-67
Menot	-10 000	0	-10 000	-10 067	-67
Koneet ja kalusto yht.	-90 000	-20 000	-110 000	-91 440	18 560
Menot	-90 000	-20 000	-110 000	-91 440	18 560
Osakkeet ja osuudet					
Uusinvestoinnit yhteensä	-296 000	80 000	-216 000	-162 288	53 712
Menot	-346 000	80 000	-266 000	-170 998	95 002
Tulot	50 000	0	50 000	8 710	-41 290
Pysyvien vastaavien myynnit	50 000	0	50 000	8 710	-41 290
Yhteensä	-6 091 920	4 026 000	-2 065 920	-1 548 294	517 626
Menot	-6 141 920	4 026 000	-2 115 920	-1 593 004	522 916
Tulot	50 000	0	50 000	44 710	-5 290
Rahoitusosuudet	0	0	0	36 000	36 000
Pysyvien vastaavien myynnit	50 000	0	50 000	8 710	-41 290

5. RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN

TALOUSARVION RAHOITUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU

	Alkup. TA	Muutokset	TA+muut.	Toteuma	Poikkeama	Tot. (%)
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	1 763 597	1 119 964	2 883 561	3 589 227	705 666	124,5 %
Tulorahoituksen korjauserät	0	0	0	-147 289	-147 289	-
Toiminnan rahavirta yht.	1 763 597	1 119 964	2 883 561	3 441 938	558 376	119,4 %
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-6 141 920	4 026 000	-2 115 920	-1 593 004	522 916	75,3 %
Rahoitusos. investointimenoihin	0	0	0	36 000	36 000	-
Pysyvien vast. hyöd. luovutustu-	50 000	0	50 000	43 272	-6 728	86,5 %
lot						
Investointien rahavirta yht.	-6 091 920	4 026 000	-2 065 920	-1 513 732	552 188	73,3 %
Toiminnan ja inv. rahavirta yht.	-4 328 323	5 145 964	817 641	1 928 205	1 110 564	235,8 %
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäys	-50 000	0	-50 000	0	50 000	0,0 %
Antolainasaamisten vähennys	0	0	0	8 500	8 500	-
Antolainauksen muutokset yht.	-50 000	0	-50 000	8 500	58 500	-17,0 %
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	-4 891 803	4 891 803	0	0	0	-
Pitkäaikaisten lainojen vähen-	-513 480	0	-513 480	-513 480	0	100,0 %
nys						
Lainakannan muutokset yht.	-5 405 283	4 891 803	-513 480	-513 480	0	100,0 %
Muut maksuvalmiuden muutok-						
set						
Toimeksiantojen varojen ja	0	0	0	57 877	57 877	-
pääomien muutokset						
Saamisten muutos	0	0	0	-110 243	-110 243	-
Korottomien velkojen muutos	0	0	0	10 734	10 734	-
Rahavarojen muutos	-9 783 606	10 037 767	254 161	1 381 594	1 127 432	543,6 %

6. YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA

YHTEENVETO VALTUUSTON HYVÄKSYMIEH MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA (ULKOISET JA SISÄISET ERÄT)

(1 000 euroa)	Sito- vuus	Määrärahat					Tuloarviot				
		Alkup. TA	Muu- tos	TA+m uutos	To- teuma	Poik- keama	Alkup. TA	Muu- tos	TA+m uutos	To- teuma	Poik- keama
Käyttötalousosa											
13 Kunnanhallitus Elin- keinotoimi	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14 Kunnanhallitus hallinto- osasto	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30 Tekninen lautakunta	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
41 Keskusvaalilautakunta	-	45	3	48	41	-7	19	8	27	25	-2
42 Tarkastuslautakunta	-	40	1	40	41	1	0	0	0	0	0
43 Kunnanhallitus	-	3 127	-45	3 083	2 835	-248	388	72	460	439	-21
45 Kansalaisopiston johto- kunta	-	446	25	471	420	-51	114	25	139	128	-11
55 Kasvun ja oppimisen lau- takunta	-	9 467	27	9 494	9 071	-422	307	31	338	597	259
65 Ympäristön ja asumisen lautakunta	-	4 609	-167	4 442	4 624	182	4 760	0	4 760	4 672	-88
Tuloslaskelmaosa											
Verotulot	B						7 918	351	8 269	8 314	45
Valtionosuudet	B						5 614	-5	5 609	5 543	-66
Korkotuotot	B						14	189	203	239	37
Muut rahoitustuotot	B						718	209	927	935	8
Korkomenot	B	352	-84	268	269	1					
Muut rahoitusmenot	B	2	0	2	1	0					
Satunnaiset erät	B	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA

(1 000 euroa)	Sito- Määrärahat						Tuloarviot					
	vuus	Alkup. TA	Muu- tos	TA+m uutos	To- teuma	Poik- keama	Alkup. TA	Muu- tos	TA+m uutos	To- teuma	Poik- keama	
Investointiosa												
Korvausinvestoinnit												
Rakennukset												
1182 Opinportti,saneerauk- set	B	4 591	-4 200	391	242	-148						
1195 Kiinteistöjen energia- tal.paran	B	50	0	50	0	-50						
1199 Pohjavesilaitos	B	450	-100	350	252	-98						
2202 Kunnantalon pelti- katto	B	0	34	34	33	-1						
Kiinteät rakenteet ja laitteet	B	0	0	0	0	0						
2500 Katujen rakentaminen yleensä	B	50	0	50	57	7						
2504 Puistotien saneerauk- sen viim.	B	60	0	60	75	15						
2506 Tiealueet	B	0	0	0	0	0						
2507 Puistotien liik- nem/viherurak	B	200	0	200	98	-102						
2564 Kirkonkylän jääkiek- kok uusimin	B	100	0	100	133	33	0	0	0	36	36	
2572 Sataman laiturit	B	0	320	320	316	-4						
2590 Pajuskylän vedenot- tamo	B	0	0	0	0	0						
2591 Vesimittarit etäluetta- viksi	B	190	0	190	140	-50						
2600 Vesihuollon rakent. yleensä	B	25	0	25	25	0						
2611 Jätevedenpumppaa- mot	B	0	0	0	0	0						
2614 Viemärisaneeraukset	B	30	0	30	27	-3						
2615 Laukkalan vesiosk yhdysputki	B	20	0	20	0	-20						
2617 Hiekka-allas, kui- vaam. sakeutt	B	30	0	30	25	-5						
Uusinvestoinnit	B	0	0	0	0	0						
Aineettomat oikeudet	B	0	0	0	0	0						
2810 Sähköisten palvelujen edistämi	B	56	0	56	75	19						
Maa- ja vesialueet	B	0	0	0	0	0						
1120 Kiinteistöjen myynti	B	0	0	0	0	0	50	0	50	9	-41	
Kiinteät rakenteet ja laitteet	B	0	0	0	0	0						
2592 Varavoima	B	0	0	0	0	0						
2616 Varavesisytön ra- kentaminen	B	200	-100	100	5	-95						
Koneet ja kalusto	B	0	0	0	0	0						
2841 Kirjaston etätyömo- duuli	B	0	20	20	14	-6						
2850 Sivistysos.,koneet ja kalusto	B	80	0	80	68	-12						
2900 Ympäristöos.koneet ja kalusto	B	10	0	10	10	0						
Osakkeet ja osuudet	B	0	0	0	0	0						
3001 Muut osakkeet ja osuudet	B	0	0	0	0	0						

YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA

(1 000 euroa)	Sito- vuus	Määrärahat					Tuloarviot				
		Alkup. TA	Muu- tos	TA+m uutos	To- teuma	Poik- keama	Alkup. TA	Muu- tos	TA+m uutos	To- teuma	Poik- keama
Rahoitusosa											
Antolainauksen muutokset											
Antolainasaamisten lisäys	B	50	0	50	0	-50					
Antolainasaamisten vähennys	B						0	0	0	9	9
Lainakannan muutokset											
Pitkäaikaisten lisäykset	B						-4 892	4 892	0	0	0
Pitkäaikaisten vähennykset	B	513	0	513	513	0					
Lyhytaikaisten muutokset	N										
Oman pääoman muutokset	N										
Vaikutus maksuvalmiuteen			10 038	254	1 382		9 784				
Yhteensä		24 794	5 771	20 782	20 790	-1 119	24 794	5 771	20 782	20 944	163

N = Sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio

B = Bruttomääräraha/-tuloarvio

7. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

7.1. Kunta

KUNNAN TUOSLASKELMA (ULKOISET ERÄT)

	2024	2023
Toimintatuotot		
Myyntituotot	1 419 818,44	1 250 810,11
Maksutuotot	140 784,66	161 375,30
Tuet ja avustukset	355 265,64	373 097,19
Muut toimintatuotot	2 327 770,26	2 532 639,81
Toimintatuotot yht.	4 243 639,00	4 317 922,41
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-6 467 352,39	-6 419 513,79
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-1 377 261,80	-1 392 877,09
Muut henkilösivukulut	-157 701,24	-216 704,67
Palvelujen ostot	-4 898 536,02	-5 086 322,48
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 644 900,22	-1 887 622,00
Avustukset	-421 104,79	-535 134,12
Muut toimintakulut	-448 701,84	-558 523,66
Toimintakulut yht.	-15 415 558,30	-16 096 697,81
Toimintakate	-11 171 919,30	-11 778 775,40
Verotulot	8 314 403,66	8 127 615,53
Valtionosuudet	5 542 692,00	5 460 254,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	239 397,93	195 276,81
Muut rahoitustuotot	934 518,94	765 986,45
Korkokulut	-268 682,00	-254 048,06
Muut rahoituskulut	-1 184,28	-1 324,80
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	904 050,59	705 890,40
Vuosikate	3 589 226,95	2 514 984,53
Poistot ja arvonalentumiset	-2 635 713,39	-1 687 857,61
Suunnitelman mukaiset		
Satunnaiset erät yht.	0,00	0,00
Tilikauden tulos	953 513,56	827 126,92
Varausten muutos	-950 000,00	-800 000,00
Tilikauden yli-/alijäämä	3 513,56	27 126,92

KUNNAN RAHOITUSLASKELMA

	2024	2023
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	3 589 226,95	2 514 984,53
Tulorahoituksen korjauserät	-147 289,36	581 132,00
Toiminnan rahavirta yhteensä	3 441 937,59	3 096 116,53
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 593 003,71	-844 251,16
Rahoitusosuudet investointimenoihin	36 000,00	8 000,00
Pysyvien vast. hyöd. luovutustulot	43 271,60	71 354,57
Investointien rahavirta yhteensä	-1 513 732,11	-764 896,59
Toiminnan ja investointien rahavirta yht.	1 928 205,48	2 331 219,94
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten vähennys	8 500,00	0,00
Antolainauksen muutokset yhteensä	8 500,00	0,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-513 480,00	-504 366,00
Lainakannan muutokset yhteensä	-513 480,00	-504 366,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiant. varojen ja pääomien muut.	57 877,37	93 157,89
Saamisten muutos	-110 243,19	1 175 860,48
Korottomien velkojen muutos	10 734,13	-1 448 150,98
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	-41 631,69	-179 132,61
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-546 611,69	-683 498,61
Rahavarojen muutos	1 381 593,79	1 647 721,33
Rahavarat jakson alussa	10 235 527,88	8 587 807,05
Rahavarat jakson lopussa	11 617 121,67	10 235 528,38

KUNNAN TASE - VASTAAVAA

	2024	2023
VASTAAVAA		
A Pysyvät vastaavat		
I Aineettomat hyödykkeet		
1. Aineettomat oikeudet	0,00	7 856,88
2. Muut pitkävaikutteiset menot	97 380,31	33 327,01
I Aineettomat hyödykkeet yhteensä	97 380,31	41 183,89
II Aineelliset hyödykkeet		
1. Maa- ja vesialueet	3 592 658,01	3 601 368,00
2. Rakennukset	12 037 873,03	13 758 358,51
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 255 872,60	4 620 410,44
4. Koneet ja kalusto	220 334,28	228 790,52
5. Muut aineelliset hyödykkeet	46 080,30	46 080,30
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	697 295,42	508 721,96
II Aineelliset hyödykkeet yhteensä	21 850 113,64	22 763 729,73
III Sijoitukset		
1. Osakkeet ja osuudet	4 702 598,86	4 932 598,86
2. Joukkovelkakirjalainasaamiset	265 431,66	273 931,66
3. Muut lainasaamiset	21 390,00	21 390,00
III Sijoitukset yhteensä	4 989 420,52	5 227 920,52
A Pysyvät vastaavat yhteensä	26 936 914,47	28 032 834,14
B Toimeksiantojen varat		
2. Lahjoitusrahastojen varat	27 000,42	30 230,42
B Toimeksiantojen varat yhteensä	27 000,42	30 230,42
C Vaihtuvat vastaavat		
I Vaihto-omaisuus		
II Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
3. Muut saamiset	127 057,94	134 557,86
Lyhytaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	260 771,50	223 915,26
3. Muut saamiset	182 627,19	96 945,73
4. Siirtosaamiset	71 344,27	76 138,86
II Saamiset yhteensä	641 800,90	531 557,71
III Rahoitusarvopaperit		
2. Sijoitukset rahanmarkkinainstrumentteihin	3 836 126,63	3 834 167,19
III Rahoitusarvopaperit yhteensä	3 836 126,63	3 834 167,19
IV Rahat ja pankkisaamiset	7 780 995,04	6 401 360,69
C Vaihtuvat vastaavat yhteensä	12 258 922,57	10 767 085,59
VASTAAVAA YHTEENSÄ	39 222 837,46	38 830 150,15

KUNNAN TASE - VASTATTAVAA

	2024	2023
VASTATTAVAA		
A Oma pääoma		
I Peruspääoma	17 352 040,06	17 352 040,06
II Arvonkorotusrahasto	2 612 555,00	2 612 555,00
IV Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	4 936 763,58	4 909 636,66
V Tilikauden yli-/alijäämä	3 513,56	27 126,92
A Oma pääoma yhteensä	24 904 872,20	24 901 358,64
B Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset		
2. Vapaaehtoiset varaukset	1 750 000,00	800 000,00
B Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset yhteensä	1 750 000,00	800 000,00
C Pakolliset varaukset		
2. Muut pakolliset varaukset	435 072,25	547 800,00
C Pakolliset varaukset yhteensä	435 072,25	547 800,00
D Toimeksiantojen pääomat		
2. Lahjoitusrahastojen pääomat	146 566,19	125 194,07
3. Muut toimeksiantojen pääomat	50 093,29	16 818,04
D Toimeksiantojen pääomat yhteensä	196 659,48	142 012,11
E Vieras pääoma		
I Pitkäaikainen		
Korolliset		
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	9 305 816,14	9 819 296,14
Korottomat		
7. Muut velat	332,12	819,79
8. Siirtovelat	41 167,29	41 167,29
II Lyhytaikainen		
Korolliset		
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	513 480,00	513 480,00
Korottomat		
5. Saadut ennakot	66 816,33	125 842,41
6. Ostovelat	753 561,35	638 666,22
7. Muut velat	181 522,31	203 889,26
8. Siirtovelat	1 073 537,99	1 095 818,29
E Vieras pääoma yhteensä	11 936 233,53	12 438 979,40
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	39 222 837,46	38 830 150,15

7.2. Konserni

KONSERNITULOSLASKELMA

	2024	2023
Toimintatuotot	5 669 860	5 618 810
Toimintakulut	-18 213 223	-19 031 566
Toimintakate	-12 543 363	-13 412 756
Verotulot	8 285 309	8 098 560
Valtionosuudet	7 229 499	7 102 282
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	260 560	205 438
Muut rahoitustuotot	934 908	767 355
Korkokulut	-315 103	-293 790
Muut rahoituskulut	-1 177	-1 552
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	879 187	677 452
Vuosikate	3 850 634	2 465 536
Poistot ja arvonalentumiset	-2 648 175	-1 739 060
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot	279	25 584
Satunnaiset erät yht.	279	25 584
Tilikauden tulos	1 202 738	752 060
Tilinpäätössiirrot	3 704	49 973
Tilikauden verot	-3 529	-89
Tilikauden yli-/alijäämä	1 202 912	801 945

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	2024	2023
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	3 850 634	2 465 536
Satunnaiset erät	279	25 584
Tilikauden verot	-3 529	-89
Tulorahoituksen korjauserät	-166 527	564 323
Toiminnan rahavirta yhteensä	3 680 857	3 055 354
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 713 742	-944 386
Rahoitusosuudet investointimenoihin	51 378	11 495
Pysyvien vast. hyöd. luovutustulot	44 509	110 843
Investointien rahavirta yhteensä	-1 617 855	-822 048
Toiminnan ja investointien rahavirta yht.	2 063 002	2 233 306
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	0	101
Antolainasaamisten vähennys	8 500	0
Antolainauksen muutokset yhteensä	8 500	101
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	394 080
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-632 516	-618 485
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	-56 516
Lainakannan muutokset yhteensä	-632 516	-280 921
Oman pääoman muutokset	-2 516	-2 840
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiant. varojen ja pääomien muut.	57 727	93 293
Vaihto-omaisuuden muutos	10 157	-9 969
Saamisten muutos	-118 625	1 185 752
Korottomien velkojen muutos	-23 082	-1 461 794
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	-73 823	-192 718
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-700 354	-476 378
Rahavarojen muutos	1 362 648	1 756 928
Rahavarat jakson alussa	11 222 885	9 465 987
Rahavarat jakson lopussa	12 585 533	11 222 915

KONSERNITASE - VASTAAVAA

	2024	2023
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	10 154	20 109
Muut pitkävaikutteiset menot	100 168	39 849
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	110 322	59 958
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	3 883 867	3 892 558
Rakennukset	14 822 198	16 624 140
Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 346 214	4 714 144
Koneet ja kalusto	328 495	342 105
Muut aineelliset hyödykkeet	46 235	46 272
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	710 548	562 860
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	25 137 558	26 182 078
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	3 508 497	3 508 871
Joukkovelkakirjalainasaamiset	256	8 756
Muut lainasaamiset	30 095	30 095
Sijoitukset yhteensä	3 538 849	3 547 722
Pysyvät vastaavat yhteensä	28 786 728	29 789 758
Toimeksiantojen varat		
Valtion toimeksiantojen varat	95 039	127 786
Lahjoitusrahastojen varat	27 044	30 275
Muut toimeksiantojen varat	20 453	14 234
Toimeksiantojen varat yhteensä	142 535	172 295
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	453	3 508
Muu vaihto-omaisuus	65 937	73 039
Vaihto-omaisuus yhteensä	66 390	76 547
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut saamiset	127 058	134 558
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	297 309	269 561
Muut saamiset	228 176	162 539
Siirtosaamiset	166 753	134 014
Saamiset yhteensä	819 297	700 672
Rahoitusarvopaperit		
Sijoitukset rahanmarkkinainstrumentteihin	3 836 127	3 834 167
Muut arvopaperit	338 956	263 747
Rahoitusarvopaperit yhteensä	4 175 082	4 097 915
Rahat ja pankkisaamiset	8 410 451	7 124 971
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	13 471 220	12 000 104
VASTAAVAA YHTEENSÄ	42 400 483	41 962 157

KONSERNITASE - VASTATTAVAA

	2024	2023
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Peruspääoma	17 352 040	17 352 040
Arvonkorotusrahasto	2 638 122	2 638 122
Muut omat rahastot	34 754	34 770
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	6 763 160	5 963 715
Tilikauden yli-/alijäämä	1 202 912	801 945
Oma pääoma yhteensä	27 990 988	26 790 591
Pakolliset varaukset		
Muut pakolliset varaukset	448 033	578 786
Pakolliset varaukset yhteensä	448 033	578 786
Toimeksiantojen pääomat		
Valtion toimeksiantojen pääomat	95 039	127 786
Lahjoitusrahastojen pääomat	147 585	126 513
Muut toimeksiantojen pääomat	72 309	36 354
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	314 933	290 653
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Korolliset		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	10 300 524	10 936 014
Korottomat		
Saadut ennakot	0	182
Muut velat	332	820
Siirtovelat	41 167	41 167
Lyhytaikainen		
Korolliset		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	735 490	732 516
Korottomat		
Saadut ennakot	94 083	150 462
Ostovelat	864 217	787 360
Muut velat	254 122	272 331
Siirtovelat	1 342 044	1 366 725
Laskennalliset verovelat	14 551	14 551
Vieras pääoma yhteensä	13 646 530	14 302 127
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	42 400 483	41 962 157

8. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

8.1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Kuntalain (410/2015) 113 §:ssä on säädetty kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksestä. Kunnan tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja liitetiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus.

Kuntaan on vuoden 2015 alusta perustettu vesihuoltolaitoksen taseyksikkö, josta tilinpäätökseen on laadittu tuloslaskelma, tase ja rahoituslaskelma, investointien ja talousarvion toteutumisvertailut sekä toimintakertomus. Taseyksikkö sisältyy kunnan tilinpäätökseen.

Tilinpäätöksessä ja liitetietojen laadinnassa on noudatettu Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeita kunnille ja kuntayhtymille.

Arvostus- ja jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen esim. metsänmyyntitulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien aineelliset ja aineettomat hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusavustuksilla.

Suunnitelman mukaiset poistot on tehty kunnanhallituksen hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti. Laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa.

Pysyvien vastaavien osakkeet on merkitty taseessa hankintamenoon.

Rahoitusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon. Rahoitusarvopaperien arvonalentumiset ja niiden palautukset on kirjattu kuukausittain tuloslaskelman rahoituskuluihin ja -tuottoihin.

Johdannaisopimuksia ei kunnalla ole ollut.

Esittämistapa

Liitetiedot on numeroitu Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen liitetiedoista antaman yleisohjeen mukaisesti siten, että liitetiedon kohta, johon ei tule tietoja, on merkitty maininnalla ei tietoja. Liitetietotositteet ovat numeroitu vastaavasti.

Merkittäviä aikaisempiin tilikausiin kohdistuvia virheiden korjauksia ei ole ollut.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja esittämistapa

Laatimisperiaatteet

Tytäryhtiöt ja kuntayhtymät toimittavat tuloslaskelman, taseen, rahoituslaskelman, liitetiedot ja tarvittavia muita tietoja konsernitilinpäätöksen laatimista varten.

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kunnan omistamat tytäryhteisöt hankintamenomenetelmällä ja kuntayhtymät suhteellisesti peruspääomaosuuden mukaan.

Savon koulutuskuntayhtymä ja Ylä-Savon koulutuskuntayhtymä laativat konsernitilinpäätöksen, joka yhdistellään sellaisenaan kunnan konsernitilinpäätökseen sekä liitetietoihin.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Konserniyhteisöjen maksamat kiinteistöverot on eliminoitu.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu.

Konsernirakenteessa tilikauden aikana tapahtuneet muutokset

Tilikauden aikana ei tullut muutoksia konsernirakenteissa.

Edellisten tilikausien vertailukelpoisuus

Tilikaudet ovat vertailukelpoisia.

Tilinpäätössiirrot

Kunnan ja kuntayhtymien poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset on merkitty konsernitaseessa omaan pääomaan jaettuna edellisten tilikausien yli/alijäämiin ja tilikauden yli/alijäämiin ja niiden muutos konsernituloslaskelmassa tilikauden yli/alijäämiin. Tytäryhteisöjen taseessa olevat poistoeron ja vapaaehtoiset varaukset kunta merkitsee konsernitaseeseen jaettuna omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan sekä niiden muutoksen konsernituloslaskelmaan jaettuna laskennallisen verovelan muutokseen ja tilikauden yli/alijäämään.

Ammatillisen koulutuksen yksikköhintarahoitus on konsernituloslaskelmassa siirretty toimintatuotoista valtionosuuksiin.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Pielaveden Teollisuushallien käyttöomaisuuden poistot vuoteen 2018 saakka on oikaistu poistosuunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero kirjattu konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Pielaveden Teollisuushallit Oy			
Vaikutus yhteensä	sumupoisto	kirjattu tp:ssä	erotus
2002-2003	100 220,70	119 486,16	19 265,46
2004-2010	402 363,68	210 102,05	-192 261,63
2011	69 650,08	37 259,30	-32 390,78
2012	56 120,65	29 089,63	-27 031,02
2013	50 823,64	23 078,84	-27 744,80
2014	64 917,04	30 678,29	-34 238,75
2015	71 504,81	31 158,45	-40 346,36
2016	70 575,28	29 559,38	-41 015,90
2017	67 140,36	25 340,72	-41 799,64
2018	34 631,61	18 304,60	-16 327,01
2019	8 669,69	11 365,03	2 695,34
2020	7 571,35	12 648,37	5 077,02
2021	7 571,35	11 051,61	3 480,26
2022	7 571,35	10 066,26	2 494,91
2023	7 571,35	150 056,47	142 485,12
2024	4 394,26	17 571,13	13 176,87
Yhteensä	1 031 297,20	766 816,29	-264 480,91

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöjä, jotka tulisi yhdistää konsernitilinpäätökseen ei kunnalla ole. (omistusosuus yli 20 % osakepääomasta ja äänimäärä vähintään 20 % - 50 %)

Aikaisempia tilikausia koskevan virheen käsittely konsernitilinpäätöksessä

Pielaveden Teollisuushallien suunnitelmapoistojen kumulatiivinen määrä vuosilta 2012–2018 on kirjattu edellisten tilikausien yli/alijäämään. Suunnitelmapoistojen oikaisu on ollut vuosina 2019–2021 epäolennaisia ja tehdyt kirjaukset (11.253 €) on peruutettu vuoden 2022 konsernitilinpäätöksessä. Vuoden 2022 jälkeen poisto-oikaisua ei ole sen vähäisyyden vuoksi enää kirjattu.

8.2. Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

6) ULKOISET TOIMINTATUOTOT TOIMIELIMITTÄIN

	2024	Konserni 2023	2024	Kunta 2023
Yleishallinto	305 289	250 321	183 737	205 504
Opetus- ja kulttuuripalvelut	1 004 270	1 154 924	802 304	796 448
Muut palvelut	4 359 459	4 213 565	3 257 598	3 315 971
Toimintatuotot yhteensä	5 669 018	5 618 810	4 243 639	4 317 922

7) VEROTULOJEN ERITTELY

	2024	2023
Kunnallisvero	5 732 213	5 457 352
Osuus yhteisöverosta	1 227 764	1 443 486
Kiinteistövero	1 354 426	1 226 778
Verotulot yhteensä	8 314 404	8 127 616

8) VALTIONOSUUKSIIEN ERITTELY

	2024	2023
Peruspalvelujen valtionosuus	2 338 614	2 591 305
Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	2 280 681	1 873 860
Opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuudet	-42 110	22 801
Verotulomenetyksen korvaus	965 507	972 288
Valtionosuudet yhteensä	5 542 692	5 460 254

YKSIKKÖHINTARAOITUUKSEN MUK.VALTIONOSUUS/SIIRR.KONSERNIN TP:SSÄ MYYNTI-TULOISTA VALTIONOSUUKSIIN

	2024	2023
Ylä-Savon amm.koul.kuntayhtymä	1 475 382	1 439 894
Savon koulutuskuntayhtymä	211 425	202 134
Yhteensä	1 686 807	1 642 028

9) PALVELUJEN OSTOJEN ERITTELY

	2024	2023
Asiakaspalvelujen ostot	399 088	361 387
Muiden palvelujen ostot	4 499 449	4 724 935
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	4 898 536	5 086 322

10) VALTUUSTORYHMIEN TOIMINTAEDELITYSTEN TUKEMISEKSI ANNETUT TUET VALTUUSTORYHMITÄIN ERITELTYINÄ.

- Ei ilmoitettavaa

Käyttöomaisuuden poistojen määrittämisessä on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenosta arvioitun taloudellisen pitoajan mukaan.

11) SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN POISTOMENETELMÄT JA POISTOAJAT

Laji	Poistomenetelmä	Poistoaika
Aineettomat hyödykkeet		
Kehittämismenot	Tasapoisto	2 v
Aineettomat oikeudet	Tasapoisto	5 v
Liikearvo	Tasapoisto	2 v
Muut pitkävaikutteiset menot		
ATK-ohjelmistot, laajat pitkävaikutteiset	Tasapoisto	2 v
Muut pitkävaikutteiset menot	Tasapoisto	2 v
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset ja rakennelmat		
Hallinto- ja laitosrakennukset	Tasapoisto	20 v
Tehdas- ja tuotantorakennukset	Tasapoisto	20 v
Talousrakennukset	Tasapoisto	10 v
Vapaa-ajan rakennukset	Tasapoisto	20 v
Asuinrakennukset	Tasapoisto	30 v
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Kadut, tiet, torit ja puistot	Tasapoisto	15 v
Sillat, laiturit ja uimalat	Tasapoisto	10 v
Muut maa- ja vesirakenteet	Tasapoisto	15 v
Vedenjakeluverkosto	Tasapoisto	30 v
Viemäriverkko	Tasapoisto	30 v
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	Tasapoisto	15 v
Sähkö-, vesi- yms. Laitosten laitoskoneet ja laitteet	Tasapoisto	10 v
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	Tasapoisto	10 v
Koneet ja kalusto		
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	Tasapoisto	3-10 v
Muut kuljetusvälineet	Tasapoisto	8 v
Muut liikkuvat työkoneet	Tasapoisto	4 v
Muut raskaat koneet	Tasapoisto	5 v
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	Tasapoisto	10 v
Atk-laitteet	Tasapoisto	5 v
Muut laitteet ja kalusteet	Tasapoisto	3 v
Muut aineelliset hyödykkeet		
Luonnonvarat	Käytön mukainen poisto	
Arvo- ja taide-esineet	Ei poistoaikaa	

Pielaveden kunnan poistosuunnitelma 10.6.2013 § 81. Tätä poistosuunnitelman noudatetaan 1.1.2013 alkean. Pysyvin vastaaviin kirjattavan hankkeen alajara on 1.1.2009 lukien 10.000,00 euroa. Tätä pienemmät hankkeet kirjataan vuosikuluiksi. Kunnan poistosuunnitelmaa on muutettu vuonna 2014 siten, että siihen sisältyy myös tytäryhteisöt.

Kunnanhallituksen päätös 19.8.2024 § 156, Sataman laiturin investointikustannusten poistoaajan määrittäminen, 15 vuotta.

Kunnanhallituksen päätös 4.1.2024 § 210, Puistotien saneerauksen investointikustannusten poistoaajan määrittäminen, 15 vuotta.

12) PAKOLLISTEN VARAUSTEN MUUTOKSET

	2024	Konserni 2023	2024	Kunta 2023
Pelastuslaitoksen varallaolokorvaus				
Pelastuslaitoksen varallaolokorvaus 1.1.	547 800	0	547 800	0
Lisäykset tilikaudella	0	547 800	0	547 800
Vähennykset tilikaudella	-112 728	0	-112 728	0
Pelastuslaitoksen varallaolokorvaus 31.12.	435 072	547 800	435 072	547 800
Purkutyövaraus				
Purkutyövaraus 1.1 (Ysao)	28 386	11 205	0	0
Lisäykset tilikaudella	0	17 181	0	0
Vähennykset tilikaudella	-15 426	0	0	0
Purkutyövaraus 31.12. (Ysao)	12 960	28 386	0	0
Vahingonkorvausvaraus				
Vahingonkorvausvaraus 1.1.	2 600	4 049	0	0
Lisäykset tilikaudella	0	2 600	0	0
Vähennykset tilikaudella	-2 600	-4 049	0	0
Vahingonkorvausvaraus (Ysao) 31.12.	0	2 600	0	0
Vuokrakohteen ennallistamisvelvoite				
Vuokrakohteen ennallistamisvelvoite 1.1.	0	151	0	0
Vähennykset tilikaudella	0	-151	0	0

13) PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSVOITOT JA -TAPPIOT

	2024	Konserni 2023	2024	Kunta 2023
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	0	0	34 562	0
Muut luovutusvoitot	35 799	34 710	0	272
Luovutusvoitot yhteensä	35 799	34 710	34 562	272
Muut toimintakulut				
Muut luovutustappiot	9	34 736	0	33 604
Luovutustappiot yhteensä	9	34 736	0	33 604

14) SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT

	2024	Konserni 2023	2024	Kunta 2023
Satunnaiset tuotot				
Savon koulutuskuntayhtymä	279	0	0	0
Ylä-Savon koulutuskuntayhtymä	0	42 639	0	0
Satunnaiset tuotot yhteensä	279	42 639	0	0
Satunnaiset kulut				
Ylä-Savon koulutuskuntayhtymä	0	17 055	0	0
Satunnaiset kulut yhteensä	0	17 055	0	0

15) OSINKOTUOTTOJEN JA PERUSPÄÄOMAN KORKOTUOTTOJEN ERITTELY

	2024	2023
Osinkotuotot muista yhteisöistä	714 373	715 256
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	602	331
Osinkotuotot ja peruspääoman korkotuotot yhteensä	714 975	715 587

16) ERITTELY POISTOERON MUUTOKSISTA

Ei ilmoitettavaa

8.3. Tasetta koskevat liitetiedot

8.3.1. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

17) KULUIKSI KIRJAAMATTOMAT MENOT JA PÄÄOMA-ALENNUKSET

18) ARVONKOROTUKSET

Arvonkorotukset

	2024	Konserni 2023	2024	Kunta 2023
Maa- ja vesialueet				
Arvo 1.1	25 567	25 567	0	0
Arvo 31.12	25 567	25 567	0	0
Osakkeet ja osuudet				
Arvo 1.1	2 612 555	2 612 555	2 612 555	2 612 555
Arvonkorotus	0	0		0
Arvo 31.12.	2 612 555	2 612 555	2 612 555	2 612 555
Arvonkorotukset yhteensä	2 638 122	2 638 122	2 612 555	2 612 555

19) TIEDOT PYSYVISTÄ VASTAAVISTA TASE-ERÄKOHTAISESTI

Aineettomat hyödykkeet

	Aineettomat oikeudet	Muut pitkä- vaik. menot	Ennako- maksut	Aineettomat hyödyk- keet yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	7 856	33 327	0	41 183
Lisäykset tilikauden aikana	0	74 538	0	74 538
Tilikauden poisto	-7 856	-10 485	0	-18 341
Poistamaton hankintameno 31.12.	0	97 380	0	97 380
Kirjanpitoarvo 31.12.	0	97 380	0	97 380

Aineelliset hyödykkeet

	Maa- ja ve- sialueet	Rakennuk- set	Kiinteät raken- teet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelli- set hyödyk- keet	Keskeneräi- set hankin- nat	Aineelliset hyödykkeet yhteensä
Poistamaton hankin- tamenno 1.1.	3 601 368	13 758 359	4 620 410	228 791	46 080	508 721	22 763 729
Lisäykset tilikauden aikana	0	42 503	1 196 781	90 607	0	188 573	1 518 464
Rahoitusosuudet tili- kaudella	0	0	-36 000	0	0	0	-36 000
Vähennykset tilikau- den aikana	-8 710	0	0	0	0	0	-8 710
Tilikauden poisto	0	-1 762 989	-525 318	-99 064	0	0	-2 387 371
Poistamaton hankin- tamenno 31.12.	3 592 658	12 037 873	5 255 873	220 334	46 080	697 294	21 850 112
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 592 658	12 037 873	5 255 873	220 334	46 080	697 294	21 850 112

Maa- ja vesialueiden erittely

	2024	Konserni 2023	2024	Kunta 2023
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	286 198	282 683	100 153	100 153
Muut maa- ja vesialueet	3 602 511	3 609 876	3 492 505	3 501 215
Maa- ja vesialueet yhteensä	3 888 709	3 892 559	3 592 658	3 601 368

OLENNAISET KUNTAYHTYMÄOSUUKSIEN ARVON MUUTOKSET

Ei ilmoitettavaa

Osakkeet ja osuudet

	Konserniyh- tiöt	Omistus- yhteisöt	Kuntayht.- osuudet	Muut osak- keet ja os.	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 166 545	152 810	270 304	730 384	2 320 043
Hankintameno 31.12.	1 166 545	152 810	270 304	730 384	2 320 043
Arvonlennukset	-230 000	0	0	0	-230 000
Arvonkorotukset	0	0	0	2 612 555	2 612 555
Kirjanpitoarvo 31.12.	936 545	152 810	270 304	3 342 939	4 702 599

Jvk, laina ja muut saamiset

	Saamiset konserniyh- teisöt	Saamiset kuntayhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Palautettavat liittymismak- sut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	265 432	0	29 890	0	295 322
Vähennykset	0	0	-8 500	0	-8 500
Hankintameno 31.12.	265 432	0	21 390	0	286 822
Kirjanpitoarvo 31.12.	265 432	0	21 390	0	286 822

20-22) OMISTUKSET MUISSA YHTEISÖISSÄ

	Kotipaikka	Kunnan omistus- osuus	Konser- nin omis- tusosuus	Konsernin osuus omasta pääomasta	Konsernin osuus vieraasta pääomasta	Konsernin osuus tilik. voitosta/tappiosta
Tytäryhteisöt						
Kiinteistö Oy Pielaveden Vuokratalot		100,00 %	100,00 %	823	1 471	28
Pielaveden Teollisuushallit Oy	Pielavesi	100,00 %	100,00 %	231	13	-10
Yhteensä				1 054	1 484	18
Kuntayhtymät						
Savon koulutuskuntayhtymä	Iisalmi	7,47 %	7,47 %	1 748	342	0
Yläsavon ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä	Kuopio	0,30 %	0,30 %	207	196	7
Pohjois-Savon liitto	Kuopio	1,21 %	1,21 %	17	10	2
Yhteensä				1 972	548	9
Muut omistusyhteisyydet						
SavoGrow Oy	Suonenjoki	21,84 %	21,84 %	0	0	0
Yhteensä				0	0	0
Yhteisöjen omistukset yhteensä				3 026	2 032	27

23) SAAMISET TYTÄRYHTEISÖILTÄ, KUNTAYHTYMILTÄ SEKÄ OSAKKUUS- JA MUILTA OMISTUSYHTEISYHTEISÖILTÄ

	2024		2023	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0	0	0	4 030
Lainasaamiset	0	23 072	0	0
Yhteensä	0	23 072	0	4 030
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisö- teisöiltä				
Myyntisaamiset	0	1 424	0	881
Yhteensä	0	1 424	0	881
Saamiset yhteensä	0	24 496	0	4 911

24) SIIRTOSAAMISIIN SISÄLTYVÄT OLENNAISET ERÄT

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Siirtyvät korot	27 199	59 133	20 637	52 854
Kela/työterveyshuollon korvaukset	4 954	0	0	0
Tulojäämät, Rahoitusosuudet ja avustukset	73 166	61 219	0	0
Muut tulojäämät	61 397	33 209	50 708	23 275
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	166 716	153 561	71 345	76 129

8.3.2. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

25) OMAN PÄÄOMAN ERITTELY

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Peruspääoma 1.1.	17 352 040	17 352 040	17 352 040	17 352 040
Peruspääoma 31.12.	17 352 040	17 352 040	17 352 040	17 352 040
Arvonkorotusrahasto 1.1.	2 638 122	2 638 122	2 612 555	2 612 555
Arvonkorotusrahasto 31.12.	2 638 122	2 638 122	2 612 555	2 612 555
Muut omat rahastot 1.1.	34 770	34 787	0	0
Siirrot rahastosta	-22	-17	0	0
Muut omat rahastot 31.12.	34 748	34 770	0	0
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	6 763 160	5 963 715	4 936 764	4 909 637
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	6 763 160	5 963 715	4 936 764	4 909 637
Tilikauden ylijäämä/ alijäämä	1 202 912	801 945	3 514	27 127
Oma pääoma yhteensä 31.12.	27 990 982	26 790 591	24 904 872	24 901 359

YLIJÄÄMÄEROJEN TULKINTA

	2024	2023
Edellisten tilikausien ylijäämä	4 936 764	4 909 637
Tilikauden yli-/alijäämä	3 514	27 127
Vapaaehtoiset varaukset 31.12	950 000	800 000
Kertynyt yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät yhteensä	5 890 277	5 736 764

Vapaaehtoinen varaus; Investointivaraus Opinportti

LIITETIETO YLI-/ALIJÄÄMÄEROISTA		
vuosi	Tilikauden ali/ylijäämä	Kertynyt yli/alijäämä
2014	320 952	-1 455 148
2015	-384 338	-1 839 486
2016	-252 371	-2 091 858
2017	719 685	-1 372 173
2018	372 041	-1 000 132
2019	-306 356	-1 306 488
2020	2 187 065	880 576
2021	2 529 061	3 409 637
2022	1 500 000	4 909 637
2023	27 127	4 936 764
2024	3 514	4 940 278

26) POISTOERO

Ei ilmoitettavaa

27) MYÖHEMMIN KUIN VIIDEN VUODEN KULUTTUA ERÄÄNTYVÄT VELAT

	2024	Konserni 2023	2024	Kunta 2023
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	7 770 057	8 430 483	7 213 919	7 752 717
Pitkäaikaiset velat yhteensä	7 770 057	8 430 483	7 213 919	7 752 717

28) JOUKKOVELKAKIRJALAINAT

Ei alle vuoden kuluessa erääntyviä joukkovelkakirjalainoja.

29) PAKOLLISET VARAUKSET

	2024	Konserni 2023	2024	Kunta 2023
Pakolliset varaukset				
Vahingonkorvausvaraus (Ysao)	0	2 600	0	0
Purkuvaraus Pemon ja Kangaspirtti (Ysao)	12 960	28 386	0	0
Pelan varallaolokorvaus (Kunta)	435 072	547 800	435 072	547 800
Muut pakolliset varaukset yhteensä	448 032	578 786	435 072	547 800

**30) PITKÄ- JA LYHYTAIKAISET VELAT TYTÄRYHTEISÖILTÄ, KUNTAYHTYMILTÄ JA OSAK-
KUUS- SEKÄ MUILTA OMISTUSYHTEISYHTEISÖILTÄ**

	2024	Lyhytaikainen 2023	2024	Pitkäaikainen 2023
Velat kuntayhtymille				
Ostovelat	592	2 028	0	0
Yhteensä	592	2 028	0	0
Vieras pääoma yhteensä	592	2 028	0	0

31) SEKKITILILIMIITTI

Ei ilmoitettavaa

32) MUIDEN VELKOJEN ERITTELY

Ei ilmoitettavaa

33) SIIRTOVELKoihin sisältyvät olennaiset erät

	2024	Konserni 2023	2024	Kunta 2023
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	74 078	82 319	0	0
Menojäämät				
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	897 379	845 279	773 767	731 091
Korkojaksotukset	72 096	84 025	59 798	71 727
Muut palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	195 565	262 995	168 052	237 029
Muut menojäämät	102 926	92 107	71 920	55 971
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	1 267 966	1 284 406	1 073 537	1 095 818
Siirtovelat yhteensä	1 342 044	1 366 725	1 073 537	1 095 818

8.3.3. Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot**34) VELAT, JOIDEN VAKUUDEKSI ANNETTU KIINNITYKSIÄ KIINTEISTÖIHIN**

Ei ilmoitettavaa

34) VELAT, JOIDEN VAKUUDEKSI ANNETTU OSAKKEITA

Ei ilmoitettavaa

35) Erittely vakuuksista, jotka kunta on muuten kuin edellä kohdassa 34 tarkoitetulla tavalla antanut puolestaan, yhteenlaskettu arvo vakuuslajeittain eriteltynä.

37) Yhteenlaskettu arvo kunnan antamista muista kuin edellä 34–36 kohdissa tarkoitetuista vakuuksista lajeittain eriteltynä.

38) TASEEN ULKOPUOLISET VASTUUSITOUMUKSET

	2024	Konserni 2023	2024	Kunta 2023
Vuokravastuut yhteensä	723 721	657 525	533 982	605 354
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	114 483	114 281	165 614	91 977
Leasingvastuut yhteensä	2 887 702	2 872 282	2 655 801	2 618 139
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	344 818	253 142	310 062	218 385
- siitä sopimuksiin sisältyvät lunastusvelvoitteet	1 431 253	1 431 253	1 431 253	1 431 253

39-40) VASTUUSITOUMUKSET

	2024	Konserni 2023	2024	Kunta 2023
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	2 120 000	1 750 000	2 120 000	1 750 000
Jäljellä oleva pääoma	1 051 500	790 000	1 051 500	790 000
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	2 146 410	2 146 410	2 146 410	2 146 410
Jäljellä oleva pääoma	204 351	285 009	204 351	285 009

SAADUT VAKUUDET

	2024	Kunta 2023
Urakoitsijoiden vakuudet ja takaukset	60 641	104 569
Muut vakuudet, Ara 1) Kiint. Oy Pielaveden Vuokratalot 2)	4 944 294	4 982 744
Saadut vakuudet yhteensä	5 004 935	5 087 313

1) Suomen Valtion (ARA) myöntämä täytetakausta Kuntarahoituksen myöntämälle korkotukilainalle 4.894.294,00 €

2) Vastuuvakuus (kiinnitys) Teollisuushallit Oy:lle myönnetystä pääomalinasta.

40) TAKAUSVASTUUT

	2024	2023
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	35 200 970	34 344 733
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	37 774	27 339

41) TASEEN ULKOPUOLISET JÄRJESTELYT

	2024	Konserni 2023	2024	Kunta 2023
Muut sopimusvastuut	22 410	22 410	0	0
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu	2 652 600	2 846 709	2 652 600	2 846 709
Arvonlisäveron palautusvastuu	1 041 242	1 283 009	895 640	1 138 571
Eu-hankerahoisiin sis. palautusvastuu	403 558	382 965		

1) Aravalain ja korkotukilain nojalla tuotettuja vuokra-asuntoja (ARA-vuokra-asunnot) koskevat aravarajoituslain (1190/1993) käyttö ja luovutusrajoitukset; Pielakoti/keskuskeittiö rajoitukset päättyvät vuonna 2036

2) Kiinteistö Oy Pielaveden vuokratalot omistaa ja isännöi kolmea kerrostaloa ja kahdeksaa rivitaloa. Rakennukset ovat valmistuneet 1977 -1993, ja kaikki niistä ovat käyttö ja luovutusrajoitusten alaisia aravavuokrataloja.

8.3.4. Ympäristöasioiden harkinnanvarainen esittäminen

Pitkävaikutteiset ympäristömenot ym.

8.3.5. Henkilöstöä koskevat liitetiedot**42) HENKILÖSTÖMÄÄRÄ 31.12.**

	Kunta	
	2024	2023
Kasvun ja oppimisen lautakunta	88	110
Ympäristön ja asumisen lautakunta	23	21
Hallinto- ja tukipalvelut	25	11
Henkilöstömäärä yhteensä	136	142

43) TASEeseen AKTIVOITUT HENKILÖSTÖMENOT

	2024	2023
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	-8 002 315	-8 029 096
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	-19 607	-19 607
Henkilöstökulut yhteensä	-8 021 922	-8 048 703

44) LUOTTAMUSHENKILÖMAKSUT

	2024	2023
Pielaveden Kokoomus ry	1 949	1 671
Keskustan Pielaveden kunnallisjärjestö ry	10 538	9 455
Pielaveden Sosiaalidemokraatit	701	395
Pielaveden Vasemmisto ry	846	693
Pielaveden Perusuomalaiset ry	0	265
Ylä-Savon Kristillisdemokraatit ry	84	181
Sininen sitoutumaton Pielavesi	68	39
Luottamushenkilömaksut yhteensä	14 185	12 697

45) TILINTARKASTAJAN PALKKIOT

	2024	2023
Audiator Bdo Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	13 522	10 409
Muut palkkiot	0	1 115
Palkkiot yhteensä	13 522	11 524

46) LIITETIETO KUNNAN JA SEN INTRESSITAHOIHIIN KUULUVIEN VÄLISISTÄ LIIKETOIMISTA

Katainen Pekka	Kuljetuspalvelut
Yrittäjä on kunnanvaltuuston jäsen, kunnanhallituksen varajäsen sekä kasvun ja oppimisen lautakunnan jäsen	
Jonnet Oy	vuokraustoiminta
Omistaja on kunnan rakennustarkastaja	31.5.2024 saakka
Kunnanjohtaja Johanna Viita	6 kk:n palkan suuruisen erokorvaus
johtajasopimus	

9. ERIYTETTYT TILINPÄÄTÖKSET JA MUUT ERIYTETTYT LASKELMAT

9.1. Vesihuoltolaitoksen toimintakertomus

1 KATSAUS VUOTEEN 2024

Pielaveden kunnan vesihuoltolaitos on ympäristön ja asumisen palvelualueen tulosalue.

Vesihuoltolaitos jakaantuu neljään osa-alueeseen:

- pohjavesilaitos ja vedenottamot
- jätevedenpuhdistamo
- viemäriverkosto
- vesijohtoverkosto.

1.1 POHJAVESILAITOS JA VEDENOTTAMOT

Pohjavesilaitoksen ja vedenottamoiden toimintaa on tarkkailtu voimassa olevan valvontatutkimusohjelman mukaisesti. Talousvesinäytteitä otettiin vuoden aikana raakavedestä 4 kappaletta, verkostoon lähtevästä vedestä 4 kappaletta ja verkostonäytteitä 5 kappaletta.

Toimintavuoden aikana vesihuoltolaitoksen toimittama talousvesi on ollut tutkittujen ominaisuuksien suhteen asetettujen laatuvaatimusten ja –suositusten mukaista.

Vedenkulutuksessa on selvästi havaittavissa aleneva suuntaus, joskin vuosittaista vaihtelua on jonkin verran. Ilmiö on valtakunnallinen ja johtuu suurelta osin nykyaikaisten vesikalusteiden ja kodinkoneiden veden käytön tehokkuudesta, mutta meidän alueellamme myös väestön vähenemisestä. Vuodesta 2010 vuoteen 2024 laskutetun veden määrä alentui noin 12 500 m³ ja se on noin 10 % laskutetun talousveden kokonaisvesimäärästä. Tämä on asettanut osaltaan talouspaineita vesihuoltolaitokselle vähenevien tulojen takia.

Laskutetun veden määrä vuonna 2024 oli 113 625 m³, mikä on 2 658 m³ vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Pumpatun veden määrässä on laskutettua enemmän vuosittaisia heittoja, johtuen vesijohtoverkoston ilmaantuvista vuodoista ja niiden korjauksista. Pääsääntöisesti pumpatun veden määrä on ollutkin laskeva. Vuonna 2024 verkostossa oli Revontielle vuoto tonttiliittymässä. Tulevina vuosina onkin syytä tarkkailla vesijohtoverkoston kuntoa ja yrittää löytää siitä mahdolliset vuotavat osuudet. Huonokuntoiset ja vuotavat osuudet tulee saneerata tai vähintäänkin korjata niistä löytyvät vuodot pikaisesti. Verkostoon pumpatun veden määrä lisääntyi vuonna 2024 edelliseen vuoteen verrattuna 12 685 m³, kokonaismäärän ollessa 153 230 m³. Vuonna 2023 linjastossa oli vuoto Pieksupetäjantiellä, joka nosti sen vuoden pumpatun vesimäärän poikkeuksellisen suureksi.

Talousveden hukkaprosentin laskemisessa on arvioitu veden laskuttamatonta käyttöä olevan arviolta noin 5 100 m³ (esim. paloautot, kenttien kastelut ja jäädytykset, viemäreiden huuhtelut) vuosittain. Talousveden hukkaprosentti vuonna 2024 oli 23,29 %, mikä on 4,40 %-yksikköä pienempi kuin edellisenä vuotena.

Pohjavesilaitoksen tai vedenottamoiden toiminnassa ei vuoden aikana ole ollut laajoja asiakkaisiin päin näkyneitä tai toimintaan vaikuttaneita toimintahäiriöitä.

1.2 JÄTEVEDENPUHDISTAMO

Pikonniemen jätevedenpuhdistamon toimintaa tarkkailtiin voimassa olevan kuormitustarkkailuohjelman mukaisesti. Kuormitustarkkailunäytteitä on otettu ohjelman mukaisesti 4 ja ne otetaan tasaisesti vuoden aikana helmi-, touko- elo- ja marraskuussa.

Pikonniemen jäteveden puhdistamon valvomon tietokone jouduttiin uusimaan alkuvuodesta 2024. Vanha tietokone hajosi ja uuden koneen konfigurointi vaati aikaa. Tästä syystä laitoksen tiedot ovat osin puutteelliset maaliskuusta huhtikuuta 2024.

Jäteveden puhdistamon tekniikan ikääntyminen alkaa näkyä laitoksen toimintavarmuudessa. Vuonna 2024 esimerkiksi ukonilmat aiheuttivat useita laiterikkoja laitoksella. Toimintavarmuutta parannettiin mm. Parantamalla sähkötilojen ilmanvaihtoa, korjaamalla maadoitusta ja asentamalla monitoimisuojin sähkönsyöttöön.

Lisäksi linjaston lietteenkuivaimeen tehtiin muutoksia sen toiminnan parantamiseksi vuonna 2024.

Laitoksen automaatio uusittiin vuosina 2021–2022. Urakka aloitettiin vuonna 2021 palvelimen uusimisella ja alakeskusten uusimisella. Vuonna 2022 uusimista jatkettiin tietoliikenne yhteyden rakentamisella ja pumppaamoiden ohjausten uusimisella ja liittämällä valvontajärjestelmään sekä sako-kaivolietteen vastaanoton automaation uusimisella. Palvelin on uusittu, ja uusi tietoliikenne yhteys rakennettu, testattu ja otettu käyttöön. Alakeskusten ja pumppaamoiden ohjausten uusimista jarrutti osien saatavuus. Automaation komponenttien saatavuudessa oli isoja ongelmia ja todella pitkiä toimitus aikoja. Viimeiset osat saapuivat loppuvuodesta 2022, jolloin päästiin viimein toteuttamaan loput saneeraukset pumppaamoilla ja työt saatiin kokonaan valmiiksi alkuvuodesta 2023.

Laitoksella tehtiin vuonna 2020 saneerausta ammoniumtyppeen ja virtauksen ohjaukseen liittyen.

Saneerauksen takia puhdistustulos parantui huomattavasti, kun saneerauksessa tehdyt korjaukset ja muutokset osoittivat toimivuutensa. Ammoniumtypen osalta ongelmana on edelleen suuret vuotovesimäärät ja pitkät siirtoviemäriinlinjat, jotka viilentävät jätevettä. Typen poisto on viileästä jätevedestä hankalampaa ja jopa mahdotonta lämpötilan laskiessa liian alas. Kuitenkin saneerauksen jälkeen typen poistoa on onnistuttu tekemään hyvin myös kylmän veden aikaan. Kesällä lämpötilat ovat korkeammat ja tällöin typen poisto on ollut lähes aina erinomaisella tasolla.

Typen poiston lupaehdon täyttymistä tarkastellaan koko vuoden keskiarvolla. Vuonna 2024 toukokuun näytteissä nitrifikaatio toimi muita näytekerroja huonommalla tasolla, mutta saavutti kuitenkin tavoitetason. Toisaalta tämän kokoluokan laitoksissa typelle ei valtioneuvoston asetuksessa ole asetettu ollenkaan typen poisto velvoitetta, mutta Pikonniemen ympäristöluvan lupaehtoihin se on kuitenkin asetettu ja raja-arvo on vielä kohtalaisen tiukka. Ympäristön ja vesistöjen kannalta on hyvä, että vesistöön takaisin laskettavasta vedestä saadaan mahdollisimman puhdasta, vaikka se vaatiikin jäteveden monimutkaisemman käsittelyprosessin ja aiheuttaa jonkin verran enemmän kustannuksia.

Puhdistustulokset olivat kaikilta osin ympäristöluvan vaateiden mukaiset vuonna 2024. Ammoniumtypen pitoisuus oli vuosikeskiarvona 3,1 mg/l (luparaja 8 mg/l) ja nitrifikaatioaste 94 % (luparaja 85 %). Puhdistustulos oli kaikilta muiltakin osin ympäristöluvan ja valtioneuvoston yhdyskuntajätevesiasetuksen (Vna 888/2006) mukaisella tasolla.

Fosforin osalta puhdistustulos oli erittäin hyvä ja alitti selvällä marginaalilla sekä ympäristöluvan, että valtioneuvoston yhdyskuntajätevesiasetuksen vaatimustason liukoisen fosforin jäännöspitoisuuden ollessa välillä 0,01–0,06 mg/l (luparaja 0,60 mg/l).

Puhdistusprosessissa eroteltu kiintoaines kuivataan laitoksella ja toimitetaan sen jälkeen Gasum Oy:lle Kuopioon. Kuivatusta lietteestä otettiin ja tutkittiin vuoden aikana yksi näyte. Gasumille toimitetun kuivatun lietteen määrä oli 476,84 t, mikä on normaali määrä laitokselle, eikä poikkeaa edellisistä vuosista.

Puhdistetun jäteveden määrät vaihtelevat vuosittain runsaasti, mikä johtuu osaltaan eri vuosien sademäärien ja talvien erilaisuuksista. Kuivina vuosina ja kylminä talvina vuotovesimäärät ovat alhaisemmat ja se näkyy selkeästi puhdistetun jäteveden määrässä.

Kuluneena vuonna sademäärät olivat Pielavedellä hieman keskiarvoa korkeammat.

Puhdistetun jäteveden määrä on laskenut tasaisesti vuodesta 2012 lähtien pois lukien vuotta 2020, jolloin poikkeuksellisen sateinen vuosi nosti vuotovesien määrää etenkin loppuvuodesta.

Puhdistetun jäteveden määrä oli 176 643 m³, mikä on 5 635 m³ vähemmän kuin edellisenä vuonna ja tästä laskutettua jätevettä oli 97 789 m³, mikä taas on 5 473 m³ vähemmän kuin edellisenä vuonna. Laskuttamatonta jätevettä oli näin ollen 78 854 m³, joka on 162 m³ vähemmän kuin edellisenä vuonna. Jätevesimääriin on huomioitu 2033 m³sako- ja umpikaivolietettä, mikä otettiin vastaan jätteenkuljettajilta suoraan jätevedenpuhdistamolle puhdistettavaksi, sekä laskuttamatonta käyttöä, jota on arvioitu olevan noin 600 m³ (esim. matonpesupaikka). Näin ollen vuotovesiprosentti vuonna 2024 oli 44,97 %. Vuotovesiprosentti nousi hieman edellisestä vuodesta, vaikka vuotovesien määrä pieneni. Tämä johtuu laskutetun jätevesimäärän huomattavasta pienenemisestä. Vuotovesimäärä on edelleen liian korkealla tasolla ja ylittää tavoitteena olevan 30 % selkeästi. Ylimääräisen jäteveden siirrot ja puhdistaminen kuluttaa energiaa ja kemikaaleja, mikä on ympäristöllinen ja taloudellinen rasite laitokselle. Tavoitteen saavuttamiseksi on tehty paljon töitä useana viime vuonna. Linjastosta on etsitty vuotoja ja niitä on korjattu sitä mukaa kun on löydetty. Lisäksi teiden peruskorjauksien yhteydessä on myös uusittu tieosuudella olleet vanhat viemäriinjat. Vuotovesimäärä tavoitteen saavuttamiseksi joudutaan tulevana vuosinakin tekemään paljon töitä vuotojen paikallistamisessa ja niiden korjaamisessa. Vesihuoltolaitoksen vesimäärät on esitetty liitteessä 1.

Jäteveden johtamisessa tai puhdistamisessa ei ollut kuluneena vuonna merkittävästi toimintaan vaikuttaneita toimintahäiriöitä.

1.3 VIEMÄRIVERKOSTO

Vanhoja viemäriinjoja on kartoitettu ja pyritty paikallistamaan huonokuntoisimmat linjat ja kohdentamaan tulevat saneeraukset näihin kohtiin. Viemärisaneerauksia tehtiin vuonna 2024 Toritien, Ainolantien, Pieksupetäjätien ja Rinnetien alueilla sekä viimeisteltiin Saraheinäntien ja Laurinpurontien alueilla edellisenä vuonna kesken jääneet kaivojen saneeraukset. Kohteissa saneerattiin betonisia viemärikaivoja muovisiksi kaivoiksi.

1.4 VESIJOHTOVERKOSTO

Vesijohtoverkoston vuotomäärät laskivat vuonna 2024 edelliseen vuoteen verrattuna. Revontielle oli tonttijohdossa vuoto, jota ei onnistuttu paikantamaan ennen kuin vuoto nousi pintaan. Aiemmin lisääntyneisiin vuotomääriin on pyritty reagoimaan paikallistamalla vuotoja ja suunnittelemalla tulevia saneerauksia huonokuntoisimpiin linjoihin. Tulevien vuosien tavoitteeksi on otettu vuotojen paikallistaminen ja korjaaminen, sekä huonokuntoisten linjojen saneeraukset, jotta vuotovesimäärät saadaan edelleen laskuun ja hallintaan.

1.5 ORGANISAATIO JA HENKILÖSTÖ

Vesihuoltolaitoksen toimintaa hoitaa ympäristöosaston henkilöstö. palvelualueen johtaja vastaa taloudesta sekä hallinnosta ja kuntatekniikan päällikkö laitoksen toiminnasta ja työnjohdon tehtävistä. Laitoksella työskentelee kokoaikaisesti 1 laitoksen hoitaja ja 4 ammattihenkilöä työskentelee osin

myös toisilla kunnan tulosalueilla. Kolme kunnan ammattimiestä on suorittanut ympäristöalan ammattitutkinnon, joka antaa hyvät perustiedot ja -taidot vesihuoltolaitoksella toimimiseen, ja he voivat tarvittaessa toimia myös vesihuoltolaitoksen hoitajan tehtävissä. Neljäs ammattimies suorittaa parhaillaan ympäristöalan ammattitutkintoa. Tämä antaa turvaa laitokselle myös poikkeusoloissa. Lisäksi vesihuoltolaitos käyttää ympäristön ja asumisen palvelualueen toimistopalveluiden palveluita mm. vesilaskutuksessa. Organisaatiokaavio on liitteenä 2.

1.6 TOIMINTA

Vesihuoltolaitoksen toimintaa ohjaavat lakien, asetusten ja viranomaisohjeiden lisäksi seuraavat erityisohjeet ja suunnitelmat:

- valvontatutkimusohjelma 2011
- vesihuollon kehittämissuunnitelma 2011
- pohjavesialueiden suojelusuunnitelma 2013, päivitys aloitettu 2024
- vesihuoltolaitoksen varautumissuunnitelma 2024

Vesihuoltolaitoksella vuosi 2024 oli hyvin aikaisempien vuosien kaltainen ja toiminnan muutokset pieniä. Vesilaitoksella on useita siirrettäviä varavoimakoneita ja lisäksi terveysaseman vanha varavoimakone on asennettu konttiin ja sillä turvataan jätevedenpuhdistamon ja kunnallisteknisen valvomon toimiminen sähkökatkosten aikana. Varavoimakoneiden turvin on toiminta saatu pidettyä yllä sähkökatkosten yllättäessä, eivätkä vedenjakelukatkokset ole olleet niin pitkiä kuin sähkökatkokset. Tietoliikennehäiriöiden määrää on pyritty pienentämään hankkimalla uusi yhteys jätevedenpuhdistamolle.

Vuonna 2024 saatiin suurin osa vesimittareista vaihdettua etäluettaviin mittareihin sekä katkaistiin ja tulpattiin Honkamäen vanha käytöstä poistettu palovesilinja. Syksyllä 2024 aloitettiin rinnakkaisyyttölinjan rakentaminen turvaamaan vedenjakelua poikkeusoloissa ja pohjavesilaitoksen alkaloinnin saneeraus. Molemmat hankkeet valmistuvat keväällä 2025.

Prosessivalvontajärjestelmien avulla valvotaan järjestelmien toimintaa ja voidaan ennakoida mahdollisia häiriöitä ja toimia siten, että asiakkaille koitua haitta on mahdollisimman pieni.

Järjestelmät ovat myös etävalvonnassa kokonaisuudessaan, millä osaltaan saadaan tehostettua valvontaa ja nopeutettua mahdollisten häiriöiden havaitsemista ja tarvittavien toimenpiteiden käynnistämistä.

Vesihuoltolaitoksen verkostot on pääosin tarkemitattu gps-mittauksella ja viety mittaustulokset karttaohjelmiin, jotka ovat käytettävissä laitoksen kaikissa laitteissa myös maasto-olosuhteissa. Tällä varaudutaan ongelma- ja häiriötilanteisiin ja tuleviin saneerauksiin.

Vesihuoltolaitoksen nykyverkostojen vanhimmat osat ovat -60 luvulta ja tulevana vuosina onkin varauduttu investointiohjelmassa huonokuntoisimpien linjojen saneerauksiin vuosittain.

2 TALOUS

2.1 TAKSAT

Vesilaitoksen taksa on hyväksytty teknisessä lautakunnassa 19.9.2023.

Perusmaksut määräytyvät vesimittarikoon mukaan kolmeen luokkaan. Perusmaksua peritään käytöveden ja jäteveden osalta.

Vuonna 2023 käyttömaksut olivat (ALV 0 %):

- Vesi 1,63 / m³

- Jätevesi 3,36 / m³

Vesihuoltolaitoksen palvelumaksut on hyväksytty teknisessä lautakunnassa 19.9.2023.

Vuonna 2023 sakokaivo- ja umpisäiliölietteiden yksikköhinnat (ALV 0%) määräytyivät seuraavasti:

- Sakokaivoliete 6,30 €/m³
- umpisäiliöliete 6,30 €/m³

2.2 VUODEN 2024 TALOUS

Vesihuoltolaitoksen taloudellisena tavoitteena on kattaa toimintakatteella oman toiminnan poistot.

Vesilaitoksen tuloslaskelma vuodelta 2024, sekä vertailuna vuodet 2019–2023.

	TA 2024	TP 2024	TP 2023	TP 2022	TP 2021	TP 2020	TP 2019
Toimintatuotot	765 731	683 950	683 896	659 933	705 513	671 310	688 691
Toimintakulut	605 108	611 068	547 126	511 581	512 707	511 238	477 319
Toimintakate	160 623	72 882	136 770	148 353	192 806	160 072	211 371
Poistot	215 520	195 868	208 405	185 756	183 283	181 437	241 016
Tilikauden tulos	-54 897	-127 825	-77 164	-38 522	8 537	-21 365	-29 645

Vuonna 2024 vesihuoltolaitoksen tulos oli 127 825 € miinuksella, kun laskutetut vesi- ja jätevesimäärät pienenivät huomattavasti samalla kun polttoaineiden ja muiden kulutushyödykkeiden hinnat nousivat voimakkaasti eikä toimintakate ei riittänyt kattamaan poistoja. Vuonna 2024 myös jätevedenpuhdistamon korjauskustannukset olivat huomattavan korkeat ikääntyvien laitteitten takia. Vuoden 2024 talousarvio on tehty ennen vuoden 2023 tasauslaskuja ja tuottojen osalta talousarviota ei pysytetty korjaamaan vuoden 2023 toteuman mukaiseksi. Vesihuoltolaitoksen taksoja nostettiin vuodelle 2024 5 %, mutta pienentyneestä laskutetun veden määrän takia toimintatuotot laskivat hieman edellisestä vuodesta. Toimintatuotot jäivät talousarviosta 81 781 €. Toimintakulut olivat 6 103 € yli talousarvion vuonna 2024. Tilikauden 2024 tulos oli miinuksella 127 968 €, joka on 73 071 € enemmän kuin talousarviossa.

Talouden ennustettavuus helpottuu huomattavasti jatkossa uusien vuonna 2024 asennettujen etäluettavien mittareiden käyttöönoton myötä.

Tarkemmat tiedot vuoden 2024 taloudesta ja laitoksen tase 2024 on esitetty liitteessä 3.

3 VEDENVALMISTUS JA –JAKELU

Vesihuoltolaitoksella on vedenkäsittelylaitoksia kaksi, Honkamäen- ja Pajuskylän laitokset. Honkamäen vedenkäsittelylaitos sijaitsee Honkamäen pohjavedenottamon yhteydessä. Laitos on rakennettu 1985 ja saneerattu 1994. Raakavetensä laitos saa Honkamäen ja Pajuskylän pohjavedenottoilta. Raakaveden laatu on hyvää ja vedenkäsittelylaitoksella raakavesi ainoastaan alkaloidaan kalkkimaitoliuoksella. Veden desinfiointia ei normaalitilanteessa tarvita, mutta laitoksella on kuitenkin jatkuvassa käytössä UV-suodin ja lisäksi mahdollisuus veden desinfiointiin natriumhypokloriitilla.

Pajuskylän pohjavedenottamolta pumpataan raakavettä Honkamäen laitokselle. Pajuskylästä johdetaan vettä myös Panganrantaan ja Löytynrinteen vesiosuuskunnalle. Raakavesi on hyvälaatuista ja se ainoastaan alkaloidaan kalkkikivirouheella. Desinfointia ei täälläkään normaalitilanteessa tarvita, mutta laitoksella on kuitenkin valmius natriumhypokloriitin syöttöön.

Talousvettä toimitetaan myös Säviän ja Säviäntaipaleen vesiosuuskunnille ja valmius on olemassa Laukkalan vesiosuuskunnalle.

4 VESI-, JÄTEVESIVERKOSTOT

4.1 VERKOSTOT

Vesihuoltolaitoksella on 23 jätevesipumppaamoja ja 3 käyttöveden paineenkorotusasemaa.

Verkostojen pituudet 31.12.2024:

Talousvesiverkoston pituus on noin 82 km. Tästä muovin osuus on 99 % ja raudan noin 1 %.

Jätevesiverkoston pituus on noin 45 km. Muoviputken osuus on yli 98,5 % ja betoniviemärin osuus noin 1,5 %.

4.2 VERKOSTOJEN KUNNOSSAPITO

Verkostojen kunnossapito on paitsi jatkuvaa, päivittäistä toimintaa, mutta myös investoinneilla suoritettavaa isompaa kunnossapito- ja korjaustoimintaa. Verkostoilla ja pumppaamoilla on oma valvontajärjestelmänsä. Vesihuoltolaitoksen valvomo sijaitsee Pikonniemen jätevedenpuhdistamolla, mistä toimintaa seurataan siellä sijaitsevalta pääteeltä. Lisäksi laitoksenhoitajat pystyvät kaukovalvontaan tableteilla. Päivystys toimii laitoksenhoitajien voimin 24/7.

4.3 VARASTOTOIMINTA

Pielaveden kunnan varikko sijaitsee Oikopolulla ja siellä sijaitsee myös vesihuoltolaitoksen varastoja. Varastoissa säilytetään ongelmatilanteiden varalle korjaustarvikkeita, uusien liittymien rakentamiseen tarpeellisia osia, sekä muuta mahdollisesti nopeasti tarvittavaa materiaalia. Varastossa säilytetään vesilaitoksen tarvikkeiden lisäksi myös työkaluja ja -välineitä. Pajatiellä vanhalla paloasemalla säilytetään varavoiimakoneita ja liikkuvaa kalustoa. Lisäksi entisellä jätevedenpuhdistamolla varastoidaan viemäriverkoston ja pumppaamoiden varaosia ja tarvikkeita.

5 JÄTEVESIEN KÄSITTELY

Vesihuoltolaitoksen jätevedenpuhdistamo sijaitsee Pikonniemessä ja se on rakennettu 1988 ja peruskorjattu vuosina 1999-2000 ja 2011-2012. Ensimmäisessä korjauksessa laitosta korjattiin nitrifikaatioon ja kokonaistypenpoistoon soveltuvaksi ja toisessa rakennettiin kuivatun lietteen varastosilo sekä sako- ja umpikaivolietteen vastaanottoasema ja lietteen välivarasto. Laitos on kaksilinjainen, kokonaan sisätiloissa oleva biologis-kemiallinen rinnakkaissaostuslaitos. Tuleva jätevesi välpätään, johdetaan rasvan- ja hiekanerotukseen, kemikalioidaan ferrosulfaatilla, alkaloidaan kalkilla, ilmastetaan aktiivilietteen kanssa ja selkeytetään, minkä jälkeen puhdistettu vesi johdetaan purkuputkea pitkin Pielavesi -järven Murtoselälle. Laitoksen toiminnan kuvaus on liitteessä 4. Kuivattu liete on toimitettu Kuopioon biotehtaalle.

Pikonniemen puhdistamolle johdetaan jätevesiä taajama-alueelta entisellä puhdistamolla olevan pääpumppaamon kautta. Lisäksi jätevesiä johdetaan pumppaamoiden ja jätevesiverkoston kautta Säviän kylältä, Säviän vesiosuuskunnalta ja Sammalisen alueen jätevesiyhtymältä. Laitos ottaa myös vastaan sakokaivo- ja umpisäiliölietteitä.

Laitoksen toiminnassa alkaa olla laitteiden ikääntymisestä johtuvia haasteita lisääntyvissä määrin, mutta puhdistustulokset ovat olleet hyviä. Laitos on pysynyt kunnossa jatkuvalla päivittäisellä kunnossapidolla, eikä suurempia investointeja tehty kuluneena vuonna. Laitoksen saneerausta tulee kuitenkin alkaa suunnittelemaan lähitulevaisuudessa.

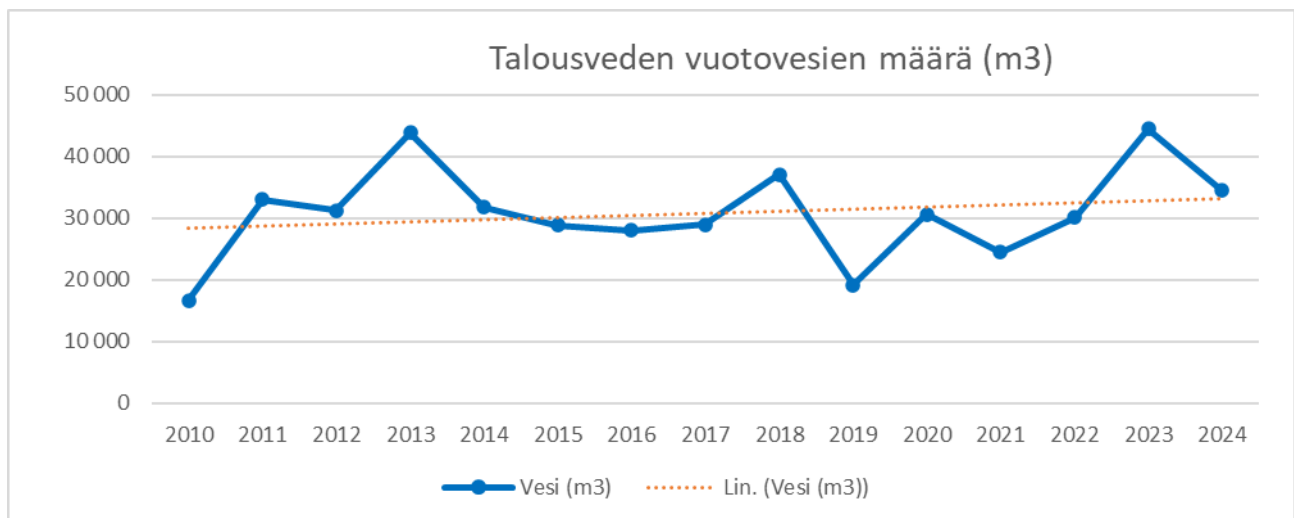
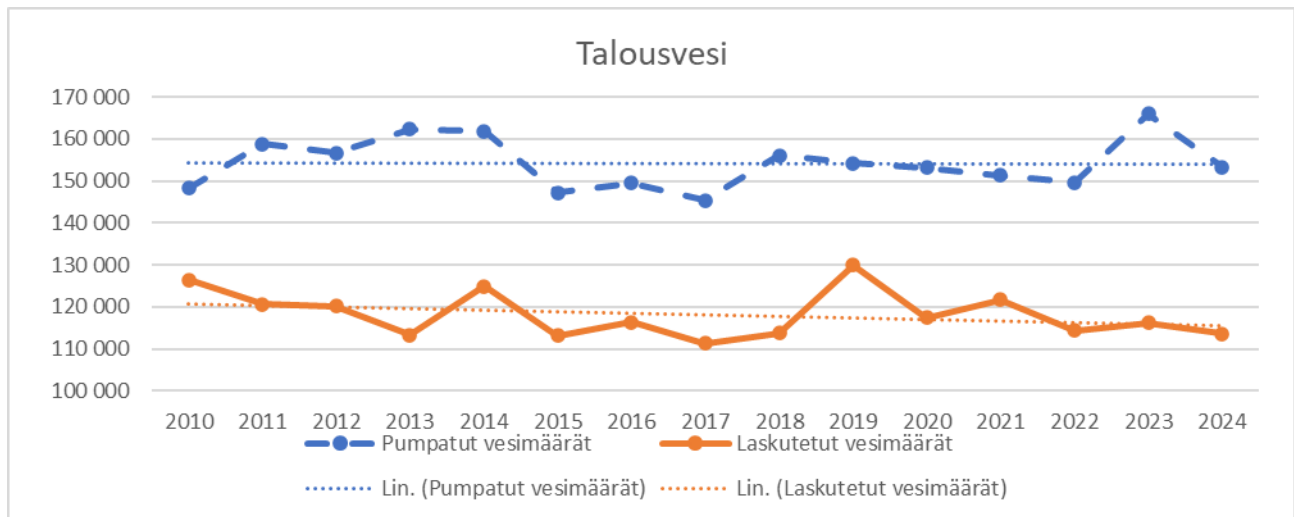
6 LIITTEET

1. Vesi- ja jätevesimäärät
2. Organisaatiokaavio
3. Taloustiedot ja tase 2024 (tilinpäätöskirjassa erillisinä taulukkoina)
4. Pikonniemen jätevedenpuhdistamon toiminnan kuvaus

LIITE 1. VESI- JA JÄTEVESIMÄÄRÄT

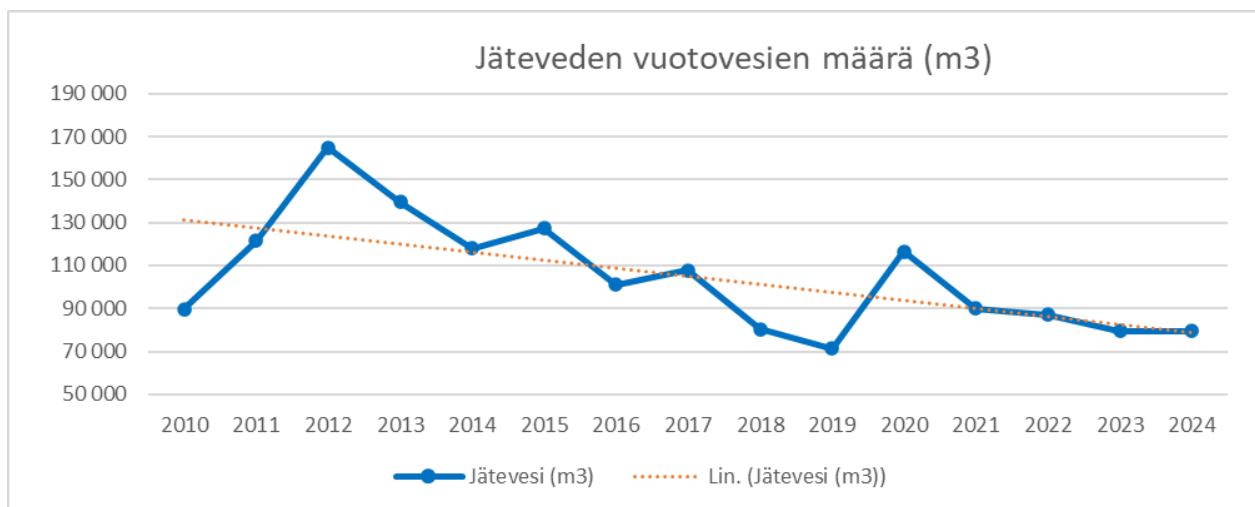
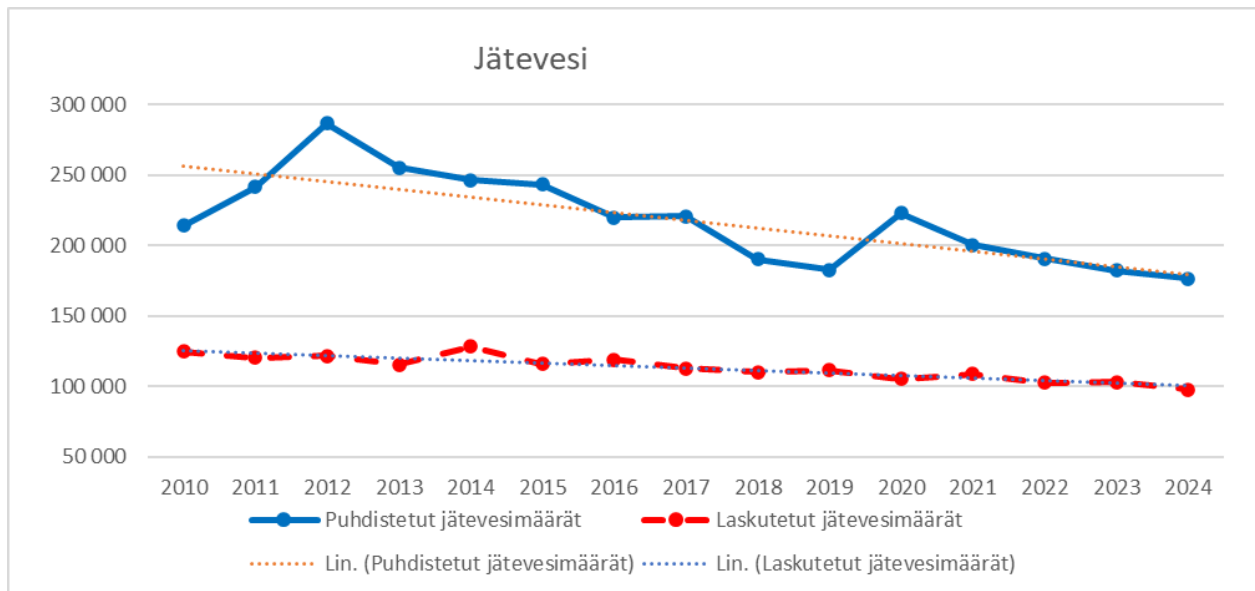
TALOUSVESI

Pumpatut vesimäärät		Laskutetut vesimäärät		Vuotovesiprosentti		Vuoto (m3)
2010	148 281	2010	126 507	2010	11,65 %	16 674
2011	158 773	2011	120 691	2011	21,46 %	32 982
2012	156 588	2012	120 213	2012	20,65 %	31 275
2013	162 317	2013	113 326	2013	27,92 %	43 891
2014	161 891	2014	124 973	2014	20,29 %	31 818
2015	147 260	2015	113 252	2015	20,33 %	28 908
2016	149 484	2016	116 317	2016	19,44 %	28 067
2017	145 397	2017	111 306	2017	20,66 %	28 991
2018	156 035	2018	113 869	2018	24,56 %	37 066
2019	154 268	2019	130 022	2019	12,84 %	19 146
2020	153 138	2020	117 425	2020	20,68 %	30 613
2021	151 271	2021	121 671	2021	16,76 %	24 500
2022	149 594	2022	114 392	2022	20,83 %	30 102
2023	165 915	2023	116 283	2023	27,69 %	44 532
2024	153 230	2024	113 625	2024	23,29 %	34 505

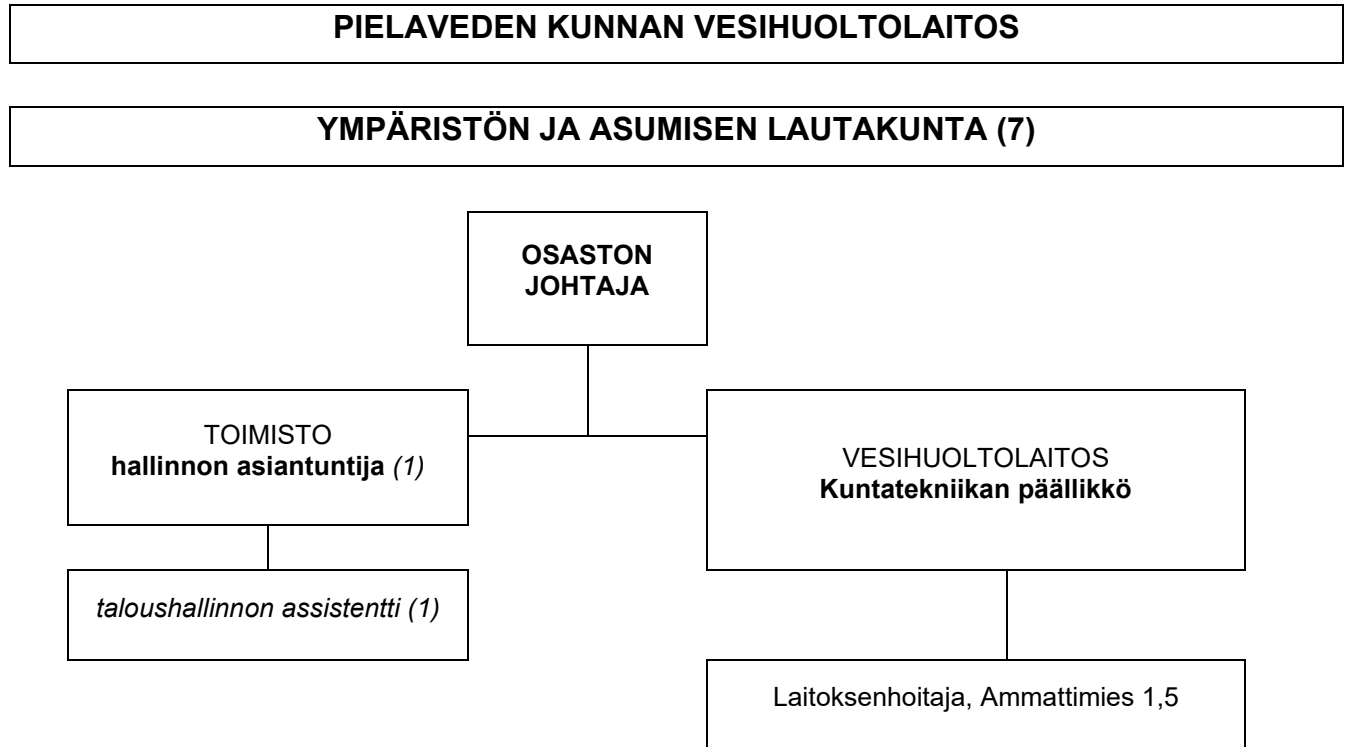

JÄTEVESI

Puhdistetut jätevesimäärät		Laskutetut jätevesimäärät		Vuotovesiprosentti		Vuoto (m3)
2010	214 430	2010	124 598	2010	41,89 %	89 832
2011	241 799	2011	120 369	2011	50,22 %	121 430
2012	286 829	2012	121 794	2012	57,54 %	165 035
2013	255 286	2013	115 671	2013	54,69 %	139 615
2014	246 439	2014	128 500	2014	47,86 %	117 939
2015	243 407	2015	116 131	2015	52,29 %	127 276
2016	220 070	2016	118 893	2016	45,97 %	101 177
2017	220 663	2017	112 838	2017	48,86 %	107 825
2018	190 472	2018	110 046	2018	42,22 %	80 426
2019	182 720	2019	111 445	2019	39,01 %	71 275
2020	222 952	2020	105 209	2020	52,21 %	116 396
2021	200 590	2021	109 078	2021	44,85 %	89 958
2022	190 947	2022	102 472	2022	45,53 %	86 940
2023	182 278	2023	103 262	2023	43,64 %	79 548
2024	176 643	2024	97 789	2024	44,97 %	79 439

LIITE 2. ORGANISAATIOKAAVIO

LIITE 4. PIKONNIEMEN JÄTEVEDENPUHDISTAMON TOIMINNAN KUVAUS

Pielaveden kirkonkylän ja Säviän taajaman jätevedet puhdistetaan Pikonniemeen vuonna 1988 rakennetussa jätevedenpuhdistamossa. Puhdistetut jätevedet johdetaan Pielaveden Murtoselälle. Puhdistamoa on saneerattu vuosina 1999–2000, jossa yhteydessä puhdistusprosessia on myös tehostettu siten, että jätevedessä oleva ammoniumtyppi pystytään nyt hapettamaan tehokkaasti ympäri vuoden ja suuri osa kokonaistypestäkin saadaan poistettua kokonaan jätevedestä.

Puhdistetulle jätevedelle on Itä-Suomen vesioikeuden päätöksellä nro 24/98/1 asetettu seuraavat vaatimukset:

Orgaaninen aines	BOD7-arvo	< 15 mg/l
Kokonaisfosfori	P	< 0,7 mg/l
Ammoniumtyppi	NH ₄ -N	< 8,0 mg/l

Puhdistustehon tulee BOD:n ja fosforin osalta olla vähintään 90 % ja ammoniumtypen osalta vähintään 85 %. Käytännössä puhdistustulos on vielä aina jonkin verran vaatimustasoa parempi.

Pikonniemen jätevedenpuhdistamo on tyypiltään kaksilinjainen aktiivilietelaitos, jossa fosfori poistetaan rinnakkaissaostuksella ferrosulfaattia käyttäen. Saneerauksen jälkeen aktiivilieteprosessia voidaan ajaa niin pitkällä lieteiällä, että siinä tapahtuu myös ammoniumtypen hapettuminen nitraatiksi, mitä kutustaan nitrifikaatioksi. Aktiivilietteen ilmastusaltaat on osastoitu siten, että ainakin lämpimänä aikana voidaan ensimmäisiä osastoja käyttää ilmastamattomina denitrifikaatio-osastoina, jolloin nitraattitypestäkin yli 60 % saadaan poistetuksi ilmaan nousevaksi typpikaasuksi.

Nitrifikaation toteuttamiseksi on ilmastuskapasiteetia lisätty ja rakennettu kalkin varastosilo ja syöttölaitteet. Itse prosessialtaita ei tarvinnut laajentaa; mutta altaiden vedenpintaa nostettiin noin puoli metriä. Saneerauksen yhteydessä on prosessimuutosten lisäksi uusittu tai parannettu jäteveden esikäsittelylaitteita, lietteen kuivauslaitteita, saostuskemikaalin varastoaltaita sekä prosessin ohjaus- ja automaatiojärjestelmää.

Puhdistamo on mitoitettu käsittelemään seuraavanlaisen keskimääräisen jätevesikuorman, minkä on arvioitu vastaavan kuormitusta vuonna 2020.

Virtaama	Q_{dkesk}	= 900 m ³ /d
	q_{mtt}	= 65 m ³ /h
	q_{max}	= 150 m ³ /h

Lika-ainekuorma	BOD _{74TtJ}	= 140 kg/d
	kok-N	= 45 kg/d
	NH ₄ -N	= 35 kg/d
	kok-P	= 7 kg/d
	Kiintoaine	= 190 kg/d

PIELAVEDEN KUNTA
PIKONNIEMEN JÄTEVEDENPUHDISTAMO

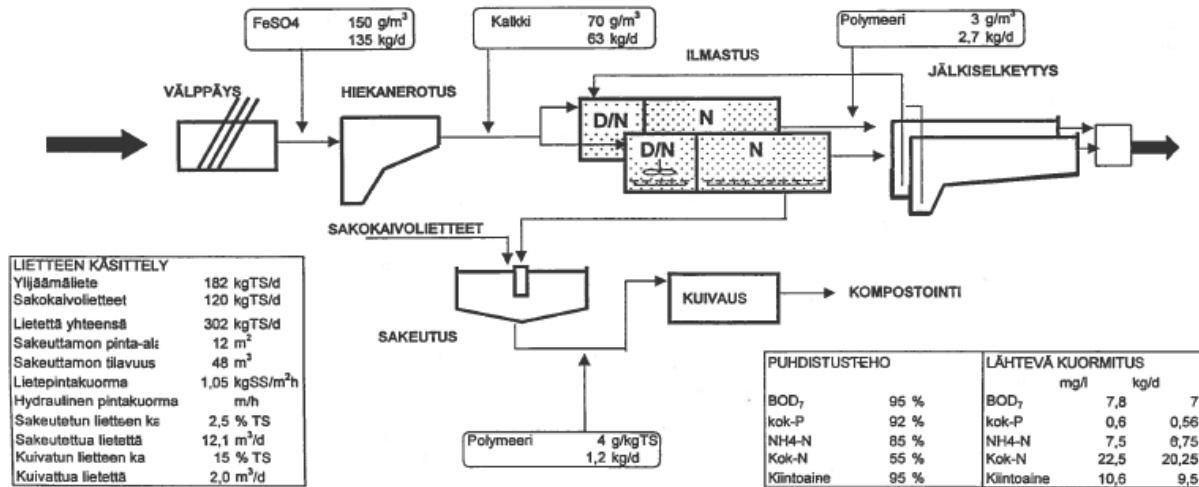
PROSESSIMITOITUS

D = DENITRIFIKAATIO (ANOKSINEN)
N = NITRIFIKAATIO (ILMASTETTU)

TULEVA KUORMITUS	
Lämpötila	6 C
$Q_{g,keskim.}$	900 m ³ /d
$q_{h,mit}$	65 m ³ /h
$q_{h,max}$	150 m ³ /h
BOD ₇	140 kg/d
kok-P	7 kg/d
kok-N	45 kg/d
NH ₄ -N	35 kg/d
Kiintoaine	190 kg/d

BIOLOGINEN KÄSITTELY, 2 linjaa	
Lietekuorma	0,045 kgBOD/kgMLSSd
Tilaakuorma	0,34 kgBOD/m ³ d
MLSS	7,6 kg/m ³
Lietteen tuotto	1,3 kgSS/kgBOD
Lietelikä	17,1 d
SVI	100 ml/g
Tilavuus	410 m ³
Anoksinen	0 110 m ³
Aerobinen	300 400 m ³
Viipymä, mit.	6,3 h
Hapentarve, max.	331 kgO ₂ /d D - N
	474 kgO ₂ /d N - N

JÄLKISELKEYTYS	
Pinta-ala	138 m ²
Tilavuus	538 m ³
Sh, mit	0,47 m/h
Sh, max	1,09 m/h
Sh,keskim	0,27 m/h
Viipymä	8,28 h
Lietepintak	3,57 kgSS/m ² h
Lietetilav.k	0,36 m ³ /m ² h

Kiuru & Rautainen Oy
20.4.1999

9.2. Vesihuoltolaitoksen laskelmat

VESIHUOLTOLAITOKSEN TULOSLASKELMA

	2024	2023
Liikevaihto	682 665,38	683 896,06
Tuet ja avustukset kunnalta/kuntayhtymältä	1 284,76	1 327,72
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-173 852,38	-168 578,45
Aineet, tarvikkeet ja tavarat yht.	-173 852,38	-168 578,45
Palvelujen ostot	-166 580,90	-140 367,38
Materiaalit ja palvelut yht.	-340 433,28	-308 945,83
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-220 156,93	-198 278,68
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-38 407,78	-33 634,89
Muut henkilösivukulut	-5 392,13	-6 266,36
Henkilöstökulut yht.	-263 956,84	-238 179,93
Poistot ja arvonalentumiset	-195 868,03	-208 405,29
Liiketoiminnan muut kulut	-6 820,50	-5 249,65
Liikelyli-/alijäämä	-123 128,51	-75 556,92
Rahoitustuotot ja -kulut		
Kunnalle/kuntayhtymälle maksetut korkokulut	-4 839,53	-1 625,04
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-4 839,53	-1 625,04
Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä	-127 968,04	-77 181,96
Yli-/alijäämä ennen varauksia	-127 968,04	-77 181,96
Tilikauden yli-/alijäämä	-127 968,04	-77 181,96

VESIHUOLTOLAITOKSEN TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2024	2023
Sijoitetun pääoman tuotto, %	-3,3 %	-2,1 %
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	-3,3 %	-2,1 %
Voitto, %	-18,8 %	-11,3 %

VESIHUOLTOLAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA

	2024	2023
Toiminnan rahavirta		
Liikelyli-/alijäämä	-123 128,51	-75 556,92
Poistot ja arvonalentumiset	195 868,03	208 405,29
Rahoitustuotot ja -kulut	-4 839,53	-1 625,04
Toiminnan rahavirta yhteensä	67 899,99	131 223,33
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-483 952,89	-162 503,64
Investointien rahavirta yhteensä	-483 952,89	-162 503,64
Toiminnan ja investointien rahavirta yht.	-416 052,90	-31 280,31
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalle/kuntayhtymälle	483 952,89	162 503,64
Lainakannan muutokset yhteensä	483 952,89	162 503,64
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kunnalta/kuntayhtymältä	119 274,74	-171 234,70
Saamisten muutos muilta	-242 408,12	-14 739,83
Korottomien velkojen muutos muilta	55 233,39	54 751,20
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	-67 899,99	-131 223,33
Rahoituksen rahavirta yhteensä	416 052,90	31 280,31

VESIHUOLTOLAITOKSEN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2024	2023
Toim. ja inv. rahavirran kertymä 5 vuodelta	-341 088	43 684
Investointien tulorahoitus, %	14,0 %	80,8 %
Laskennallinen lainanhoitokate	0,59	2,24
Lainanhoitokate	-0,15	-0,83
Quick ratio	1,54	0,29
Current ratio	1,54	0,29

VESIHUOLTOLAITOKSEN TASE

VESIHUOLTOLAITOKSEN TASE - VASTAAVAA

	2024	2023
VASTAAVAA		
A Pysyvät vastaavat		
II Aineelliset hyödykkeet		
1. Maa- ja vesialueet	56 579,00	56 579,00
2. Rakennukset	350 208,16	373 208,47
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 785 926,64	1 721 660,81
4. Koneet ja kalusto	19 244,37	14 476,27
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	257 647,05	15 595,81
II Aineelliset hyödykkeet yhteensä	2 469 605,22	2 181 520,36
III Sijoitukset		
3. Muut lainasaamiset	6 940,00	0,00
4. Muut saamiset	0,00	6 940,00
III Sijoitukset yhteensä	6 940,00	6 940,00
A Pysyvät vastaavat yhteensä	2 476 545,22	2 188 460,36
C Vaihtuvat vastaavat		
II Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
3. Saamiset kunnalta/kuntayhtymältä	1 284 910,14	1 404 184,88
Lyhytaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	251 898,38	36 679,47
4. Muut saamiset	27 229,53	0,00
5. Siirtosaamiset	0,00	40,32
II Saamiset yhteensä	1 564 038,05	1 440 904,67
C Vaihtuvat vastaavat yhteensä	1 564 038,05	1 440 904,67
VASTAAVAA YHTEENSÄ	4 040 583,27	3 629 365,03

VESIHUOLTOLAITOKSEN TASE - VASTATTAVAA

	2024	2023
VASTATTAVAA		
A Oma pääoma		
I Peruspääoma	2 955 060,98	2 955 060,98
IV Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	88 288,82	165 470,78
V Tilikauden yli-/alijäämä	-127 968,04	-77 181,96
A Oma pääoma yhteensä	2 915 381,76	3 043 349,80
E Vieras pääoma		
I Pitkäaikainen		
Korolliset		
3. Lainat kunnalta/kuntayhtymältä	944 501,53	460 548,64
Korottomat		
7. Ostovelat	111 899,23	54 428,86
9. Muut velat / liittymismaksut	5 835,20	20 055,36
10. Siirtovelat	62 965,55	50 982,37
E Vieras pääoma yhteensä	1 125 201,51	586 015,23
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	4 040 583,27	3 629 365,03

VESIHUOLTOLAITOKSEN TASEEN TUNNUSLUVUT

	2024	2023
Omavaraisuusaste, %	72,2 %	83,9 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	164,5 %	85,5 %
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 euroa	-40	88
Kertynyt yli-/alijäämä, euroa/asukas	-10	22
Lainakanta 31.12., 1 000 euroa	945	461
Lainakanta 31.12., euroa/asukas	237	113
Lainat ja vuokravastuut, 31.12. 1 000 euroa	945	461
Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas	237	113
Lainasaamiset, 1 000 euroa	0	0
Asukasluku	3 981	4 073

VESIHUOLTOLAITOKSEN TALOUSARVION TOTEUTUMISVERTAILU

	Alkup. TA	Muutokset	TA+muut.	Toteuma	Poikkeama	Tot. (%)
Toimintatuotot						
Liikevaihto	764 437	0	764 437	682 665	-81 772	89,3 %
Saadut tuet ja avustukset	1 294	0	1 294	1 285	-9	99,3 %
Toimintatuotot yht.	765 731	0	765 731	683 950	-81 781	89,3 %
Toimintakulut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-158 923	0	-158 923	-173 852	-14 929	109,4 %
Palvelujen ostot	-211 061	0	-211 061	-166 581	44 480	78,9 %
Palkat ja palkkiot	-193 580	0	-193 580	-220 157	-26 577	113,7 %
Henkilösivukulut	-38 094	0	-38 094	-43 800	-5 706	115,0 %
Poistot ja arvonalentumiset	-215 520	0	-215 520	-195 868	19 652	90,9 %
Liiketoiminnan muut kulut	-3 450	0	-3 450	-6 821	-3 371	197,7 %
Yhteensä	-820 628	0	-820 628	-807 079	13 549	98,3 %
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	-4 840	-4 840	-
Tilikauden yli-/alijäämä	-54 897	0	-54 897	-127 968	-73 071	233,1 %

VESILAITOKSEN TALOUSARVION TOTEUTUMISVERTAILU

	Alkup. TA	Muutokset	TA+muut.	Toteuma	Poikkeama	Tot. (%)
Toimintatuotot						
Liikevaihto	263 800	0	263 800	244 912	-18 888	92,8 %
Saadut tuet ja avustukset	647	0	647	707	60	109,3 %
Toimintatuotot yht.	264 447	0	264 447	245 619	-18 828	92,9 %
Toimintakulut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-45 323	0	-45 323	-28 233	17 090	62,3 %
Palvelujen ostot	-56 787	0	-56 787	-56 405	382	99,3 %
Palkat ja palkkiot	-93 510	0	-93 510	-111 724	-18 214	119,5 %
Henkilösivukulut	-17 955	0	-17 955	-21 695	-3 740	120,8 %
Muut toimintakulut	-2 150	0	-2 150	-4 157	-2 007	193,4 %
Toimintakulut yht.	-215 725	0	-215 725	-222 215	-6 490	103,0 %
Toimintakate	48 722	0	48 722	23 405	-25 318	48,0 %
Poistot ja arvonalentumiset	-68 464	0	-68 464	-51 219	17 245	74,8 %
Tilikauden yli-/alijäämä	-19 742	0	-19 742	-27 814	-8 073	140,89 %

VIEMÄRILAITOKSEN TALOUSARVION TOTEUTUMISVERTAILU

	Alkup. TA	Muutokset	TA+muut.	Toteuma	Poikkeama	Tot. (%)
Toimintatuotot						
Liikevaihto	500 637	0	500 637	437 753	-62 884	87,4 %
Saadut tuet ja avustukset	647	0	647	577	-70	89,3 %
Toimintatuotot yht.	501 284	0	501 284	438 331	-62 953	87,4 %
Toimintakulut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-113 600	0	-113 600	-145 619	-32 019	128,2 %
Palvelujen ostot	-154 274	0	-154 274	-110 176	44 098	71,4 %
Palkat ja palkkiot	-100 070	0	-100 070	-108 433	-8 363	108,4 %
Henkilösivukulut	-20 139	0	-20 139	-22 105	-1 966	109,8 %
Muut toimintakulut	-1 300	0	-1 300	-2 663	-1 363	204,9 %
Toimintakulut yht.	-389 383	0	-389 383	-388 996	387	99,9 %
Toimintakate	111 901	0	111 901	49 335	-62 566	44,1 %
Poistot ja arvonalentumiset	-147 056	0	-147 056	-144 649	2 407	98,4 %
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	-4 840	-4 840	-
Tilikauden yli-/alijäämä	-35 155	0	-35 155	-100 154	-64 998	284,89 %

ERIYTETTYT TILINPÄÄTÖKSET JA MUUT ERIYTETTYT LASKELMAT

INVESTOINNIT

	TA 2024	M 2024	TA+M 2024	01–12 2024	Poikkeama
Korvausinvestoinnit					
Rakennukset					
1195 Kiinteistöjen energiatal.paran	-50 000	0	-50 000	-400	49 600
Menot	-50 000	0	-50 000	-400	49 600
1199 Pohjavesilaitos	-450 000	100 000	-350 000	-252 227	97 773
Menot	-450 000	100 000	-350 000	-252 227	97 773
Rakennukset yhteensä	-500 000	0	-400 000	-252 627	147 373
Menot	-500 000	0	-400 000	-252 627	147 373
Kiinteät rakenteet ja laitteet					
2591 Vesimittarit etäluettaviksi	-190 000	0	-190 000	-139 553	50 447
Menot	-190 000	0	-190 000	-139 553	50 447
2600 Vesihuollon rakent. yleensä	-25 000	0	-25 000	-24 608	392
Menot	-25 000	0	-25 000	-24 608	392
2614 Viemärisaneeraukset	-30 000	0	-30 000	-26 812	3 188
Menot	-30 000	0	-30 000	-26 812	3 188
2615 Laukkalan vesiosk yhdys- putki	-20 000	0	-20 000	0	20 000
Menot	-20 000	0	-20 000	0	20 000
2617 Hiekka-allas, kuivaam. sa- keutt	-30 000	0	-30 000	-25 266	4 734
Menot	-30 000	0	-30 000	-25 266	4 734
Kiinteät rakenteet ja laitteet Yht.	-295 000	0	-295 000	-216 239	78 761
Menot	-295 000	0	-295 000	-216 239	78 761
Korvausinvestoinnit yhteensä	-795 000	100 000	-695 000	-468 866	226 134
Menot	-795 000	100 000	-695 000	-468 866	226 134
Uusinvestoinnit					
Kiinteät rakenteet ja laitteet					
2616 Varavesisyötön rakentami- nen	-200 000	100 000	-100 000	-5 020	94 980
Menot	-200 000	100 000	-100 000	-5 020	94 980
Kiinteät rakenteet ja laitteet yht.	-200 000	100 000	-100 000	-5 020	94 980
Menot	-200 000	100 000	-100 000	-5 020	94 980
Koneet ja kalusto					
2900 Ympäristöos.koneet ja ka- lusto	0	0	0	-10 067	-10 067
Menot	0	0	0	-10 067	-10 067
Tulot	0	0	0	0	0
Koneet ja kalusto yht.	-90 000	-20 000	-110 000	-91 440	18 560
Menot	-90 000	-20 000	-110 000	-91 440	18 560
Uusinvestoinnit yhteensä	-200 000	100 000	-100 000	-15 087	84 913
Menot	-200 000	100 000	-100 000	-15 087	84 913
Yhteensä	-995 000	200 000	-795 000	-483 953	311 047
Menot	-995 000	200 000	-795 000	-483 953	311 047

9.3. Vesihuoltolaitoksen liitetiedot

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

VESIHUOLTOLAITOKSEN TOIMINTATUOTTOJEN ERITTELY

	2024	2023
Vesi- ja jätevesimaksut	492 100	499 147
Vesihuollon liittymismaksut	5 021	10 226
Vesihuollon perusmaksut	172 200	162 362
Muut liiketoiminnan tuotot	13 344	11 960
Palveluiden myyntitulot	0	201
Muut tuotot	1 285	1 328
Toimintatuotot yhteensä	683 950	685 224

VESIHUOLTOLAITOKSEN PALVELUJEN OSTOT

	2024	2023
Vesilaitos	56 405	42 185
Viemärlaitos	110 176	98 182
Yhteensä	166 581	140 367

TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Ei ilmoitettavaa

VESIHUOLTOLAITOKSEN AINEELLISET HYÖDYKKEET

	Maa- ja vesi- alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräi- set hankinnat	Aineelliset hyödykkeet yhteensä
Poistamaton hankinta- meno 1.1.	56 579	373 208	1 721 661	14 476	0	15 596	2 181 520
Lisäykset tilikauden ai- kana	0	8 750	45 421	0	0	242 051	296 222
Tilikauden poisto	0	-31 750	-178 476	-5 294	0	0	-215 520
Poistamaton hankinta- meno 31.12.	56 579	350 208	1 588 606	9 182	0	257 647	2 262 222
Kirjanpitoarvo 31.12.	56 579	350 208	1 588 606	9 182	0	257 647	2 262 222

TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

VESIHUOLTOLAITOKSEN OMAN PÄÄOMAN ERITTELY

	2024	2023
Peruspääoma 1.1.	2 955 061	2 955 061
Vähennykset		0
Peruspääoma 31.12.	2 955 061	2 955 061
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	88 289	165 471
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	88 289	165 471
Tilikauden ylijäämä/ alijäämä	-127 968	-77 182
Oma pääoma yhteensä 31.12.	2 915 382	3 043 350

VESIHUOLTOLAITOKSEN SIIRTOVELAT

	2024	2023
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jakso- tukset	56 749	44 957
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	56 749	44 957

PITKÄAIKAISET VELAT

Ei ilmoitettavaa

MUUT PITKÄAIKAISET VELAT

Ei ilmoitettavaa

HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

VESIHUOLTOLAITOKSEN HENKILÖSTÖ

	2024	2023
Vesihuoltolaitos	2	2
Yhteensä	2	2

VESIHUOLTOLAITOKSEN HENKILÖSTÖKULUT

	2024	2023
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	263 957	238 180
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	0	3 720
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	263 957	241 900

9.4. Muut eriytetyt laskelmat

VUOKRATUT TILAT

	2024
Toimintatuotot	
Myyntituotot	1 291,00
Tuet ja avustukset	500,00
Muut toimintatuotot	289 863,00
Toimintatuotot yht.	291 654,00
Toimintakulut	
Palkat ja palkkiot	-36 152,00
Eläkekulut	-9 410,00
Muut henkilösivukulut	-936,00
Palvelujen ostot	-49 975,00
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-182 503,00
Avustukset	-7 685,00
Muut toimintakulut	-708,00
Toimintakulut yht.	-287 369,00
Toimintakate	4 285,00
Poistot ja arvonalentumiset	-114 107,00
Tilikauden tulos	-109 822,00
Tilikauden yli-/alijäämä	-109 822,00

Ulkoisiin vuokriin kohdistuvat kulut on eriytetty kohdekohtaisesti ulosvuokrattujen neliöiden suhteessa rakennuksen kokonaisalaan nähden. Kohteet ovat kunnanvirasto, keskuskeittiö, Koulutie 1, kirjasto, pelastusasema (vanha), Puistotie 13-15, Laurinpurontie 23, Liiketalo, Kalasatama Säviä, Koivuranta, Ikälä ja Rantala.

10.ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

Tilinpäätöksen allekirjoitus

Pielavedellä 31. päivänä maaliskuuta 2025

Pielaveden kunnanhallitus

Mia Simpanen

khall.puheenjohtaja

Pentti Virolainen

khall. 1. varapuheenjohtaja

Veli-Tuomas Hakulinen

khall.jäsen

Mika Hartikainen

khall.jäsen

Marja Jokipii-Ruuskanen

khall.jäsen

Juha Partanen

khall.jäsen

Janne Nyyssönen

khall.jäsen

Mirka Parviainen

khall. 2. varapuheenjohtaja

Mirja Pelkonen

khall.jäsen

Johanna Viita

kunnanjohtaja

Tilintarkastajan merkintä:

Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Pielavedellä

toensu 5. tammikuuta 2025
BDO Audiator Oy, Tilintarkastusyritys
Lilja Koskelo

Lilja Koskelo

JHT, HT

11.TILINPÄÄTÖSTÄ VARMENTAVAT ASIAKIRJAT

LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA

Käytetyt kirjanpitokirjat 2024

Pääkirja	sähköinen arkisto
Päiväkirja	sähköinen arkisto
Tilinpäätös	sidottuna + sähköisessä muodossa
Kassanhallinta	sähköinen arkisto
Käyttöomaisuuskirjanpito	sähköinen arkisto
Myyntireskontra	sähköinen arkisto
Ostoreskontra	sähköinen arkisto
Palkanlaskenta	sähköinen arkisto

Kirjanpitokirjat säilytetään vähintään 10 vuotta ja tositteet vähintään 6 vuotta kirjausjärjestyksessä tai laskulajeittain. Tilinpäätös pysyvästi.

Tositelajit		Sähköinen arkisto	
ALKUSA	Alkusaldot	x	
KLALKU	Konsernin alkusaldot	x	
BUD	Talousarvio	x	
BUDL	Talousarvio muutokset	x	
MUIST1	Muistiotositteet/ulkoinen Raintance	x	
MUIRO2	Muistiotositteet/ulkoinen Rondo	x	
MUISIS	Muistiot/sisäinen Raintance		x
MUIRS2	Muistiotositteet/sisäinen Rondo	x	
KLKIRJ	Konsernikirjaukset	x	
KLYHT	Konserniyhteisöjen yhdistely		x
KOMMUI	Käyttöomaisuudenmuistiot	x	
KOMTOS	Käyttöomaisuustositteet	x	
MRPLL	Myyntilaskut laskulajeittain	x	
MRPHYV	Hyvityslaskun kuittaus		
MRPK	Tileistä poisto		
MRPMAN	Manuaalisuoritukset		
MRPVII	Viitesuoritukset	x	
ORPMAK	ORP maksut	x	

TILINPÄÄTÖSTÄ VARMENTAVAT ASIAKIRJAT

ORPRO	ORP Ostol. Data Cycle	x
PANKKI	Pankkien tiliotteet	x
PALKAT	Palkkatositteet	x
SISROP	Sisäiset laskut Rondo	x
VYÖR	Vyörytystositteet	x
MUISTP	Tilinpäätösarvion kirjaustositteet	x

12. LIITTEET

12.1. Liite 1 Talouden kehitys 2023–2024 ja taloussuunnitelma 2025–2027

TULOSLASKELMA	TP 2023	TA 2024	TA+TaMu 2024	TP 2024	TA 2025	SV 2026	SV 2027
	-0,2	3,1	-2,4	-5,8	14,3	2,3	5,2
TOIMINTAKATE	-11 778 775	-12 146 867	-11 854 503	-11 171 919	-12 771 675	-13 062 804	-13 737 103
VEROTULOT	8 127 616	7 918 000	8 269 200	8 314 404	8 243 700	8 652 597	8 784 983
VALTIONOSUUEDET	5 460 254	5 614 300	5 608 900	5 542 692	5 587 334	5 652 000	5 509 000
KORKOTUOTOT	196 902	13 700	202 700	244 237	53 600	22 700	17 700
KORKOKULUT	-255 673	-352 151	-268 051	-273 522	-181 700	-405 421	-424 947
MUUT RAHOITUSTUOTOT	765 673	718 115	926 815	934 519	726 130	720 330	720 330
MUUT RAHOITUSKULUT	-1 325	-1 500	-1 500	-1 184	-1 200	-1 200	-1 200
VUOSIKATE	2 514 985	1 763 597	2 883 561	3 589 227	1 656 189	1 578 202	868 763
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 687 858	-1 711 357	-1 468 357	-2 635 713	-1 655 893	-1 497 671	-1 867 517
Opinportin inv. varauksen purku							453 000
Satunnaiset erät	-800 000	0	0	-950 000	0	0	
Tulorahoituksen korjauserät	581 132			-147 289			
TILIKAUDEN TULOS	27 127	52 240	1 415 204	3 514	296	80 531	-545 754
Yli-/Alijäämä	27 127	52 240	1 415 204	3 514	296	80 531	-545 754
RAHOITUSTARVE							
VUOSIKATE (+KORJ.ERÄT)	3 096 117	1 763 597	2 883 561	3 441 938	1 656 189	1 578 202	868 763
INVESTOINTIEN NETTO	-764 897	-6 091 920	-2 045 920	-1 513 732	-6 304 000	-8 055 000	-55 000
ANTOLAINAT	0	-50 000	-50 000	8 500	-50 000	-50 000	-50 000
LAINOJEN LYHENNYKSET	-504 366	-513 480	-513 480	-513 480	-513 480	-733 480	-733 480
LYHYTAIK. LAINOJEN MUUTOS							
OMAN PÄÄOMAN MUUTOS							
SAAMISTEN MUUTOS (LIS.)	-179 133			-41 632			
RAHOITUSTARVE	1 647 721	-4 891 803	274 161	1 381 594	-5 211 291	-7 260 278	30 283
LAINANOTTO	0	4 891 803	0	0	0	7 260 278	0
Omarahoitus Opinportti					5 211 291		
NETTOVELAN MUUTOS	-504 366	4 378 323	-513 480	-513 480	-513 480	6 526 798	-733 480
RAHAVAROJEN MUUTOS	1 647 721	0	274 161	1 381 594	-5 211 291	0	30 283

ED.TILIK. YLIJÄÄMÄT 31.12.2023	4 936 764			NETTOVELKA 31.12.2023	10 332 776	
-yli/alij TP 2024	3 514			Nettovelan muutos 2024	-513 480	
YHTEENSÄ 31.12.2024	4 940 278	1241		Nettovelka 31.12.2024	9 819 296	2467
vuosilta 2025 - 2027	-464 927			Nettovelan muutos 2025	-513 480	
YHTEENSÄ suunnittelukaudella	4 475 351	1124		Nettovelka 31.12.2025	9 305 816	2338
				Nettovelan muutos 2026-2027	5 793 318	
				YHTEENSÄ suunn.kaudella	15 099 134	3793

asukasluku 31.12.2024	3981					
-----------------------	------	--	--	--	--	--

12.2. Liite 2 Kiinteistö Oy Pielaveden vuokratalojen toimintakertomus

KIINTEISTÖ OY PIELAVEDEN VUOKRATALOT

TOIMINTAKERTOMUS TILIKAUDELTA 1.1. - 31.12.2024

1. YLEISTÄ YHTIÖSTÄ

Perustiedot

Osakepääoma	736 545,39 €
Osakkeen nimellisarvo	16,8187928 €
Osakkeiden lukumäärä	43 793 kpl
Y-tunnus	0879629-3

Toiminta-ajatus

Kiinteistö Oy Pielaveden Vuokratalot on kokonaan Pielaveden kunnan omistama vuonna 1991 perustettu vuokrataloyhtiö. Yhtiön toimialana on hankkia, omistaa ja vuokrata asuntoja Pielaveden kunnan alueella.

Rakennukset ovat valmistuneet vv. 1976–1993. Tavoitteena on tarjota terveellisiä ja turvallisia koteja hyvin hoidetussa ympäristössä.

2. TOIMINTA

2.1. Yleistä toiminnasta

Tilikauden aikana tehtiin normaalien huolto- ja kunnossapitotöiden lisäksi suunnitelman mukaisesti Hirvitie 4 käyttövesiputkiremontti. Remontin yhteydessä huoneistoihin asennettiin vesimittarit, jolloin vesilaskutus muuttui kiinteästä maksusta kulutusperusteiseen laskutukseen.

Asumisviihtyvyyttä parantavia huoneistoremontteja tehtiin useissa asunnoissa aina asukkaan vaihtuessa. Lisäksi aloitettiin remontit myös pitkäaikaisten vuokrallaisten kodeissa. Huoneistoremontit toteutettiin kassavaroin, eikä niitä varten nostettu lainaa.

Kaikkiin asuntoihin asennettiin uudet palovaroittimet, jotka jäivät pelastuslakimuutoksen tiimoilta yhtiön kunnossapitovastuulle.

Ostopalvelusopimus toimitusjohtajan palveluista Pielaveden kunnan ja vuokrataloyhtiön välillä päivitettiin siirtämällä osa toimitusjohtajan tehtävistä vuokrataloyhtiön isännöitsijälle, ja ostopalvelusopimuksen hinta puolitettiin 1.1.2024 alkaen.

2.2. Kokoukset ja organisaatio

Kokoukset

Yhtiökokouksia on ollut yksi ja hallituksen kokouksia viisi.

Yhtiön hallitus

Mika Hartikainen, puheenjohtaja, jäsen
Juha Partanen, varapuheenjohtaja, jäsen
Reijo Hyvärinen, jäsen
Hannu Voutilainen, asukasjäsen

Varajäsenet: Tuomo Karhunen ja Eija Hult

Tilintarkastaja

BDO Audiator Oy

Hallinto

Toimitusjohtaja Jouni Tissari

Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikaudella

Tilikaudella yhtiön palveluksessa oli keskimäärin yksi henkilö

Taloushallinto/kirjanpito

Isännöitsijä Laura Anttonen

Tietosuojarekisterin pitäjä

Kiinteistö Oy Pielaveden Vuokratalot

Rekisteriasioita hoitava henkilö

Isännöitsijä Laura Anttonen

Kiinteistöhoito

Kiinteistöhuolto Hirvasoja Oy

3. TALOUS

Tuloksen muodostumisen keskeisiä lukuja

Tilikauden liikevaihto oli 963.537,93 euroa ja nousi vertailukaudesta 27.970,27 euroa. Poistot olivat 80.580,62 euroa. Kiinteistön hoitokulut olivat 798.271,12 euroa sisältäen Hirvitie 4 käyttövesiputkiremontin, jonka vuoksi hoitokulut ovat tavanomaista suuremmat. Jälkiperintätuottoja oli vähäinen määrä 774,61 euroa. Rahoituskulut olivat 41.277,10 euroa ja kulut nousivat vertailukaudesta 5.084,74 euroa. Tilikauden voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja oli 44.183,70 euroa.

4. MUUT TIEDOT

Selvitys tutkimus- ja kehitystoiminnan laajuudesta

Yhtiöllä ei ole ollut tutkimus- ja kehitystoimintaa.

Kiinteistöjen täysarvovakuutukset

Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia

Tiedot

Tieto- suoja

INFORMATIIVISET TUNNUSLUVUT	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Asuntojen lukumäärä	150	150	150	150
Kiinteistöjä	11	11	11	11
Pinta-ala m ²	8045	8045	8045	8045
Asukkaita	198	200	205	200
Hakijamäärä	21 (31.12.)	81	>50	70
Käyttöaste	94%	97%	>95%	96%
Keskivuokra	9,39	9,39	9,39	9,39
Vuokrasaamiset	33 022	32 979	< 29 199	32 962
Veden kulutus l/hlö/vrk	138	135	<150	123
Lämmönkulutus MWh	1649	1620	<1 600	1584
Sähkönkulutus kWh	173 718	169 821	<170 000	161 122
Korjaukset	-96 413	-414 859,96	60 000	-137 480
Korjaukset € / m ²	-11,43	-51,57	7,5	-17,08
Lainat 31.12.	1 295 678	1 060 000	951 500	951 500
Lainanhoitokulut (korot+lyh)	-235 548	-195 025,59	-154 874	-162 618
Lainaa € / m ²	118	132	118	118

Yksityisyydensuojakäytäntömme ja -ohjeemme perustuvat EU-direktiivin 95/46/EU 2016/679 ja Suomessa voimassa olevaan yksityisyydensuojalain-säädäntöön.

Hallitus on kokouksessaan 18.6.2018 § 42 merkinnyt tiedokseen yhtiön tietoturva-asiat. (tietosuojaselosteen ja riskienkartoituksen)

Henkilöstö on suorittanut arjen tietosuojakoulutuksen ja siihen liittyvän testin hyväksytysti.

5. TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET VUODELLE 2024

Tavoite	Toteutuma
Huoneistojen peruskuntaa pintojen osalta kohennetaan vuokralaisten vaihtumisen yhteydessä.	Toteutunut
Pitkäaikaisten vuokralaisten (yli 10v samassa asunnossa asuneiden) korjauksien jatkaminen	Toteutunut
Talous tasapainossa	Toteutunut

Tavoite Toteutuma Selite poikkeamista

Toiminnan laajuutta koskeva tavoite

Käyttöaste vuokrattavista huoneistoista > 95 % 96 %

6. TILIKAUDEN PÄÄTTYMISEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT JA ARVIO TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Tilikauden päättymisen jälkeen on jatkettu normaaleita huolto- ja kunnossapitotöitä sekä huoneistoremontteja.

Remontit pitkäaikaisten asukkaiden kodeissa jatkuvat.

7. HALLITUKSEN ESITYS YHTIÖN VOITTOA KOSKEVIKSI TOIMENPITEIKSI

Hallitus esittää yhtiökokoukselle voitonjakokelpoisten varojen käyttämistä seuraavasti:

Tilikauden tulos 0,00 € kirjataan vapaaseen omaan pääomaan eikä osinkoa jaeta tilikaudelta 1.1.-31.12.2024.

12.3. Liite 3 Pielaveden teollisuushallit Oy:n toimintakertomus**TOIMINTAKERTOMUS TILIKAUDELTA 1.1. - 31.12.2024****1. YLEISTÄ YHTIÖSTÄ****Perustiedot**

Kaupparekisterinumero	1748961-5
Osakepääoma	630 000,00 €
Osakkeen nimellisarvo	1 000,00 €
Osakkeiden lukumäärä	630 kpl
Y-tunnus	1748961-5

Toiminta-ajatus

Pielaveden Teollisuushallit Oy on vuonna 2002 perustettu yhtiö, jonka tarkoituksena on hankkia, omistaa ja vuokrata teollisuushalleja Pielaveden kunnan alueella erilaisten yritysten käyttöön. Pielaveden teollisuushallit Oy on Pielaveden kunnan 100 % omistama yhtiö. Yhtiö omistaa kaksi hallikiinteistöä, joiden rakennukset ovat valmistuneet vuosina 1982 – 1991.

2. TOIMINTA**2.1. Yleistä toiminnasta**

Tilat olivat pääsääntöisesti hyvin vuokrattuina. Suurin osa tiloista on pitkäaikaisesti vuokrattuina yritysten käyttöön.

Toimitusjohtajan, kiinteistöjen kunnossapidon valvonnan/rakennuttamisen ja kiinteistön hoidon palveluiden hankinta jatkui ostopalveluna kunnan ympäristö-osastolta.

Suuria investointeja tai korjauksia ei tehty. Toimet olivat lähinnä normaaleja huoltotoimenpiteitä, sekä toimintaa ylläpitäviä korjauksia tai huoltoja.

2.2. Kokoukset ja organisaatio**Kokoukset**

Yhtiökokouksia on ollut yksi ja hallituksen kokouksia viisi.

Yhtiön hallitus

Pekka Katainen	puheenjohtaja
Reijo Hyvärinen	varapuheenjohtaja, jäsen
Juha Partanen	jäsen
Mika Hartikainen	jäsen

Tilintarkastaja

BDO Audiator Oy

Hallinto

Toimitusjohtaja

Jouni Tissari

Kiinteistönhoito

Pielaveden kunta, Ympäristöosasto

Kirjanpito

Pielaveden Tilipalvelu Oy / Raija Jauhiainen

Tietosuojarekisterin pitäjä

Pielaveden Teollisuushallit Oy

Rekisteriasioita hoitava henkilö

Jouni Tissari

3. TALOUS

Tuloksen muodostumisen keskeisiä lukuja:

Liikevaihto	95 799,45
Poistot	18 447,65
Muut hoitokulut	1 216,85
Kiinteistön hoitokulut	86 530,32
Luottotappiot ja perintätuotot	0
Rahoitustuotot ja -kulut	0
Varausten muutos	-
Tulos	-10 152,31
Hallituksen palkkiot	1 630,00

Hallitus esittää tilikauden tuloksen -10 152,31 € kirjaamista yhtiön omaan pää- omaan edellisten vuosien alijäämän lisäykseksi.

4. MUUT TIEDOT

4.1. Kiinteistöjen täysarvovakuutukset

Fennia

Tiedot

INFORMATIIVISET TUN- NUSLUVUT	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Kiinteistöjä	2	2	2	2
Pinta-ala m ²	3124	3124	3124	3124
Vuokrasaamiset	18052,08	17698,35	< 5000	13 181,20
Lämmönkulutus MWh	307	310	350	318
Lämpötilaindeksi, kk	20,1	16,91	26	17,35
Sähkön kulutus kWh	64528	80396,4	35000	83004,19
Korjaukset	33324,46	8137	5000	10 924,43
Korjaukset € / m ²	10,7	2,6	> 1	3,50
Hoitokulut € / m ² / kk	2,8	2,06	< 1,6	2,31
Omavaraisuusaste	98	98	> 50	98

Tietosuoja

Yksityisyydensuojakäytäntömme ja -ohjeemme perustuvat EU-direktiivin 95/46/EU 2016/679 ja Suomessa voimassa olevaan yksityisyydensuojalainsäädäntöön.

Hallitus on kokouksessaan 20.6.2018 § 29 merkinnyt tiedokseen yhtiön tietoturva-asiat (tietosuojaselosteen ja riskienkartoituksen).

Henkilöstö on suorittanut arjen tietosuojakoulutuksen ja siihen liittyvän testin hyväksytysti.

5. TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET VUODELLE

Tavoite	Toteutuma
Rakennuskantaan tehdään PTS-ehdotuksen mukaisia kunnostuksia.	<i>Pajatie 5 vesikatolle tehtiin korjauksia. Pajatie 5 sähköistyksiä uusittiin.</i>
Tarpeen mukainen kiinteistökanta	<i>Kiinteistökanta pysynyt ennallaan.</i>
Talous tasapainossa	<i>Talous ei ole tasapainossa</i>

Palvelun laatu

Uusia sopimuksia 5 kpl

6. MERKITTÄVIMMÄT RISKIT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Lähiajan merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät liittyvät ennen kaikkea Suomen talouden kehitykseen ja sitä kautta markkinoiden kehitykseen yleisesti niillä aloilla, jotka vuokraavat toimitiloja. Jos Suomen talous hiipuu edelleen ja korkotaso nousee voi osa pitkäaikaisista vuokralaisista supistaa toimintojaan ja irtisanoa tilojaan. Tämä aiheuttaisi tulovirran supistumista, vuokrausasteen pientymistä ja sitä kautta yhtiön talouden huononemista entisestään.

7. TILIKAUDEN PÄÄTTYMISEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT JA ARVIO TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Nykyiset vuokralaiset jatkavat suurella todennäköisyydellä vuokraamissaan tiloissa. Vuokrauksen hintatasoa on saatu korotettua n. 13 % ja tästä johtuen vuokratuottoa on saatu hieman kasvatettua. Pajatie 5 hallista ja toimistorakennuksesta on tullut muutamia yhteydenottoja, joissa on ollut kiinnostusta ostaa ko. kiinteistö. Em. kanssa on jatkettu neuvotteluja ko. asiasta. Mitä ilmeisimmin Pajatie 5 rakennukset saadaan myytyä vuoden 2025 alkupuolella. Kiinteistöjen kunnossapidossa tehdään välttämättömiä korjauksia ja kunnostuksia, sekä peruskuntoarvion PTS-ehdotuksen mukaisia toimenpiteitä.

12.4. Liite 4 Luottamushenkilöluettelo**TOIMIELINTEN KOKOONPANO 2024**

luottamushenkilöiden sähköpostiosoitteet ovat muodossa etunimi.sukunimi@pielavesi.fi

Pielaveden kunnanvaltuusto 1.1. - 31.12.2024

Luomi Harri-Pekka	Puheenjohtaja	KESK
Saastamoinen Aku	I Varapuheenjohtaja	KESK
Nousiainen Risto	II Varapuheenjohtaja	KESK
Hakulinen Veli-Tuomas	Jäsen	KESK
Hartikainen Mika	Jäsen	KESK
Karhunen Tuomo 8.4.2024 alkaen	Jäsen	AVOIN PIELAVESI
Katainen Pekka	Jäsen	KESK
Kiukkonen Jyrki	Jäsen	SDP
Kukkonen Arto 8.4.2024 saakka	Jäsen	KD
Kumpulainen Sari	Jäsen	PS
Leppänen Paavo	Jäsen	KESK
Masalin Kari	Jäsen	VAS
Nousiainen Mari	Jäsen	KESK
Nyyssönen Janne	Jäsen	PS
Partanen Juha	Jäsen	KESK
Parviainen Mirka	Jäsen	VAS
Pelkonen Mirja	Jäsen	KESK
Pennanen Timo	Jäsen	AVOIN PIELAVESI
Raitanen Titta	Jäsen	KOK
Simpanen Mia	Jäsen	KESK
Tossavainen Pekka	Jäsen	PS
Virolainen Pentti	Jäsen	KESK

Kunnanhallitus 1.1. – 31.12.2024

Simpanen Mia	Puheenjohtaja	KESK
Virolainen Pentti	I Varapuheenjohtaja	KESK
Parviainen Mirka	II Varapuheenjohtaja	VAS
Hakulinen Veli-Tuomas	Jäsen	KESK
Hartikainen Mika	Jäsen	KOK
Jokipii-Ruuskanen Marja	Jäsen	SDP
Nyyssönen Janne	Jäsen	PS
Partanen Juha	Jäsen	KESK
Pelkonen Mirja	Jäsen	KESK

Tarkastuslautakunta 1.1. – 31.12.2024

Kiukkonen Jyrki	Puheenjohtaja	SDP
Tossavainen Pekka	Varapuheenjohtaja	PS
Hakulinen Lahja	Jäsen	KESK
Katainen Hannu	Jäsen	KESK
Poussu Pippa	Jäsen	KOK

Kasvun ja oppimisen lautakunta 1.1. – 31.12.2024

Nousiainen Mari	Puheenjohtaja	KESK
Raitanen Titta	Varapuheenjohtaja	KOK
Jauhiainen Arto	Jäsen	VAS
Jokelainen Mika	Jäsen	PS
Katainen Pekka	Jäsen	KESK
Mönkkönen Minna	Jäsen	KESK
Rönkkö Matti	Jäsen	KESK

Ympäristön ja asumisen lautakunta 1.1. – 31.12.2024

Kolehmainen Pasi	Puheenjohtaja	KESK
Masalin Kari	Varapuheenjohtaja	VAS
Hirvasoja Marja-Riina	Jäsen	KOK
Partanen Susan	Jäsen	KESK
Rantala Erja	Jäsen	KESK
Rytkönen Onni	Jäsen	KESK
Salmi Juha	Jäsen	PS

Keskusvaalilautakunta 1.1. – 31.12.2024

Kahelin Kalevi	Puheenjohtaja	KESK
Pääkkönen Juha	Varapuheenjohtaja	SIT
Tikka Saila	Jäsen	PS
Toivainen Paula	Jäsen	SDP
Väänänen Mari	Jäsen	VAS

12.5. Liite 5 Tunnuslukujen laskentakaavat

Tilikauden tuloksen muodostuminen

Toimintakate on toimintatuottojen ja -kulujen erotus, joka osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista. Maksurahoituksen osuutta toimintamenoista kuvataan tunnusluvulla, joka laskeaan kaavasta:

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista:

$$=100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$$

Kunnan toimintojen organisointi, kuten toimintojen yhtiöittäminen ja kuntien välinen yhteistoiminta, vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät kuntakohtaisia eroja.

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien käyttöomaisuuden poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä. Vuosikatteen ja poistojen vertailussa on vakiintunut käyttöön seuraava tunnusluku:

Vuosikate prosenttia poistoista:

$$=100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot}$$

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan kunnan tai kuntayhtymän tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenosta valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet.

Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot, ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Myös nämä väittämät pitävät paikkansa vain, jos poistot vastaavat keskimääräistä vuotuista investointitasoa.

Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulorahoitus heikko.

Vuosikate euroa/asukas:

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Kuntakohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla edellä mainittu keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä.

Keskimääräistä, kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa. Kuntakohtaisia eroja selittävät toimintojen organisointi ja palvelutoiminnan laajuus. Asukasmääränä tunnusluvussa käytetään asukaslukua tilikauden lopussa.

Erityisesti silloin, kun kunnan talouden tasapainoa ja liikkumavaraa verrataan muihin kuntiin, on otettava huomioon erot veroprosenteissa. Riittävä tulorahoitus voi kahdessa vertailukunnassa olla saavutettu erilaisella verorasitteella kuntalaisiin.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksoitettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa. Tilikauden tulokseen saattaa olennaisesti vaikuttaa satunnaiset tuotot tai kulut, mistä syystä tulorahoituksen riittävyyden arviointia ei voida määritellä sen perusteella.

Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat poistoero- ja tuloksenkäsittelyeriä. Ylijäämäinen tilikauden tulos voidaan siirtää varauksiin, rahastoida tai liittää tilinpäätöstä seuraavan vuoden tilinpäätöksessä edellisiltä vuosilta kertyneeseen yli- tai alijäämään. Ylijäämää lisääviä tai alijäämää vähentäviä eriä ovat varausten ja rahastojen vähentäminen.

Toiminnan rahoitus

INVESTOINNIT

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, €

Tunnusluvun positiivinen (ylijäämäinen) määrä (tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymä) ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä tai ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pidemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulo-rahoitus, %:

$$= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulo-rahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

LAINANHOITO

Kassan riittävyys (pv)

$$= 365 \text{ pv} * \text{Kassavarat} / \text{Kassasta maksut}$$

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset.

Laskennallinen lainanhoitokate

$$= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$$

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulo-rahoituksen ja laskennallisten

lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja jossa saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Kunta voi halutessaan esittää myös todellisten lainanlyhennysten mukaisesti lasketun lainanhoitokatte.

Lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen

ja lyhennysten maksuun. Jos kunnan lainakannasta enemmän kuin 20 % on kertalyhenteisiä lainoja, otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhennys, joka saadaan jakamalla edellä mainittu lainakanta 31.12. kahdeksalla.

Kassan riittävyys (pv)

= 365 pv * Kassavarat / Kassasta maksut tilikaudella

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset.

Rahoitusasema ja sen muutokset

Omavaraisuusaste,%:

= 100 * (Oma pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma – Saadut ennakot)

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus,%:

= 100 * (Vieras pääoma – Saadut ennakot) / Käyttötulot

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista

= 100 * (Vieras pääoma – Saadut ennakot + Vuokravastuut) / Käyttötulot

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun, silloin kun vieraaseen pääomaan rinnastetaan myös vuokravastuut.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

= (edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä))/asukasmäärä

Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän.

Lainakanta 31.12.

= Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Lainat euroa/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla lainamäärä kunnan tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.,

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas

Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuiden määrä tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt jvk -lainasaamiset ja muut lainasaamiset. Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

12.6. Tilintarkastuskertomus

Keskus 020 743 2920
www.bdo.fi

BDO Auditor Oy
Porkkalankatu 3
00180 Helsinki

TILINTARKASTUSKERTOMUS 2024

Pielaveden kunnanvaltuustolle

Olemme tarkastaneet Pielaveden kunnan hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.-31.12.2024. Tilinpäätös sisältää kunnan taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot sekä talousarvion toteutumisvertailun ja toimintakertomuksen. Lisäksi tilinpäätökseen kuuluva konsernitilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot.

Kunnanhallituksen ja muiden tilivelvollisten velvollisuudet

Kunnanhallitus ja muut tilivelvolliset ovat vastuussa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta tilikaudella. Kunnanhallitus ja muu konsermijohto vastaavat kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä. Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta ja siitä, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja ovat toimintakertomuksessa tehneet selkoa kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan järjestämisestä.

Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja vastaavat myös sisäisen valvonnan järjestämisestä ja sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Olemme tarkastaneet tilikauden hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan mukaisesti olennaisten virheiden ja puutteiden havaitsemiseksi ja raportoimiseksi tarkastuksen tuloksina. Hallinnon tarkastuksessa olemme selvittäneet toimielinten jäsenten ja tehtäväalueiden johtavien viranhaltijoiden toiminnan lainmukaisuutta. Kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan järjestämisen asianmukaisuutta olemme tarkastaneet ottaen huomioon toimintakertomuksessa niistä esitetyt selonteot. Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet ja voidaksemme lausua sisäisen valvonnan järjestämisestä mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon kunnan sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Lisäksi olemme tarkastaneet valtionosuuksien perusteista annettujen tietojen oikeellisuutta.

Olemme tehneet tarkastuksen riittävän varmuuden saamiseksi siitä, onko hallintoa hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa olemme tarkastaneet riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Tarkastuksen tulokset

Kunnan hallintoa on hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti.

Kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta on järjestetty asianmukaisesti.

Valtionosuuksien perusteista annetut tiedot ovat oikeita.

Kunnan tilinpäätös ja siihen kuuluva konsernitilinpäätös on laadittu tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan tilikauden tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta.

Lausunnot tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä

Esitämme tilinpäätöksen hyväksymistä.

Esitämme vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tarkastamaltamme tilikaudelta.

Joensuu 2. toukokuuta 2025

BDO Audiator Oy
tilintarkastusyhteisö

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Lilja Koskelo'.

Lilja Koskelo
JHT, HT

2(2)

BDO Audiator Oy (Y-tunnus 0904285-6) kuuluu suomalaiseen BDO-konserniin. Emoyhtiö BDO Oy on itsenäinen jäsen BDO International Limitedissä ja kuuluu kansainvälisten itsenäisten BDO-jäsenyhtiöiden verkostoon.

12.7. Arviointikertomus vuodelta 2024, tarkastuslautakunta

Pielaveden kunnan arviointikertomus vuodelta 2024

PIELAVEDEN KUNNANVALTUUSTOLLE

KÄSITTELY

Tarkastuslautakunta 12.5.2025

Valtuusto 19.5.2025

SISÄLLYS

1	PUHEENJOHTAJAN KATSAUS	3
2	TARKASTUSLAUTAKUNTA	4
2.1	Tarkastuslautakunnan tehtävät	4
2.2	Tarkastuslautakunnan kokoonpano	4
2.3	Tarkastuslautakunnan toiminta ja työohjelman mukaiset arviointitilaisuudet	4
3	ARVIOINTIKERTOMUS 2023	5
3.1	Vuoden 2023 arvioinnin havaintojen käsittely	5
4	TALOUS	5
4.1	Talouden toteuma 2024	5
4.1.1	Toimintakate	5
4.1.2	Verotulot ja valtionosuudet	5
4.1.3	Rahoitustuotot ja kulut	6
4.1.4	Vuosikate	6
4.1.5	Tilikauden tulos	6
4.1.6	Toiminnan ja investointien rahavirta	6
4.1.7	Lainat sekä vuokra- ja leasingvastuut	6
4.1.8	Kassan riittävyys	6
5	INVESTOINNIT	6
5.1	Investointien toteutuminen	6
5.2	Tarkastuslautakunnan kannanotto talouden ja investointien kehittymiseen	7
6	VALTUUSTON ASETTAMAT TOIMINNALLISET TAVOITTEET	7
6.1	Valtuuston asettamien toiminallisten vuositavoitteiden arviointi	7
6.1.1	Elinvoiman ja hallinnon palvelualue	7
6.1.2	Kasvun ja oppimisen palvelualue	7
6.1.3	Ympäristön ja asumisen palvelualue	8
7	STRATEGIAN TOTEUTUMINEN	8
8	KONSERNIYHTEISÖT	9
8.1	Konserniyhteisöjen tavoitteiden toteutumisen arviointi	9
9	HENKILÖSTÖ	10
9.1	Henkilöstömäärä ja palkkakustannukset	10
9.2	Sairaspoissaolot, työterveyshuolto ja koulutus	10
9.3	Rekrytointi	11
10	SISÄINEN VALVONTA	11
11	TARKASTUSLAUTAKUNNAN ESITYS VALTUUSTOLLE	11

1 PUHEENJOHTAJAN KATSAUS

Pielaveden kunnan vuosi 2024 oli ylijäämäinen ennen tilinpäätöseriä n.2,2M€. Osaltaan tulokseen vaikutti Opinportin investoinnin siirtymisestä säästynyt n.193.000 € sekä tuloverotuksen kasvu 346.000 €. Korkotuloja saatiin enemmän ja Vaalijalalta saatiin palautuksena n. 209.000. Lisäpoistojen (1,03M€) ja arvonalentamisen (230.000 €) jälkeen tilinpäätös jäi 953.514 € ylijäämäiseksi. Opinporttiin siitä varataan 950.000 €. Tulokseksi jää lopulta 3.514 €.

Rakenteellisena muutoksen valtuusto on 18.12.2023 hyväksynyt uuden hallintosäännön ja organisaatorakenteen. Vapaa-aikapalvelut ja kansalaisopisto siirtyvät sivistyslautakunnan alaisuudesta kunnanhallituksen alaisuuteen. Lisäksi entiset osastot vaihtuvat elinvoiman ja hallinnon, kasvun ja oppimisen sekä ympäristön ja asumisen palvelualueisiin. Muutokset astuivat voimaan 1.1.2024. Muutos on toiminut hyvin.

Kunnan taloustilanne on nyt hyvä. Opinportin mittava investointi alkanee kesällä 2025. Pienenevät verotulot ja hyvinvointialueelle vuokrattujen tilojen koko ja vuokratulojen suuruus ovat vielä epävarmaa.

Vuosi 2024 oli tuulivoimaan valmistautumisen vuosi. Pielaveden kunnassa on tällä hetkellä valmisteilla kaikkiaan 5 erillistä tuulivoimakaavaa. Muntterinkankaan kaava hyväksyttiin valtuustossa 7.4. 2025 ja Löytänän kaava on tulossa päätöksentekoon keväällä 2025. Muut hankkeet ovat Vornankorpi, Pillisuo ja Tervasuo.

Henkilöstöä kunnassa oli noin 140 henkilöä eli puolet edellisen vuoden lukumäärästä, koska perusturva siirtyi 1.1.2023 osaksi Pohjois-Savon hyvinvointialuetta.

Pielavedellä asui 31.12.2024 3981 henkilöä. Edellisvuodesta vähennystä oli 182 henkilöä. Kunnassa syntyi 14 lasta, mikä oli 2 vähemmän kuin edellisenä vuonna. Tämä on edelleen asia, johon pitää tulevaisuudessa ja kiinnittää huomiota. Kuinka kunnasta saadaan houkutteleva ja vetovoimainen asuinkunta, ja onko meillä tarjota tulijoille työtä (rekrytointi) ja perheille sopivia asuntoja, päivähoitoa ja terveet koulut?

Monissa kunnissa, niin kuin Pielavedelläkin, eletään nyt muutosten aikoja. Epävarmuus esim. hyvinvointialueitten päätöksistä koskien palveluverkkojen laajuudesta ja siitä, kuinka valtio-osuudet jakautuvat kunnille. Pielavesi on kuitenkin päättänyt valita rohkean linjan strategiansa mukaisesti. Huhtikuussa valittujen kunnan uusien luottamushenkilöiden tehtävä on huolehtia tasapainoisesta taloudesta tulevallakin valtuustokaudella.

Jyrki Kiukkonen
tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

2 TARKASTUSLAUTAKUNTA

2.1 Tarkastuslautakunnan tehtävät

Kunnanvaltuuston valitseman tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain 121 § mom. 4 mukaan valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on myös valvoa Kuntalain 84 § 2 momentissa tarkoitettuja kunnan luottamushenkilön ja viranhaltijan sidonnaisuusilmoituksia sekä saattaa ilmoitukset edelleen valtuuston tiedoksi.

2.2 Tarkastuslautakunnan kokoonpano

Valtuusto on valinnut valtuustokaudelle vv.2021–2025 tarkastuslautakunnan:

varsinainen jäsen

Jyrki Kiukkonen (puheenjohtaja)
Pekka Tossavainen (varapuheenjohtaja)
Lahja Hakulinen
Hannu Katainen
Pippa Poussu

varajäsen

Jari Nuutinen
Sami Kumpulainen
Elena Mikhailova
Liisa Salmi
Alla Räisänen

Lautakunnan sihteerinä on vuonna 2024 toiminut tiedonhallinnan asiantuntija Henna Räisänen

Lakisääteisen tilintarkastuksen on suorittanut BDO Audiator Oy. Vastuullisena tilintarkastajana on toiminut JHT, KHT Jarmo Raati 20.9.2024 saakka ja siitä lähtien JHT, HT Lilja Koskelo. Avustavana tarkastajana on toiminut HT Päivi Varis. Tilintarkastusyhteisö on kilpailutettu vuosille 2020–2023 jonka jälkeen otetaan käyttöön kaksi optiovuotta 2024–2025.

Tulevana vuonna tilintarkastusyhteisönä jatkaa BDO Audiator Oy.

2.3 Tarkastuslautakunnan toiminta ja työohjelman mukaiset arviointitilaisuudet

Arviointia varten lautakunta on hyväksynyt toimikaudekseen arviointisuunnitelman vuosittaisine painopistealueineen. Vuonna 2024 painopisteenä ja tutustumiskäyntien kohteena on ollut ympäristön ja asumisen palvelualue, vesihuoltolaitos, kunnallistekniikka, yhdyskuntasuunnittelu, rakennusvalvonta ja investointihankkeet.

Tarkastuslautakunta on kokoontunut arviointia varten vuoden 2024 aikana yksitoista kertaa.

Tarkastuslautakunta on tehtävänsä suorittamiseksi perehtynyt mm. valtuuston, hallituksen ja lautakuntien pöytäkirjoihin, vuoden 2024 talousarvioon sekä tilinpäätökseen ja tilintarkastajan tilintarkastusraportteihin.

Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja seuraavat kaikkien toimielinten asioita ja lisäksi tarkastuslautakunnan työnjako seurattavista asioista on seuraava: Jyrki Kiukkonen kunnanhallitus, Lahja Hakulinen kasvun ja oppimisen lautakunta ja kansalaisopiston johtokunta, Pippa Poussu kasvun ja oppimisen lautakunta ja kansalaisopiston johtokunta ja Hannu Katainen ympäristön ja asumisen lautakunta.

Tarkastuslautakunta on tutustunut kunnan eri vastuualojen toimintaan viranhaltijoiden esittelyjen, toimintaa ja taloutta koskevien raporttien sekä pöytäkirjojen avulla. Tilivelvollisia viranhaltijoita on kuultu vastuualueittensa taloudesta ja toiminnasta.

Samoin henkilöstöjärjestöjen edustajilla on ollut mahdollisuus esittää näkemyksiään tilinpäätöksestä ja arvioitaan tulevasta vuodesta.

Kunnanjohtaja, hallintojohtaja ja talouspäälikkö ovat informoineet tarkastuslautakuntaa ajankohtaisista asioista. Lisäksi lautakunta on pyytänyt Pielaveden vuokrataloilta ja Pielaveden halliyhtiöltä lausunnot vuoden 2024 tilinpäätöksestä.

Tarkastuslautakunta valvoo kuntalain noudattamista lain mukaisten sidonnaisuusilmoitusten tekemisessä. Tarkastuslautakunta on käsitellyt saapuneet sidonnaisuusilmoitukset sähköisen Silmu-verkkopalvelun välityksellä ja saattanut ne valtuustolle tiedoksi 11.11.2024 § 57.

Sisäisten ohjeiden mukaisesti tarkastuslautakunta antoi valtuustolle lausuntonsa talousarvion II (30.6.2024) seurantaraportista 23.9.2024 § 44.

Sisäistä valvontaa tarkastuslautakunta on suorittanut seuraamalla, että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja päätöksiä noudatetaan.

3 ARVIOINTIKERTOMUS 2023

3.1 Vuoden 2023 arvioinnin havaintojen käsittely

Tarkastuslautakunta toteaa, että edellisen vuoden arviointikertomuksessa esitetyt havainnot on kunnanhallitus pääosin huomionnut kunnan toimintojen ja talouden suunnittelun ja toteutuksen ohjaamisessa. Tasapainottamisohjelman 2020–2024 päätyttyä, kunta on käynnistämässä uutta ohjelmaa syksyllä vuosille 2025–2028.

4 TALOUS

4.1 Talouden toteuma 2024

Tilikauden tulos oli 2.212.360M€ ylijäämäinen, mikä on talousarviossa arvioitua. Tähän vaikutti tuloverotulojen 346,000 € kertymä, Opinportin varausten purkamisesta jäi käyttämättä 193,000 €. Korkotuloja oli 231.000 € enemmän ja Vaalijalan palautus kunnalle oli 209.000 €. Hyvästä tuloksesta on pystytty tekemään lisäpoistoja mm. kunnanvirastosta, Rannankylän kiviopistosta, Pohjois-Pielaveden koulusta, lukioista sekä liikuntahallista yli miljoonalla eurolla. Lisäksi arvonalenemisina kirjattiin 230.000 € kunnan teollisuushalliyhtiön osakkeita ja Opinporttiin tuli investointivarausta 950.000 €.

4.1.1 Toimintakate

Tuotot olivat 19.3M€ ja kulut 17.9M€. Menoista kasvun ja oppimisen osuus oli 47 %, Ympäristön ja asumisen 25 %, Hallinnon 14 % ja investointeihin meni 9 %.

4.1.2 Verotulot ja valtionosuudet

Verotuloja kertyi noin 8.3 M€. Tuloverot 5.73M€, kiinteistöverot 1.35M€ ja yhteisöverot 1.23M€) Ero muutettuun talousarvioon oli 45.204 € yli muutetun talousarvion. Kuntaverossa kasvua vuodesta 2023 oli 2,3 % eli 188.000 €. Yhteisöverotulot vastaavasti pienentyivät noin 0,2M€. Kiinteistöverossa kasvua oli noin 0,13M€.

Valtionosuuksia Pielaveden kunnalle kertyi yhteensä 5,5 M€. Valtionosuudet kasvoivat vuodesta 2023 1,5 % eli noin 82.400 €

4.1.3 Rahoitustuotot ja kulut

Kunnan sijoitusrahasto oli vuoden 2024 lopussa noin markkina-arvoltaan 4,4 M€. Varainhoitajana toimii LähiTapiola Varainhoito Oy. Vuosi 2024 oli sijoitusmarkkinoilla vaihteleva. Rahavarat olivat vuoden 2024 lopussa 7.780.995 M€.

Lainoja lyhennettiin v.2024 aikana 0,5 M€ Lainaa oli v.2024 lopussa 9,8 M€.

Toimintatuotot (ulkoiset) vähenivät edelliseen vuoteen verraten n. 0,07 M€

Toimintakulut (ulkoiset) yhteensä vähenivät n 0,68 M€. Isoimmat erät olivat palvelujen ostot n. 0,19 M€, aineet, tarvikkeet ja tavarat 0,24 M€, avustukset n.0,1 M€ sekä muut toimintakulut 0,1 M€.

4.1.4 Vuosikate

Vuosikate oli n. 3.6 M€, eli 0,7 M€ muutettua talousarviota parempi.

4.1.5 Tilikauden tulos

Tilikauden tulokseen vaikuttavat suurimmat erät ovat tuloverojen 346.000 € kertymä, opinportin investoinnin siirtymisestä 193.000 €, korkotulot 226.000 €, Vaalijalan palautus 209.000 €, teollisuushallit oy:n alaskirjaus 230.000 €, Lisäpoistoja tehtiin 1.1M€ ja Opinporttiin tuli investointivarausta 950.000 €. Lopulliseksi ylijäämäksi jäi n. 3.514€

4.1.6 Toiminnan ja investointien rahavirta

Investointien bruttomenot olivat n. 1.5M€. Lisäystä edellisen vuoden tilinpäätökseen oli n. 700.000 €.

4.1.7 Lainat sekä vuokra- ja leasingvastuut

Kunnan lainakanta vuoden 2024 lopussa oli 9.819.000 euroa, joka oli 2 467 euroa/asukas ja konsernin 2 772 euroa/as. Vuonna 2024 kuntien keskimääräinen lainakanta ennakkotiedon mukaan oli 3 380 euroa/asukas. Konsernin ennakkotietoa ei ole vielä saatavilla.

4.1.8 Kassan riittävyys

Taloudellinen asema mitattuna omavaraisuusasteella parani hieman edelliseen vuoteen verrattuna ollen 68 % (66 %). Kassan riittävyys vuoden lopussa oli 238 päivää (211) Pankkitilillä oli rahaa vuoden lopussa 7,7M€. Kunnan sijoitussalkun arvo oli 3,8M€. Taseeseen kertynyt ylijäämä on 4.940.227euroa ja omavaraisuusaste 68,1 %.

5 INVESTOINNIT

5.1 Investointien toteutuminen

Investointeja on tehty 1,5 M€. Kouluverkon hankesuunnitelma valmistui ja hyväksyttiin keväällä. Suunnittelu käynnistettiin elokuussa 2023 ja 2025 rakentaminen alkaa.

Toimintakatteen pienentäminen on isoin asia. Esim. Kiinteistöjen määrän hallinnalla voidaan asiaan vaikuttaa. Kunnalla on hallittavia tiloja 34.000m². Ylläpitokustannukset ovat 2.4M€. Tasearvo 13.2M€. Tilat ovat vajaalla käytöllä. Peruskorjauksen tarpeessa on yli 16.000m²

HVA:lle on vuokrattu tiloja 10.000m². Uudesta sopimuksesta on aloitettu neuvottelut. Kiinteistöt tulisi myös yhtiöittää.

Kiinteisiin rakenteisiin ja laitteisiin on pystytty tekemään tarvittavia korjauksia.

5.2 Tarkastuslautakunnan kannanotto talouden ja investointien kehittämiseen

Investointeja on tehty ennalta suunnitellun ohjelman mukaisesti. Opinportin kustannuksiin varauduttiin talousarviossa, mutta koska se ei käynnistynyt, siihen varatut 193.000€ jäivät käyttämättä.

6 VALTUUSTON ASETTAMAT TOIMINNALLISET TAVOITTEET

6.1 Valtuuston asettamien toiminallisten vuositavoitteiden arviointi

Valtuusto kokoontunut 7 kertaa ja lisäksi on pidetty 5 valtuustoseminaaria. Seminaarien aiheena oli Opinportti hankkeen tilanne ja rahoitus, tuulivoima, Pohjois-Pielaveden koulun jatko, varautuminen ja talousarvio 2025.

6.1.1 Elinvoiman ja hallinnon palvelualue

Vuosi 2024 oli vaalien vuosi. Tammi-helmikuussa toimitettiin presidentinvaalien kaksi kierrosta ja kesäkuussa europarlamenttivaalit. Presidentinvaalin ensimmäisessä vaalissa äänestysprosentti Pielavedellä oli 69.4 % (koko Suomessa 71.5 %) ja toisessa vaalissa 61.0.6 % (67.6 %). Europarlamenttivaaleissa äänestysprosentti oli 39.8 % (koko Suomessa 40.4 %). Vuoden 2025 vaaleihin hankittiin viivakoodinlukija.

Valtuusto on 27.5.2024 § 26 päättänyt, että Pielavedellä on 1.1.2025 alkaen yksi äänestysalue 001 Pielavesi.

Kunnanhallitus kokoontunut 13 kertaa ja iltakouluja pidettiin 3.

Talouden tasapainotussuunnitelman 2025–2028 laatiminen aloitettiin syksyllä 2024 ja se julkaistaan kevään 2025 aikana.

6.1.2 Kasvun ja oppimisen palvelualue

Kasvun ja oppimisen palvelualueutta johtaa vt. kasvun ja oppimisen johtaja. Lukiota ja Puustellin koulua johtavat rehtorit.

Palvelualue alitti käyttökate budjettinsa 680.000 eurolla. Tuloja tuli 260.000 €, ja menoja oli 420.000 €.

Peruskouluopetuksessa oppilaita oli 379 ja Lukiossa 66. Lukioon haetaan edelleen etupäässä omasta kunnasta. Yhteistyötä ja vierailuja on tehty Maaningalle ja Keiteleelle.

Varhaiskasvatuksessa oli mukana 77 lasta, joista 12 lasta oli osa-aikaa esikoulussa ja päiväkodissa.

Henkilökunnan rekrytointiin on kiinnitetty huomiota ja Pielavedellä onkin pätevä opettajakunta. Toimintamenetelmien kehittämiseen on panostettu ympäristökuntien kanssa OKKU-työyhteisön kehittämishankkeen kautta. Sosionomin palvelut ovat olleet myös saatavilla.

Sisäilmahaasteita on ollut Puustellin koululla ylipaineistuksesta huolimatta. Tila on iso ja neliöitä on paljon. Myös Muksulassa on ollut haasteita.

Kouluverkkosuunnitelman hankesuunnitelma saatiin valmiiksi ja hyväksyttiin valtuustossa keväällä.

Kouluverkon osalta valtuusto päätti viime vuonna, että Säviän koulun opetus siirtyy keskustaan Rannankylän koulun yhteyteen elokuussa 2026. Pielaveden kunnanvaltuusto on 18.12.2023 hyväksynyt vuoden 2024 talousarvion, jonka mukaan aloitetaan selvitys Pohjois-Pielaveden koulun koulutoiminnan siirtämismahdollisuutta aikatauluineen Rannankylän koulun yhteyteen.

6.1.3 Ympäristön ja asumisen palvelualue

Toimitilojen vuokraus hyvinvointialueelle jatkui. Kouluhankkeen hankesuunnitelma hyväksyttiin. V.2024 Opinportin hanketta ei voitu viedä eteenpäin hallinto-oikeudessa olleen valituksen takia. Metsäsuunnitelma on laadittu pitkällä tähtäimellä 10 vuodeksi. Kokonaispuuston määrä on 102,7m3/ ha. Maa-alueiden kokonaisala on 1243,68 ha.

Kiinteistöjä myytiin 40.000 €. Kunnantalon vesikattoon käytettiin 33.000 €. Vesimittareitten vaihtoon 144.000 €. Puistotien remontin alkuosa viimeisteltiin loppuvuodesta. Pikonniemen öljyjärjestelmää uusittiin.

Merkittävää on, että veden kulutus vähenee koko ajan johtuen mm. Kulutuspaikkojen vähenemisestä. Hinnankorotuksiin on paineita. Huoltovarmuutta on pystytty parantamaan mm., kun Laukkalan vesiosuuskunnan yhdysvesiputken toteuttaminen on käynnistetty.

v. 2024 nostettiin maksuja 5 %. 683.950 €. Muutosta v.2023 -1.274€. Kulut olivat 611.211 € (+58.836 €) Tulos 127.968 € jossa muutosta -77.180 €.

Kunnallistekniikassa on rakennettu taajamaan uusi monitoimikaukalo (Kustannus 132.000 €, josta avustusta 36.000 €) Se helpottaa jäädyttämistä ja huoltoa. Lähes kaikki vesimittarit on saatu vaihdettua etäluettaviksi. Katuvalojen vaihto Led-valaisimiksi on valmis.

Yhteiskuntasuunnittelussa rantarakentamisstrategiaa on päivitetty vastaamaan tämän päivän esim. Mökkirakentamisen korkeita vaatimuksia. Pielaveden kunnan rannat ovat nyt melkein kaikki kaavoitettu. Kunnassa on ollut vireillä viisi erillistä tuulivoiman osayleiskaavaa, jotka työllistävät henkilökuntaa.

Rakennusvalvonnassa ollaan siirtymässä ja osittain jo siirrytty sähköisiin lupaprosesseihin. Kesämökkejä Pielaveden kunnassa on tilastokeskuksen mukaan kesämökkejä yhteensä noin 1500 kappaletta. Ja asukkaita niissä 2090.

Ympäristöterveydenhuollon kustannus oli 353.031 jossa ylitystä 5528 €.

Investoinnit yhteensä 1.593 M€

7 STRATEGIAN TOTEUTUMINEN

PAINOPISTEET:

1. Elinvoimaa ihmisistä ja yhteistyöstä ja
2. Sujuvaa arkea ja hyvinvoinnin edistämistä

VISIO:

Muutoksista mahdollisuudet löytänyt yhteistyökykyinen, rohkea ja aktiivinen ihmisten yhteisö.

MISSIO:

Kunta on olemassa kuntalaisia varten tarjoten ympärivuotisen turvallisen asumisen ja elämisen ympäristön sekä sujuvan arjen. Kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla. Kaikki ikäryhmät ja elämäntilanteet huomioiden.

ARVOT:

Rohkeus – Oikeudenmukaisuus – Yrittäjämäyönteisyys – Positiivisuus – Yhteisöllisyys

Kunta työnantajana mahdollistaa kilpailukykyisen palkkauksen (mm. Opettajat) ja hyvät koulutusmahdollisuudet. Pielaveden kunnan työnantajarooliin yksi vetovoimatekijöistä on henkilöstön mahdollisuus itsensä kehittämiseen.

Tarkastuslautakunnan mielestä Pielaveden kunta on toteuttanut strategiaansa hyvin. Rohkeutta osoittaa kouluverkko-suunnitelma, joilla varmistetaan tulevaisuudessakin hyvät ja turvalliset tilat opiskella omassa kunnassa. Vetovoima kasvaa, koska kunta huolehtii koko kasvatuksen kaaresta pienestä eskarista aina lukiolaiseen asti, unohtamatta aikuisopiskelijoita, kulttuuria ja urheilua. Vuona 2024 keskustelua on herättänyt paljon tullivoima. Kunnassa on vireillä kaikkiaan 5 tuulivoimakaavaa, joista yksi, Munterinkangas, hyväksyttiin valtuustossa 2025 puolella.

Keskiössä on edelleen olemassa olevien palvelujen säilyttäminen. Kesälomalaisten ja paikallisten asukkaiden palveleminen positiivisella asenteella näkyy muun muassa ympäristön ja asumisen palvelualueella, jossa kesäasukkaita palvelee nyt sähköisillä lupamenettelyillä.

Lähes kaikki kunnan rannat on kaavoitettu ja yhteiskuntasuunnittelussa rantarakentamisstrategiaa on päivitetty vastaamaan tämän päivän Mökkirakentamisen korkeita vaatimuksia. Mökkiläiset haluavat enemmän palveluita mökilleen, nettiyhteyksiä ja enemmän neliöitä.

8 KONSERNIYHTEISÖT

8.1 Konserniyhteisöjen tavoitteiden toteutumisen arviointi

Kiinteistöyhtiö Pielaveden vuokratalot oy

Tilikauden liikevaihto oli 963.537,93 euroa ja nousi vertailukaudesta 27.970,27 euroa. Poistot olivat 80.580,62 euroa. Kiinteistön hoitokulut olivat 798.271,12 euroa sisältäen Hirvitie 4 käyttövesiputkiremontin, jonka vuoksi hoitokulut ovat tavanomaista suuremmat. Jälkipierintätuottoja oli vähäinen määrä 774,61 euroa. Rahoituskulut olivat 41.277,10 euroa ja kulut nousivat vertailukaudesta 5.084,74 euroa. Tilikauden voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja oli 44.183,70 euroa.

Tilikauden aikana tehtiin normaalien huolto- ja kunnossapitotöiden lisäksi suunnitelman mukaisesti Hirvitie 4 käyttövesiputkiremontti. Remontin yhteydessä huoneistoihin asennettiin vesimittarit, jolloin vesilaskutus muuttui kiinteästä maksusta kulutusperusteiseen laskutukseen. Asumisviihtyvyyttä parantavia huoneistoremontteja tehtiin useissa asunnoissa aina asukkaan vaihtuessa. Lisäksi aloitettiin remontit myös pitkäaikaisten vuokralaisten kodeissa. Huoneistoremontit toteutettiin kassavaroin, eikä niitä varten nostettu lainaa

Käyttöaste vuokrattavissa olevien asuntojen osalta oli 96%, joten käyttöaste on laskenut hieman edelliseen vuoteen verrattuna.

Teollisuushalliyhtiö:

Teollisuushalliyhtiön taloudellinen tilanne ei ole hyvä, eikä se mahdollista kaikkien tarvittavien huoltojen ja korjauksien tekoa. Vuokratuotot eivät riitä kattamaan ylläpitokustannuksia.

Liikevaihtoa on 95.800 €. (Poistoja 18.500 €). Halleja on 2 kpl, joista Pajatie 5 on myynnissä. Korjauksiin on käytetty 11.000 €. Korjaukset ovat olleet lähinnä hätäkorjauksia tarpeeseen.

Kunnan teollisuushalliyhtiön osakkeita arvonalenemisina kirjattiin 230.000 €. edestä.

Tappiota kertyi -10.000 €.

9 HENKILÖSTÖ

9.1 Henkilöstömäärä ja palkkakustannukset

Vuoden 2024 lopussa kunnan palveluksessa oli 140 henkilöä. Henkilöstöstä vakinaisia oli 107 henkilöä, määräaikaisia/sijaisia 32. Edellisvuoteen verrattuna henkilöstön kokonaismäärä vähentyi 2 henkilöllä.

Henkilöstön keski-ikä 31.12.2024 oli 49 vuotta. Keski-ikä on noussut edellisestä vuodenvaihteesta 11 kuukaudella. Vaihtuvuusprosentti on laskettu suhteuttamalla henkilöiden lukumäärä vuoden viimeisen päivän vakinaisen henkilöstön kokonaismäärään. Alkaneiden ja päättäneiden palvelusuhteiden prosenttiosuus on pienentynyt edelliseen vuoteen verrattuna. Siihen, että 10 poisjääväävän tilalle ei enää palkata kuin 4 uutta työntekijää on huolestuttavaa kehitystä ja vaikuttaa työntekijöitten jaksamiseen.

Henkilöstömenot olivat vuonna 2024 yhteensä 8,0M€. Vähennystä edelliseen vuoteen 6,5 M€. HVA:n ja ruoka- ja siivouspalvelujen eriyttämisen jälkeen vertailukelpoinen luku on 7,8 M€. Palkkakulut kasvoivat 0,2 M€.

9.2 Sairaspoissaolot, työterveyshuolto ja koulutus

Terveysperusteisten poissaolojen määrä vuonna 2024 oli 1928 vrk (v.2023 2308 vrk)

Työsuojelutoimikunta kokoontui säännöllisesti. Yhteensä pidettiin viisi virallista kokousta vuoden aikana. Työsuojelutoimikunnan kokouksiin osallistuu asiantuntijajäsenenä työterveyshuollon edustaja, työterveyshoitaja. Työterveyshuollon palvelujen tuottajana toimi Pihlajalinna Terveys Oy

Koulutuspäivien määrä väheni edelliseen vuoteen verrattuna 312 päivästä 19 päivään. Varsinkin webinaareina järjestetyt koulutukset ovat saattaneet jäädä kirjaamatta järjestelmään.

Etätyöllä tarkoitetaan joustavaa, vapaaehtoisuuteen, sopimukseen ja sääntöihin perustuvaa työn tekemistä muualla kuin työnantajan tiloissa. Etätyöpäivien määrä on ollut lievässä nousussa.

Tyhy-raha henkilöstölle toteutettiin ePassin kautta. ePassin arvo vuonna 2024 oli 100 €. Etua oli käyttänyt 130 eri henkilöä yhteensä 11433,79 euron arvosta. Kelan palkallisiin kuntoutuksiin on osallistunut vain 5 henkilöä, joka on yllättävän vähän näin isossa työntekijäjoukossa.

Työhyvinvointikysely. 2024 Kyselyyn vastasi yhteensä 96 työntekijää eli vastausprosentiksi muodostui 69,6 %. Erityisen ilahduttavana voidaan pitää tulosta siitä, että 89 % vastaajista suosittelee Pielaveden kuntaa työpaikaksi tuttavalleen.

9.3 Rekrytointi

Vuonna 2024 Pielaveden kunnan alueella työvoimaa oli 1486 henkilöä. Työttömiä työnhakijoita oli keskimäärin 145 henkilöä, mikä oli 9,8 % työvoimasta. 31.12.2024 alle 25-vuotiaita työttömiä työnhakijoita oli kunnassa 23 henkilöä, ja yli 50-vuotiaita 69 henkilöä.

Pielaveden kunnan elinkeinopalveluiden tehtävä on auttaa kaikenlaisia yrityksiä menestymään Pielavedellä. Elinkeinopalveluista vastaa kunnanjohtaja. Palvelut järjestetään yhteistyössä elinkeinoyhtiö SavoGrow Oy:n kanssa ja Pielavedellä elinkeinopalveluita tarjoaa SavoGrow:n elinkeinoasiantuntija Aarno Niskanen.

Hyvinvointialueella on ollut vaikeuksia henkilökunnan rekrytoinnissa. Tarjotut työsuhteet ovat olleet lyhytaikaisia, jotka eivät ole houkuttelleet työntekijöitä. Jonkun verran apua on saatu maahanmuuttajista.

Ylä-Savon yhteinen työllisyysalueen valmistelu jatkui v. 2024, ja vuonna 2025 alkaneessa toiminnassa on Duunikulmaan saatu lisäalasta kaksi työntekijää lakisääteisten työllisyyspalveluiden asiakaspalvelua varten. Lisäksi muun muassa työllisyysasiantuntija maahanmuuttajille ja työnantajapalvelut käyvät Pielavedellä tarvittaessa. Lakisääteisten työllisyyspalveluiden lisäksi Pielaveden kunta tarjoaa Duunikulmassa täydentävää työllisyyspalvelua.

Vuonna 2024 kunnan osastoille kesätöihin hakivat vuosina 2004–2008 syntyneet pielavetiset nuoret. Summer-vastaaviksi ja infopisteelle pystyivät hakemaan 18–25-vuotiaat.

10 SISÄINEN VALVONTA

Kunnanhallitus on 1.6.2020 hyväksynyt Pielaveden kunnan sisäisen valvonnan ohjeet, joiden mukaan kunnanhallituksen, lautakuntien ja osastopäälliköiden sekä esimiesten tulee valvontaa suorittaa. Tämän lisäksi kunta voi ostaa tilintarkastajalta /tilintarkastusyhteisöltä sisäiseen valvontaan liittyviä tarkastuksia. Sisäinen valvonta on osa kunnan jokapäiväistä johtamisjärjestelmää. Sillä parannetaan päämäärien ja tavoitteiden saavuttamista ja pyritään varmistamaan toimintojen tehokkuus ja tarkoituksenmukaisuus, taloudellisen raportoinnin luotettavuus ja lakien ja säädösten noudattaminen.

Johtoryhmä on laatinut vuodelta 2024 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tarkastusraportin keskeisistä toimenpiteistä, joka on annettu kunnanhallitukselle tiedoksi.

11 TARKASTUSLAUTAKUNNAN ESIITYS VALTUUSTOLLE

Pielavedellä taloussuunnitelman mukaan tulorahoitus riittää talousarviovuonna 2025 suunnittelukauden menoihin ja poistoihin. Taseeseen kertynyt ylijäämä on 4.940.227€.

Riskejä sisältyy ennen kaikkea verorahoituksen määrään vuodesta 2024 eteenpäin ja hyvinvointialueen kanssa neuvoteltavista vuokrattavista neliöistä. Nyt on jo ennakoitu myös, että valtionosuudet tulevat edelleen laskemaan vuoden 2024 tasosta ja verotulot kääntyvät laskuun.

Tilintarkastaja Lilja Koskelo totesi raportissaan tarkastuslautakunnalle 5.5, että Pielaveden kunnassa asiat on hoidettu hyvin ja kaikkien säädösten mukaisesti. Siinä ei ole mitään huomautettavaa. Konserniohje on vanhentunut ja se pitää uusia (vuodelta 2014).

Ammattijärjestöt (JUKO ja JHL) ovat myös antaneet lausuntonsa. Molemmat järjestöt kiittivät kuntaa sen ottamasta terveysvakuutuksesta ja ePassista (100€). JUKOn lausunnossa on myös maininnat kunnan voimakkaasta panostuksesta varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen. Koululääkärin, kuraattorin ja psykologin vastaanottoaikoja kaivataan lisää. Koulujen johtajakuviot ovat nyt selkeät ja johtava opettaja tekee myös opetustyötä.

Tilatyöryhmän selvitys ei kerennyt valmistumaan 2024 puolella. Suurin ongelma on tilojen yhtiöittämisvaatimus. Kiinteistöissä on monenlaisia lainoja, mm. ARA –rahoitusta joka voi estää yhtiöittämisen tai pelastusaseman leasing –sopimus. Yhtiöittämisestä puuttuu valtakunnallinen ohjeistus, joka antaisi selvät ohjeet kunnille. Nyt jokainen kunta tulkitsee lakeja omalla tavallaan. Asian pitäisi valmistua v.2025 loppuun mennessä.

Tarkastuslautakunta toteaa esityksessään, että Pielaveden kuntaa on johdettu niin, että tulot ja menot ovat olleet tasapainossa ja tilikauden tulos on erittäin hyvä. Hyvässä yhteistyössä luottamushenkilöiden kanssa on uskallettu katsoa tulevaisuuteen rohkeasti ja positiivisin mielin.

Tarkastuslautakunta esittää Pielaveden kunnanvaltuustolle v.2024 tilinpäätöksen hyväksymistä, ja kiittää kunnan henkilöstöä, viranhaltijoita ja luottamushenkilöitä hyvin hoidetusta työstä kunnan parhaaksi.

.

Pielavedellä 12.5.2025

Pielaveden kunnan tarkastuslautakunta:

Jyrki Kiukkonen
puheenjohtaja

Pekka Tossavainen
varapuheenjohtaja

Lahja Hakulinen
jäsen

Hannu Katainen
jäsen

Pippa Poussu
jäsen